

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

67'nci Birleşim 16 Mart 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	318
II.- GELEN KÂĞITLAR	322
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	329
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>329:334</i>
1.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	329:330
2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, tarım ve gıda sektöründe yaşanan sıkıntılara ilişkin gündem dışı konuşması	330:332
3.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, Diyarbakır'da yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	332:334

IV.- AÇIKLAMALAR

335,338,358,366,371,372,
378,383,395,411,414

- 1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 335:336
- 2.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, bedelli affı, öğrenci affı ve ehliyet affına ilişkin açıklaması 338
- 3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Cumhurbaşkanının hekimlere yönelik söylemleriyle hekimlerin saygınlığını zedelediğine ilişkin açıklaması 338
- 4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkemizi nükleer tehditlerden korumamız gerektiğine ilişkin açıklaması 338:339
- 5.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, eski Başbakan Binali Yıldırım ile Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi'nin çiftçilere yönelik sözlerine ilişkin açıklaması 339
- 6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin yürüttüğü yoğun diplomasi trafiğine ve Antalya Diploması Forumu'na ilişkin açıklaması 339
- 7.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Seydikemer'deki Boğalar Barajı'nın bir an önce bitirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 339:340
- 8.- İstanbul Milletvekili Rümeyza Kadak'ın, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun partisinin grup toplantısında yaptığı bazı açıklamalarına ilişkin açıklaması 340
- 9.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 107'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 340
- 10.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Vergi Denetim Başkanlığının yeniden Kayseri'ye alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 340:341
- 11.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Yüreğir ilçesi Şehit Erkut Akbay Mahallesi'nde yaşanan kentsel dönüşüm trajedisine ilişkin açıklaması 341
- 12.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 2021 yılı içerisinde Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirilen yatırımlara ilişkin açıklaması 341
- 13.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, üniversite öğrencilerinin yurt sorununa ilişkin açıklaması 341:342
- 14.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Besni ilçesindeki öğretmenleri eksikliğine ilişkin açıklaması 342
- 15.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Kozan ilçesindeki cep telefonu ile iletişim ve internet hizmeti sorununa ilişkin açıklaması 342
- 16.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Amik Ovası'ndaki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 342

- 17.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarımsal sulamanın önemine ilişkin açıklaması 343
- 18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iktidarın emrindeki yargının merhametsiz uygulamalarına ilişkin açıklaması 343
- 19.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Tekirdağ Çerkezköy'deki PAS fabrikası ile Çorlu Lila Kâğıt Fabrikasındaki işçi direnişine ilişkin açıklaması 343
- 20.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Mehmet Sait Karaçorlu'nun vefatına ilişkin açıklaması 344
- 21.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Atatürk'ün Mersin'i ziyaretinin 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması 344
- 22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, gaziler arasındaki şeref aylığı farkının adil olmadığına, Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı için belirlediği fitre miktarlarına ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin açıklamalarına ilişkin açıklaması 344:346
- 23.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 16 Mart Halepçe katliamı ile Beyazıt katliamının yıl dönümüne, faiz indirimlerinin olumsuz sonuçlarına ve akaryakıt fiyatlarındaki sürekli yükselişe ilişkin açıklaması 346:350
- 24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 16 Mart Halepçe katliamı ile Beyazıt katliamının yıl dönümüne; sağlık çalışanlarına, muhtarlara ve çiftçilere verilen sözlere; gıda krizi tehlikesine, Cumhurbaşkanının CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Diyarbakır Annelerini ziyaretine ilişkin sözlerine ve Cumhurbaşkanının Köyceğiz'de yaşayan ve yangınla mücadelede şehit olan Şahin Akdemir'in ailesini Marmaris Öğretmenevi'ne ayağına çağırdığına ilişkin açıklaması 350:352
- 25.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay, Samsun Milletvekili Erhan Usta ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalar ile Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 352:356
- 26.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaraylı süt üreticilerinin sorun ve taleplerine ilişkin açıklaması 356
- 27.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, doktorların ve sağlık çalışanlarının haklı taleplerini karşılayacak yasal düzenlemenin bir an önce Meclise gelmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 356
- 28.- Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, Halepçe katliamına ilişkin açıklaması 356
- 29.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 357
- 30.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Diplomasi Forumu'na, Türkiye'nin diplomasi alanındaki başarılarına, Almanya eski Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel'in Patriot'ların Türkiye'ye

verilmemesinin bir hata olduğuna ilişkin açıklamasına ve Türkiye'nin savunma sanayisindeki gelişmelere ilişkin açıklaması	358:359
31.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	359
32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	359:360
33.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, alkollü bir sürücünün çarpıp kaçması sonucu hayatını kaybeden lisanslı bisiklet sporcusu Umut Gündüz'un ailesinin taleplerine ilişkin açıklaması	366
34.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, temel gıda ürünlerinde yapılan stokçuluğa ve ayçiçeği yağı üzerindeki algı operasyonlarına ilişkin açıklaması	366
35.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, akaryakıtta sürekli yapılan zamlara ilişkin açıklaması	366
36.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	371:372
37.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 21 Mart Dünya Ormancılık Günü'ne ilişkin açıklaması	372
38.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Halepçe katliamına ve "Nevroz"a ilişkin açıklaması	373
39.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındık üreticilerine verilmesi gereken desteklere ilişkin açıklaması	373
40.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'in doğal gazı olmayan ilçelerinde ve sanayi bölgelerinde yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması	378:379
41.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Antalya Diploması Forumu'na ilişkin açıklaması	379
42.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana Kürkcüler Cezaevindeki tutsakların yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması	379
43.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	383:384
44.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Türkiye ile Suriye'nin Asi Nehri üzerinde birlikte kurmayı planladığı Dostluk Barajı'na ilişkin açıklaması	395
45.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, 8 Martta sokağa çıkan ve gözaltına alınan kadınlara ilişkin açıklaması	395:396
46.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, ibadethanelerin giderlerinin karşılanmasında yaşanan sıkıntılara ilişkin açıklaması	396

47.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'de görülen zirai don olayına ilişkin açıklaması	396
48.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, atanamayan sağlık yönetimi mezunlarına ve atanamayan öğretmenlere ilişkin açıklaması	396:397
49.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, Şanlıurfa'daki uyuşturucu ve sokak aralarında oynanan şans oyunları sorununa ilişkin açıklaması	397
50.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	411
51.- Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması ile Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	414

V.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

336

1.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması	336:337
2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması	337:338

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI

357

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Grup Başkan Vekillerinin kendileri için öngörülen sürelerin çok üzerinde konuştuklarına ve bütün milletvekillerine kullandırmaya çalıştığı birer dakikalık söz taleplerine saygı gösterilerek daha çok milletvekilinin konuşmasına fırsat verilmesi gerektiğine ilişkin konuşması	357:358
---	---------

VII.- ÖNERİLER

361,367,372,373,379

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

361:365,367:371,372,
373:378,379:383

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkanı ve Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu tarafından, son yıllarda Türkiye'de uygulama sıklığı gittikçe artan kamu-özel iş birliği (KÖİ) projelerinin Türk ekonomisine etkilerinin tespiti, şeffaflık ve hesap verebilirlik kıstasları dikkate alındığında kamu kaynakları

bakımından verimliliğinin incelenmesi, kamu maliyesi nazarında nihai sonuçlarının araştırılması ve hukuka aykırılıkların tespit edilerek hakikatin Türk milletiyle paylaşılması amacıyla 16/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mart 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

361:365

2.- HDP Grubunun, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü ve arkadaşları tarafından, İstanbul Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi için atılacak adımların belirlenmesi amacıyla 16/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mart 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

367:371,372

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, konut görevlilerinin karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/5638) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mart 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

373:378

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 320 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 2'nci sırasına, yine bu kısımda bulunan 270, 297, 308, 310, 311, 312, 318, 119, 72, 147, 181, 296 ve 309 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve 320 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

379:383

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

384,397,411,415,447

A) KANUN TEKLİFLERİ

384:395,397:411,411:414,

415:446,447:459

1.- Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4212) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 316)

384:395,397:411,411:414,

415:446,447:459

2.- Manisa Milletvekili İsmail Bilen ve 29 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4260) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 320)

446

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270) 446

IX.- OYLAMALAR

447

1.- (S. Sayısı: 316) Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 447:459

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

460

1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasındaki kayıp silah soruşturmalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/58772) 460:463

2.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, nafakaya yönelik yeni düzenleme çalışmalarına ve çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/59258) 464:466

3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015-2022 yılları arasında taciz, tecavüz ve istismara maruz kalan kişilere ve çocuklara yönelik suçlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/59477) 467:469

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01'de açılarak altı oturum yaptı.

Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu,

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek,

18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü'ne;

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 14 Mart Tıp Bayramı'na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, sağlık emekçilerinin taleplerine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Muğla Seydikemer'deki kadastro çalışmalarına,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, 14 Mart Tıp Bayramı'na ve evlerinde elektrikli tıbbi cihaz kullanan hastaların elektrik faturalarına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, şehit Ertuğrul Ulupınar'ın isminin mezun olduğu okula verilmesini talep ettiğine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, sağlıkta şiddete,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, Bandırma Eğitim ve Araştırma Hastanesinin Başhekiminin anestezi doktorlarına yönelik talimatına ve 14 Mart Tıp Bayramı'na,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, hekimlerin sorunlarına ve taleplerine,

İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan, 14 Mart Tıp Bayramı'na ve hekimlerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 14 Mart Tıp Bayramı'na ve Cumhurbaşkanının açıkladığı sağlık çalışanlarına yönelik düzenlemeye,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer,

Süt üreticilerinin sorunlarına;

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, 2021 yılı içerisinde Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirilen yatırımlara,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya, Türkiye'nin yerli ve millî savunma sanayisine,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin,

14 Mart Tıp Bayramı'na;

Adana Milletvekili İsmail Koncuk, zamlara,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, Tütün İhracatçıları Birliğinin belirleyeceği tütün fiyatına,

Balıkesir Milletvekili İsmail Ok, Adalet Bakanlığı tarafından yapılan görevde yükselme ve unvan mülakatlarına,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, çiftçilerin beklentilerine,

Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız, Hükümetin pandemi dolayısıyla getirdiği müzik yasağına,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, zeytinliklerin madencilğe açılmasına,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, 14 Mart Tıp Bayramı'na ve Cumhurbaşkanının doktorları hedef alan sözlerine,

İstanbul Milletvekili Rümeyza Kadak, İBB tarafından kesilen çınarlara,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Adıyaman Uzunköy'ün yol ve köprü sorununa,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, PKK tarafından Ankara Kızılay Güvenpark'a düzenlenen saldırının yıl dönümüne, 14 Mart Tıp Bayramı'na, Cumhurbaşkanının doktorları hedef alan konuşması ile "sağlık çalışanlarına müjde" olarak açıkladığı vaatlere, İstanbul Esenyurt'ta bulunan Akçaburgaz Mahallesi'nin eğitim alanındaki sorunlarına ve kamuda iş yapan müteahhitlere yönelik düzenlemeye,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstiklal Marşı'nın kabulünün 101'inci yıl dönümüne, PKK-PYD tarafından Ankara Güvenpark'ta düzenlenen saldırının yıl dönümüne, 14 Mart Tıp Bayramı'na, şehadetinin seneidevriyesinde Talat Paşa'yı rahmet ve minnetle andıklarına, Yemen'in başkenti Sana'da bulunan Türk Şehitlik Anıtı'na düzenlenen saldırıya ve 23 Yaş Altı Avrupa Güreş Şampiyonası'nda Millî Takım'ımızın elde ettiği başarılarla,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 14 Mart Tıp Bayramı'na, rehin tutulan Selçuk Mızraklı ve İdris Baluken'in Tıp Bayramı'nı kutladığına, sağlıkta şiddete, Bandırma Eğitim ve Araştırma Hastanesinin Başhekiminin grevdeki doktorlara yönelik sözlerine, gıda krizi tehlikesine, iktidar partisinin kaymakam, müftü ve jandarmayla seçim çalışması için gittiği Siirt'te köylüleri tehdit ettiğine ve kadın cinayetlerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 14 Mart Tıp Bayramı'na, Cumhurbaşkanının sağlık çalışanları ile muhtarlara verdiği sözleri tutmadığına ve İstanbul Milletvekili Rümeyza Kadak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 14 Mart Tıp Bayramı'na, İstiklal Marşı'nın kabul edilisinin 101'inci yıl dönümüne ve Cumhurbaşkanının açıkladığı sağlık çalışanlarına yönelik düzenlemeye,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Cumhurbaşkanlığının, Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyonunda bulunan, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel hakkında yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında tezkeresinin (3/1849) Cumhurbaşkanlığına iade edildiği Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İYİ Parti Grubunun, 15/3/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, TÜRK TELEKOM'un özelleştirme işlemlerinde oluşan şaibeli durumlar ile bunların Türk milletine yüklediği maliyetin incelenmesi, kullanılan kredilerdeki şüpheli durumların araştırılması, söz konusu özelleştirme sonucunda devletin zarara uğramasına sebep olan ihmaller ile bu ihmellere sebep olan görevlilerin tespit edilmesi, dört yıl sonra kamuya bedelsiz olarak devredilecek bir varlığın Türkiye Varlık Fonu tarafından satın alınmasının arkasında yatan gerçek sebeplerin açığa çıkarılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 15/3/2022 tarihinde Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından, halk sağlığının ve sağlık emekçilerinin sorunlarının incelenmesi amacıyla Türkiye Büyük

Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (17422 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, sağlık çalışanlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/5685) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Mart 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Kars Milletvekili Ahmet Arslan’ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Ahmet Arslan, Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, Mersin’de gazetecilere yapılan saldırılara,

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar, Yeniçağ gazetesi temsilcisi İbrahim Akkuş’a yapılan saldırıya,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, Osmaniye’nin Kadiri ilçesindeki Ahmet Kastal Caddesi’ndeki trafik sorununa,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Uşak Milletvekili İsmail Güneş’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, Adana’nın Yüreğir ilçesine bağlı Kazım Karabekir Mahallesi’ndeki kentsel dönüşüm nedeniyle vatandaşların yaşadığı mağduriyete,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Şanlıurfa halkının sorunlarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak’ın, (2/3524) esas numaralı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4212) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 316), görüşmelerine devam edilerek 5’inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 178) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Ankara Milletvekili Şenol Sunat, 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde İYİ

Parti Grubu adına yaptığı konuşması sırasında sarf ettiği bazı ifadeleriyle ilgili düzeltmede bulunmak istediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 16 Mart 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.05'te birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 117

16 Mart 2022 Çarşamba**Milletvekili Teklifleri**

1.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4288) (İçişleri ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.03.2022)

2.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4289) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.03.2022)

3.-Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin; Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

4.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

5.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Millî Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) (İçişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

6.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) (Millî Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

7.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4294) (Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

8.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4295) (Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

9.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Yönelik Kanun Teklifi (2/4296) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

10.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın; Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4297) (İçişleri ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

11.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in; Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4298) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

12.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4299) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

13.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un; Katma Değer Vergisi Kanunu ve Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4300) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

14.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün; Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4301) (Çevre ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

15.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün; Maden Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4302) (Çevre ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

16.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün; Halk Kütüphanelerinin Hizmet Niteliğinin İyileştirilmesi ve Çalışma Koşullarının Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4303) (Plan ve Bütçe ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

17.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4304) (İnsan Haklarını İnceleme ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.03.2022)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, ülke sınırlarında hayatını kaybeden mültecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58769)

2.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı ortaokul ve lise bölümlerindeki öğrencilerin yemek ücretlerine yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/58770)

Adalet Bakanlığı

3.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2015'den bu yana yıllara göre zırlı araçların sebep olduğu kazalar sebebiyle açılan davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58771)

4.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli ilinde hakkında icra takibi yapılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58773)

5.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Burdur ilinde hakkında icra takibi yapılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58774)

6.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Uşak ilinde hakkında icra takibi yapılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58775)

7.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Afyonkarahisar ilinde hakkında icra takibi yapılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58776)

8.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, önerge tarihi itibarıyla cezaevlerinde satılan gıda ürünlerine ve ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58777)

9.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, 2015-2021 yılları arasında Türkiye geneli ve Ankara'da haciz işlemi uygulanan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58778)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum H Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûma kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58779)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde ve Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde açlık grevine başlayan mahkûmların taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58780)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/58781)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 5 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan ağır hasta bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/58782)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay T Tipi Kapalı Cezaevinde yeterli ısınmanın sağlanmadığu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58783)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kahramanmaraş Türkoğlu Açık Cezaevindeki açık görüş koşullarına dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58784)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşiyle cezaevinde olan tutuklu bir kadının nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58785)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

17.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, son beş yılda 65 yaş aylığı kesilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58786)

18.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, son beş yılda engelli maaşı kesilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58787)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

19.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, motosikletli kuryelerin çalışma koşulları ile özlük ve mali haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58788)

20.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2021 yılında Denizli ilindeki işsizlik verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58789)

21.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2021 yılında Uşak ilindeki işsizlik verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58790)

22.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2021 yılında Afyonkarahisar ilindeki işsizlik verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58791)

23.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2021 yılında Burdur ilindeki işsizlik verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58792)

24.-İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, 2021 yılında asgari geçim indirimi miktarı ile indirimden faydalanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58793)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

25.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, Ankara Atatürk Kültür Merkezi alanına yapılan millet bahçesi projesinin ihalesinin pazarlık usulüyle gerçekleştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58794)

26.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla ilinde orman sınırı içinde kalmıştır şerhi konulan taşınmaz sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58795)

27.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ücretli poşet uygulamasından elde edilen gelire ilişkin yazılı soru önergesi (7/58796)

28.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'ya bağlı Horzum Mahallesi ilçeye merkezine bağlayan tali yola giriş için kavşak bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58797)

29.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2021 yılından bu yana yapılan plastik ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58798)

30.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesine yeni bir mezarlık alanı tahsis edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58799)

31.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, atık merkezilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58800)

32.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın'da bulunan kültür balığı tesislerine ve kimyasal yem kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58801)

33.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan bir bölgede bir kişinin arazisinden istimlak yapılmadan ve rızası alınmadan yol geçirildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58802)

34.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gölcük ilçesine bağlı Merkez Mahallesi'nde yapılması planlanan kentsel dönüşüme ilişkin yazılı soru önergesi (7/58803)

35.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesine bağlı Atakent Mahallesi'nde yaşanan ulaşım sıkıntısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58804)

36.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesine bağlı Atakent Mahallesi'nde gençlik merkezi kurulması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58805)

37.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesine bağlı Çamlıtepe Mahallesi'nde yaşanan altyapı sıkıntısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58806)

38.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, 2015-2021 yılları arasında Türkiye geneli ve Ankara'da ipotek konulan ve haciz işlemi uygulanan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58807)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

39.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, sektör altyapı giderlerine katkı payı tutarlarını ödemeyen şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58808)

40.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine bağlı Yazılı köyüne gelen elektrik faturalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58809)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

41.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'da 2002 yılından bu yana Özelleştirme İdaresi tarafından satılan taşınmazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58810)

42.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kredi kartı borcu bulunan ve haklarında takip başlatılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58811)

43.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanan çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58812)

44.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kredi kullanan besicisi ve çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58813)

45.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, MASAK tarafından plastik atık ticaretinin izlenmesi kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58814)

46.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, 2022 yılı itibarıyla elektrik üretim ve dağıtım şirketlerinin kredi borç tutarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58815)

İçişleri Bakanlığı

47.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, MOBESE görüntülerinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58816)

48.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, İranlı dört mülteci hakkında verilen sınır dışı edilme kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58817)

49.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, polis intiharlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58818)

50.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, İstanbul ilinde KADES uygulamasını kullanan vatandaş sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58819)

51.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, İzmir ilinde KADES uygulamasını kullanan vatandaş sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58820)

52.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Ankara ilinde KADES uygulamasını kullanan vatandaş sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58821)

53.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasındaki kayıp silah sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58822)

54.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde görev yapan güvenlik korucularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58823)

55.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2013'ten bu yana Şanlıurfa'da kurulan dernek sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58824)

56.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2016'dan bu yana yıllara göre zırhlı araçların sebep olduğu kazalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58825)

57.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'de 2018'den bu yana KADES ve ŞÖNİM aracılığıyla yapılan ihbarlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58826)

58.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2017'den bu yana İzmir'de görev yapan bekçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58827)

59.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2017-2021 yılları arasında yapılan kayıp başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58828)

Millî Eğitim Bakanlığı

60.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı ortaokul ve lise bölümlerindeki öğrencilerin yemek ücretlerine yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/58829)

61.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğüne atanan bir kişi hakkındaki çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58830)

Sağlık Bakanlığı

62.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, son 6 ayda tanı konulan frengi, AIDS ve tüberküloz hastası sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58835)

63.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Bodrum Devlet Hastanesi inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58836)

64.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bakanlığa bağlı ambulansların kasko sigortalarının yenilenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58837)

65.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Bakanlığa bağlı ambulansların kasko sigortalarının yenilenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58838)

66.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın'da dolaşım ve solunum sistemlerindeki sorunlardan dolayı yaşamını yitirenlere ve jeotermal enerji santrallerinin etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58839)

67.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Tip 1 diyabetli çocukların şeker ölçüm sensörlerinin SGK tarafından karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58840)

68.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, ambulans kaskolarının yaptırılması ile ilgili yürütülen ihale sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58841)

Tarım ve Orman Bakanlığı

69.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Küçük Menderes Beydağ sulama projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58842)

70.-İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, orman yangınlarıyla mücadele için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58843)

71.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, tarım sektöründe maliyetlerin düşürülmesine ve çiftçilerin desteklenmelerine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58844)

72.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, yetersiz yağışlardan olumsuz etkilenen incir ve zeytin üreticilerinin desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58845)

73.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan bir bölgede bir kişinin arazisinden istimlak yapılmadan ve rızası alınmadan yol geçirildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58846)

74.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2018 ve sonrasında Denizli'de büyükbaş hayvan sayısının düşmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58847)

75.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'de keçi sayısının düşmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58848)

76.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, orman muhafaza memurlarının mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58849)

77.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, tarım ve hayvancılık sektörlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58850)

78.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, 2015-2021 yılları arasında Türkiye geneli ve Ankara'daki tarım arazileriyle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58851)

Ticaret Bakanlığı

79.-Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı'nın, bazı illerde lisanslı depo kullanımı için yapılan başvuru sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58852)

80.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, elektriğe gelen zamlara ve bu durumdan olumsuz etkilenen işletmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/58853)

81.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, 2018 yılından bu yana kapanan fırın sayısına ve fırıncıların desteklenmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58854)

82.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, ABD'nin Türkiye'ye çelik ihracatında uyguladığı vergi oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58855)

83.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2020-2021 yıllarında Denizli'de kapanan ticari işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58856)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

84.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Dokuzçam ve Göktepe mahalleleri arasında bulunan kara yolunun bakım ve onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58857)

85.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'ya bağlı Horzum Mahallesini ilçe merkezine bağlayan tali yola giriş için kavşak bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58858)

86.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Havsa çevre yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58859)

16 Mart 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67’nci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kayseri’nin sorunları hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş’a aittir.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş’ın, Kayseri’nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Kayseri’nin sorunları hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Kayseri, altı bin yıllık tarihi, ticaret yolları üzerindeki konumu, önemli sanayi altyapısı, verimli topraklarıyla tarih boyunca hep önemli bir şehir olmuştur. Ancak Kayseri, son yıllarda, devlet yatırımlarının sürekli azalması, teşviklerden mahrum bırakılması gibi nedenlerle, büyüyen ve gelişen bir şehirden, gerileyen, önemini kaybeden bir şehir hâline dönüşmüştür.

Değerli milletvekilleri, Kayseri denilince akla gelen sanayi ve ticaret, bugün bitme noktasına gelmiştir. Her geçen gün büyüyen krizin oluşturduğu tahribat, devletten herhangi bir destek göremeyen Kayserili esnafı da derinden etkilemiştir. Bugün Kayseri’de binlerce esnaf; elektrik, su, doğal gaz faturalarını ödeyemez hâle gelmiştir. 2021 yılı içerisinde Kayseri’de 1.138 esnaf iş yerini kapatmış, 1.200 Suriyeli ise iş yeri açmıştır. Sanayicinin durumu da esnaftan farksızdır; devletten destek ve teşvik olmaması, ulaşımın çok zor olması gibi nedenlerle yatırımcılar da Kayseri’den bir bir kaçırmaktadır. Ticaret ve sanayide yaşanan bu olumsuz gelişmeler sonucu istihdam azalmakta, işsizlik artmakta, Kayserili gün geçtikçe fakirleşmektedir.

TÜİK verilerine göre, 2016 yılında yüzde 8,4 olan işsizlik, bugün yüzde 13’le Türkiye ortalamasının üzerine çıkmıştır. İstihdam ise yüzde 50’lerden yüzde 30’lara gerilemiştir. SGK verileri dikkate alındığında, Türkiye’de ortalama günlük kazanç 165,06 lirayken Kayseri, ortalama 146 lira günlük kazançla Türkiye genelinde 29’uncu il konumuna gerilemiştir. 2020 yılı hane halkı kullanılabilir fert gelir ortalaması 33.428 lirayken Kayseri 27.018 lirayla yine Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Öyle ki Kayserili, vergisini dahi ödeyemez duruma gelmiştir. 2021 yılında Türkiye’de tahakkuk eden verginin tahsil edilme oranı yüzde 77,6 iken Kayseri’de bu oran yüzde 69,6’dır. Kayserili, 2004 yılında her 100 liralık verginin 87 lirasını ödeyebiliyorken 2021 yılında bu, yüzde 69,6 liraya düşmüştür.

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Kayseri’de tarım ve hayvancılık da sekteye uğramıştır. İlimiz yüz ölçümünün yarısına yakını tarım alanıyken Kayserili çiftçi bu topraklardan para kazanmamaktadır. Özellikle teşviklerin ve devlet yatırımlarının eksikliği, Yamula, Develi 2’nci Merhale ve Bahçelik Sulama Projelerinin yirmi yıldır “ödenek yokluğu” denilerek bitirilmemesi gibi nedenlerle Kayserili çiftçi, toprağını terk etmektedir. Kayseri’de tarım alanlarının sadece yüzde 14’ü sulanabiliyorken, son on altı yılda Kayseri’nin toplam tarım alanının yüzde 13,7’si yok olmuşken Kayserili çiftçi, toprağını nasıl terk etmesin? Çiftçi, toprağını terk ettiği için de Kayseri’de tarımsal üretim yapan ilçelerimizde nüfus giderek azalmaktadır.

Kayseri’nin sorunları saymakla bitmez ancak sürem kısıtlı olduğu için hızlı geçiyorum.

Bugün, Türkiye’nin ortasında olup Kayseri kadar ulaşılması zor bir ikinci şehir yoktur. Havaalanı küçük ve uçuş sayısı yetersizdir, fiyatlar da bu yüzden pahalıdır. Batıyı doğuya bağlayan bir otobanı bulunmamaktadır. On iki yıldır hızlı tren vaadiyle oyalanan Kayseri’ye hızlı tren için bütçeden pay ayrılmamıştır, şimdi kredi bulunacağı söylenerek Kayserili yine oyalanmaktadır. Kayseri hak ettiği yatırımları alamadığı gibi elindekileri de kaybetmektedir.

Son olarak, Kayseri Vergi Denetim Başkanlığı kapatılarak Konya’ya bağlanmıştır. Gelen tepkilerden sonra da iktidar, bu kurumu tekrar açmak yerine, Konya’dan alarak Ankara’ya bağlamıştır.

Diğer taraftan, Kayseri gibi büyük bir şehirde hâlen 6 ilçede doğal gaz bulunmamaktadır.

Kayserili, ayrıca, şehrin nüfusunun yüzde 10’unu oluşturan yabancı sığınmacılara bakmak zorunda kalmıştır. Suriyelilerin yarattığı toplumsal ve asayiş olayları da cabasıdır.

Değerli milletvekilleri, Kayseri’nin yatırım aldığını iddia edenlere soruyorum: Her şey ortada, oranlar ortada, yatırım planları ortada yani halebi oradaysa arşın burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bu yüzden, iktidar partisinin milletvekilleri, Kayseri’de sokağa çıkıp vatandaşa selam veremez durumdadır. İktidarın Kayseri milletvekilleri, sivil toplum örgütlerinin, odaların seçimlerine Ankara’dan müdahale ederek onları dizayn etmeye uğraşacaklarına, Kayseri’nin sorunlarına çözüm bulmak için uğraşsalar bugün Kayseri çok daha iyi durumda olurdu ama iktidar, bunun yerine, Kayseriliyi vaatlerle aldatmaya devam etmektedir ancak bu uğraşları işe yaramayacak, yirmi yıldır hüküm sürdükleri Kayseri’deki saltanatları ilk seçimde yıkılacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, tarım ve gıda sektöründe yaşanan sıkıntılar hakkında söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun’a aittir.

Buyurun Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’un, tarım ve gıda sektöründe yaşanan sıkıntılara ilişkin gündem dışı konuşması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli vekiller; tarım ve gıda sektörünün büyüyen sıkıntıları üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Pandemi sürecinde gıda fiyatları inanılmaz arttı; bunun üzerine, bölgemizde yaşanan gerginlikler, Ukrayna-Rusya savaşı ve artan gıda fiyatları vatandaşı gıda alamayacak noktaya getirdi. Vatandaşlar, karniyarık yapmak için geçen yıl kıyma bulamaz iken bu yıl da patlıcanı bulamaz hâle geldiler. Biliyorsunuz, marketlerde bebek mamaları, artan fiyatlar sebebiyle alarm takılıp kilitli dolaplara

konuldu, şimdi de sebze ve meyveleri aynı kâbus bekliyor. FAO, gıda fiyatlarının artmaya devam edeceğinin uyarısını yapıyor ancak tarım sektörünün stratejik, kilit sektör hâle geleceği bir sürece doğru sürükleniyoruz.

İktidarın yaşananlardan ders almasını bekliyoruz ama hamaset dışında hiçbir adım atmıyorlar. Ayçiçeği yağı gemilerinin... Cumhurbaşkanı tarafından Putin aranıyor “Sayın Putin, ayçiçeği yağı gemilerini salar mısınız?” deyip Türkiye Cumhuriyetini ve Türkiye’yi küçük düşürüyor yani siz üretmezseniz işte gidip Putin’e böyle boyun eğersiniz diyorum. Sonra kalkıp boş tarım arazilerinde ekim yapanlara da hibe desteği vereceğinizi söylüyorsunuz, geçiniz onu. Bu iktidar, tarım alanlarını sanayiciye, madenciye açarak âdeta liberal kapitalizmin babası olan Adam Smith’in “Bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler.” anlayışını şiar edinmiştir.

Evet, topraklarımızı peşkeş çekmenize izin vermeyeceğiz değerli milletvekilleri. Çiçeği burnundaki yeni Tarım Bakanı da gelir gelmez bizleri hayal kırıklığına uğrattıyor, çıkıyor, zeytinliklerin madenlere açılmasına cevaz vereceklerini, Afrika’daki bakir topraklarda üretim yapacaklarını ifade ediyor. Ya, biz kendi topraklarımızda üretim yapamazken “Gideceğiz, Afrika’da üretim yapacağız.” diyor! Hani, milliydiniz, yerliyidiniz? Bu durum ne milliliktir ne yerlilik diye söylüyoruz.

Değerli arkadaşlar, 2001 yılında 26 milyon 350 bin hektar alan üretimdeyken on dokuz yıl sonra bu toplam olarak 23 milyon 137 bin hektar alana düşmüş yani yüzde 12 oranında alan üretimden çıkmış. Yine, son dönemde 27 milyon dekar alanda tahıl üretimi yapılamaz hâle gelmiş. Siz kendi tarlanızı ekemezken gidiyorsunuz Afrika’dan medet umuyorsunuz. Hadi oradan diyorum ben sizlere. Yine, bakınız, akıllanmamışsınız, Sudan’da darbe oldu, hani, Sudan’da 780.500 hektar olan kiralamıştınız, ne oldu? Yıllar geçti daha elde avuçta bir şey yok ama siz kendi arazilerinizi ekeceğinize gidip Afrika macerasına çıkıyorsunuz.

Bakınız, 2003 yılında ÇKS’de 2 milyon 760 bin çiftçimiz varken bugüne geldiğimizde 2 milyon 104 bine düşmüş yani çiftçilerimizi üretimden uzaklaştırmışsınız. 2003’te, çiftçinin Tarım Krediyi, Ziraat Bankasına ve diğer sektöre 2,4 milyon lira borcu varken bugün Tarım Kredi ve Ziraat Bankasındaki borç tam 178 milyara gelmiş; özel bankalarla beraber bu, tam 211 milyara gelmiş yani çiftçiyi bitirmişsiniz.

Yine, bakınız, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Binali Yıldırım, benim seçim bölgem olan Tekirdağ Çorlu’da çiftçilere sesleniyor “Ekin kardeşim, ekin ekebildiğiniz kadar; maliyetler yüksek, gübre yüksek, diğer girdiler yüksek olsun ama siz ekin.” diyor ama nasıl eksin çiftçi? Borç almış başını gidiyor. Eğer ekebiliyorsa Sayın Binali Yıldırım gelsin eksin bakalım, görsün tabloyu. Gübre ve mazot fiyatları uçmuş, anlık değişiyor; üre gübresi artık altın değerinde, altını geçmiş ama sizin daha bundan haberiniz yok diyorum ben. On beş gün önce mazotun litresi 16,31 lirayken bugün 20,44 lira yani bir depoda 300 lira fark var arkadaşlar.

Sayın Yıldırım yine Çorlu’da başka bir açıklama yapıyor, müjde veriyor. Ya, ötede “ekin” diyor, ondan sonra da kalkıyor plastik sanayi müjdesi veriyor, “PAKOP” dediğimiz OSB’ye yol açıyor. Diyor ki: “Gözünüz aydın, yeni bir sanayinin oluyor, plastik sanayi.” Dediği bölge, tarımsal sit alanı. Ötede 13 tane OSB var, doluluk yüzde 42, siz kalkıyorsunuz, tarımsal sit alanında yeni bir OSB açıyorsunuz yani bizim aklımızla dalga geçiyorsunuz değerli dostlar.

Evet, seçim öncesi vaatte bulundunuz, dediniz ki: “Mazotun yarısı bizden, yarısı sizden.” Nerede? Günler geldi geçti hâlâ hiçbir şey yok. Tarım Kanunu’nda çiftçimizin 211 milyar lira alacağı var. “Gelin, bunu mahsuplaşın, borcu silin.” diyoruz, Cumhurbaşkanı dün akşam bir açıklama yapıyor, diyor ki: “Çiftçilerimize borcu tekrar artıracacağız.” Yani siz sadece borçluyu bilirsiniz, borçlandırmayı bilirsiniz.

Yine, bakınız, Sayın Cumhurbaşkanı “tarlada güneş enerjisi” diyor, belli ki Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun fikirlerinden çok etkilenmiş. Yani sizler proje aşırmasını çok iyi biliyorsunuz aynı 2 maaş ikramiye gibi ama bizde proje bitmez.

Cumhurbaşkanı dün sulama müjdesi veriyor, bunun da içi boştur dostlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Çünkü GAP’ta baktığımız zaman hedef konuşulmamıştır. GAP hedefi şöyleydi: 2,2 milyon hektar sulanacaktı, bugün itibarıyla ancak 571 bin hektar sulanabiliyor yani yüzde 32 sulanan arazi var. Elinizi tutan mı vardı yirmi yıldan beri Sayın Cumhurbaşkanı diyorum ben buradan? Gelin, tarımsal sulamada çiftçimizin elektrik faturasını sıfırlayalım.

Yine, yazlık ekim sezonu... Gemilerle ayçiçeği yağı alacağımıza gelin çiftçinize bir destek olun, 50 kuruş olan prim desteğini 1,5’a çıkaralım, gübre mazotunu artıralım. Yine, yazlık buğday, arpa üretimi için destekleme politikasını ortaya koyalım.

Biz ne yapacağız, evet, biz ne yapacağız? Biz, Çiftçi Kayıt Sistemi yerine yeni bir sistem getireceğiz, onunla beraber tüm tarımsal destekleri ve tarımsal sigortaları kapsayan proje getireceğiz. Çiftçinin, evet, süt üreticisinin 1 litre süt sattığı zaman 1,5 kilo yem almasının önünü açacağız. Şimdi, 1 litre süt sattığı zaman çiftçi 800 gram yem alıyor değerli arkadaşlar, çiftçimiz perişan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Selamlayın lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Süt üreticisi perişan, şu anda hayvanlarımız, ineklerimiz kesime gidiyor. Gelin, 20 kuruş olan prim desteğini 2 liraya çıkaralım, sütün fiyatını yenileyelim, Süt Konseyi toplansın diyoruz ama nerede?

Bakınız, diğer bir konu da, geldiğimiz noktada çiftçilerimizin, küçük ve orta ölçekli aile işletmelerini destekleyeceğiz diyoruz. Kadınlarımızın sosyal güvenlik primlerini biz ödeyeceğiz, aile sigorta destek projesi dâhilinde ve aile işletmelerini güçlendirerek hem et besiciliğini hem süt besiciliğini yani kırsalı güçlendireceğiz diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Diyarbakır’da yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Oya Eronat’a aittir.

Buyn Sayın Eronat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat’ın, Diyarbakır’da yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Diyarbakırlı şair rahmetli Şevket Beysanoğlu, bakın Diyarbakır için ne demiş: “Ey benim kara sevdam, güzel Diyarbakır’ım/Sinende doğdum senin, sinende yatacağım/Bu can tende oldukça seni anlatacağım.” Ben de bugün size Diyarbakır’ı anlatacağım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Diyarbakır, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ iktidarıyla en görkemli yatırım dönemlerini yaşamaktadır. Bu yatırımlar; kamu, özel sektör ve belediye iş birliğiyle uyum içinde yürütülmekte. Diyarbakır’a son yirmi yılda tarım, ulaştırma,

haberleşme, enerji, eğitim, sosyal hizmetler, sağlık, imalat sanayisi, turizm ve madencilik konularında -dikkatinizi çekmek isterim- tam 2.450 proje kazandırdık. Çoğu tamamlanan bu projelerin toplam tutarı 79 milyar 392 milyon TL'dir. Özellikle, Büyükşehir Belediyemiz son dört yılda yaptığı hizmetlerle âdeta çığır açtı. Örneğin, EKAY Projemiz; kentin elli yıllık çöp sorununu çözecek olan Entegre Katı Atık Yönetimi Projemizle Karacadağ bölgesindeki vahşi depolama alanı rehabilite edildi ve 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde ilk elektriği üretmeye başladık. Yine, Büyükşehir Belediyemiz, ihtiyaç sahibi ailelere yardımları kartlarla yapıyor. 17 ilçemizde 12.500 aile bu kartlardan faydalandı, bu yıl da bir 30 milyon destek sunacağız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

OYA ERONAT (Devamla) – Yine, Büyükşehir Belediyemize ait bilgievlerinden 7.250 çocuğumuz ve gencimiz faydalandı, spor eğitiminden de kesintisiz, on iki ay boyunca 11.320 gencimiz faydalandı. Üniversiteye hazırlanan lise öğrencilerimize bu sınavda yardımcı olmak amacıyla faaliyete aldığımız akademi liselerinden de 7 binden fazla gencimizi ve çocuğumuzu faydalandırdık.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Bravo!

OYA ERONAT (Devamla) – Millet Kiraathanesi'nde ikramlar ücretsiz yapılmakta. Diğer kitap kafeler ile Millet Kiraathanesi'nden toplamda 120 bin insanımız faydalandı.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Maşallah!

OYA ERONAT (Devamla) – Yine, kentte, istihdamı artırmak amacıyla kalifiye eleman yetiştiren 15 DİSMEK kurs merkezimizde 6.004 kursiyerimiz eğitim gördü.

Sanata da ağırlık verdik. Büyükşehir Belediyemiz aracılığıyla, 80 konser, 67 söyleşi, 28 tiyatro gösterimi ve 14 şiir dinletisiyle 32 bin sanatsevere ulaştık.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

OYA ERONAT (Devamla) – Değerli milletvekilleri, kadim şehrimizin sembolü olan surlarımızda restorasyon çalışmalarımız devam ediyor. 2 etap çalışma tamamlandı, şu anda 3'üncü etap restorasyon çalışmalarında devam var; 4'üncü etap tamamlandığı zaman surlarımız bir uçtan bir uca gezilebilecek ve surlarımız ile kentin bostanı arasındaki yeşil kuşakla turizme ait eşsiz güzellikler gün yüzüne çıkarılacak.

Gene, Ticaret ve Sanayi Odasıyla iş birliğimiz neticesinde 5 çağrı merkezi hizmete girdi. Medeniyet dilleri atölyesinde, hani Kürtçeyi yasaklıyorsunuz diyorlar ya, bakın, ben size söyleyeyim: Kürtçe, Zazaca, Arapça, Farsça, Osmanlıca ve Süryanice dillerinde kurs veriliyor ve dikkatinizi çekmek isterim, 112 Acil Çağrı Merkezimiz Türkçe, Kürtçe ve Zazaca hizmet veriyor. Demek ki Kürtçe yasak falan değilmiş, bunlar algı yönetimiymiş.

Diyarbakır'da, Diyarbakır'ı bir ekonomik merkez hâline getirmek için oluşturmaya çalıştığımız, projelendirdiğimiz lojistik köyümüz tamamlandığında ilk etapta 5.400 insanımıza istihdam sağlanacak. Yine, Karacadağ bölgesinde Karacadağ Organize Sanayi 295 hektarlık alan üzerine kurulmuş olup 179'ü işletme, 43'ü de sosyal donatı alanı olmak üzere 222 parsel ayrılmış bulunmaktadır.

Diyarbakır'da günde 4 bin küçükbaş, 500 de büyükbaş hayvan kesimi yapılmakta ve bu kesimler Avrupa standartlarında, çok iyi şartlarda ve hijyene uygun bir şekilde son sistem olarak yapılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OYA ERONAT (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; sabah Hakan Çavuşoğlu Bakanımızla beraberdik, “Bugün Diyarbakır'ı anlatacağım.” dedim, “Diyarbakır'ı beş dakikaya nasıl sığdıracaksınız?” dedi, “Ben

de zaten yalnızca fragmanını anlatacağım.” dedim. Bu anlattıklarım sadece fragmandı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Biz, kente bir çivi çakılmasını dahi istemeyen terör örgütünün üzerine şöyle bir kırmızı çarpı attıktan sonra Diyarbakır hizmetlerde âdetâ şahlanişa geçti, kentte inanılmaz güzellikler yaşanıyor. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Çok teşekkür ediyorum.

Bu arada, 16 Mart 1988 yılında Saddam’ın yaptığı Halepçe katliamında hayatını kaybeden tüm insanları da buradan rahmetle anıyorum.

Diyarbakır’da hizmetlerin de tekrar devam edeceğini söylüyorum. Herkese saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Diyarbakır seninle gurur duyuyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatip konuşmasında “Algı yönetimiyle Kürtçenin yasaklandığını söyleyenler var.” dedi, aslında sataştı. Takdir sizin yani, ya buradan ya oradan...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Allah Allah!

BAŞKAN – Bir sataşma yok Sayın Beştaş, ben konuşmanın bütününe dikkatlice dinledim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Var Sayın Başkan. “Çivi çakılmasını istemeyenler” diyerek açıkça...

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Niye üzerinize alındınız ki?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Size mi? Niye üstüne aldın ki?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – “Terör örgütü” dedim. “Terör örgütü” dedim, sen terör örgütü müsün?

BAŞKAN – Sayın Eronat, müsaade eder misiniz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, konuşmanın tamamında değil ama özellikle Kürtçeye ilişkin bölümde, burada işte, kurslar açıldığını, Kürtçe konuşmalar yapıldığını, başvuruların Kürtçe alındığını söyledi...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Doğru söylüyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...ve algı yönetimiyle bunların yapılmadığını söyleyerek doğrudan bir suçlama yaptı.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Niye alındınız buna yani?

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Böyle bir şey olamaz ya!

BAŞKAN – Şimdi, yerinizden 60’a göre bir söz vereceğim ancak bir sataşma olduğunu düşünmüyorum konuşmanın bütününde.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O zaman 60’a göre yerimden gerçekleri söyleyeyim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Zaten geldiğinde söylesin Başkanım ya!

BAŞKAN – 60’a göre yerinizden söz vereceğim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, her şeyden önce Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi iktidara ait değil, el koydular, gasbettiler, kayyum tarafından yönetiliyor. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanımız Selçuk Mızraklı da şu anda Edirne Cezaevinde rehin; önce bunu not edeyim. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesini kazanmışlar da orada hizmet yapıyorlarmış gibi bir algı yaratmasınlar...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Devlet yapıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...gasbettikleri bir belediyeyi istedikleri gibi soyup soğana çevirdiler; birincisi bu.

İkincisi: Birkaç rakam vereceğim, şurada elimde haberi de var. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin belediye ve halk otobüslerinin parasının aktarıldığı havuzdan, 2017-2018 yıllarında 5,5 milyon liralık yolsuzluk iddiası -sadece bir tanesini söylüyorum- mahkemeye taşındı.

Yine, sevgili Selçuk Mızraklı'nın... Daha önceki kayyumun yaptığı krallara layık -tırnak içinde-banyonun nasıl olduğunu bütün Türkiye ve dünya ibretle izledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu anda istedikleri kadar anlatsınlar, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesini çaldılar, halk iradesini çaldılar; hırsızlığı meşrulaştırmaya çalışıyorlar ama Diyarbakır halkı iradesinin gasbedildiğini ve çaldığını, hırsızlandığını gayet iyi biliyor.

“Diyarbakır’da Kürtçe yasak değil.” diyorlar, bu konuda saatlerce biz de kayyum önergesi getirip anlatırız; Diyarbakır’da Kürtçe tabelalar kaldırıldı.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan söylüyorsun, yalan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hâlâ kadınlar Kürtçe başvuru yapamıyorlar.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan söylüyorsun.

BAŞKAN – Sayın Eronat...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan söylüyor.

BAŞKAN – Lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani, Oya Eronat oradan bana “Yalan söylüyorsun.” diyor ama...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan söylüyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...kendi söyledikleri yalanları ben saatlerce anlatabilirim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan söylüyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Her şeyden önce, buradan, yani kayyumla gasbedilen bir belediye kendilerine aitmiş gibi, var olan soygunu, yolsuzlukları söylemeden, hırsızlığı söylemeden bir güzelleme yapılmasını da çok korkunç buluyorum.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Hayır, sizi ikna etmek zorunda değil ki konuşmasıyla. Gerçekleri anlattı, sizi mi ikna edecek?

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Milleti de kandırmasınlar ama.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sizin söylediklerinizin hepsi doğru, bizim söylediklerimiz yanlış!

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Yani bizi ikna edemezsiniz zaten ama milleti de kandırmanıza izin vermeyeceğiz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, hırsızlıkla suçlanıyoruz. Bir dakika söz istiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sataştı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, sataşmadan kürsüden söz vereceğim.

İki dakika veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal sana şehit annesi.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyarbakır...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Biraz da Diyarbakır zindanlarını anlatın Oya Hanım...

OYA ERONAT (Devamla) – Yahu, çok zorunuza gidiyor biliyorum ama...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Diyarbakır zindanlarındaki işkenceleri anlatın.

BAŞKAN – Müsaade edin...

OYA ERONAT (Devamla) – Bakın, ben size bir şey söyleyeyim...

BAŞKAN – Sayın Eronat, Genel Kurula hitap edin.

OYA ERONAT (Devamla) – Kuzularımızı dağdaki çakallara kaptırmıyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Çünkü büyükşehir belediyesine ait kamplarda beyin yıkamak için, dağa adam çıkarmak için seanslar düzenliyordunuz, kayyumlar gelince dağa çıkarma seansları sona erdi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Selçuk Mızraklı'ya gelince; Selçuk Mızraklı, daha seçilir seçilmez bir hafta içinde televizyon ekranlarında gördük, sözde PKK marşında hazır olda bu şekilde durdu mu durmadı mı? (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Söyleyin bakalım. Önde “Değer ailesi” dediğiniz aileler, başlarında, boyunlarında sarı, yeşil, kırmızı paçavralarla... Selçuk Mızraklı bunların önünde saygı durumunda durdu mu durmadı mı? (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Sürekli “Çaldı, çaldı.” diyorsunuz. Yahu, sözde PKK marşında hazır olda duran bir insan orada nasıl büyükşehir belediye başkanlığı yapacak? Biz yapılan hizmetleri saydık, iktidarımız döneminde yapılan hizmetlerdir. Kayyum yaptı mı? Yaptı.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sadece siyaset yapıyorsunuz. Bunlar senin iddiaların, iftiralarn...

OYA ERONAT (Devamla) – Halka sorun, çok memnunlar, çok mutlular. Bir gidin, konuşun bakalım insanlarla, kayyumdan memnunlar mı değiller mi?

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Hiç mutlu değiller. Hiç kimse mutlu değil, Diyarbakır sokakları...

OYA ERONAT (Devamla) – Ama çok haklısınız, dediğim gibi, kuzuları dağdaki çakallara artık kaptırmıyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Helal olsun!” “Bravo” sesleri, alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – 21 “Nevroz”unda göreceksiniz Diyarbakır halkı size ne diyor, hizmetlerinize ne diyor...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Göreceğiz, göreceğiz.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Talanınıza, yolsuzluğunuza, iftiralarınıza ne diyor...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Göreceğiz.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz, Grup Başkan Vekiliniz kürsüde, müsaade edin. Yeni bir satışmaya mahal vermeyelim Sayın Vekil.

2.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli halkımız, özellikle sevgili Diyarbakırlılar; ben Diyarbakır'da ikamet ediyorum, bir ikametgâhım Diyarbakır'da ve Diyarbakırlıyım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ben Diyarbakırlıyım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Diyarbakır halkının sizi sevdiğini nereden çıkardınız anlamadım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Değilsin, Diyarbakırlı değilsin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Her gün orada yaşıyorum. Demin vekilimiz de söyledi, 21 Martta Diyarbakır “Nevroz” meydanına bakın, milyonlarca insan kimi seviyor, kime karşı; orayı izleyin, bir size öneririm.

Diğeri, kayyum savunuyorsunuz ama kayyumun elimde okuyamayacağım kadar uzun bir yolsuzluk listesi var. Size söz veriyorum, halkımıza söz veriyorum; gelecek hafta kayyum raporunu getiriyoruz, araştırma önergesi istiyoruz. Eğer sözlerinizin arkasındaysanız gelin hırsızlıkları araştıralım, gelin kayyum ne kadar büyük yolsuzluk yapmış, nelere el koymuş, halkın iradesini gasb etmek bir yana, halkın olması gereken paranın nasıl AKP tarafından atanan kayyum tarafından çarçur edildiğini ve cebine atıldığını hep birlikte görelim.

Ayrıca, Sayın Eronat, lütfen Selçuk Mızraklı'ya dil uzatmayın.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Niye uzatmayacakmışım? Allah Allah! Gerçeği söylüyorum, gerçeği.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Selçuk Mızraklı, bir kere, bu ülkede ender yetmişmiş doktorlardan biridir; Belediye Başkanı seçilinceye kadar hakkında bir soruşturma dahi yokken tek suç Belediye Başkanı olmaktır.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Doktorluğuna bir şey söylemedi zaten, Başkanlığına söyledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sizin Valiniz var ya, Valiniz, emrinizde çalışan Vali, 31 Mart gecesi kayyum atanması için yazı yazmış ya! Daha seçim bitmiş, kazanmış, oturmadan yazı yazdınız.

Siz, bu ülkede halka düşman bir politika yürütüyorsunuz ve bunun en büyük cevabı da Diyarbakır halkındadır; yüzde 70'le geldik, gelecek seçimlerde yüzde 90 olacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hiçbiri doğru değil, yalan söylüyorsunuz!

OYA ERSOY (İstanbul) – Sen Diyarbakır'ı nereden biliyorsun ya? Diyarbakır'ı ne zaman gördün?

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Göreceksin, 21 Martı takip et, 21 Martı. 21 Martı takip et, göreceksin kim doğru söylüyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, bedelli affı, öğrenci affı ve ehliyet affına ilişkin açıklaması*

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, üç af Türkiye'nin gündemine gelmelidir: Bedelli affı, öğrenci affı, ehliyet affı. Askerlik Yasası'yla bedelli askerlik kalıcı hâle geldi, binlerce genç -çoğu yasadan habersiz- yoklama kaçağı durumuna düştü, bu nedenle bedelli askerlikten faydalanamıyorlar. İş kuran, kredi çeken, pandemide zora düşen, işlerini kaybetmek istemeyen gençlerimiz için bir defaya mahsus bunu çözmeliyiz, bedelli affını getirmeliyiz, kanun teklifim komisyondadır.

Eğitimleri yarım kalan ve terör bağlantısı olmayanlar için öğrenci affı gerekmektedir. Ayrıca, biriken ceza puanları sebebiyle ehliyetlerine el konulan "Ekmek teknemize dönmek istiyoruz." diyerek ehliyet affı talep eden vatandaşlarımız da bize ulaşmaktadır. Vatandaşlarımızın taleplerine kulak verelim diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yılmazkaya...

3.- *Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Cumhurbaşkanının hekimlere yönelik söylemleriyle hekimlerin saygınlığını zedelediğine ilişkin açıklaması*

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

"Bu memleket bizim, hiçbir yere çekip gitmiyoruz." diyen sağlık emekçisi doktorlara "Gidiyorlarsa gitsinler, yenilerini alırsız, yurt dışından doktor getiririz." diyen zihniyet, herhâlde kendisini memleketin tek sahibi zannediyor. Yoğun çalışma koşulları, şiddet, Covid'e yakalanma riski, bir de düşük maaşlarla birlikte kötü çalışma şartları içinde olan doktorların mesleği hiçbir dönem bu kadar değersiz olmamıştı. Cumhurbaşkanının söylemlerinden anlaşılıyor ki Afganlı, Pakistanlı, Suriyeli doktorları alarak beş dakikalık muayene sisteminde vatandaşı iyice perişan etmenin derdindediniz.

Bir hekim olarak özellikle şunu belirtmeliyim ki doktorun özeli, devleti kalmadı, bakılan hastaların hepsi vatandaşımız ama kamudaki doktorlar liyakatsiz yöneticiler tarafından uygulanan mobbingler yüzünden mesleklerinden soğutulmakla. Bu doktorlarımızın özlük haklarını verseydiniz, yetersiz maaşlarını yükseltseydiniz zaten özele gitmezlerdi. Hekimlerin saygınlığını zedelemekten derhâl vazgeçin diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

4.- *Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkemizi nükleer tehditlerden korumamız gerektiğine ilişkin açıklaması*

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, açlık, sefalet, yokluk ve yoksulluk diz boyu. Bu durum hem ülkemizde hem de dünyada böyle. Bir avuç tuzu kuru insanın dışında milyarlarca insan açlık ve sefaletin yanı sıra sömürü savaşları nedeniyle çile çekiyor. Her gün yeni savaşların, acıların, dramların ortasına uyanıyoruz. Filistin'de kardeşlerimiz can verirken Ukrayna'da Rus bombalarıyla ölüyor insanlık. Rusya'nın Ukrayna saldırısında tüm dünya nükleer tehdit nedeniyle bir kez daha ürperdi.

Defalarca “Ülkemizi nükleer tehditlerden koruyalım; Akkuyu’daki nükleer santralden vazgeçilsin.” diye çağrı yaptık, AKP iktidarı ise uyarıları dikkate almıyor. Oysa söz konusu olan ülkemizin ve halkımızın güvenliğiyle ilgili. Rusya’nın nükleer tehdidiyle alakalı tüm dünya alarma geçerken İncirlik Üssü’nde bulunduğu dile getirilen Amerika’ya ait nükleer silahlar da tartışma konusu. Gelin, ülkemizi ve dünyayı nükleer felaketler yaşanmadan koruyalım.

BAŞKAN – Sayın Tuncer...

5.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer’in, eski Başbakan Binali Yıldırım ile Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi’nin çiftçilere yönelik sözlerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – AKP’nin eski Başbakanı Binali Yıldırım, çiftçilere yönelik olarak “Ekin kardeşim, ekebildiğiniz kadar ekin. Maliyetler yüksek, mazot yüksek, gübre yüksek, diğer girdiler yüksek, nasıl ekelim. diye düşünüyorsanız, düşünmeyin.” demiş. AKP’nin ziraat mühendisi ama topraktan bihaber yeni Tarım Bakanı Kirişçi ise “Afrika’nın özellikle kuzeyinde olmasa bile güneyinde çok ciddi alanda bakir alanlar var. Bu alandaki üretimle birlikte bunu ülke olarak yapabilecek, başarabilecek durumdayız.” demiş.

Sayın AKP’liler, çiftçiye ekmeyi, biçmeyi öğretmeyin, onlar zaten çok iyi biliyorlar. Çiftçiye yüzde 342 zamlanan gübreyle nasıl ekeceğini, yüzde 130 artan tohum ve elektrik bedellerini nasıl ödeyeceğini, 20 lirayı aşan mazotu nasıl alabileceğini anlatın. Çiftçi artık laf dinlemek, boş icraat duymak istemiyor. Çiftçi artık bizzat verdiğiniz sözleri tutmanızı, mazotu ve gübreyi yarı fiyatına vermenizi bekliyor. Yedi yıldır maydanoz bile yetiştiremediğiniz Sudan topraklarını düşüneneğinize, parasızlıktan ekilemeyen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın’ın, Türkiye’nin yürüttüğü yoğun diplomasi trafiğine ve Antalya Diplomasi Forumu’na ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son on günde Türkiye baş döndüren diplomasi trafiğiyle barışın, istikrarın, küresel huzurun, diyalogun merkezi, adresi ve tek garantisi olduğunu bir kez daha tüm dünyaya ilan etti.

Rusya ve Ukrayna Dışişleri Bakanları, Türkiye’nin ev sahipliğinde Antalya Diplomasi Forumu’nda bir araya geldi. Dışişleri Bakanlığımız, Antalya Diplomasi Forumu’nun 2’nci yılında, 3 bin seçkin katılımcı ile 17 devlet ve hükümet başkanına, 80 bakana, 39 uluslararası teşkilatın üst düzey yöneticilerine, 75 ülkeden kanaat önderlerine, dünya devletlerinin yaklaşık yüzde 40’ının temsilcisine ev sahipliği yaptı. Bu yoğun diplomasi trafiği açıkça göstermektedir ki Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın güçlü liderliğinde, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarında bölgesel ve küresel ölçekte oyun kurucu bir ülke hâline gelmiştir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

7.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin’in, Muğla Seydikemer’deki Boğalar Barajı’nın bir an önce bitirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığına: 2013’te temel atılan Seydikemer ilçemizdeki Boğalar Barajı aradan dokuz yıl geçmesine rağmen hâlâ tamamlanamadı; barajın yapımı yılan hikâyesine döndü, Seydikemerli çiftçi kaderine terk edildi, yaşamlarını büyük oranda tarım ve hayvancılıkla kazanan bölge insanımız için bu gecikme büyük bir hayal kırıklığı oldu. Baraj, 42 bin dönüm arazinin sulanmasını sağlayacak ve hizmete girmesiyle bölge ekonomisine katkı sağlayacaktır; dolayısıyla, bölgemiz çiftçisi açısından

bir an önce bitirilmesi elzemdir. Ülkemiz tarımının geleceği planlı, çiftçimiz yararına projelere bağlıdır. Çiftçimizin ekmeği gününbirlik seçim takvimine dayalı sözlere terk edilemez. Gençlerimizin işe, topraklarımızın suya kavuşması için sözler tutulmalı, baraj bir an önce bitirilmelidir. Seydikemer çiftçisinin sabrı tükenmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kadak...

8.- *İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak'ın, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun partisinin grup toplantısında yaptığı bazı açıklamalarına ilişkin açıklaması*

RÜMEYSA KADAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir Sayın Genel Başkan grup toplantısında şöyle dedi: “Eskiden ‘Türkiye’ deyince devletler şöyle bir dururlardı ‘Bakalım, ne diyecekler?’ diye, şimdi sırtlarını dönüyorlar.”

Bakın, sadece geçtiğimiz hafta, İsrail Cumhurbaşkanı, Azerbaycan Cumhurbaşkanı, Yunanistan Başbakanı Rusya-Ukrayna kriziyle ilgili çözüm bulabilmek için Türkiye’ye geldiler. Yine, bu hafta pazartesi günü Almanya Şansölyesi Türkiye’ye geldi. Bugün Polonya Cumhurbaşkanı Ankara’ya geliyor görüşmeler gerçekleştirmek için. Bunlara ek olarak Türkiye, iki ülkenin Dışişleri Bakanlarını bir araya getirerek aslında barış için, çözüme ulaşabilmek adına atılabilecek en somut çalışmalardan bir tanesine imza attı. Bunun dışında burada sayamayacağım onlarca ülkenin temsilcileriyle telefonla veya yüz yüze görüşmeler gerçekleştiriyoruz. Benim şöyle bir sorum var: Acaba Sayın Genel Başkanla aynı ülkeden mi bahsediyoruz, aynı Türkiye’den mi bahsediyoruz?

BAŞKAN - Sayın Arkaz...

9.- *İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 107'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

18 Mart 1915’te, âdeta yüzen kaleleri andıran zırhlıları ve yüzlerce deniz aracıyla Boğaz’a saldıran Birleşik donanmanın karşısına Türk Kuvvetleri eldeki kısıtlı imkânlar ve Mehmetçik’in sarsılmaz cesaretiyle çıkmıştır. Çanakkale Zaferi, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ten Cevat Paşa’ya, Binbaşı Nazmi Bey’den Koca Seyit Onbaşı’ya unutulmaz bir mirastır. 18 Mart, kutsal vatan topraklarını canları pahasına koruyarak şehitlik makamına ulaşan Mehmetçiklerin tarihe altın harflerle “Çanakkale geçilmez!” yazdıkları bir destanın adıdır. 18 Mart Çanakkale Zaferi’nin 107’nci yıl dönümü kutlu olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Arık...

10.- *Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Vergi Denetim Başkanlığının yeniden Kayseri’ye alınması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kayseri, İç Anadolu’nun en önemli sanayi ve ticaret merkezlerinden biri. Kentimizde 38.945 gelirler vergisi mükellefi ve 13.959 kurumlar vergisi mükellefi bulunuyor. Buna rağmen Kayseri Vergi Denetim Başkanlığı Konya’ya bağlandı. Kayserililerin tepkisine neden olan bu durumun ardından MÜSİAD, Maliye Bakanlığını ve iktidarın kentini değil de kendisini düşünen milletvekillerini ziyaret ederek Başkanlığın yeniden Kayseri’ye alınmasını talep etti. Peki, ne oldu biliyor musunuz? Kayserililerin aklıyla dalga geçercesine Vergi Denetim Başkanlığı Konya’dan alınarak bu kez de Ankara’ya bağlandı. Kayserili hemşehrilerime ve özellikle de çay içmeye beklediğim MÜSİAD yönetimine sesleniyorum:

İnsanın aklıyla dalga geçen bu zulüm düzeninin, sizi dinliyormuş gibi yapıp bildiğini okuyan bu kibir abidelerinin sonu geldi. Emin olun ki halkın iktidarında halka rağmen hiçbir adım atılmayacak.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

11.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Yüreğir ilçesi Şehit Erkut Akbay Mahallesi'nde yaşanan kentsel dönüşüm trajedisine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2020 yılında riskli alan ilan edilen Adana'nın Yüreğir ilçesi Şehit Erkut Akbay Mahallesi'nde kentsel dönüşüm trajedisi yaşanıyor. Mahalleli kara kışta evlerinden çıkmaya zorlanıyor ancak evlerine biçilen değerler çok düşük. Ayrıca, 100 metrekairelik evde oturanlara söz verilmesine rağmen borçlanmayla da olsa 3+1 konut hakkı tanınmıyor. Sadece arsası olanlara da hiçbir şekilde ev verilmeyeceği söyleniyor, arsa karşılığı da düşük bir bedel çıkıyor. Kira ücretleri yükselmesine rağmen iki yıl öncesinin kira ücretleri veriliyor. Soruyorum: 13 bin liraya bir yıllık kirayla ev bulabilir misiniz? Projenin ne zaman başlayacağı, ne zaman biteceği de meçhul. Mahalle Muhtarı muhatap bulamıyor. Çoğu inşaatlarda, tarlalarda çalışan, seyyar satıcılık, pazarcılık yapan halk perişan. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'u göreve çağırıyoruz. Sorunların çözümünü talep ediyor, kimsenin 6 bin kişinin ahını almamasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

12.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 2021 yılı içerisinde Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirilen yatırımlara ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hükümetimizin, liderimiz Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde 2021 yılında gerçekleştirdiği yatırımları anlatmaya devam ediyorum. 24 Temmuz 2020 yılında, seksen altı yıl sonra tekrar ibadete açılan Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'ne kardeş Taksim Camisi de hizmete alındı. Kapalı alanda 6 bin, açık alanda 7.500 kişinin aynı anda ibadete edebildiği Zonguldak Uzun Mehmet Camisi'nin de açılışı yapıldı. 4 büyük uluslararası organizasyona başarıyla ev sahipliği yapıldı. Doğu Akdeniz'de meşru hak ve çıkarlarımızı koruduk. D8 Asya İşbirliği Diyaloğu, Türk Devletleri Teşkilatı, Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci ve Asya Parlamenterler Asamblesi dönem başkanlıkları yürütüldü. Türkiye hizmete Recep Tayyip Erdoğan'la kavuştu.

Bu yüce millet yüceliğini 2023'te de gösterecek, bir daha “Erdoğan” diyecektir inşallah. Durmak, duraksamak yok, yola devam.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

13.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, üniversite öğrencilerinin yurt sorununa ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İçinde bulunduğumuz eğitim öğretim yılı başlangıcında üniversite yurtlarının eksikliği azami seviyeye çıkmış, binlerce öğrenci barınma ihtiyacını karşılamakta zorlanmıştır. Yarıyıl geçmiş olmasına rağmen devlet yurtlarında hâlen sırası gelmemiş öğrencilerimiz bulunmaktadır. Üniversite sayısının çoğaltılmasından ziyade, eğitim kalitesi yüksek, öğrencilerin ihtiyaçlarının tam anlamıyla karşılanması konusunda yeterli okulların ülkemize kazandırılması hepimiz için daha olumlu sonuçlar doğuracaktır. Önümüzdeki eğitim öğretim döneminde üniversite öğrencilerimizin aynı sorunları tekrar yaşamaması

için bir an önce gerekli girişimlerin yapılarak yurt sorununa çözülmesine yönelik adımların atılması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

14.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Besni ilçesindeki öğretmenleri eksikliğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Besni, tarihi, doğal güzellikleri, özümünün yanında çalışkan insanları ve eğitime verdiği önemle bir marka ilçemizdir. Bu ilçemizin okul ve derslik ihtiyacı büyük oranda, Erdemoğlu ailesi başta olmak üzere hayırsever hemşehrilerimiz tarafından karşılanmaktadır. Buradan tüm hayırsever hemşehrilerime teşekkür ediyorum. Ancak dünyada ve Türkiye’de Eğitim Bayramı’nın kutlandığı tek ilçe olan Besni’imizde öğretmenleri yok. Eğitime bu kadar önem veren, yüzlerce öğretmen ve eğitim emekçisinin bulunduğu ilçemizde öğretmenlerinin bulunmaması büyük bir mağduriyete neden olmaktadır.

Buradan iktidara ve Millî Eğitim Bakanına açıkça çağrı yapıyorum: Okulları hayırseverler yapıyor, bari öğretmenlerini siz yapın, Besni’ye bir çivi çakın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

15.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Kozan ilçesindeki cep telefonu ile iletişim ve internet hizmeti sorununa ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana Kozan ilçemize bağlı Çelenuşağı, Yanalerik, Kıbrıslar, Velicanlı, Koçyazı, Konakkuran, Kalkumaç, Ergenuşağı, Marankeçili, Kızlarsekisi, Kabaktepe köylerimizde ne yazık ki cep telefonu ile iletişim sağlanamıyor, internet hizmeti verilmiyor. 11 köy muhtarı bunu ortak dilekçeyle Kaymakamlığa bildiriyor ancak çözüm alınmıyor. Köylülerimiz tüm köylerini kapsayacak iletişim sorununu ortadan kaldıracak baz istasyonu için de kendileri yer vermiş. Herkesin cebindeki telefonla iletişim sağladığı bir dönemde Adana’nın 11 köyünde telefonların çekmemesi kabul edilemez. Kaymakamlığa verilen dilekçe de 2019 yılından beri sonuç bekliyor. Buradan başta Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu olmak üzere ilgili tüm kurum ve bakanlıkları 21’inci yüzyılda Adana’da yaşanan bu çağ dışı durumu bir an önce çözmeye davet ediyorum. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu milleti takip ettireceğine kendisiyle ilişkili olan sorunları çözsün.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

16.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Amik Ovası'ndaki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tüm Türkiye’de olduğu gibi Amik Ovasındaki çiftçilerimiz de girdilerin bu kadar yüksek olduğu bu dönemde taban gübresi atamıyor, üst gübreyi de kısarak kullanıyor. Gübrede yıllık zam oranları yüzde 400'lere dayandı, zamlar nedeniyle çiftçinin gübre kullanımı da yüzde 50 azaldı. Bu da başta hububat ürünlerinde ciddi verim kaybına sebep olacak ve yurt içindeki pahalılığı daha da çok artıracaktır.

Buradan yeni Tarım Bakanına sesleniyorum: Tarım bir bütündür, bir yerde sorun başlarsa domino etkisi yapar. Bitkisel üretim sıkıntıyla girdiğinde hayvansal üretim daha çok sıkıntıya girecektir. Tüketici çok yüksek girdi fiyatlarıyla karşı karşıya kalacak, olan yine vatandaşımıza olacaktır diyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

17.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarımsal sulamanın önemine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, tarımsal sulama çok önemlidir. Tarımsal verimi artırmak için sulama kapasitemizi, sulama etkinliğimizi artırmalıyız. Bu konuda Hükûmetin aldığı kararları destekliyoruz ve sonuçlarını bekliyoruz.

Kapalı sulama sistemi artırılmalıdır. Sulama barajları bitirilmeli, çiftçimizin su ihtiyacı karşılanmalıdır. Sulama için kullanılan enerjide de indirim uygulamak faydalı olacaktır.

Kahramanmaraş akarsu yönünden zengin bir ildir fakat sulama amaçlı barajlarımız ve göletlerimiz bir an önce bitmediğinden faydalanılamamaktadır. Adatepe Barajı, Nurhak Göleti, Çağlayancerit-Helete sulama kanallarının bitmesi topraklarımızın sulanması için çok önemlidir. Var olan açık kanalların kapalı hâle getirilmesi de gerekmektedir.

Kahramanmaraş'ta sulanan araziler tüm arazilerin genelde yüzde 25'ini oluşturmaktadır. Bunu artırmak hem verimi artıracak hem de tarlalardan 2'nci hatta 3'üncü ürünü almamızı sağlayacaktır. Sulama barajlarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iktidarın emrindeki yargının merhametsiz uygulamalarına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarın emrindeki yargı bırakın hukuksuzluğu, her gün merhametsizlik ve vicdansızlıklara imza atmaktadır. Tuba Evmez, şu gördüğümüz hasta, bir böbrek nakil hastası -annesinden böbreğini almış- eşi de cezaevinde, 2 ve 7 yaşlarında 2 çocuğu olan bir anne. Geçtiğimiz gün Şanlıurfa Mahkemesi onu altı yıl üç ay hapse mahkûm etti. Şu anda Marmara Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yatıyor, hasta bir ay önce böbrek nakli oldu ve Gebze'de evinin önünde polisler bekliyor, hastaneden geldiği gibi alıp onu cezaevine götürecekler.

İnsanlığın zerresi kalmamış bu iktidarın yönetiminde. Böbrek nakli olmuş, cezaevi koşullarının hijyensizliğine dayanamayıp ölebilecek bir hastayı cezaevine götürmek için evinin kapısında polislerin beklediği bir iktidar dönemini yaşıyoruz, cezaevi müdürlerinin vekillerin telefonuna çıkmadığı bir Adalet Bakanlığı dönemini yaşıyoruz; şiddetle kınıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yüceer...

19.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Tekirdağ Çerkezköy'deki PAS fabrikası ile Çorlu Lila Kâğıt Fabrikasındaki işçi direnişine ilişkin açıklaması

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Tekirdağ Çerkezköy'de üretim yapan PAS fabrikasında sendikaya üye oldukları için işten çıkarılan 20 işçi tam yirmi sekiz gündür; Çorlu Lila Kâğıt Fabrikasında 60 işçi yetmiş beş gündür fabrika önünde direnişini sürdürüyor.

Anayasal bir hak olan sendikalaşmak; emeğinin, alın terinin karşılığını istemek, insan onuruna yaraşır çalışma koşullarını istemek suç değildir; suç, bu yasal hakkı tanımamak ve engellemektir; suç, çoğunluğu elde eden yetki belgesi almaya hak kazanmış sendikayı kabul etmemek, yargı kararını tanımamaktır.

Buradan işverenleri yaptıkları hatadan dönmeye davet ediyorum. İşçilerin sendikalaşma iradesini kabul edin ve işten çıkarılan emekçilere bir an önce işbaşı yaptırın.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakır...

20.- *Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Mehmet Sait Karaçorlu'nun vefatına ilişkin açıklaması*

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı yapmış olan dostum, kardeşim Mehmet Sait Karaçorlu'nun vefat haberini büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayım.

Araştırma, inceleme ve Osmanlı tarihi üzerine eserleri ve çalışmalarıyla şehrimizde iz bırakmış olan değerli hocamıza Allah'tan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine sabırlar diliyorum.

O, aslen Elâzığlı ama “İzmit'te yaşamak şiiir gibi bir şey.” derken, İzmitli olmanın nasıl bir şey olduğunu hafızalarımıza kazıyordu. Mesnevi okumalarıyla güncel bir Mevlâna olunabileceğini de hem öğretiyor hem de göstermiş oluyordu. Onu ve onun gibi insanları sağlığında tanımak, anlamak son derece önemli olmakla birlikte, hatırasını yaşatmak öğrencilerine ve dostları olarak bizlerin üzerine düşen bir borçtur; zira, giden değerlerin yerini doldurmak hiç de kolay olmayacak, onu biliyoruz.

Tekrar rahmet diliyor, Genel Kurul saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gül Yılmaz...

21.- *Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Atatürk'ün Mersin'i ziyaretinin 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – “Arkadaşlar, gidip Toros Dağları'na bakınız. Eğer orada bir tek Yörük çadırı görürseniz ve o çadırdaki bir duman tütüyorsa şunu çok iyi biliniz ki bu dünyada hiçbir güç ve kuvvet asla bizi yenemez.” diyerek kadim şehrimizi onurlandıran Gazi Mustafa Kemal Atatürk bundan doksandokuz yıl önce Mersin'imizi ziyaret etmiştir.

17 Mart 1923'te halkın büyük coşkusu ve tezahüratları eşliğinde karşılanan Ulu Önder Atatürk'ü ilimimizde ağırlamanın onur ve mutluluğunu bugün de aynı heyecanla yüreğimizde hissediyoruz.

Atatürk'ün “Mersinliler Mersin'inize sahip çıkınız.” öğüdü doğrultusunda, birlik, beraberlik ve kardeşlik içerisinde, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ilimizi her alanda daha ileri seviyelere taşımak için var gücümüzle çalışıyoruz ve çalışmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dün de oradan başladı Başkanım. İYİ Partiden dün başladı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – MHP'den başlıyor Başkanım.

ERHAN USTA (Samsun) – MHP'den başlayacağız Başkanım.

BAŞKAN – Tekrar eski hâline döndük, bilginiz yok galiba.

ERHAN USTA (Samsun) – Bilgim yok.

BAŞKAN - Böyle bir gelişme olmuş, biz de aynı eski statüde devam ediyoruz.

22.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, gaziler arasındaki şeref aylığı farkının adil olmadığına, Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı için belirlediği fitre miktarlarına ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin açıklamalarına ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, gündeme getirmek istediğim birinci konu, vatan müdafasında canıyla, canıyla mücadele eden gazilerimiz var; bunlara, biliyorsunuz, şeref aylığı veriliyor. Fakat geçmişte herkese

aynı miktarda bir rakam verilirken 2007 yılında yapılan, AK PARTİ hükümetleri döneminde yapılan bir düzenlemeyle “sosyal güvencesi olanlar ve olmayanlar” şeklinde bir ayrıma tabi tutuldu bu şeref aylıkları; tabii, bu ayırım çok incitici. Bugünkü rakamlarla baktığımızda, sosyal güvencesi olanlar 1.607 lira, olmayanlar ise 4.423 lira alıyor, yaklaşık 3 katı yani biri diğerinin 3 katı. Dolayısıyla omuz omuza çalışmış, aynı şartlarda gazi olmuş muharip gazilerimiz arasında oluşturulan bu farkın adil olmadığını düşünüyoruz. 26.500 muharip gazimiz var. Bu konuda biz çok ciddi şikâyet ediyoruz ve dolayısıyla bu konunun mutlak surette düzeltilmesi gerekir. Hükûmeti bu konuda adım atmaya davet ediyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 yılı için fitre miktarlarını belirledi, burada belirlenen rakam 40 lira olarak... Biliyorsunuz, fitre dediğimiz şey 1 kişinin gıda ihtiyacıdır. Dolayısıyla ortalama aile büyüklüğünün -bu işlerde hep 4 kişi alınır- 4 kişi olduğunu kabul ettiğimizde ve otuz gün üzerinden hesap ettiğimizde, gıda ihtiyacı için devletin resmî kurumunun ortaya koyduğu rakam 4.800 lira. Bugün asgari ücret ne kadar? 4.250 lira. Yani devletin resmî kurumunun ortaya koyduğu, sadece gıda ihtiyacı için verilen rakam asgari ücretin üzerinde. Ailelerin tek ihtiyacı gıda değil; kirası, elektriği, suyu, okul parası, yol parası derken bir sürü masrafı var. Dolayısıyla bunun mutlak suretle bir dikkate alınması lazım; bu, ülkemizin geldiği fakirleşmeyi gösteriyor. Hatta burada bu hesabı bir de şöyle yapmak lazım: 2020 yılında fitre 27 liraydı -her şeye el attıkları gibi, her şeyi bozdukları gibi Diyanete de müdahale eden bir Hükûmet vardı- 2021'e gelindiğinde çok yüksek gıda enflasyonuna rağmen fitre 27 liradan 28 liraya çıkmıştı. Dolayısıyla 2020 yılına göre baz aldığımızda, son iki yılda yüzde 95 gıda enflasyonu var. Efendim, bu hesap üzerinden yaptığımızda da 53 lira olması gerekiyor 1 kişinin günlük ihtiyacı. 53x4x30 dersek 6.360 liraya geliyor; aslında olması gereken rakam da bu. Şu andaki gelirlerin ne kadar düşük olduğunu göstermesi açısından ben bunu sizin dikkatinize sunmak istiyorum.

İki gündür Sayın Nebati'den bir kısım açıklamalar var, bugün ve dün açıklamaları oldu. Yani tabii, bunları hakikaten insan üzülerken dinliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çünkü Sayın Başkan, Hazine ve Maliye Bakanlarının konuşmasının piyasaya güven vermesini beklersiniz. Yani öyle bir konuşur ki o konuştuğu zaman “Hakikaten ya, tamam, bak, benim kafamda bir endişe vardı ama yani işler iyi gidecek demek ki bu ülkede.” filan dersiniz. Ya, bizim Hazine ve Maliye Bakanı konuşunca bir miktar güven kırıntısı varsa o da kayboluyor. Şimdi, bir hesap vermiş bu kur farklarıyla ilgili, bu kur korumalı mevduatta kur farkına ilişkin bir hesaptan bahsediyor -bir aritmetik söylüyor ya, bir Hazine ve Maliye Bakanı böyle bir şey yapmaz- diyor ki: “250 milyar lira olsa -tamam da şu anda 550 milyar lira, niye 250 milyar lira alıyorsun- yüzde 5 kur farkı olsa 12,5 milyar lira yükü olur.” Ya, hakikaten alkışlamak gerekiyor insan içinde. Ya, aritmetik bu ya, 250'nin yüzde 5'ini alırsan 12,5 milyar olduğunu ilkökul 1'inci sınıftaki bir çocuk söyler. Bir Hazine ve Maliye Bakanı ki bunu şeffaf bir şekilde söylemeli; bu rakamların hiçbirini yok. Kim, hangi kurdan, ne kadar müracaat etti, elimizde ne var....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – ...bize şu ana kadar oluşan yükü nedir, bundan sonra oluşacak yükü nedir? Bunların hesabını vermesi gereken bir Maliye Bakanı dört işlemde bahsederek bu milletle dalga geçiyor. Bir de bunu gidiyor uluslararası yatırımcılara da anlatıyor yani olacak iş değil. Herhâlde, şimdi... Onları dinledikten sonra uluslararası yatırımcılar da artık Türkiye'yle ilgili ne düşünmüşlerdir bilmiyorum. Tabii, bu şunu akla getiriyor: Demek ki bu hesapları yapamıyor. Bu söylediği, bu ülkenin

kurumsal kapasitesinin nereye getirildiğini gösterme açısından ibretlik bir hadisedir: “250 milyar lira olursa, yüzde 5 kur farkı olursa 12,5 milyar lira olur.” Sanki 12,5 milyar lira da düşük bir rakammış gibi üstelik. Ya, tarım bütçesinin yarısı sizin “12,5 milyar lira” dediğiniz. Kaldı ki bu en az 100 milyar lira olacak; bizim hesaplarımız o şekilde.

Bir de şimdi, sadece kur farkı mı? Değil. E, şimdi “Biz kur farkından ve faizden vergi almayacağız.” diyorsunuz. Hazine buradan bir kayıpla karşılayacak. Buradan oluşacak kaybımız ne kadar? E, onun dışında, kurumlar vergisi istisnası getirildi, burada bas bas bağırдық “Yanlış yapıyorsunuz.” diye. Potansiyeli 90 milyar liraya kadar bir kurumlar vergisinden de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Toparlayacağım Başkanım.

Bunlar var. Bunların hiçbirini söylemeden böyle bir aritmetikten bahseden, böyle ciddiyetsiz bir açıklamayı maalesef Sayın Bakandan dinlemiş olduk.

Bir şey daha söylemiş bugün yabancılara, diyor ki: “Bir sorun mu yaşadınız, bürokrasiyi alaşağı ederiz, arkamızda Cumhurbaşkanı var.” Ya, kardeşim, zaten siz böyle yaptığınız için size bu yabancı yatırımcı gelmiyor. Yani “Devletin sistemini filan tanımam ben, sistem mistem tanımam.” diyor. Şimdi, bürokrasi ile kırtasiyeciliği birbirine karıştıran bir zihniyet var karşımızda. Hep böyle diye diye devlet yıkıldı, devletin kurumları kalmadı, devletin kurumlarının zerre kadar itibarı kalmadı bu ülkede. Kuralın olmadığı, kurumların olmadığı bir ülkeye yabancı yatırımcı gelmez, işte bu yüzden gelmiyor. Bir de bunu, böyle, sanki övünülecek bir şeymiş gibi yabancı yatırımcılara bu şekilde söyleyen bir Maliye Bakanı var.

Allah ıslah etsin, sonumuz hayır olsun diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, ben teşekkür ediyorum.

Sayın Beştaş...

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 16 Mart Halepçe katliamı ile Beyazıt katliamının yıl dönümüne, faiz indirimlerinin olumsuz sonuçlarına ve akaryakıt fiyatlarındaki sürekli yükselişe ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün, 16 Mart Halepçe katliamının yıl dönümü maalesef. Saldırıda 5 bini aşkın Kürt katledildi, 7 bin ile 10 bin arasında sivil insan yaralandı ve o kimyasal saldırıdan sonra birçok hastalık meydana geldi. Yapılan araştırmalara göre, Halepçe'deki engelli doğum oranı Hiroşima ve Nagazaki'nin tam 5 katı. Bu saldırı, o bölgelerde Kürt halkına, sivil nüfusa yapılan en büyük kimyasal saldırı olarak tarihteki yerini aldı. Bu saldırı, salt binlerce insanın ölmesine ve yaralanmasına sebep olmadı, gelecek kuşakları da çok büyük bir etki altına almıştır tabii ki. Nitekim, Irak Yüksek Ceza Mahkemesi, 1 Mart 2010 tarihinde “soykırım eylemi” olarak Halepçe katliamını tanıdı. Saldırı, benzer şekilde birçok parlamentoda “uluslararası insanlığa karşı suç” olarak tanımlandı fakat Türkiye Büyük Millet Meclisinde, her yıl talep etmemize rağmen bu konu kabul edilmedi. Bu nedenle, Halepçe katliamını, soykırımını tanıyan bir kanun teklifinin gündeme alınmasını tekrar talep ediyoruz.

Bu katliamın açısı tabii ki hâlâ içimizde çok derinlerde, elma kokusu ise yüreğimizdeki yerini koruyor. Katliamda yaşamını yitirenleri bir kere daha saygı ve minnetle anıyorum ve anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

Şimdi, Kürtçe birkaç anma yapmak istiyorum: "...”(x)

Sayın Başkan, maalesef, bazı tarihler vardır acıları çağırır. 16 Mart Beyazıt katliamı da Halepçe katliamından on yıl önce, hemen aynı gün oldu. 16 Mart 1978’de İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi önünde düzenlenen bombalı, silahlı saldırı sonucu 7 öğrenci yaşamını yitirdi ve 41 öğrenci de yaralandı. Dosya her zamanki gibi tabii ki cezasızlığa terk edildi ve Emniyet arşivinde bulunan 7 Mart 1978 tarihli bilgi notu katliama engel olmadı, tıpkı Suruç gibi, tıpkı Ankara katliamı gibi. Bu bilgi notu, katliamla ilgili soruşturma ve yargılamalar sürerken maalesef hiç ortaya çıkmadı, ta ki yirmi iki yıl geçinceye kadar ve failler de görevi ihmalden yargılanıp delil yetersizliğinden beraat ettiler. Ben, 7 öğrenciyi Nazım’ın bir şiiriyle anmak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - “Beyazıt’ta şehit düşen

Silkinip kalktı kabrinden,

Ve elinde bir güneş gibi taşıyıp yarasını

Yıktı Şahmeran’ın mağarasını.”

Saygıyla.

Ekonomi gündemi hiç bitmiyor, faiz artırarak faiz indiren muhteşem bir ekonomi anlayışı var iktidarın! Merkez Bankası, politika faizini Ağustos 2021’den itibaren yüzde 19’dan yüzde 14’e indirirken Türkiye hazinesinin faiz giderleri, enflasyondaki yükselişle de birlikte rekor seviyeye geldi. Faiz indirimlerinin aslında temel amaçlarından biri tabii ki piyasaya kaynak sağlamaktır, yatırımların ve harcamaların artması teşvik edilir fakat Türkiye’de bu iş böyle olmuyor; 2022’nin başından itibaren hane halklarının alım gücündeki erimeyle harcamaların kısılması durumuna gelindi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Devletin de borçlanma faizleri yükseldi. “Bu faiz indirimi kime yaradı?” diye sormak istiyorum.

Sayın Başkan, Türkiye yurttaşlarının temel gündemlerinden biri akaryakıt fiyatlarının sürekli yükselişi. Rusya ve Ukrayna arasındaki devam eden savaş nedeniyle Brent petrol fiyatları yükselişe geçti ve Brent petrolde yükseliş dünyadaki akaryakıt fiyatlarını artırdı; bu, doğru fakat Türkiye, dünyaya göre negatif ayrıştı. Akaryakıt fiyatları yükselirken geçtiğimiz hafta zamlar ardı ardına açıklandı, şimdi de dünyada Brent petrol fiyatları düşüşe başladı ama Türkiye’de benzin fiyatları yükseldi. 26 Şubatta yani Ukrayna savaşının başlamasından sonra Brent petrol fiyatı 100 dolardı -burada, çizelgede görülyor- o gün itibarıyla benzinin litresi 16,87’diydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sonra, Brent petrol fiyatının tavan yaptığı gün 7 Martta fiyatı 139 dolara çıktı -yine, çizelgede en yüksek oranını görüyoruz- aynı gün Ankara Çankaya’da benzinin litresi 19,36 oldu. Peki, sonra ne oldu? Brent petrol fiyatları düşmeye başladı, 15 Mart yani dün itibarıyla 100 dolara geriledi ve 26 Şubatındaki rakamına ulaştı ancak bizde 15 Martta benzinin litre fiyatı yine arttı, 20,49 TL’ye çıktı. Yani Brent petrol fiyatı azalırken bizde benzin fiyatları artmaya başladı ve hâlâ bugün itibarıyla 2 lira fazla akaryakıt ücreti alınarak soygun devam ediyor. Brent petrol fiyatları düşüyor ama Türkiye’de artıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkanım.

Tarımsal üretim, sanayi üretimi, toplu taşıma, nakliye ve ulaşım sektörleri başta olmak üzere acilen ucuz akaryakıt sağlanmalıdır. Bu çok acil bir ihtiyaçtır ve toplumun çok ivedi bir talebidir. Akaryakıtta vergi yükü bir an önce kaldırılmalıdır; böylece, hem akaryakıt fiyatları litrede yaklaşık 7 TL incek hem de genel enflasyonu aşağı doğru çekecek bir etki yaratılacaktır. Bu çizelgeyi herkes izlesin ve iktidar sözcüleri özellikle “Uluslararası alandaki artışla paralel biz benzinin fiyatını artırıyoruz, bir farkımız yok dünyadan.” diyorlar, bu konuda da gerçeğe aykırı ve algı yaratmaya yönelik bir açıklamadır bu, bunu da kamuoyunun takdirine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bu konuda bir açıklama yapmadan önce, bilmediğim yeni bir durum mu gelişti? Grup Başkan Vekillerinin konuşmaları dönüşümlü gidiyordu, dün de İYİ Partiden başladı, bugün de İYİ Partiyle...

BAŞKAN – Evet, son iki hafta sıkıntı oluşmuş ve tekrar eski hâline dönülmüş, yine İYİ Partiden başlayarak 1’inci partiye doğru bir çalışma yapılmış.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kim karar verdi Başkanım?

ERHAN USTA (Samsun) – Keşke siyasi partilerle de bir tartışılseydi bu. Kim aldı bu kararı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Meclis Başkanlığının kararı bu zaten.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok canım, nasıl...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizlerin kararı...

BAŞKAN – Böyle bir gelişme olmuş, ben de...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanlık Divanının İç Tüzük’te olmayan bir hükmü uygulaması, Başkanlık Divanından...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İç Tüzük’te olmayan bir hüküm; o zaman, benim şimdilik söz talebim yok, Sayın Elitaş konuşsun. Söz, İç Tüzük’e göre istem sırasına göre verilir zaten, şimdilik söz istemiyorum ben o zaman.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama 60’a göre söz hakkımız var sadece.

BAŞKAN – Tabii, tabii, öyle ama bir usul vardı, o usule uyuyorduk, sonra sizlerin de talebiyle...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, bizim öyle bir talebimiz olmadı.

BAŞKAN – ...hep beraber yaptığımız görüşmelerde dönüşümlü olarak yapmaya karar verdik. Ama son iki haftada bir sıkıntı oluşmuş, bana bu sıkıntı iletildi, bunu gerekli yerlerde tekrar arkadaşlarla

görüŖüp bir mutabakat sağlırsak dönüŖümlü olarak yaparız ama sağlayamazsak da yine 1'inci parti en son olmak üzere eski usule, oluŖan içtihadada döneriz diye düşünüyorum.

MERAL DANIŖ BEŖTAŖ (Siirt) – Sayın Başkan, biz de bugün öğrendik yani bizimle, Grup Başkan Vekilleriyle bir ilgisi yok. Eğer bu, Meclis Başkanlık Divanı ya da Vekillerinin bir kararıysa onu anlamak isteriz, yoksa bizimle paylaşılan bir bilgi yok.

BAŖKAN – Ben de Ŗimdi önümde bulunca problemi ve görüŖmeler de devam ettiği için böyle bir uygulama yapıyorum. Eski usule döndüm, diğer arkadaşlar da dönmüŖler ama bu konuyu birlikte tartıŖıp tekrar istediğiniz Ŗekle dönüŖtürebiliriz, onda bir problem görmüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, pardon, ben de çok kısa bu konudaki...

BAŖKAN – Tabii, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bu ciddi bir adaletsizlik aynı zamanda çünkü her defasında biz konuŖacaęız ve bizden sonra diğer siyasi partiler mesela AK PARTİ bize cevap verme hakkını kullanacak oysa bunun dönerli olması belli bir Ŗekilde kendi içerisinde bir adaleti de getiriyordu. Yani İç Tüzük'te buna iliŖkin bir hüküm olmadığı için...

BAŖKAN – Ben de katılıyorum size, benim fikrim de dönerli olması konusunda ama böyle bir iki hafta sıkıntı yaŖanmıŖ, çözülmemiŖti, yine oturur birlikte çözeriz diye düşünüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam. Yani bu düşüncelerimizi Divanın da bilmesinde fayda var, o anlamda söylüyorum.

BAŖKAN – Cevap verme konusunda bir sıralama fark etmiyor. Biz arkadaşlar, Grup Başkan Vekilleri talep ettiği zaman zaten söz veriyoruz, sataŖma olduğunda zaten söz veriyoruz, 60'a göre de talep edilirse söz veriyoruz; söz konusunda bir problem yok.

Sayın Altay, sizden devam edelim, bugünkü uygulamayı bu Ŗekilde yapalım; ben görüŖeceęim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki efendim.

MUSTAFA ELİTAŖ (Kayseri) – Ben de adaletsizliğe itiraz ediyorum Sayın Başkanım... Ben de adaletsizliğe itiraz ediyorum.

BAŖKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŖ (Kayseri) – 3 siyasi parti sürekli olarak bizi eleŖtiriyor.

ERHAN USTA (Samsun) – İktidar olma!

MUSTAFA ELİTAŖ (Kayseri) – Sayın Usta diyor ki: “Önce AK PARTİ konuŖsun -o, bizim sorduklarımıza cevap veriyor- doğrusu bu.” 3 siyasi parti beŖ dakikadan on beŖ dakika konuŖsa bize on beŖ dakika cevap hakkı doğması lazım; iŖin gerçeği bu.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, sizi muhalefete alalım Mustafa Bey...

MUSTAFA ELİTAŖ (Kayseri) – “Cevap hakkını kullanıyor.” diyor ama böyle bir usul yok, yeni bir usul çıkmıŖ.

ERHAN USTA (Samsun) – Sizi muhalefete alalım yani.

BAŖKAN – Ŗimdi, Sayın ElitaŖ...

MAHMUT TOğRUL (Gaziantep) – Zaten önümüzdeki seçimde deęiŖecek ya!

BAŖKAN – Sayın ElitaŖ, siz burada 1'inci partisiniz; doğru. 1'inci, 2'nci, 3'üncü, 4'üncü, 5'inci partiler var, herkes eŖit haklara sahip burada, eŖit zaman süresine sahip.

MUSTAFA ELİTAŖ (Kayseri) – Efendim, hayır “Cevap hakkı.” diyor Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Sadece AK PARTİ açısından da değil canım, başka partiler de verebilir yani.

BAŞKAN – Bilirsiniz bir dakika veriyoruz zaman zaman, bir dakikada arkadaşlar kendi kentinin problemlerini anlatmaya çalışıyor, iki dakikada Türkiye’yi anlatmaya çalışıyor, siz de Grup Başkan Vekilleri olarak beş dakikada her şeyi anlatabilirsiniz diye düşünüyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama onlara yetmiyor eleştirmede beş dakika, bize cevap vermede beş dakikayı çok görüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Altay, sizinle devam ediyoruz.

Buyurun.

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, 16 Mart Halepçe katliamı ile Beyazıt katliamının yıl dönümüne; sağlık çalışanlarına, muhtarlara ve çiftçilere verilen sözlere; gıda krizi tehlikesine, Cumhurbaşkanının CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun Diyarbakır Annelerini ziyaretine ilişkin sözlerine ve Cumhurbaşkanının Köyceğiz’de yaşayan ve yangınla mücadelede şehit olan Şahin Akdemir’in ailesini Marmaris Öğretmenevi’ne ayağına çağırıldığına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zatinalinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şunu anlamadım tabii: Şimdi, mesela ben 16 Mart Halepçe katliamından bahsedeceğim, 16 Mart Beyazıt katliamından bahsedeceğim; bunları Elitaş mı yaptı ki cevap vermek zorunda hissediyor kendini? Ne alakası var? (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, 16 Mart kötü bir gün esasen. Günlerden 16 Mart; Türkiye için de bölge için de tatsız olaylar yaşadığımız bir tarih; 1988’deki Halepçe katliamını unutmak da mümkün değil, buradan ders çıkarmamak da mümkün değil. Katliamın sorumluları... Tabii, belli hesaplar görüldü ama olan ölen 5 bin kişiye oldu. Kınıyoruz, savaşlar son bulsun diyoruz; hiçbir menfaat ve çıkar savaş sebebi olamaz, böyle bakıyoruz.

Yine, 16 Mart 1978’de Beyazıt’taki hain saldırıda 7 öğrenci katledildi, 40 öğrenci, 40 vatandaşımız yaralandı. Bunlar kınanması gereken ve herkesin kınaması gereken ve son olması dilenmesi gereken hususlardır. Bunları kayıtlara geçirmek istiyorum.

Sayın Başkan, yürütme organı yeni bir modası yeni bir şey icat etti, bunlar hani, icat severler; şimdi sözde müjdeler dönemine girdik. Mesela, 1 Aralıkta burada doktorlarımıza, sağlık çalışanlarımıza ekonomik özlük haklar bakımından sözde müjdeler verildi; aradan dört ay geçti, hâlâ tık yok. 19 Ocakta muhtarlarımıza sözde müjde verildi maaşlarıyla ilgili, hâlâ tık yok. Dün görüştük Sayın Elitaş’la, kanun teklifini getireceklerini söyledi ama ben de tekrar teyit etmek istiyorum, muhtarlarla ilgili kanun teklifinin en azından, maaş bakımından bir an önce gelmesi lazım ve dün söylediğiniz gibi ocaktan geçerli olması lazım; aksini kabul etmiyoruz. Ve siz de dün zaten “Ocaktan geçerli olacak.” dediniz, inşallah, ocaktan itibaren geçerli olur. İnşallah, sözünüzü Erdoğan yere düşürmez Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Erdoğan, Sayın Kılıçdaroğlu değil.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Kılıçdaroğlu’nun yere düşürdüğü söz yok, sizin çok var, ben şimdi söyleyeceğim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok yere düşürdü, siz biliyorsunuz, beraber de şahidiz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Doktorlara verdiğiniz söz nerede? Muhtarlara verdiğiniz... Çiftçiye sözler veriliyor, vallahi, güler misin ağlar mısın. Ömer Fethi Bey’e de sordum bugünkü zamları çünkü gübre, mazot zamlarını güncelliyoruz her gün.

Dün Beyefendi diyor ki: “Kapalı modern sulama sistemi kuracağız.” Kur, elinden tutan yok. Dün Beyefendi diyor ki: “Güneşten elektrik üretimine yoğunlaşmış çiftçinin sulama maliyetini düşüreceğiz.” Bak, bu çok güzel. Niye güzel? Çünkü Sayın Erdoğan geç de olsa “Bay Kemal”in projelerini er geç alıp uygulamak üzere yola çıkıyor, bu güzel bir şey. (CHP sıralarından alkışlar) Biz Urfa’da bunu yapacağız dediğimizde Erdoğan dalga geçiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dün, Sayın Genel Başkan grup toplantısında bunu videoyla da anlattı, tekrar bu sözünü teyit etti. Ne mutlu bize ki Sayın Cumhurbaşkanı da hemen “Güneşten elektrik üretip çiftçinin sulama maliyetini düşüreceğiz.” dedi. Ha, bir şey daha söyledi. Müjdeye bak müjdeye! Çiftçiye diyor ki: “Senin kredi limitini artıracam.” yani seni daha çok borçlandıracağım, daha çok batıracağım diyor. Bunu da müjde diye sunuyor ya, işte o gücümüze gidiyor ve Erdoğan’a şunu hatırlatmak lazım: Gübreye yüzde 400, mazota yüzde 200, ilaca yüzde 250, elektriğe yüzde 130 zammı hangi fahişçi yaptıysa Erdoğan’ın onu da yakalamasını bekliyorum. Üre gübresi 1.860 liradan 13.500 liraya çıkmış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 14 bin lira oldu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “14 oldu.” diyor İlhami Bey. Ömer Bey, artı mı gübre, yeni artış var mı? İlhami Bey “14.” diyor.

Evet, tarımdaki ilaca yüzde 250 zam yapılmış, elektriğe yüzde 130...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ve şuna da çok üzülüm: Anadolu Ajansı “Flaş... Flaş... Flaş...” diyerek haber geçti. Sayın milletvekilleri, güler misin ağlar mısın dönemi başladı Türkiye’de ya. “Flaş... Flaş... Flaş...” Ne var? Biz dedik ki Ukrayna ile Rusya barıştı galiba. Haber ne? “Ayçiçeği yağı yüklü ilk gemi Boğaz’a girdi.” Vay anasını be! Vay anasını be! Türkiye’yi düşürdüğünüz hâle bakın. Ama tabii, bunlar milletin hâliyle hallenmemenin, milletten kopmanın açık işaretleridir. Çiftçiye ne müjdesi veriyorsun sen? Çiftçi traktörüne mazot dolduramıyor, bir; tarlaya gübre serpemiyor, iki; tarlaya ilaç atamıyor, üç; tarlaya su salamıyor, dört; ahırdaki öküzüne, ineğine saman veremiyor, beş. Başka ne yapamıyor? Çok şey yapamıyor. Bu kafayla giderse Türkiye iki yıl sonra gıda krizi yaşayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Daha ilk bu Başkanım.

Böyle umursamaz, duyarsız bir şekilde “Çiftçiye müjde veriyorum, kapalı sulama yapacağım.” diye müjde olur mu ya, böyle bir müjde olabilir mi? “Seni daha çok borçlandıracağım.” deyip de bunu çiftçiye müjde diye pazarlamak tuhaf bir şey, tuhaf. Bunları kabul etmiyoruz Sayın Başkan.

Aynı şekilde bir şeyi daha hemen söylememe müsaade edin. Sayın Genel Başkanımız Diyarbakır’a gitti, havalimanına indi ve saat 21.00’de İl Başkanıyla bir değerlendirme yapmadan “Ben Diyarbakır Annelerine gideceğim.” dedi. Diyarbakır Anneleri Diyarbakır Öğretmenevi’nde kalır. Şunun için: Çoğu Diyarbakır merkezli değil, çevre ilçelerden. Diyarbakır Öğretmenevi Diyarbakır Annelerinin geçici ikametgâhidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Genel Başkan Diyarbakır Öğretmenevi’ne gitti, onlarla görüştü. Hem AK PARTİ Sözcüsü hem Sayın Cumhurbaşkanı dediler ki: “Kılıçdaroğlu Diyarbakır Annelerini oteline çağırdı, ayağına çağırdı.” Bir ayağa çağırma var, ben bugün bir yanlışlığı düzeltmek istiyorum. Sayın Genel Başkan, Diyarbakır Annelerinin ayağına gitti, gitmesi de gerekirdi. Elbette anneler ayağa çağırılmaz ama anne ayağa çağırıldı. Yangınlarda, Marmaris, Köyceğiz yangınlarında, Manavgat, Bodrum, Milas yangınlarında Sayın Cumhurbaşkanı bölgeye gitti, Köyceğiz’de yaşayan bir ailenin evladı, Şahin Akdemir, bu yangınla mücadele sırasında şehit oldu. Bir yanlışlığı da düzeltmek istiyorum. Basın toplantısında bana verilen yanlış bir bilgiyle, Sayın Cumhurbaşkanının Şahin Akdemir’in annesini, babasını ve kardeşini Okluk sarayına çağırdığını söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Engin Bey, tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamamlayalım Başkanım.

Sonra arkadaşlar beni uyardı, Sayın Cumhurbaşkanı şehidimizin ailesini Okluk sarayına çağırılmamış, Marmaris Öğretmenevi’ne çağırılmış Köyceğiz’deki köyden, 80 kilometre mesafeden.

Bir ayağa çağırılma ayıbı var ise bunu da Sayın Cumhurbaşkanı gerçekleştirmiştir, durumu kamuoyunun ve Meclisin bilgisine sunarım. Ancak ben basın toplantısında “Okluk sarayına çağırdı.” demiştim, bunu da bu vesileyle düzeltiyim, Marmaris Öğretmenevi’ne, ayağına çağırılmış Sayın Cumhurbaşkanı şehidimizin anne, baba ve kardeşini.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Sayın Elitaş, buyurun.

25.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay, Samsun Milletvekili Erhan Usta ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptıkları açıklamalar ile Kayseri Milletvekili Dursun Ataş’ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önce “adalet” dedi, aslında ben de adalet istiyorum. Ben kime cevap vereyim, kimin açıkladıklarını söyleyeyim?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Verme, verme! Sen de söyleyeceğini söyle.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani aslında cevap verilmeyecek konular gündeme getirildi. Biraz önce gündem dışı konuşmada Kayseri Milletvekili arkadaşımız, Kayseri’yle ilgili konuyu gündeme getirdi. Aslında usul, esas burada bir atışma, sataşma varsa cevap vermek ama Grup Başkan Vekillerine verdiğiniz söz gereğince değerli milletvekili arkadaşımızın yanlış rakamlarla ifade ettiği konuyu düzeltmek istedim. Arkasından Sayın Usta’nın Hazine ve Maliye Bakanımızla ilgili yaptığı değerlendirmeler konusunda bir değerlendirme yapmayı arzu ederdim.

ERHAN USTA (Samsun) – Yapın, biz bekleriz Sayın Elitaş, bekleriz özellikle Nebati’yle ilgili.

Başkanım, gerekli süreyi verin de hakikaten bir değerlendirme yapsın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sonra Sayın Danış Beştaş’ın petrol fiyatlarıyla ilgili ifade ettiği, Türkiye’deki akaryakıt fiyatlarının Brent petrole bağlı olarak ifade ettiği, konuştuğu konulara mı; Sayın Altay’ın “Sayın Recep Tayyip Erdoğan sizin lafınızı yerde bırakacak mı?” diye söylediğine mi, hangisine kaçır saniye içerisinde cevap vereyim şaşırdım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Verme... Ver kurtul!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama önce değerli hemşehrimiz, Milletvekilimiz Sayın Ataş'ın söylediğini kısa geçmeye çalışacağım. “Kayseri, yatırımlardan en az pay alan bir ildir. On iki yıldır hâlâ hızlı tren konusundaki söylentiler devam ediyor.” diye ifade etmiştir.

Bakın, 2002 yılına gelene kadar Kayseri’de 8 milyon metrekarelik organize sanayi bölgesi vardı. 348 tane parsel vardı. Bu 348 tane parselin hemen hemen yüzde 20’lik kısmı doluydu. Ben de oradaki OSB’nin katılımcılarından biriyim. 1984 yılında ilk yatırımı yapan 5 sanayiciden biriyim Kayseri Organize Sanayi Bölgesi’nde. 2004 yılında Kayseri Organize Sanayi Bölgesi’nde “101” diye temel atmaya başladığımız, 141 tane fabrikanın açılışını gerçekleştirdiğimiz OSB’yi kurduk. Bugün Kayseri’de 24 milyon 500 metrekarelik bir OSB, 7 milyon metrekarelik İncesu Organize Sanayi Bölgesi ve 7 milyon metrekarelik de Mimar Sinan Organize Sanayi Bölgesi faaliyette; yaklaşık 3 bin civarında sanayicinin, üretim yapan sanayicinin var olduğu bir yer.

Yine, bizim iktidarımız döneminde Türkiye’nin en büyük serbest bölgelerinden biri Kayseri’de gerçekleştirilmiştir. 7 milyon metrekarelik serbest bölge, lojistik köyüyle birlikte limanlara en çok yakınlaştırılan bir il pozisyonunda devam etmektedir. Kayseri’de, Allah rahmet eylesin, rahmetli Turhan Feyzioğlu’na hep dua ederiz; Kayseri Üniversitesinin kurulmasına çok büyük katkı sağlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niyazi Bahçecioğlu’na dua et Başkan, onun da çok emeği var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Allah rahmet eylesin, iyi bir dostumuzdu Belediye Başkanımız Niyazi Bahçecioğlu.

Adı daha sonra Erciyes Üniversitesi hâline gelmiş ve bugün dünya sıralamasında çok önemli bir noktaya ulaşmış Erciyes Üniversitemiz, 2021 yılında Turkovac aşısını yani Covid-19’la mücadele etme aşısını gerçekleştirme başarısını göstermiş, bugün gurur duyduğumuz bir noktaya gelmiş.

Bizim iktidarımız döneminde 3 üniversite kurulmuş, bunlardan 2’si devlet üniversitesi. Kurulan 3 üniversitenin de altında benim ve milletvekili arkadaşlarımızın imzasının olmasından gurur duyuyoruz. Kayseri’de geçmiş tarihler içerisinde -ki yine rahmetle anıyorum- Sayın Turhan Feyzioğlu zamanında yapılan üniversitenin ve arkasından Birinci Organize Sanayi Bölgesi’nin kurulmasında yine Sayın Turhan Feyzioğlu’nun çok büyük katkıları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama bugün 40 milyon metrekareye ulaşan Kayseri’deki organize sanayi bölgelerinde bizim imzalarımız, bizim katkılarımız var, bunların hiçbirini göz ardı edilemez. 2021 yılının sonunda 142 kilometrelik Yerköy-Kayseri arasındaki hızlı trenin ihalesi yapılmış, Ulaştırma Bakanlığının programında 2026 yılında bitirileceği planlanmıştır.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – 2019’da bitiyordu, 2026’ya...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 2026 yılında bitirileceği planlanmıştır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bir rakam söyledi Sayın Ataş, “Kayseri’de kapanan şirketler...” diye söyledi, söylediği rakamları... Ticaret Odası Başkanını aradım “Milletvekilimiz böyle bir şey söylüyor, doğru mu yanlış mı?” diye, bana gelen rakamlar tamamen farklı. Yani burada ya bizim Ticaret Odası yanlış bilgi veriyor ya da Sayın Ataş’ın bilgi sahibi olduğu kişi farklı bilgi veriyor. Açılan işletme sayısı 1.769, kapanan işletme sayısı 565.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Açılanlar kayıt altına alınan Başkanım, yanlış bilgi veriyorsun.
BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, değerli milletvekillerim, Sayın Altay diyor ki: “Cumhurbaşkanımız ‘Güneş enerjisi sistemiyle size ucuz elektrik kurma imkânı vereceğiz.’ diyor.” Değerli arkadaşlar, 2007 yılında biz yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili bir yasal düzenleme yaptık, 2009 yılında bunu iyileştirdik, 2013 yılından itibaren Türkiye güneş enerjisiyle kavuştu. Bugün, güneş enerjisinin altyapısı, kurulu gücü yaklaşık 10 gigavata ulaşmış, rüzgâr enerjisi yaklaşık 16 gigavata ulaşmış, jeotermal enerjiyi belli bir noktaya doğru getirmişiz. Bundan önceki dönemde hepimizin birlikte -sanıyorum oy verdiniz- çıkardığımız kanunda tarımsal sulamalarla ilgili yapılan yatırımları, güneş enerjisi yatırımlarını yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili kısımda destekleme imkânı var, teşvik imkânı var. Yani, 1 megavatlık kısmı ürettiğiniz takdirde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kaçınıcı bu ya! Kaçınıcı bu!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Vallahi Başkanım, yani...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Niye rahatsız oluyorsunuz Sayın Altay, ben eleştirmiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Senin kadar ben de konuşayım. Yoksa sabaha kadar konuşurum.

BAŞKAN – Devam edelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Ya, sen sabahtan beri eleştiriyorsun, ben bir şey söylüyor muyum?

BAŞKAN – Devam edin Sayın Elitaş, devam edin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, adalet istiyorum, oraya kadar yürüyeyim mi?

BAŞKAN – Şimdi, biraz sonra konuşma sürelerini açıklayacağım ben.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tamam Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bizim anlaşmamız biliyorsunuz 2+1’di ama sonsuz bir konuşma süresi veriyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 5+1 oldu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sonsuz değil.

ERHAN USTA (Samsun) - Sen de Kayseri’yi bulunca devam ediyorsun oradan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – E, muhalefetin konuşmasından niye rahatsız oluyorsunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Rahatsız olmuyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Allah Allah! Meclis konuşma yeri ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İktidarın konuşmasından siz niye rahatsız oluyorsunuz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Meclis konuşma yeri.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Niye doğruları duymaktan rahatsız oluyorsunuz? Sayın Altay, niye doğruları duymak rahatsız ediyor sizi?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Elitaş, bir Grup Başkan Vekili şehrinden o kadar bahsetmez.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen sorulara cevap vermiyorsun, sorulara cevap versen amenna.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekilleri, bir müsaade eder misiniz.

Sayın milletvekilleri, sisteme giren 60’a göre bir dakika söz isteyen milletvekilleri salondan ayrılmasınlar, tüm talepleri karşılayacağım.

Buyurun, devam edin Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milletvekillerimize haksızlık oluyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bize sonsuz süre veriyorsunuz, milletvekillerine bir saniye vermiyorsunuz. Haksızlık, bana göre haksızlık.

BAŞKAN – Veriyorum şimdi.

Buyurun, devam edin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sizi mi dinleyeceğiz sabaha kadar?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bakın, efendim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Meral Daniş Beştaş Brent petrol fiyatlarıyla ilgili açıklama yaptı. Eğer, EPDK, enerji... 5015 sayılı -sanıyorum kanun numarası o- Kanun’a baktığı takdirde Türkiye’deki petrol fiyatlarının nasıl belirleneceği yasada yazılmış. Bizimki Brent petrole göre değil, “Arab heavy” diye ifade ettiğimiz İtalya ve en yakın ülkeler çerçevesindeki petrol fiyatlarına paralel bir düzenlemeyle gerçekleşiyor. Yani İtalya’daki -ne varsa yakınlarda- Yunanistan’daki vesaire gibi ülkelerdeki ortalama fiyatlara göre yapılan bir düzenleme.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama siz açıklamalarınızda “Bu orada artıyor, Batı’da artıyor, her yerde artıyor, bizde de artıyor.” diyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Cenova, Cenova.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, muhtarlarla ilgili kısmı bugün Sayın Genel Başkan... 2007 yılından bu tarafa Grup Başkan Vekiliyim. Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Başbakan olduğu dönemde Grup Başkan Vekili olarak görev yaptım, Cumhurbaşkanı, Genel Başkan olduğu dönemde Grup Başkan Vekili görev olarak görev yaptım. Bugüne kadar söylediğimiz hiçbir sözü yarıda bırakmamıştır. Burada anlaştığımız, sözleştiğimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yapma ya, yapma ya!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Son cümlem Sayın Başkan.

BAŞKAN – Son kez açıyorum Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Burada anlaştığımız, siyasi partilerle “okey” dediğimiz her konuda “Madem benim Grup Başkan Vekilim bu konuda söz vermiş, arkasındayız, yürü.” demiştir. Onun için söylüyorum; Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın sözü serttir, kendisi de mert bir kişiliktir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sağlıkçılara verdiğiniz sözü -hep burada ortaklaştınız- şimdi maalesef yerine getirmiyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Gördük, gördük; çiftçiyi borçlandıra borçlandıra yürüyorsunuz. Silsenize borçların faizini.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hangisine cevap vereyim ben?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çiftçinin borcunu sil!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Arık “Bir soruya cevap vermedi.” diyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Utku Bey yok herhâlde.

Sayın Erel...

26.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaraylı süt üreticilerinin sorun ve taleplerine ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aksaraylı süt üreticilerimizden yoğun mesajlar almaktayız. Tarım ve hayvancılık can çekişiyor, ülke genelinde olduğu gibi Aksaray’ımızda da durum kötüye gidiyor. Burada da daha önce vurguladığımız gibi süt üreticileri artık dayanamayacak hâle geldi, inekler bir bir kesime gidiyor. İneklerin kesime gitmesi büyük bir felaketin habercisidir. Çiğ süt fiyatları yerinde sayarken her girdinin fiyatı katlanıyor. Bu da üreticinin borcuna borç, derdine dert oluyor. Süt üreticilerimizin yetkililerden talebi bir an önce çiğ süt fiyatlarında iyileştirme yapılmasıdır. Aksi takdirde, Allah’ım korusun, 20 liraya, 30 liraya bile süt bulamayacak hâle gelme tehlikesiyle karşı karşıya kalacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Göker...

27.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, doktorların ve sağlık çalışanlarının haklı taleplerini karşılayacak yasal düzenlemenin bir an önce Meclise gelmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, uzun çalışma saatleri, düşük maaş, yetersiz ekipman, riskli çalışma ortamları ve kötü muameleye maruz kalma, sağlığımızı emanet ettiğimiz hekimlerimizi ve sağlık çalışanlarımızı ciddi anlamda zorlamakta. Doktorlarımızı ve sağlık çalışanlarımızı kendi kaderlerine terk edemeyiz. Haklı taleplerini karşılayacak yasal düzenleme bir an önce Meclise getirilmeli ve bu zulme bir son verilmelidir. Bu vesileyle üç günlük gitmiş oldukları grevi selamlıyorum, tüm kalbimle yanlarında olduğumu buradan ifade ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

28.- Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, Halepçe katliamına ilişkin açıklaması

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, otuz dört yıl önce bugün 16 Mart 1988 yılında Irak Kürdistan bölgesinde, Halepçe şehrinde zalim Saddam rejimi tarafından sivil masum, yaşlı, kadın, çoluk çocuk demeden insanlar bombalarla kimyasal ve zehirli gazlara maruz kaldı, barbarca katliam hafızalarımızda hâlen tazeliğini korumaktadır. Bu katliamda binlerce masum kardeşimiz, kadın, çoluk çocuk demeden katledilmiştir. Ben bu katliamın yıl dönümünde hayatını kaybeden kardeşlerimizi rahmetle yâd ediyorum. Bu insanlık suçunu işleyen zalimleri de lanetliyorum. AK PARTİ olarak da kime karşı yapılırsa yapılsın, kimden gelirse gelsin zulümlerin, zalimlerin karşısında ve mazlumların yanında olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Ataş’a söz vereceğim, biraz evvel Sayın Grup Başkan Vekilinin Kayseri’yle ilgili sözlerinden dolayı talebi var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Düzeltme talebidir muhakkak.

BAŞKAN - Bir satışma yok, rakamların yanlış olabileceğini söyledi.

Yerinizden buyurun.

29.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Elitaş Kayseri'yle ilgili 2002 yılından bu yana organize sanayilerin, üniversitenin ne zaman kurulduğunu, bunları anlattı. Bunlar güzel, Kayseri'de olan şeyler, onlara katılıyoruz, orada sıkıntı yok. Ama söylediği şeydu: Benim yanılttığım veya yanlış bilgiler verdiğimdi ki bu bilgilerin tamamı, benim, TÜİK'in sayfalarından -giderseniz çok rahat görürsünüz- Sosyal Güvenlik Kurumu sayfalarından ve Ticaret Odası, Esnaf Odasının sayfalarından alarak kullandığım veriler. Siz şirketlerden bahsettiniz; bense... 1.138 tane esnafın kepenk kapattığı esnaf odasının sayfasında mevcut, 1.200 tane de Suriyelinin iş yeri açtığı yine orada mevcut. Organize sanayi bölgelerine gelince Kayseri'nin 2002 yılında Türkiye'deki durumu ile bugün Kayseri'nin Türkiye'deki durumunu karşılaştırdığımızda görürsünüz. O gün için Konya, Gaziantep bizimle aynı seviyedekeyken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Başkanım, bitirmek üzereyim.

BAŞKAN – Buyurun.

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Yine, organize sanayi bölgelerindeki yüz ölçümlerden bahsettik ama bugün, gittikçe organize sanayilerinde esnafımız, ticaret erbabımız Kayseri'yi terk ediyor dedim. Sayın Elitaş da biliyor ki Kayseri'ye hiçbir destek yok, ulaşım da gerçekten çok geride. Bugün, Niğde Bor'da bir organize sanayi bölgesi yapıldı, bütün Kayserili sanayiciler şu anda Niğde'den arsa almaya gidiyor ve birçok sanayicimiz oradan arsa aldı çünkü orada teşvik var; bunu kendisi de biliyor. Ben bunları dile getirdim. Başka bir satışmaya da meydan vermeden sözlerimi bitiriyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Grup Başkan Vekillerinin kendileri için öngörülen sürelerin çok üzerinde konuştuklarına ve bütün milletvekillerine kullandırmaya çalıştığı birer dakikalık söz taleplerine saygı gösterilerek daha çok milletvekilinin konuşmasına fırsat verilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, sayın milletvekillerimiz; kısa bir bilgilendirme yapmak istiyorum size. Biraz evvel... Aslında İç Tüzük'e göre Grup Başkan Vekillerinin böyle bir hakları yok ama oluşan bir teamül nedeniyle bütün Meclis Başkan Vekilleri buna uygun olarak milletvekillerine tanıdığımız birer dakikalık konuşmalardan sonra Grup Başkan Vekillerine söz veriyoruz. Aslında burada öngörülen "2+1" şeklinde bir kısa sözdü ancak Grup Başkan Vekillerinin zaman zaman bu sürelerin çok üzerinde konuştuklarını ifade etmek istiyorum. Bir eksik Grup Başkan Vekili bugün yani 5 Grup Başkan Vekili konuşması gerekiyordu ama 4 Grup Başkan Vekilimiz konuştu, toplam otuz bir dakika. Şimdi, diğer Grup Başkan Vekilimiz de geldi, onun da söz talebi var; belki kırk dakikayı bulacak veya kırk beş dakikayı bulacak bu süre. Yani biz her gün bu süreleri sizlere kullandırıyoruz, aslında "2+1" olması gereken sürenin ortalaması yedi sekiz dakikalara çıkıyor. Bunu ben kişisel olarak doğru bulmuyorum. Niye doğru bulmuyorum? Çünkü 600 milletvekili arkadaşımız var, bir dakika söz alabilmek için çok büyük çaba sarf ediyorlar. Biz 15 olan söz talebini 20'ye çıkardık, birer dakikalara. Birer dakikalar aslında çok önemli bir olayı anlatmak için milletvekiline tanınan bir hak olmasına ve Başkanın, yöneten Başkanın inisiyatifine bırakılmış olmasına rağmen biz bütün milletvekili arkadaşlarımıza bunu kullandırmaya çalışıyoruz ama talep bitmiyor. Onun için hepimiz birbirimizin

söz taleplerine saygı göstererek daha çok milletvekili arkadaşımızın konuşmasına da fırsat vermeliyiz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Mümkün mü?

BAŞKAN – Sayın Bülbül, söz vereceğim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, yok “Mümkün mü?” dedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tabii, vereceğim çünkü siz benim konuşmam esnasında geldiğiniz için.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tabii tabii.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bülbül, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Antalya Diplomasi Forumu’na, Türkiye’nin diplomasi alanındaki başarılarına, Almanya eski Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel’in Patriot’ların Türkiye’ye verilmemesinin bir hata olduğuna ilişkin açıklamasına ve Türkiye’nin savunma sanayisindeki gelişmelere ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet, anlayışınız için teşekkür ederiz Sayın Başkan ama 40’a tamamlamayacağız inşallah; onu şey yapalım.

BAŞKAN – Umarım öyle olur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Eyvallah, eyvallah.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, jeostratejik ve jeopolitik konumu gereği tarih boyunca büyük öneme sahip olmuş, bununla birlikte düşman bakışların ve farklı hesapların muhatabı olmuş fakat köklü tarihimiz, güçlü ordumuz ve millî devlet kenetlenmesi sayesinde dünya düzeninde her zaman başat bir rol üstlenmiştir.

Yaklaşık bir aydır devam eden Ukrayna-Rusya arasında yaşanan silahlı çatışmalar, her iki ülkeyle de diplomatik kanalları açık tutan devletimize tarihî bir misyon yüklemiş ve âdeta diplomasinin merkezi hâline getirmiştir. Dünya devletlerinin iletişim kanallarının açık kalması ve diplomasinin önemini kavrama hususunda 11-13 Mart tarihlerinde Antalya Diplomasi Forumu düzenlenmiştir. Bu yıl 2’ncisi düzenlenen Forumu 75 ayrı ülkeden 17 devlet ve hükümet başkanı, 80 bakan, 39 uluslararası teşkilat temsilcisi katılmış ve 200 civarında görüşme gerçekleştirilmiştir. Özellikle 9 Marttan itibaren yoğun bir diplomasi süreci yürüten devletimiz diplomatik temaslarını aralıksız sürdürmekte ve birçok devlet başkanı Türkiye’ye ziyaretlerini artırarak gerçekleştirmeye devam etmektedir. Bununla birlikte dünya kamuoyunun yakından takip ettiği Ukrayna-Rusya tarafları 10 Mart tarihinde Antalya’da siyasi alanda en üst düzey teması Türkiye’nin ara buluculuğunda gerçekleştirmiştir. Ayrıca uluslararası kamuoyunda İslamofobiyle mücadele noktasında öncü devlet olarak birçok girişimde bulunan devletimiz dün itibarıyla Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda alınan kararla 15 Mart tarihinin Uluslararası İslamofobi ile Mücadele Günü olarak kabul edilmesinde büyük rol oynamıştır. Diplomatik anlamda büyük başarılarla imza atan devletimizin tutarlı, dengeli ve millî çıkarlarımızı gözeten politikasını takdirle karşılıyor, Ankara merkezli bakış açısıyla tekraren destek ve tebriklerimizi dile getiriyoruz.

Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde Almanya eski Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel yapmış olduğu açıklamada “Patriot’ların Türkiye’ye verilmemesi bir hataydı. Biz bunu yaptık, Amerikalılar da bunu yaptı.” diyerek âdeta bir itirafta bulunmuş, böylece S-400’lerin alım sürecinde Türkiye’nin bir

zaruretten ziyade şahsi nedenlerle S-400 hava savunma sistemlerini aldığı şeklinde yürütülen gülünç ve kara propagandalar da bu ifadelerle çökmüş olmuştur.

Bununla birlikte, dünyada ve özellikle bölgemizde yaşanan kutuplaşmalar ve çatışmalar ülkemizin savunma sanayisinin gelişmesinin ne kadar önemli olduğunu bir kere daha göstermiştir. Yıllardır açık veya örtülü şekilde uygulanan çeşitli ambargolara rağmen ülkemiz savunma sanayisi alanında yerli ve millî ürün oranını yüzde 80 seviyelerine çıkarmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Millî piyade tüfeğinden ALTAY tankına, ATAK helikopterinden dünya çapında konuşulan millî İHA ve SİHA'lara, savaş gemilerimizden askerî birçok mühimmata kadar daha önce yurt dışından tedarik edilen savunma unsurları artık ülkemizde imal ve inşa edilmeye başlanmıştır.

Yine, savunma sanayisinde yaşanan bu önemli gelişmeler ihracatımızı da artırmıştır. Dün itibarıyla ülkemizin ürettiği KAPLAN tankları ilk yurt dışı ihracatı olarak Endonezya'ya gerçekleştirilmiştir. Ülkemizin millî savunma sanayisinin gelişimine katkıda bulunan ilgili tüm birimlerimizi, girişimcilerimizi ve mühendislerimizi kutluyor, başarılarının artarak devam etmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Zamanı da çok tasarruflu kullandınız ayrıca onun için de teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapmama izin verir misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

31.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın Ataş bilgileri nereden aldığımı söyledi. Ben de Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanını aradım, dedim ki: “Ya, Bana verilen bilgiler ile burada söylenenler arasında fark var, nedir?” diye. Az önce konuştuğum Ticaret Odası Başkanınındı. 1.769 açılan, 535 kapanan. Sayın Ataş dedi ki: “Ben esnaflarla ilgili söyledim.” Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğini aradım. 2021 yılında kapanan işletme sayısı 1.285, esnaf sayısı; açılan 4.548. Yani burada rakamlara müracaat yerlerimizde bir farklılık var, ne olduğunu bilmiyorum ama Esnaf ve Sanatkarlar Odası bunu söylüyor. 1.200 de Suriyeli iş yeri esnaf olarak kayıtlara geçmiş. Düzeltmek için aradım.

Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben de akaryakıt fiyatlarına ilişkin küçük bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Beştaş, siz de yerinizden buyurun.

32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Akaryakıt fiyatlarında serbest piyasa sistemine geçildi, Sayın Elitaş bunu biliyor zaten. Esas sorun akaryakıt fiyatlarının belirlenmesinde vergilerden vazgeçilmemesi. Bizim ÖTV ve KDV'nin

kaldırılmasına dair kanun teklifimiz de var. Ayrıca, Petrol Piyasası Kanunu'nun 10'uncu maddesi benim anlattığım şekilde fiyatlamayı zaten düzenliyor. Yani burada esas problem kanunla serbest piyasaya bırakıyor ama vergilendirmeyle fiyatlar yükseliyor. Benim sözünü ettiğim fiyat farkı burada zaten, hani bir düzeltme yapayım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.35

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.50****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkanı ve Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu tarafından, son yıllarda Türkiye’de uygulama sıklığı gittikçe artan kamu-özel iş birliği (KÖİ) projelerinin Türk ekonomisine etkilerinin tespiti, şeffaflık ve hesap verebilirlik kriterleri dikkate alındığında kamu kaynakları bakımından verimliliğinin incelenmesi, kamu maliyesi nazarında nihai sonuçlarının araştırılması ve hukuka aykırılıkların tespit edilerek hakikatin Türk milletleriyle paylaşılması amacıyla 16/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mart 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/3/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/3/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili ve Grup Başkanı İsmail Tatlıoğlu tarafından son yıllarda Türkiye’de uygulama sıklığı gittikçe artan kamu-özel iş birliği (KÖİ) projelerinin Türk ekonomisine etkilerinin tespiti, şeffaflık ve hesap verebilirlik kriterleri dikkate alındığında kamu kaynakları bakımından verimliliğinin incelenmesi, kamu maliyesi nazarında nihai sonuçlarının araştırılması ve hukuka aykırılıkların tespit edilerek hakikatin Türk milletleriyle paylaşılması amacıyla 16/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/3/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Bursa Milletvekili Sayın İsmail Tatlıoğlu.

Buyurun Sayın Tatlıoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kamu-özel iş birliği projeleri olarak bilinen ve başından itibaren yaklaşık 257 adet farklı proje ve yaklaşık olarak da 160 milyar dolarlık bir portföye ulaşmış yatırım ve işletme süreci üzerine bugün -çok kısa olarak- bir araştırma önergemiz var, talebimiz var.

Şuna inanıyoruz ki bir gün Türkiye'nin çok uzun süreli gündemi bu olacak. Günlerce, haftalarca ve aylarca Türkiye bu konuyu konuşacak ve hukuk dâhil gerçekten bu sürecin aydınlığa kavuşması ve kamuoyunda sağlıklı bilinmesi yönünden çok geniş bir gündem oluşturacak.

Şimdi, neden böyle? Çünkü bu, millî gelirin yüzde 20'sini bulan ve Türkiye'nin önümüzdeki çeyrek asrında da -hem bütçesi hem de hazinesinin üzerinde- bir yük teşkil eden bir süreç. Ranta karşı olan, projeyi esas alan bir siyasi parti olduğumuzu belirtiyoruz. Projeler ve yatırımlar Türkiye'de özellikle merkez ve merkez sağ partilerin temel icraatlarıdır. Biz de kendimizi burada açıklayan bir siyasi parti olarak bu projelerden ve bunun devamı projelerden yanayız ama bunların hukuk içerisinde yapılmasından tarafız.

Değerli milletvekilleri, bu 257 projenin özellikle yüzde 70'i 2003 yılından sonra yapılmış, projelerin sözleşmeleri ortada yok. Ne şehir hastaneleriyle ilgili ne İstanbul Havalimanı'yla ilgili ne Osmangazi Köprüsü, Gebze-İzmir yoluyla ilgili ne de diğer yap-işlet veya sözleşme devir bedeli karşılığı devredilen işlemler bu anlamda çok açık bir sürece sahip değiller, hep perdelenmiş ve örtülü bir sürece sahipler.

Bakın, bunlardan Gebze-İzmir Otoyolu yaklaşık 17 milyar dolar, yaklaşık 420 kilometrelik bir yol ve bir Osmangazi Köprüsü var. Bu, kurgulanırken şöyle eleştiriliyordu: “Geçenler tamam, geçmeyenleri devlet ödüyor.” Bir eleştiriydi, ben buna katılmıyorum. Geçsin, geçmesin bir şeyin bedelini hazinenin ödemesi makuldür, yeter ki o proje makul olsun, yeter ki o proje açık ve şeffaf bir ihale süreci içerisinde hukuka dayalı yapılsın. Ben o itirazlara hep itiraz eden bir akademisyen ve siyasetçiyim ama bugün bu çok değişti, kapalı kapılar arkasında o kadar bir kurgu oldu ki bakın, bu yıl, 2022 yılında -eğer haziran ayında artış olmazsa Amerikan enflasyonu nedeniyle- Osmangazi Köprüsü için toplam işletme bedeli olarak yaklaşık 10 milyar Türk lirası bedel ödenecek ve bunun yaklaşık 2,6 milyar lirası geçenler tarafından ödenecek ve bunun 7,2 milyar lirasını hazine ödeyecek. Burada Sayın Bakan bütçeyi konuşurken ve AK PARTİ bunları gündeme getirirken hep ne diyordu? “Hazineye sıfır yük.” Dolayısıyla, bu projeler çok yanlış kurgulanmış ve bugün hazineye ciddi yükleri olan ve yük miktarı da bizler tarafından bile bilinmeyen projeler olarak karşımıza çıkıyor.

İkincisi, bunlarla ilgili yolsuzluk iddiaları. Bu Meclisin boynunun üstünedir, boynunun borcudur bunlarla ilgili şeffaflığın açıklığa kavuşturulması. Bakın, Osmangazi Köprüsü, bu proje toplam yedi yılda bitirilip on beş yıl işletilmesi üzerine kurulmuştur. Sözleşmeye sonradan bir madde eklenmesiyle değişiklik yapılmış, “Erken bitince erken ödenir.” maddesi getirilmiş, teknik olarak açıklamaya çok vaktimiz yok. Dünyanın hiçbir yerinde dört yılı bulmamış bu ve buna benzer köprülerin yapımı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Üç yıl dört ayda bitmiş ve siz ne bekliyorsunuz? “Bitişinden itibaren on beş yıl başlayacak.” diye bekliyorsunuz. Hayır, üç yıl sekiz ay ödeme takvimine ilave edilmiş, sadece bunun miktarı 2,1 milyar dolar. Ben bütçe konuşmalarında Sayın Fuat Oktay'a bunu söylediğimde o, bu miktarın doğru olduğunu ama Hazineden çıkmadığını söyledi. Bütün bu büyük işin, büyük hacimli kamu sürecinin hiçbir şekilde ne sözleşmeleri ne de denetim raporları var ortada. O

nedenle bizim talebimiz şudur: Bu Mecliste bulunan her arkadaşımız için, milletin vekili arkadaşımız için bunun bir açıklığa kavuşturulması, kamuoyuyla paylaşılması bir siyasi kişilik borcudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Selamlayalım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Gelin, bu araştırma önergesine destek verelim ve bunu açıklığa kavuşturalım. Eğer bu iddialar yersizse de yersiz olduğu anlaşılın ve gerçekten vicdanlar rahatlasın.

Ben bu konuyu bitirirken Sayın Elitaş'a ve Sayın Ataş'a Kayseri'yle ilgili bir şey söylemek istiyorum, 2 Kayserilinin arasına girmek istemiyorum ama: 2005 yılında Türkiye'de her vatandaş 100 lira kazanırken Kayserili 95 lira kazanıyormuş, 2021 yılında her vatandaş 100 lira kazanırken Kayserili 88 lira kazanmaya başlamış yani Kayserili fakirleşmiş -ama açıldı esnaf ama kapandı- neticede Kayserilinin fakirleşmesiyle süren bir süreç var.

Bu araştırma önergemize her arkadaşımızdan destek bekliyorum.

Saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurun Sayın Katircioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben hemen baştan söyleyeyim, bu önergeyi biz Halkların Demokratik Partisi olarak destekliyoruz. Gerekçesini kısaca anlatmaya çalışayım, üç dakikada ne kadar anlatılabilir bilmiyorum ama şunu söyleyeyim: Bakın, bu coğrafyada sermaye birikimi daima devlet eliyle olmuştur. Bu, cumhuriyetin kuruluşunda da böyleydi, daha sonraki yıllarda da böyleydi, şimdi de böyle.

Bakın, sadece şunu hatırlayın; 1924'te İş Bankası kuruldu ve İş Bankasının etrafında yerli sermaye şirketleri kuruldu ve bu, özellikle devletin yaptığı bir şeydi. Hatta, başka bir şey söyleyeyim; İş Bankasının Yönetim Kurulunda bakanlar vardı. Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, sermaye birikimi ile devlet müdahalesi veya devlet arasındaki bu ilişki ilginç bir ilişkidir. Dediğim gibi, çok kısa sürem olduğu için çok ayrıntıya girmeyeceğim ama şunu söyleyeyim: En bariz örneklerinden bir tanesi kamu iktisadi teşebbüslerinin sistem içindeki varlıklarıydı.

Değerli arkadaşlar, bakın, şöyle bir mekanizma kuruldu, yıllardan beri bu böyledir: KİT'ler genellikle özel sektörün girdi mallarını üretirler ve KİT'ler bu girdi mallarını satarken maliyetinin altında fiyatlandırılır Bakanlar Kurulu tarafından yani KİT'ler 10 liraya ürettikleri malı 7 liraya satarlar. Kime satarlar? Özel kesime satarlar. Peki, 10 liraya mal olmuş olan bir mal 7 liraya satıldığında 3 liralık zarar nereye yazılır? Bütçeye yazılır değerli arkadaşlar. Bütçeye yazılır ve bütçeyi halkımız öder veya enflasyon olarak yine biz öderiz.

Değerli arkadaşlar, bu mekanizma hâlâ çalışmakta ve giderek de daha rafine hâle gelmiş durumda. Bu kamu-özel iş birlikleri, bu KİT sisteminin bariz sermaye birikim aracı olarak kullanılmasının bir başka örneği olarak karşımızda. Üstelik de gerçekten, bugünün dünyasında çok kabul edemeyeceğimiz bir şekilde ihalelerin neredeyse davet usulüyle dünyanın fiyatlarıyla verilmiş olması bir; ikincisi de ticari sır arkadaşlar, sözleşmeleri okuma şansımız yok ama şunu söyleyebilirim: Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiği zaman, diğer bütün başka partiler gibi, kendi sermaye grubunu yaratma ihtiyacı hissetti ve kamu-özel iş birliği mekanizmasını bunun için kullandı ve kullanmaya da devam ediyor.

Şimdi, diyeceksiniz ki: “İyi ya, sermaye birikimi kötü mü?” Değerli arkadaşlar, eğer biz demokrasiden bahsediyorsak -ki bahsediyoruz- serbest piyasadan bahsediyorsak -ki bahsediyorsunuz- bu çerçevede uymayan bir şeyden söz ediyoruz esasında; kamu-özel iş birliği.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, gerçekten de dünyanın hiçbir yerinde -benim bildiğim kadarıyla- bu tür ihaleler verilmez, verilse de “ticari sır” diye özellikle... Yani düşünün, Meclisten dahi saklanan, Plan ve Bütçe Komisyonunda çalışan arkadaşlarımızdan saklanan bir ticari sırı karşı karşıyayız ve kaçınılmaz olarak bu sistem yolsuzluk üretir, kaçınılmaz olarak kayırmacılık üretir ve sonuçta, benim anladığım kadarıyla, Türkiye toplumunun genel aleyhine olmak üzere sonuçlar üretir. Onun için, biz İYİ Partinin vermiş olduğu bu önerenin daha da güçlendirilerek verilmesi gerektiğini düşünüyoruz ve oyumuzun da pozitif olacağını söyleyeyim.

Sağ olun, iyi günler. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Adana Milletvekili Sayın Burhanettin Bulut.

Buyurun Sayın Bulut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, eskiden “yap-işlet-devret” diye bilirdik bu sistemi, ta ki bir fakirin hayali olmaya başladığı andan itibaren adı “kamu-özel iş birliği”ne döndü ve devasa bir büyüklüğe döndü bu işletmeler; hatta ünü Türkiye’yi aştı. Dünyanın 4’üncü ülkesiyiz kamu-özel iş birliğine bütçe açısından bakıldığında, tek tek bakıldığında yani proje bazında bakıldığında ise 1’inciyiz, dünyanın 1’inci ülkesiyiz. Bu iş birliklerine dolar bazında baktığımızda -İYİ Partinin konuşmacısının söylediği gibi- 160 milyar doları buluyor, 160 milyar dolar. Bu büyüklük, Türkiye’de gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 20’sine tekabül ediyor. Gelecek yıllardaki ödemeler olarak bakıldığında, gelecek on yılda yüzde 1’leri buluyor. Böylesi büyük, devasa projelerin hâliyle Sayıştay tarafından denetlenmesi ve Meclise de sunulması gerekiyor çünkü böylesi büyük projelerde, konunun başında, ilk bu sistem başladığında, buradan, devletten bir kuruluş çıkmayacağı söylenmesine rağmen çok ciddi oranlarda rakamlar hazineden alınıp buraya ödenince bu zorunluluk daha da büyümüş oldu. Yani devletin cebinden 1 kuruluş çıkmadan yapılan projeler daha sonra hazinenin karşıladığı projeler hâline geldi, bunlara tek tek örnek verebiliriz; örneğin, Zafer Havalimanı. Zafer Havalimanı 23 bin yolcuyla 2021’i kapatmış. Peki, garanti edilen oran kaç, sayı kaç? 1 milyon 317 bin yani yüzde 98 oranında bir şaşma var. Kim karşılıyor buradaki yüzde 98 şaşmayı? Yöneticiler mi karşılıyor? Bu ihaleyi yapanlar kendi ceplerinden mi karşılıyorlar? Yüzde 10 değil, yüzde 20 değil; yüzde 98 şaşma sonucu bu müteahhitlere ödemeyi hazine yapıyor. Burada kamu-özel iş birliklerinde ihalenin nasıl yapıldığı bilinmiyor, maliyeti bilinmiyor. Sözleşmeyi sadece biz bilmiyor değiliz, AKP milletvekilleri de bilmiyor çünkü iktidar, bunların hepsi ticari sır diye, sordüğümüz soru önergelerine bile cevap vermiyor.

Burada önemli kalemlerden bir tanesi de şehir hastaneleri. Nihayetinde geçen yıl bütçe görüşmesinde Sağlık Bakanı bu sistemden vazgeçtiğini söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Bitiriyorum.

2022 bütçesinden yine örnek verelim: Sağlık Bakanlığı bütçesi 116 milyar TL iken bu hastanelere -13 tane şehir hastanesine- ayrılan pay yüzde 20’yi buluyor. Neredeyse hazinenin büyük çoğunluğu bu ticari işletmelere aktarılacak durumda.

Burada görülen şey şudur: Saray kendine bir müstemilat kurmuş ve o sarayın içerisinde yandaş müteahhitlere rant kapısı olarak görüyor. Bu kamu-özel iş birlikleri tarihe kalacak ancak bu şirketler tarihe kalırken İngiliz mahkemelerinde belki bunun görüşmeleri olacak; bu sistemi Türkiye'ye getirenlerin ise mahkemesi Türk mahkemelerinde yapılacak.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Malatya Milletvekili Sayın Bülent Tüfenkci.

Buyurun Sayın Tüfenkci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Çok Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; kamu maliyesinin en önemli kazanımlarından biri kamu-özel iş birliği modelidir. Ülkemizde kamu-özel iş birliği modeli, klasik finansmandan uzun yıllar sürecek altyapı yatırımlarının yerine daha hızlı bir şekilde finansman sağlayacak bir modeldir. Esasında, Türkiye’de 1980’li yılların ikinci yarısından itibaren rahmetli Özal’la gündemimize giren ve daha sonra da AK PARTİ iktidarlarında daha değişik bir finansman modeli olarak ve altyapı ihtiyaçlarının hızlı bir şekilde yerine getirilmesi noktasında devreye sokulmuştur. Bu yatırımlarla inşa edilen tesisler sözleşme süreleri sonunda kamuya devredilecektir yani bu projelerin sahibi milletimizdir, kaldı ki gerekirse bu projelerin yeniden işletme hakkının devredilmesi ve uzatılması da yine hükümetlerin uhdesindedir. Unutulmamalıdır ki kamu-özel iş birliği modeli, birçok projenin bütçe kaynaklarını kullanmadan ve kamu borç stokunu artırmadan aynı anda yapılmasına imkân tanımaktadır. Örneğin, İstanbul Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi özelinde Sağlık Bakanlığımızın kamu-özel iş birliği kapsamında ödeyeceği maliyet ile hastanenin bütçeden yapılması durumundaki maliyet karşılaştırıldığında aynı olduğu görülecektir. . .

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sağlık Bakanı kendisi söyledi, “Biz bu parayla daha çok hastane yaparız.” dedi.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Devamla) – ...ancak burada kamu-özel iş birliği modeliyle hastane çok daha hızlı bir şekilde tamamlanabilmiş ve hizmete girmiştir. Bunun yanı sıra, hastaneye ilişkin kullanım bedeli de on sekiz yıl gibi uzun bir sürede ödenecektir. Dolayısıyla, İstanbul Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi kamu-özel iş birliği modeli sayesinde hızlı bir şekilde ve uzun dönemli bir ödeme avantajıyla vatandaşımızın hizmetine sunulmuştur.

Yine, kamu-özel iş birliği modeli kapsamında İstanbul üçüncü havaalanı projesi toplam tutarı, yaklaşık maliyeti 10,25 milyar avrodur. Projeye bugüne kadar 7,4 milyar avro harcanarak ilk fazı ulaşma açılmış ancak 2019 yılında Devlet Hava Meydanları hiçbir garanti ücreti ödememiştir çünkü yolcu sayısı garanti kapsamının üzerinde kalmıştır.

Değerli arkadaşlar, biz, bu havaalanıyla yirmi beş yıl boyunca 22 milyar avro kira gelir ödemesini de devletin hazinesine koymuş olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Devamla) – Esasında garanti gelirleri ile giderleri topladığımızda devletin bu işten daha kârlı olduğunu görürsünüz. Bazı yerlerde garanti kapsamında ödeme yapılıyor ama bazı yerlerde de gerçekten, yolcu sayısı veya garanti kapsamındaki işler karşıladığından kira gelirleriyle bu fark kendi içerisinde birbirlerine denk gelmektedir.

Ben bu vesileyle tekrar yüce Meclisimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Keven, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, alkollü bir sürücünün çarpıp kaçması sonucu hayatını kaybeden lisanslı bisiklet sporcusu Umut Gündüz'ün ailesinin taleplerine ilişkin açıklaması*

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Umut Gündüz'ün ailesinin çığlığını sizlerle paylaşmak istiyorum. Umut Gündüz, 15 Temmuz 2020 tarihinde, 19 yaşındayken bisikletini kullandığı sırada alkollü bir sürücünün çarpıp kaçması sonucu hayatını kaybetti. Umut Gündüz lisanslı bir bisiklet sporcusuydu. Yozgat'ın Akdağmadeni ilçesi doğumlu olup hemşehrimdi. Mahkemesi yeni bitti, ölümüne neden olan sürücü sadece dört ay tutuklu kalıp serbest bırakıldı. Bu durumu kamuoyuna anlatmak isteyen anne ve baba polis şiddetiyle karşılaştı, Meclise bile alınmadı. Ölümüne neden olanların taksirle cezalandırılması gerek hızlı gerek alkollü araba kullanmalarına rağmen kasıtsız ve iyi hâl durumlarıyla ceza almaları yani bir nevi cezasız kalmaları hem ailelerin hem kamuoyunun vicdanını derinden yaralıyor.

Son iki yılda ülkemizde 300'e yakın bisikletli trafikte hayatını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KEVEN (Yozgat) – Mağdur aileleri bisikletli ölümleriyle ilgili cezaların artırılmasını, kendilerine hukuksal destek sağlanmasını, ciddi tedbirler alınmasını talep ediyor.

Umut Gündüz'e ses olun, bir daha Umut Gündüzler ölmesin diyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Olcay Kılavuz, buyurun.

34.- *Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, temel gıda ürünlerinde yapılan stokçuluğa ve ayçiçeği yağı üzerindeki algı operasyonlarına ilişkin açıklaması*

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kur ve enflasyon bahanesiyle temel gıda ürünlerinde yapılan stokçuluğa ve ayçiçeği yağı üzerinden oluşturulan suni kıtlık algılarına karşı devletimiz ilk andan itibaren tedbirini almış, bugün de 6.099 ton ayçiçeği yağı yüklü gemi Mersin'imize ulaşmıştır. Algı operasyonlarıyla insanlarımız üzerinde kaos ve panik havası yaratılmış, stokçular soysuz kazanç yollarına yenisini eklemiş, siyasi rant tüccarları krizi fırsat bilmişlerdir. İnsanlarımızı endişeye, korkuya sevk edip refahına el uzatan; fitneye hizmet edip Türkiye'yi aciz göstermeye amaçlayan odaklar Türk yargısı önünde mutlak surette hesap vermelidir. Herkes şunu iyi bilmelidir ki Türkiye'miz dün olduğu gibi bugün de güçlü bir şekilde dimdik ayaktadır.

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

35.- *Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, akaryakıtta sürekli yapılan zamlara ilişkin açıklaması*

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP iktidarlarında hayat pahalılığı her kesimin canına okudu. Akaryakıtta sürekli yapılan zamlar, nakliyecilerin taşıma maliyetini katladı. Pazarıcı esnafı farklı şehirlerden sebze, meyve getirememekten dert yanıyor. Servisçiler “İşin içinden nasıl çıkacağız?” diye düşünüyor, “Çepten yiyoruz.” diyorlar, araçlarını satanlar var. Taşıma sektöründeki esnaf “Bu iş böyle gitmez.” diye anlatıyor. Aynı zamanda, olan, tüketicieye oluyor; onlar da daha pahalı hizmet ve ürün almak zorunda kalıyor. Servis bakım ücretleri, yedek parça ücretleri katlandı. TÜVTÜRK muayene ücretleri otomobil için 507, kamyon için 685 liraya çıktı; bir yılda yüzde 36 arttı. Hususi oto zorunlu sigortası bir yılda 420 liradan 940 liraya çıktı. Lastik fiyatlarında yüzde 25 artış oldu.

AKP iktidarı hâlen masal anlatmakla meşgul. Cumhurbaşkanı, taşıma sektörünün sorunlarını görmüyor, görüyorsa da çözüm üretmiyor.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve arkadaşları tarafından, İstanbul Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi için atılacak adımların belirlenmesi amacıyla 16/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mart 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağız.

16/3/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/3/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Mart 2022 tarihinde İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve arkadaşları tarafından (17444 grup numaralı) İstanbul Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi için atılacak adımların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/3/2022 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Önerisinin gerekçesini açıklama üzere söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, üç gün sonra 19 Mart; bir gece yarısı tek adamın verdiği tek taraflı çekilme kararıyla “İstanbul Sözleşmesi'nden çıktık.” demesinin üzerinden tam bir yıl geçti. Bianet'in açıkladığı erkek şiddeti çetelesi var, rakamları oradan vereceğiz. Bu bir yıl içinde, 2021 yılında, 339 kadın ve 34 çocuk katledildi, erkekler 96 kadına tecavüz etti, 772 kadını seks köleliğine zorladı, 424 kadını taciz etti ve 208 çocuğu istismar etti. Yine erkekler 793 kadına şiddet uyguladı. 2022 yılının daha başındayken ocak ayında tam 23 kadın, şubat ayında 22 kadın katledildi. LGBT+'lar hedef gösterilmeye devam edildi. Gökkuşuğu bayrağı her tarafta yasaklandı ve her tarafta saldırılar devam etti. 2021 yılında Türkiye, OECD ülkeleri arasında kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri sıralamasında 1'inci; 2021 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu'nda 156 ülke arasında 133'üncü sırada yer aldı. Evet, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararı erkekleri güçlendirdi, kadınları güçsüzleştirdi ve şiddet faili erkekler kendilerine suçlu gözle bakılmayacağından, namus ya da pişmanlık yoluyla nasıl olsa koruma kalkanyla yargının kendilerini koruyacağından o kadar eminlerdi ki mahkeme salonlarında bunları dile getirmekten imtina etmediler. İlk teşekkür kimden geldi biliyor musunuz? Pınar Gültekin'i boğarak öldürdükten sonra yakan katil Cemal Metin Avcı'dan geldi. Muğla 3. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen

duruşmada mağdur olduğunu savunarak bu erkek katil “İstanbul Sözleşmesi”nin iptal edilmesi iyi oldu.” savunması yaptı. İstanbul Sözleşmesi’nden tek taraflı çıkma kararı sadece şiddet faillerini değil, aynı zamanda bizzat mekanizmalarındaki erkekleri de güçlendirdi yani kolluktaki, yani yargıdaki erkekleri de güçlendirdi, erkek adaletini güçlendirdi.

2022 yılının ilk ayında 29 kadın şüpheli şekilde hayatını kaybetti. Kadınların ölmeden önce yalnız olup olmadığı erkek yargı tarafından araştırılmadı, dava süreçleri hızlıca kapatıldı. Failler ise yine hep bir ağızdan aynı savunmayı yaptılar: “Ruh sağlığı bozuktu, intihara meyilliydi.” Ve en vahimi de ne biliyor musunuz? Yargıtay Ceza Genel Kurulunun en son verdiği karar. TRT sanatçısı Hatice Kaçmaz; 33 yaşındaydı Hatice ve evlilik teklifini kabul etmediği için katil Orhan Munis tarafından 15 bıçak darbesiyle bir parkın ortasında katledildi. Mahkeme, katilin tutku derecesinde, aşırı sevgiden kaynaklı olarak cinayeti işlediğini söyleyerek iyi hâl uyguladı, müebbet hapis cezası verdi. Evet, Yargıtaya itiraz edildi, dosya Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gitti, mahkemenin kararını Genel Kurul aynen onayladı ama ekledi, dedi ki: “Evlenme teklifini kabul etseydi katil cinayeti işlemeyecekti.” Şimdi, katiller az cezayla sıyrısın diye “duygusal çöküntü ve ani hiddet” bahanesi bulan yargı, kadınlara evlenme teklifini kabul etmediği için öldürülmeyi de hak görüyor. Evet, bu ülkede, boşanmak istediği için, ayrılmak istediği için, evlenmek istemediği için yani “Hayır.” dediği için kadınlar öldürülüyor. Erkek adalet ne yapıyor? Kadın katillerini koruyor yani kadınlara diyor ki: “Kendi hayatınıza, ilişkinize, evliliğinize, reddetme kararınıza dahi karışırız biz.” Ama biz de sokaklardan, meydanlardan ısrarla haykırıyoruz ve o haykırışımızı duymak zorundasınız. Ve size öğreteceğiz: “Hayır.” “Hayır.” demektir, “Hayır.” “Hayır.” demektir, “Hayır.” “Hayır.” demektir!

Şiddetin kaynağıysa sizin yarattığımız ve desteklediğiniz toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir. Siz, kadınların kamusal alanda cinsiyetini reddeden, ailenin içine hapseden, sözleşmeyi aşan saldırı dalgasının bir parçasısınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OYA ERSOY (Devamla) - İşte, tam da bu nedenle, kadınların yüzyıllardır erkek egemenliğine, ayrımcılığa, cinsiyetçiliğe verdiği mücadeleyle kazandıkları haklarına göz diken bir iktidar kuşağıyla karşı karşıyayız tüm dünyada ve bu nedenle de tüm dünyada kadınlar hep bir ağızdan bağırıyoruz ve tüm dünyada kadınlar ayakta, diyoruz ki: “Feminist isyan var.” Evet, tüm dünyada bir feminist isyan var; 8 Martta da tüm engellemelerinize, iktidarın bizzat polisinin barikatlarına rağmen her yerde kadınlar sokaklara aktı, meydanlara aktı ve isyanını dile getirdi. Evet, biz eşitlik istiyoruz, özgürlük istiyoruz, hayatlarımızı istiyoruz; haklarımızın zerresinden bile vazgeçmiyoruz, asla da vazgeçmeyeceğiz ve hep birlikte haykırıyoruz: Feminist bir dünya kurmadan bitmeyecek bu isyan! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, Türkiye öncülüğünde İstanbul’da imzalandığı için “İstanbul Sözleşmesi” olarak anılıyor. Sözleşme, kadına yönelik şiddetin “insan hakkı ihlali” olarak sayılması ve şiddetle mücadele için kurumsal mekanizma öngörmesi bakımından çok önemli. AK PARTİ Hükümetinin imkânı olmasına rağmen şerh ve şart koymadan ilk imza sahibi olduğu İstanbul Sözleşmesi’nin şiddeti sona

erdirme ve ayrımcılığı sonlandırma konularında sosyal boyutu bulunuyor. İstanbul Sözleşmesi, aynı zamanda, AK PARTİ iktidarında kadınların pamuk ipliğine bağlanmış hak ve güvenliklerini korumaya vesile olan 6284 sayılı Kanun'a dayanan uluslararası bir belge.

İstanbul Sözleşmesi'nin kadınlara sağladığı avantajların yanı sıra, sözleşme, aynı zamanda, imzalayan ülkelerin ISO belgesine sahip kurumlar gibi yüksek bir standarda sahip olduğunu; birinci sınıf, üst lig ülkeler arasında bulunduğunu kanıtlayan bir siyasi belgedir. Bu belgeyi yırtmak "Üst lig standartlarına uymuyorum." demektir; bu, bir AK PARTİ tavrı ve ayıbıdır. Görülüyor ki AK PARTİ sözleşmeden çıkarak milletimizi ahlak ölçen bir sıfatla ayırıştırma gayriciddiliğine, sorumsuzluğuna gitti. Buradan soruyorum: Eğer ki sözleşmeden çıkılmasına itiraz edenlere ve muhalefete "ahlaksız" deniyorsa bu sözleşmeyi imzalayanlar hangi ahlak ölçüsüyle imza attılar?

Konunun önemli bir diğer boyutu ise Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesini hiçe sayan sorumsuz tavidir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uygun böylesine bir sorumsuzluk, kurumsal yapısı sağlam parlamenter sistem içerisinde düşünülemez bile. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin ısrarla üzerinde durduğu ve milletimizin değerini daha da iyi anladığı iyileştirilmiş, güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçiş seçimlerden sonra Allah'ın izniyle gerçekleşecektir. İtiraz ettiğimiz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin verdiği güçle tek bir kişinin keyfi kararları Türkiye'yi, milletinin kendini onurla temsil ettiği demokrasiden tamamen uzaklaştırıyor. Sözleşmenin feshediliş tarzıyla aslında yapılan, ülkemizi hangi maceralara sürükleyeceği belli olmayan bu yönetim sisteminin temsilcisi sarayın Türkiye'ye, tüm dünya kamuoyuna ama asıl önemlisi yüce Meclisimize meydan okumasıdır. Bu tavrı şiddetle protesto ediyorum. Türkiye Cumhuriyeti demokratik, insan haklarına saygılı, sosyal bir hukuk devletidir. Türk insanı demokrasiyi sevmiştir, yüz elli yıllık parlamenter geleneğine bağlıdır. Aziz milletimizin desteğiyle parlamenter geleneğimize tekrar sahip çıkılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bundan sonra bizlerin, tüm sayın milletvekillerinin görevi Türkiye Büyük Millet Meclisinin onurunu, şahsiyetini, milletimizin namusunu korumak olmalıdır. Bu karardan da anlıyoruz ki devlet ile parti birbirine karıştırılmaktadır. Kadınların pamuk ipliğine bağlanmış haklarına bile göz dikebilecek duruma gelmiş olması AK PARTİ'nin düşmüş olduğu aczi gözler önüne seriyor.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının iptal edilerek yürütmenin durdurulması için Danıştaya başvurmuştu. Başvuru esastan incelendi. İnceleme kapsamında Danıştay Savcılığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen bir sözleşmenin ancak aynı yöntemle yürürlükten kaldırılabileceğini vurguladı ve Cumhurbaşkanı kararının iptali yönünde karar verilmesinin uygun olacağını kaydetti.

Her yönüyle kalkınmış Türkiye için hakiki demokrasi ve istişareye dayalı parlamenter sistemin doğru bir yol olduğunu belirtir, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Gamze Taşcier.

Buyurun Sayın Taşcier. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, maalesef bu ülkede kadınlar her gün öldürülüyor; her saat, her dakika şiddete maruz kalıyor ve bununla da yetinilmeyip kadınlar yargılanıyor. Nasıl mı? Yirmi yıl öncesine

götüreceğim sizi: Orhan Munis, askerden döndüğünde, liseye giden kız kardeşi dinlediği müziğin sesini kısmadığı için kız kardeşini 8 yerinden bıçaklayarak öldürdü. Mahkemeye çıktığında “Askerden dönmüştüm, kendimi kaybettim.” dedi ve haksız tahrik indirimini kaptı; sonra “Pişmanım.” dedi, iyi hâl indirimini de aldı ve müebbet olması gereken cezası kuşa döndü, on üç yıl yattı ve çıktı. Aradan yirmi yıl geçti, bir dolmuşa bindiğinde Hatice diye birisiyle tanıştı. On beş gün sonra Hatice’ye evlenme teklifi etti. Hatice istemediği için doğal olarak bu teklifi reddetti ve “Vay sen misin bu teklifi reddeden...” Hemen eve gitti, 20 santimlik bıçağı çorabının kenarına koydu ve Hatice’yi bıçaklayarak öldürdü. Yirmi yıl boyunca yine değişmemiştii zihniyet, çok sevdiği için öldürmüştü; mahkeme “Ee, sen de kabul etseydin. Bu nedenle tahrik olduğu için ben bu indirimi uyguladım.” dedi ve yine haksız tahrik indirimini Orhan Munis’e uyguladı ve Yargıtay da maalesef, bu kararı onadı. Tabii, hâkimler bu indirimi uygulamak zorunda değil ancak her alanda olduğu gibi yargıdaki eril zihniyet, maalesef, kendini kadınların yerine değil kadın katillerinin yerine koyarak, empati kurarak onları karar vermeye zorluyor yani sorun, topyekûn bir zihniyet meselesi.

Şimdi “Yargı paketi getireceğiz, haksız tahrik ve iyi hâl indirimine biz de karşıyız.” diyorsunuz, tam üç yıldır aynı şeyi söylüyorsunuz. Üç yıl önce verdiğim teklif, hâlâ Meclisin tozlu raflarında bekliyor ama bu arada sizin keyfiniz yüzünden kadın katilleri üç beş yıl yatıp elini kolunu sallayarak sokağa çıkıyor ve başka kadınların hayatlarını, maalesef, gasbediyor. Peki, yazılı kanunlar her şeye yetiyor mu? Yetmiyor. Bu kanunu kaldırsak da kendini katillerin yerine koyan bir zihniyet yargıda olduğu sürece sonuç değişmeyecek.

Mesela, şu an vizyonda şarkıcı Bergen’in bir filmi gösteriliyor, tüm Türkiye’de gösteriliyor, tek bir yerde gösterilmiyor, katilin yaşadığı ilçede yasak. Neymiş? Beyefendi ve ailesi incinirmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Kadın katilleri istiyor, istedikleri oluyor; kadın katilleri “Pişmanım.” diyor, “Ah vah, pişmanmış.” diyorlar; “Sokakta ne işin vardı?” “Etek giyiyordu.” “Kırmızı ruj sürdü.” diyorlar; “E, o da hak etmiş.” algısı, maalesef, hâlâ zihinlerde devam ediyor. Yani kadınlar kim olursa olsunlar, ne giyerlerse giysinler hep yargılanıyorlar. Kanun çıkaralım, evet; indirimleri engelleyelim, evet ama mahkemelerin dışında da maalesef kadınlar akıllarda, dillerde, gözlerde, bakışlarda hep yargılanıyor yani biz bu zihniyeti değiştirmedığımız sürece istediğiniz kadar kanun çıkarın, istediğiniz kadar komisyonlar çıkıp raporlar hazırlasın, kadınlar yargılanmaktan, öldürülmekten, şiddete uğramaktan kurtulamayacak ta ki devriiktidarınız bitene kadar. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Belgin Uygur.

Buyurun Sayın Uygur. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın ifade ettiği üzere kadına şiddet bir insanlık suçudur, bu suretle toplumun tamamının katıldığı topyekûn bir mücadeleyi gerektirir ve bu mücadelenin devamlılığı ve sürekliliği esastır. Şiddetin her türlüşüne ve kadına yönelik şiddete karşı iktidarlarımız döneminde çok yönlü, çok boyutlu tedbirler alınmış, mesafeler katedilmiştir. Bu kapsamda, kadına yönelik şiddetin önlenilmesi için merkezler inşa edilmiş, konukevleri yapılmış, yasal düzenlemeler

hayata geçirilmiştir. Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin korunması ve bu kişilere yönelik baskı ve şiddetin önlenmesi amacıyla 6284 sayılı Kanun kabul edilmiştir. Şiddetin önlenmesi ile koruyucu tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek hizmetleri veren ŞÖNİM'ler hayata geçirilmiştir. Şiddet mağdurunun ve beraberindeki çocukların karşılaştıkları sorunların çözümüne bire bir destek verilmesi amacıyla 374 sosyal hizmet merkezinde şiddetle mücadele irtibat noktaları oluşturulmuştur. Elektronik kelepçe uygulamasının yaygınlaştırılması için İçişleri Bakanlığı GAMER bünyesinde elektronik izleme birimi faaliyete geçirilmiştir. Konuyla ilgili son derece önemli sonuçlar ve çıktılar içeren kadına yönelik şiddetin araştırılması ve önlenmesi amacıyla kurulan Meclis araştırması komisyonu raporumuz Meclis Genel Kurulumuzda kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, kadına yönelik şiddetle mücadelenin devamlılığı doğrultusunda yeni yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi noktasında çalışmalarımız kararlılıkla devam ediyor. Bu çerçevede, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan ve Meclis Başkanlığımıza bugün sunulan yeni düzenlemelerle de kadına karşı işlenen suçların cezasını artıracacağız. Yeni düzenlemeyle, artık kadına yönelik saldırılarda failerin somut pişmanlık emaresi içermeyen hiçbir davranışı indirim nedeni olarak kabul edilmeyecek, takım elbise giyip kravat takmak takdir indirimi gerekçesi olmayacak. Kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve eziyet gibi suçlar kadına karşı işlenmişse cezalar daha da artırılabilecek. Nikâhlı veya boşanmış eşe karşı işlenen tehdit suçlarına verilecek cezaların da alt sınırı artırılabilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BELGİN UYGUR (Devamla) – Fiziken veya iletişim araçları vasıtasıyla yapılan ısrarlı takip eylemleri de artık hapisle sonuçlanacak bir suç olarak işlem görecek. Aynı şekilde, eşe veya boşanılan eşe karşı işlenen kasten yaralama suçları da katalog suç düzenlemesine dâhil edilerek tutuklama kararları kolaylaştırılacak. Şiddet mağduru kadınlara, talep etmeleri hâlinde, baro tarafından ücretsiz avukat görevlendirilebilecek.

Değerli milletvekilleri, “güçlü kadın, güçlü aile ve güçlü toplum” politikamızla, tek bir kişi dahi şiddet görmeyinceye kadar “şiddete karşı sıfır tolerans” ilkesiyle kadına karşı şiddetle ve her türlü şiddetle mücadelelerimiz tavizsiz ve kararlılıkla devam edecektir.

OYA ERSOY (İstanbul) – Yargıtay da bunları diyor mu? Yargıtay da bunu biliyor mu?

SALİH CORA (Trabzon) – İstanbul Sözleşmesi'nde bile yok bunlar ya, daha ne istiyorsunuz?

BELGİN UYGUR (Devamla) – Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60'a göre bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Baltkesir Milletvekili Belgin Uygur'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milyonlarca kadın bu önergemizin görüşülmesini bekliyor çünkü bilerek 8 Mart'tan sonraya bıraktık ve hakikaten, defalarca, neredeyse ayda 1-2 tane önerge getiriyoruz. Bütün önergelerimiz AKP ve MHP oylarıyla reddedilirken burada, yaptıkları ve yapacaklarına dair sadece kamuoyunda

algı yaratmaya dönük bir konuşma yapıldı. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilen... Yargının kararlarının tamamen cezasızlığa dayandığı bir konuda bu söylenenlerin hiçbir karşılığı yoktur. Mevcut yasaların uygulanmadığını söylüyoruz, mevcut sözleşmeden çekildiğini söylüyoruz. Şu anda kadına yönelik şiddete ceza verecek yeterince madde var, bunlar uygulanmıyor. Bu toplumsal cinsiyet rolleri meselesinde bu perspektifi sorgulamak lazım ve siyaset erkinin de bu konuda üzerine düşeni yapması gerekiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Yargının işi onlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve arkadaşları tarafından, İstanbul Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi için atılacak adımların belirlenmesi amacıyla 16/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mart 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neye itiraz ediyorsun Cora?

SALİH CORA (Trabzon) – Yargının işi o, yargı... Sizin anlattıklarınızın...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neye itiraz ettin anlamadım, algı diyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Sizin anlattıklarınızın muhatabı yargıdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz Hatice Kaçmaz'ı dinlediniz mi? Kararı dinlediniz mi?

SALİH CORA (Trabzon) – Muhatap yargıdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kararı dinlediniz mi? Hatice Kaçmaz kararını bir okur musun?

SALİH CORA (Trabzon) – Gönder okuyalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yargıtay Ceza Genel Kurulu vermiş ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Tamam da yargının kararını burada mı düzeltelim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz de diyoruz ki cezasızlık var. Her şeye itiraz etme bilmeden ya!

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 21 Mart Dünya Ormançılık Günü'ne ilişkin açıklaması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Pazartesi günü Ormançılık Günü'nü kutlayacağız. Orman varlığımız toplam yüz ölçümümüzün yüzde 29'u iken Avrupa Birliğinde bu oran yüzde 43'tür. Ülkemizde orman yangınları sonucu zarar gören alan miktarı yılbeyli artmış; 2019'da 11 bin, 2020'de 20 bin, 2021'de ise 139 bin hektara ulaşmıştır.

Ayrıca AK PARTİ hükümetlerince 739 bin hektar alan orman sınırı dışına çıkartılmıştır. Oksijen üreten; erozyon, çığ, sel gibi afetleri önleyen; doğal ilaç sunan; karbondioksit, hava kirliliği yaratan gaz ve partikül temizleyen; yağmur yağmasına yardımcı olan ormanlarımıza sadece fidan dikerek sahip çıkmak çelişkili bir politikadır. Gelecek nesillere bırakacağımız en kıymetli hazinemiz ormanlarımız olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Işık...

38.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Halepçe katliamına ve "Nevroz"a ilişkin açıklaması
MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

16 Mart 1988'de Baas rejiminin Kürtlere yönelik bir soykırımı olan Halepçe katliamı tüm Kürtlerin yüreğindeki derin bir yaradır. Halepçe katliamının ve yapanları kınıyor, yaşamını yitirenleri saygıyla anıyorum. "..."(x)

"Nevroz" zulme karşı direniş, yeniden diriliş, yeni ve özgür yaşamın ateşidir. Başta Kürt halkı olmak üzere tüm ezilen halkların "Nevroz"unu kutluyorum. "..."(x) (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

39.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındık üreticilerine verilmesi gereken desteklere ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Fındıkta doğrudan gelir desteği dokuz yıldır 170 lira. Dokuz yıl önce gübre bin lira, bugün 8 bin lira; altın 83 lira, bugün 870 lira; dolar 1,8 lira, bugün 15 lira; tam 10 kat fark var. Bu hesaptan bakarsak doğrudan gelir desteğinin bugün 1.700 lira olması lazım. 700 lirası sizin olsun, en az bin lira istiyoruz.

Anayasa 45'inci madde tarımda desteklemeyi şart koşar. Yine, Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesine göre millî gelirin yüzde 1'ini tarımda desteklemeye ayırmanız lazım. Efendim, işte "Şu kadar gelir desteği verdik, bu kadar destek verdik." Arkadaşlar, cebinizden vermiyorsunuz, bir; ikincisi, eksik veriyorsunuz. Şu anda AKP hükümetlerinin çiftçiye tam 230 milyar lira borcu var. Fındıkta da doğrudan gelir desteğini en az bin liraya çıkarmanızı bekliyoruz, ayrıca mazot desteği ve gübre desteği de ilave olmak üzere.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gün içerisinde 60'a göre söz talep edip kullanan arkadaşlara ikinci kez söz vermediğimi bilmeniz gerekiyor. Onun için de 60'e göre söz talep etmeyin yani ikinci kez kullanan arkadaşlar, talep eden arkadaşlar için söylüyorum bunu.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, konut görevlilerinin karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/5638) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mart 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/3/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/3/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, konut görevlilerinin karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/5638) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin görüşmesinin Genel Kurulun 16/3/2022 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök.

Buyurun Sayın Gök. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konut görevlilerinin sorunlarının araştırılması hakkındaki grup önerimiz üzerinde söz aldım. Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, onların bir meslek kanunu yoktur. Onların çalışma saatleri belli değildir. Onların iş güvenliği yoktur. Onlar, eğer 30 konuttan az olan site ve apartmanlarda görev yapıp da işten çıkarılıyorsa işe iade davası açamazlar. Onlar apartmanlarda temizlik, kalorifer, çatı bakımı, elektrik, boyama, güvenlik, malzeme taşıma, asansör tamiri gibi birbirinden bağımsız her işte çalıştırılırlar. Onlar, Covid salgınının, savunmasız kalmış ve salgına rağmen herkesle muhatap olmuş, salgının tam da hedefinde olan kişilerdir. Onlar, apartman sakinlerinin alışverişleri için markete giderken kendi arabalarını, kendi mazotlarını, kendi benzinlerini kullanırlar. Onların oturdukları daireler, bodrum ve sığınaktan bozma, güneş görmeyen, nem alan, insan onuruna yakışmayan yerlerdir. Onlar, kıdem yılına bakılmaksızın asgari ücretle çalıştırılırlar ve bu işi yaparken çocuğu çocuğu ve eşiyle hep birlikte bu işte beraberce çalışırlar. Kimdir bunlar? Onlar, mevzuatımızda, Konut Kapıcıları Yönetmeliği’nde hâlen “kapıcı” olarak nitelendirilen ve rencide edilen konut görevlileridir.

Değerli milletvekilleri, konut görevlilerinin birkaç gün çalışmadığını düşünün, apartmanın ya da sitenizin ne hâle geldiğini görürsünüz. Sizin farkında olmadığımız apartmanın temizliği, doğal gazın, kaloriferin yanması, alışverişin yapılması, apartmanın diğer sorunlarının giderilmesi hiç de kolay değildir. Konut görevlilerini apartmanınızdan, sitenizden birkaç günlüğüne bir çekin, neler olacağını görürsünüz ve onları belki ancak o zaman fark edersiniz.

Öyle önemli görevler yaparlar ki bu görevlerini yaptıkları zaman kimse onların farkında değildir. Oysa konut görevlileri, günümüzde, apartmanlarda, birbirini tanımayan komşuların yaşadığı apartmanlarda herkesi tanıyan ve herkesin de onları tanıdığı yegâne kişidir. Sizlerin çoğu belki apartmanınızın 2 kat altındaki komşuyu tanımazsınız ya da yandaki komşuyu tanımazsınız, böyle bir gerçeklik var ama onlar herkesi tanır, çocuğuyla çocuğuyla tanır, bilir ve onların yardımına koşarlar.

Onlar, eşi iş yerinde olduğu sırada, çocuğunun süt ihtiyacı olduğunda, evde olan bir annenin ilk çağırdığı ve yardımına koştuğu kişidir. Onlar, evinde hasta olup da ilaçları biten yaşlı teyzelerimizin, amcalarımızın, annelerimizin, babalarımızın ilaçlarını alıp onlara getiren ve sağlığının sıkıntıya girmemesi için çalışan arkadaşlarımızdır. Onlar, musluğu bozulana su tamircisini, elektriği bozulana elektrik tamircisini getirip arızayı gideren ve evdeki normal yaşamın sürmesini sağlayan baş tacı kişilerdir. Onlar, eve, apartmana gireni çıkan, yabancıları tanıyan, apartman sakinlerinden ayıran ve apartmanın güvenliğinden sorumlu kişilerdir. Onlar, gerektiğinde çocuklarımızı okula götüren, servise bindiren ve gerektiğinde de onları servisten karşılayıp annesine teslim eden kişilerdir. Ve onlar, evinde yalnız yaşayan bir insanın, bir babaannenin, bir dedenin, yanına uzun yıllardır ya da günlerdir

çocuklarının gelmediği o yaşlıların “Bir kere olsun zil çalsa da onunla bir dakika konuşayım.” diye beklediği, “Bir insan göreyim.” diye beklediği çok güzel insanlardır.

Kısaca, onlar, koca bir sevgiyi, dayanışma duygusunu içinde barındıran güzel insanlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

LEVENT GÖK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu önerge, Türkiye’de sayıları 1 milyonu bulan, ailesiyle birlikte 5 milyon yurttaşımızın insanca yaşamak için hepimizin ilgisini ve alakasını beklediği bir önerge, siyasi boyutu kesinlikle yoktur. Hepimizin hayatını kolaylaştıran konut görevlilerinin bizlerden bekledikleri haklı ve sıcak bir ilgidir. Gelin onların bu sorunlarına bir el uzatalım, sorunlarını birlikte çözelim ve vereceğimiz kanun teklifleriyle onları gerçekten toplumda kendi arzuladıkları bir standarda beraber kavuşturalım. Hep beraber yapalım bu işi. Bu iş, sadece CHP’nin işi olmasın, AK PARTİ’nin de olsun, MHP’nin de olsun, İYİ Parti’nin de olsun, HDP’nin de olsun; hepimizin olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) – Bu önerge hepimizin desteğini bekliyor ve onlar da bunu heyecanla bekliyor.

Saygılarımla. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayıları yaklaşık 1 milyonu bulan apartman görevlisi çalışanlarımız oldukça zor şartlarda hizmet görevi yapıyorlar. Meslek kanunu olmayan apartman görevlilerinin iş tanımı İş Kanunu’nda “konut kapıcısı” olarak geçiyor. Bu maddeye göre de Konut Kapıcıları Yönetmeliği yürürlüktedir. Ancak, bu yönetmelikte apartman görevlilerinin belli bir iş tanımı yok, bu yüzden apartman görevlilerinden her işi yapması isteniyor. Apartman görevlilerini hem temizlikçi hem bahçıvan hem de güvenlik görevlisi olarak görüyoruz. Tamir, su, elektrik, her sorunu apartman görevlilerine yüklüyoruz. Şayet apartman görevlisi bu işleri bilmiyorsa “İnternette izle, öğren, yap.” deniliyor. Neden? Çünkü usta getirip para ödemek istemiyor apartman yöneticileri. Bunun sonucu asansör tamir ederken, çatı ve cam temizliğini yaparken düşerek hayatını kaybeden birçok apartman görevlisi emekçi olmuştur.

Değerli milletvekilleri, en büyük sorunları yaşam alanları yani apartman görevlilerinin oturdukları evleridir. Ev bile denilemeyecek tek göz odada ya da bodrum katında yaşamaya çalışıyorlar. İş yükleri ise oldukça ağırdır. Bununla birlikte, baskı ve mobbinge karşı karşıya kalıyorlar. Mesai saatleri yoktur, 7/24 hizmet etmeleri isteniyor. Çalıştıkları apartman ya da siteden bir an bile uzaklaşamıyorlar, âdeta hapis hayatı yaşıyorlar. Yine çoğu apartman görevlisi kayıt dışı çalıştırılıyor, SGK kapsamına dahi alınmıyor. Asgari ücrete yapılan zamlardan sonra ise birçok apartman görevlisi işten çıkarılmış durumda. KONUT-İŞ Sendikası Başkanı Alican Kayhan Bey “Sendikamızın temsil ettiği üyelerimiz apartman görevlileri, konut işçileri olduğunu ülke genelinde sayıları aileleriyle birlikte 3 milyonun üstünde. Bu iş kolunda çalışan emekçi kardeşlerimiz en zor ve en sorunlu iş kolu olduğunu çalışma kolları bir fabrika çalışaninkine benzemez. Günün her saati çalışma içindeler. Mağaraları andıran sağlıksız yerlerde oturan arkadaşlarımız olduğunu ve bunun 3194 sayılı İmar Kanunu’na aykırı olduğunu söylememize rağmen tek bir adım atılmıyor.” diye hayıflanıyor.

Bir yandan geçim derdiyle boğuşan bir yandan da haksızlıklara uğrayan apartman görevlilerimizin bizlerden istekleri var. Apartman görevlileri mağara gibi bodrumda yaşamak istemiyorlar, her şeyden önce insani şartlarda yaşamak istiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Meslek kanunlarının ve iş tanımlarının olmasını istiyorlar; arada sırada kendilerinin de bir özel hayatı olduğunun bilinmesini istiyorlar yani saygı istiyorlar. Sosyal güvencelerinin olmasını istiyorlar; apartman görevlileri kendilerini koruyan bir yasa, bir yönetmelik istiyorlar. Çok mu zor bu emekçilerin haklı taleplerini karşılamak? Apartman görevlileri bizlerin hayatını kolaylaştırıyor, bizler de onların hayatını kolaylaştıracak düzenlemeler yapmalıyız.

“Konut görevlilerinin arabası bile var.” diyerek onlara şaşı bakan anlayışı kabul etmiyoruz ve kınıyoruz. Onlar bizim insanlarımız, onlar bizim canlarımız; onlar her şeyin en iyisini hak ediyorlar, nasıl 85 milyon hak ediyorsa onlar da hak ediyorlar. Bu önergeyi destekliyoruz.

Saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizin günlük olarak hayatına dokunan, en yakın dostumuzdan bile çok daha önce imdadımıza yetişen bir -meslek olması gereken- grubun sorunlarıyla ilgili önergeyi tartışıyoruz. Konuşmaya başlamadan önce önergeyi destekleyeceğimizi ve bunun çok haklı ve yerinde bir önerge olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu meslek grubu şu ana kadar meslek olarak tanınmadığı gibi iş tanımı da söz konusu değil, yok. İşten çıkartılanlar işe iade davası açamıyorlar çünkü apartman yöneticileri sadece apartmanda oturanların vekili olarak işlem gördükleri için ve yönetim kurulu kararıyla karar aldıklarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamıyorlar. Çevredeki otoparklardan bile sorumlu sayılabiliyorlar. Hatırlarsınız, arabası çizildiği için apartmanın önünde kapıcıyla tartışıp kapıcıyı bıçaklayarak öldüren bir kişi de olmuştu.

Eşlerinin çalışmasını da şart koşuyorlar çoğu yerde; bu insanlar işe alınırken “Sizin boş zamanınız olmadığında ya da bir yerde olduğunuzda eşiniz de aynı şekilde sizin gibi çalışacak.” diye söyleniyor.

Daire sayısı ile ilgili bir sınırlama yok; 5 dairesi bir apartmanda da görev yapabiliyorlar, 50 dairesi bir apartmanda da görev yapabiliyorlar ama bununla ilgili de herhangi bir sınırlama yok bir iş tarifi olmadığı için.

Eğer bir apartmanda ya da bir konut sitesinde 1’den fazla insan çalışıyorsa çalışanlardan birisi hastalandığında ya da günlük izin kullandığında onun işinin de kendileri tarafından yapılmasını, dolayısıyla iş yükünün 2 katına çıkmasını sağlıyorlar.

Mesai saatlerinin herhangi bir sınırı yok; sabah saat yedide de çağırılabilir, akşam dokuzda, onda, on birde de çağırılabilir ve her zaman emre amade olması istenir.

En kötüsü de şu: Çok kötü koşullarda yaşıyorlar; genellikle güneş görmeyen, nemli, dar yerlerde ve bodrumlarda yaşamaya mahkûm ediliyorlar.

Haksız fesih söz konusu olabiliyor ve haksız fesih olduğunda da -söylediğimiz gibi- tazminat talepleri maalesef olamıyor.

Hepimizin ihtiyacı olan, derdimize derman olmaya çalışan, hemen aradığımızda koşup gelen ve -Levent Bey'in de gayet güzel ifade ettiği gibi- candan olan insanlar. Maalesef, sinema filmlerinde de zaman zaman bu insanlar horlandı, küçümsendi, çıkarıcı olarak gösterildi; gözü açık, çıkarıcı, her şeyden menfaat uman insanlar olarak gösterildi, oysaki öyle değil. Bunların bir meslek kanununa kavuşturulması, iş tarifinin yapılması lazım. Bir de çocuklarıyla ilgili sorunlar yaşadıklarını hepimizin bilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Çocukları sosyal çevrede genellikle dışlanır, horlanır ve “kapıcı çocuğu” diye nitelendirilir, onlar da gerçekten travma yaşarlar. Bu insanlara en kısa zamanda el uzatılması lazım çünkü bu insanlarla muhatap olmayan hemen hemen hiç kimse yoktur; hepimizin günlük olarak hayatındadırlar, günlük olarak bize dokunmakta, ihtiyaçlarımızı da karşılamaktadırlar. Onun için haklarının bir an önce verilmesi, iade edilmesi, mesai saatlerinin belirlenmesi, meslek hâline getirilmesi... Bu kadar insanın, kalabalık bir grubun işinin meslek sayılmaması da bugüne kadar olan bir eksiklik, bunun bir an önce giderilmesi lazım. Bunun sağı solu, önü arkası, ortası yok, herkesin sorunudur diye düşünüyorum; sizleri selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin.

Buyurun Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bildiği gibi apartman kültürünün, kalorifer kullanımının yaygınlaştığı 1960'lı yıllardan itibaren başlayan ve “kapıcılık” olarak tabir edilen apartman hizmetleri kısa zaman içerisinde toplumsal yaşamda önemli bir yer tutmuş ve günümüzde de özellikle büyükşehirlerde neredeyse apartman görevlisi olmayan bina ve site kalmamıştır.

Sayın Gök, Sayın Yokuş, Sayın Peköz çok güzel ifade ettiler ve apartman görevlileri aslında öylesine önemli bir boşluğu doldururlar ki hayatlarda, buldukları binaların aynı zamanda güvenliği, aynı zamanda bekçisi, hafızası ve bir nevi ailenin bir ferdi gibi yardıma ilk koşan yakınları gibidirler.

Kıymetli milletvekilleri, İş Kanunu'nda apartman görevlilerinin hizmetlerinin kapsamı ve çalışma şartlarıyla ilgili hususların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmış ve bu kapsamda Konut Kapıcıları Yönetmeliği çıkarılmıştır. Apartman görevlilerinin çalışma süreleri genel olarak haftalık kırk beş saat olup diğer çalışanlardan aslında farklı bir düzenlemeye burada tabi tutulmamıştır. Haftalık çalışma süresinin kırk beş saat olarak belirlendiği durumlarda bu sürenin aşılmasıyla aslında fazla çalışma ücreti hakkı da doğmaktadır. Apartman görevlilerine yasal asgari ücret düzeyinin altında kalmamak şartıyla İş Kanunu hükümlerine göre ücret ödenmelidir ve ayrıca, bu ücretlerin uzun yıllardan beri gelir vergisinden muaf tutulduğunu da hepimiz bilmekteyiz.

Yine, bu çalışanların yıllık ücretli izin hakkı ile hafta tatili ve resmi tatillerde çalışmama hakkı mevcut olup haftanın altı günü çalışan bir apartman görevlisinin bir gün kesintisiz yirmi dört saat dinlenme hakkı da bulunmaktadır. Ayrıca, İş Kanunu'nda belirtilen şartların oluşmasıyla birlikte kıdem ve ihbar tazminatı alma hakları da doğmaktadır. İşe iade davası sadece bu çalışanlarımızın değil, 30'un altında çalışanın olduğu iş yerlerinin genelinde yaşanan bir durumdur. Dolayısıyla sadece burayı kapsayan bir durum da değildir. Bu kişilerden görevi nedeniyle verilmiş olan konut için iş sözleşmesinin

devamı süresince kira istenemez iken su, elektrik, ısınma ve sıcak su giderlerine kısmen ya da tamamen katılıp katılamayacağı ise sözleşmeyle belirlenmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, bu alanda çalışan vatandaşlarımızın çalışma koşullarının diğer işletme çalışanlarına göre uygulamada bazı farklılıklar göstermesinin ise gerek apartman görevlileri gerekse de bina yönetimi açısından birtakım sorunlara neden olduğu, evet, bir gerçektir. Özellikle, görev yaptığı taşınmazda ikamet eden apartman görevlisinin -biraz da işin doğası gereği- özel hayatı ile çalışma hayatının iç içe geçmesinin, günlük çalışma süreleri, hafta tatili ve genel tatil çalışmaları gibi hususlarda onları bazı haksızlıklara maruz bıraktığı da bir gerçektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Diğer yandan, genellikle gerek maaşları gerekse sigortaları toplanan aidatlar üzerinden karşılandığı için, bu aidatların toplanması sırasında karşılaşılan sorunlar nedeniyle hem maaş ödemelerinde hem de sigorta primlerinin ödenmesinde gerçekten sorunlarla karşılaşabiliyor. Bunun dışında, belki de en önemli problemlerden biri, bu vatandaşlarımızın iş akdi feshedildiğinde, sadece işlerini değil, büyük bir çoğunluğunun aynı zamanda yaşadığı evlerini de bir anda kaybetme durumuyla karşı karşıya kalmasıdır.

Kıymetli milletvekilleri, apartman görevlisinden herkesin gönlünü hoş tutması bekleniyor. Kişi işten stresli gelir, acısını ondan çıkarmaya kalkar; ailesiyle tartışır, o sırada apartman görevlisine denk gelir, stresini ona yansıtır veya ona patlar. Sadece apartman yöneticisi değil, bazen bütün bina onlara patron oluverir veya mobing uygular. Belki de her birimiz aslında bir apartman görevlisiyle beraberiz ve unutmamalıyız ki aynı zamanda onlarla komşuluk hukuku içerisinde yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – Süre bitti mi?

BAŞKAN – Bitti, selamlayın.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Günlük yaşantımızda kendileriyle olan münasebetlerimizde onlara hak ettiği değeri mutlaka vermeli ve özellikle siyasetçiler ve devlet olarak onların hak ve hukukunu korumalıyız. Bu konuda grupların hazır olan bir çalışması varsa bunu incelemekten ve bu konuda neler yapabileceğimizi hep beraber araştırmaktan da memnuniyet duyacağımızı ifade etmek istiyorum. On dokuz yıllık AK PARTİ iktidarında çalışma hayatındaki yaklaşımımız hep çalışana değer vermek, emeğin değerini artırmak, emek kesimini haklarıyla buluşturmak olmuştur. Bundan sonra da bu azim ve kararlılıkla çalışmalarımıza, istişarelerimize ve birlikte tartışmalarımıza devam edeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, ek süre için de size çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Sağ olun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Sarıaslan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- *Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'in doğal gazı olmayan ilçelerinde ve sanayi bölgelerinde yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması*

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Nevşehir ilimizin ve Acıgöl ilçemizin organize sanayi bölgelerinde önemli eksikliklerinden biri de söz verilmesine rağmen doğal gaz altyapısının hâlâ oluşturulamamasıdır. OSB'lerin doğal gazla kavuşturulmasıyla birlikte yatırımların artacağı, sanayinin gelişeceği, istihdamın artacağı ve ülke ekonomisine ciddi katkı sağlayacağı aşikârdır. Doğal gaz altyapısının olmaması nedeniyle sanayi bölgelerine yatırım yapılmamakta, vatandaşlarımız ise özellikle kış aylarında mağduriyet

yaşamaktadır. Doğal gazı olmayan ilçelerimizde ve sanayi bölgelerimizde hava kirliliği oluşumunun önüne geçilmesi, ısınma ve diğer ihtiyaçların karşılanması için doğal gaz altyapısının getirilmesine yönelik sanayicilerimizden ve vatandaşlarımızdan talepler vardır. Nevşehir ilimizde doğal gazı olmayan ilçelerde ve sanayi bölgelerinde vatandaşlarımızın yaşamış olduğu ısınma sorunlarının, yaşanan mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin bir çalışma yapılacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

41.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Antalya Diploması Forumu'na ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye'nin bölgesinde ve dünyada giderek artan gücünün, cazibesinin ve öneminin en somut örneklerinden biri geçtiğimiz hafta yapılan Antalya Diploması Forumu'dur. 75 ayrı ülkeden 17 devlet ve hükümet başkanı, 80 bakan, 39 uluslararası teşkilat temsilcisinin katılımıyla düzenlenen forumda, Rusya ve Ukrayna arasında en üst düzey temaslar gerçekleşmiştir. Biz “Dünya 5'ten büyüktür.” derken sadece kendimiz için, kendi ülkemiz için bir talepte bulunmuyoruz; milletimizin hakkıyla beraber tüm insanlığın hakkını, hukukunu, ortak menfaatini de savunmaya çalışıyoruz. Geçmişimizin birikimini ve tecrübesini reddetmeden, yenilikçi bir diplomasi anlayışıyla, küresel gündemin en üst sıralarında yer alan terörizm, açlık, yoksulluk, kıtalar arasındaki adaletsizlik, sıcak çatışma ve iç savaşlar, iklim değişikliğinin yol açtığı çevre felaketleri karşısında çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Peköz...

42.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana Kürkçüler Cezaevindeki tutsakların yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana Kürkçüler Cezaevindeki tutsakların aileleri ve aynı zamanda İnsan Hakları Derneğinin de yaptığı tespitlere göre hasta tutsaklar hastaneye gidecekleri zaman cezaevi görevlileri ya da askerler tarafından ağız aramasına tabi tutuluyorlar. Tutuklular buna itiraz ettikleri zaman, “Sağlık personeli bu aramayı yapsın.” dediği zaman da “Aramaya karşı çıktı.” diye reddediyorlar ve hastaneye götürmüyorlar. Onun için sağlık sorunları her gün daha da artmaya devam ediyor. Bu duruma son verilmesi, tutsakların haklarına riayet edilmesi, tutsakların devletin güvencesinde olduğunun unutulmaması gerekir.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 320 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 2'nci sırasına, yine bu kısımda bulunan 270, 297, 308, 310, 311, 312, 318, 119, 72, 147, 181, 296 ve 309 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve 320 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/3/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/3/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mustafa Elitaş

Kayseri

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 320 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 2'nci sırasına, yine bu kısımda bulunan 270, 297, 308, 310, 311, 312, 318, 119, 72, 147, 181, 296 ve 309 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

320 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

320 sıra sayılı Manisa Milletvekili İsmail Bilen ve 29 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4260)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 9'uncu Maddeler	9
2. Bölüm	10 ila 19'uncu Maddeler	10
Toplam Madde Sayısı		19

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Siirt Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi izleyen halkımız; bugün Diyarbakır'da 24 kadın gözaltına alındı, 24 kadın. Biraz önce iktidar grubu adına konuşan hatip, milletvekili ne kadar büyük kadın hakları hizmetleri yaptıklarını anlatırsun, kadın hakları mücadelesi verenlere yönelik sistematik bir saldırı var. Peki, bu gözaltıların sebebi ne? İntikam, 8 Martın intikamı. Çünkü Türkiye'deki 8 Mart kutlamalarına ve kadınların yüz binlerle meydanları doldurmasına iktidar daha fazla tahammül edemedi; gaz attı, barikatlar kurdu, "Ayakkabılarınızı arayacağız." dedi, yok "Ağız içinizi arayacağız." dedi ama engelleyemedi. Kadınlar isyanlarında ve direnişlerinde ileri geçtiler ve bütün barikatları yıktılar.

Kim bu kadınlar? Hepsini saysam sürem geçecek, çoğunu da yakından tanıyorum. Birisi Rosa Kadın Derneği Başkanı sevgili Adalet Kaya, Yenişehir İlçe Eş Başkanımız Remziye Sızıcı, yerine kayyum atanan Sur Belediyesi Eş Başkanımız Filiz Buluttekin. Yine, Bismil Belediyesi Eş Başkanımız Gülşen Özer, SES Kadın Sekreteri, TÜM BEL-SEN Eş Başkanı Nihal Yanık, BTS Kadın Sekreteri Bahar Uluğ ve bu listenin tamamı elimde. Ortak özellikleri ne? Kadın hakları mücadelesi vermek ve 8 Martta bulunmak. Yani kadın hakları savunuculuğu yapmak AKP iktidarına göre büyük bir suç çünkü hak aramak suç. Ya, 8 Martta Diyarbakır’da kadınlara öyle bir arama dayatıldı ki –önceki mitingde ben de oradaydım– diyorlar ki: “Neredeyse alanda çıplak arayacaklar, neredeyse onu dayatıyorlar.” “Üstünüzü çıkarın, ayakkabınızı çıkarın, çantanızın içine bakalım, saçınızdaki tokaları çıkaralım.” Neye tehdit oluşturuyor ya? Kadınlar haklarını istiyor. Bu ülkede eşit ve özgür yurttaş olarak yaşamak istiyorlar. Şimdi, siz Diyarbakır’da sabah baskınıyla 24 kadını gözaltına alarak kadınları korkutacağınızı mı sanıyorsunuz? Kadınları korkutamazsınız, susturamazsınız; biz mücadeleye kesinlikle devam edeceğiz ve mücadeleden de vazgeçmeyeceğiz. Kadınların temel bir sloganı var: “Korkmuyoruz, susmuyoruz, itaat etmiyoruz!” (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, bütün kadınlar adına bunu buradan söylüyorum. Bir an önce 24 kadın arkadaşımızı serbest bırakın ya! Ne istiyorsunuz? Bu ülkede her gün hamasetle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Daha biraz önce, hatip, iktidar grubu adına, işte “Yeni bir paket getireceğiz.” yok “Kravat indirimini ortadan kaldıracacağız.” yok “Şu yasal düzenlemeyi yapacağız.” diye, kadınlara, sözde, hani bir iyilik yapıyorlarmış gibi –tırnak içinde- gösteriyor. Ama bu ne cehalet ya? Türk Ceza Kanunu’nda “kravat indirimi” yazmıyor, Türk Ceza Kanunu’nda “hazır olda durmak” yazmıyor. Bunu yapan, hâkimler, savcılar; bu, cezasızlık politikası. Siz, Türk Ceza Kanunu’nda “Kravat takana indirim yapmayın.” mı diyeceksiniz? Bu zihniyeti yayan, iktidarın ta kendisidir. Kadına yönelik düşmanlığı, ötekileştirmeyi, ayrımcılığı toplum iktidardan dinliyor, siyasetten dinliyor. Dil buradan değişecek önce, sonra topluma yayılacak.

Ben bütün kadın yoldaşlarımı sevgiyle selamlıyorum. Bir an önce serbest bırakın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Engin Altay.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ grup önerisi Meclis gündemini planlayan bir öneri. Türkiye Büyük Millet Meclisinde bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak vatandaşın, milletin menfaatine olan konularda meseleye müspet yaklaştığımız bilinen bir vakıa. Bu, uluslararası anlaşmalar için de geçerli. Türkiye’mizin ulusal menfaatlerini önceleyen, mütakabiliyeti esas alan konularda Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin, hükümetlerinin yabancı ülke devletleriyle, hükümetleriyle yaptığı anlaşmalara müspet bakar ve Türkiye’nin dünya milletler ailesi içerisinde saygın konumunun korunmasını önceler; hep böyle olagelmıştır.

Aynı şekilde içerideki kanunlar noktasında da -mesela, şimdi, bu grup önerisiyle tüketici haklarıyla ilgili bir kanun sanıyorum gündemin 2’nci sırasına alınmak suretiyle önümüzdeki hafta görüşülecek arkadaşlarımız komisyonda eleştirilerini yapıyorlar, yapıcı önerilerini gündeme getiriyorlar; iktidar

partisi buna çok uymuyor, kanunun saraydan geldiği gibi geçmesine, virgülüne bile dokunmadan geçmesine özel bir önem ve özen gösteriyorlar. Bunu yasama organının bir üyesi olarak kendilerine de çok yakıştırmıyorum. Yani yasama organı yürütmenin basıncı altında da olmamalıdır. Hiç şüphesiz bir parti aidiyeti vardır, parti hiyerarşisi vardır, olaya böyle bakılmasını yadsımam ama mesela, şu anda, bu hafta görüştüğümüz Diyanet Akademisi kanununda olduğu gibi, arkadaşlarımızın, Milli Eğitim Komisyonundaki çok değerli arkadaşlarımızın çok da kıymetli, kanunun daha da amacına uygun hâle gelmesine de imkân sağlayacak önerilerine kulak asılmamasını da doğru bulmuyorum. Diyanet İşleri Başkanlığının niye kurulduğu bellidir; din hizmetlerinin tek elden, dinimizin emrettiği gibi ve devletin laik niteliğine uygun bir şekilde yürütülmesini öncelemek ve esas almak üzere kurulmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlarının, gelmiş geçmiş Başkanlar içinde şu anki Sayın Başkanın zaman zaman sıcak siyasete aktör olmasını kabul etmediğimizi, yakıştırmadığımızı da müteaddit defalar izah ettik, kamuyla paylaştık. Ancak bilinmesi lazım ki Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesindeki imamlarımızın, vaizlerimizin, müezzinlerimizin görevin gerektirdiği niteliklere sahip olması Cumhuriyet Halk Partisinin de hiç şüphesiz önceliğidir. Konuya böyle baktığımızın da bilinmesini isterim.

Sürem doluyor ancak bu vesileyle -erken ama- bir erken uyarı yapmak istiyorum iktidar partisine: Sanıyorum 2 Nisanda mübarek ramazan ayı başlayacak, 330 gram sade pide kaç lira olacak? Sayın Elitaş'a sordum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bilmiyor; bilmeyebilir, ben de bugün öğrendim ama üzuldüm. 6 lira. Daha şimdi, o da artmazsa. Üstünde yumurta yok, susam yok Sayın Elitaş.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Yumurtalı 8 lira.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Bu millet nasıl oruç tutup iftar yapacak ya? Ya, Allah aşkına, şu milletin hâline biraz bakın. 5 kişilik bir aile, 6 kişilik bir aile, yirmi dört saat içinde eve en az 8 tane pide alacak.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, bir de Engin Bey, fitreyle oynadılar biliyorsunuz.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Evet.

ERHAN USTA (Samsun) - Fitreyi de sadece 40 lira yaptılar, normalde 2020'yi baz alınca 55 lira olması lazımdı.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet.

Nasıl olacak? Her vakit yüce dinimizin kutsal değerlerini siyasi toplantılarınızda özellikle Sayın Erdoğan gündeme getiriyor. Nasıl olacak Sayın Erdoğan? Bakın, Meclisten sesleniyorum: Ramazan geliyor; yumurta yok, susam yok, sade pide 6 lira. Allah'tan korkun diyorum ya, başka da bir şey demiyorum ya! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, oylayalım mı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, oylamaya geçtiniz Başkanım ya! Oylamayı yapın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oyladıktan sonra söz alayım.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisinin grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bana bir soru sordu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – E, bilemedin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kendisi de bilmiyormuş da yeni öğrendiğini söyledi. Aslında, grubu adına, önerimiz üzerine konuşma yaptıktan sonra...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Geçti, öneri geçti.

BAŞKAN – Pide fiyatını sordu, siz de bilmediğinizi söylediniz, o da bilmediğini söyledi, cevap verdiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamam, bunda ne var? Sen kanun çıkarmak istemiyor musun ya?

BAŞKAN – Bir sataşma da yok size aslında. Yerinizden 60’a göre söz vereyim, hani söylemek istediğiniz bir şey varsa ilaveten söyleyin. Yalnız, lütfen yani kıymalı, susamlı, yumurtalı, pastırmalı... Ramazanda biliyorsunuz, bunlar çok şeydir. Tek tek alalım fiyatları lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 5 kişilik bir aile günde 3 simit yese 2.500 lira yapıyor ya!

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Pide fiyatlarıyla ilgili, Engin Bey bugünkü fiyatları söyledi. Bilmiyorum, ben, ramazanda da normal zamanda da pek pide almıyorum ama gerçekten...

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, sizin katığınız fazla. Vatandaş katkı bulamıyor, o yüzden ekmeğe yiyor zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, şimdi, Allah aşkına yapmayın, mübarek ramazana girerken vatandaşın söylemelerini doğru kabul etmek şiarıdır. Yani bu anlamda, pide hemen bayatlayan bir üründür biliyorsunuz, somun ekmeğe hemen bayatlamaz. Sayın Gürer burada, pidenin hemen bayatlamasıyla ilgili kısmı bilir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani “Vatandaş pide yemesin, ramazan pidesi yemesin.” mi demek istedi pide bayatlar diye? Tutanaklara geçsin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yesinler, yesinler; herkese afiyet olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Vatandaş ramazan pidesini çok görüyor iktidar. “Pide bayatlar, somun ekmeğe iftar açın.” diyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Engin Bey, oruç tutacaksanız pideyi biz ayarlarız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle; tutanaklara geçsin.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Oruç sadece sana mı? Kullandığın kelime ne kadar ayıp!

Müslümanlığı bile tekelinde zannediyor ya!

MAHİR POLAT (İzmir) – “Vatandaş pide yemesin.” dediniz Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Buradan, arkadan laf atıyorlar ama...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) - Size laf atmıyoruz, Salih Bey'e...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lafı neresinden anladıkları meçhul.

Biz herkesin Müslüman olduğuna inanırız. Bir ateist “Ben Müslüman’ım.” diyorsa ona da biz iman ederiz, Müslüman deriz. Kimin dininin İslam olduğunu, kimin Müslüman olduğunu, kimin Allah’a yakın olduğunu tek Cenab-ı Hak bilir.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Duy, duy; Salih Bey, duy. Salih Cora duysun, Salih Cora.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Benim şahsımla ilgili söylediğim konu da şu: Ben yıllardır pek pide almayan birisiyim ama vatandaşlarımızın her şeyin en güzeline layık olduğunu ifade etmek istiyorum.

MAHİR POLAT (İzmir) – Pasta alıyorsunuz o zaman siz; pide almıyorsunuz, pasta alıyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Arkadaşlar, Grup Başkan Vekili konuşuyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, Allah aşkına, şurada bir cümlemizi söylememizden niye rahatsız olursunuz, anlayamadım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamam Sayın Elitaş, özür dileriz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani Sayın Altay burada geliyor, beyefendi bir şekilde söylüyor ama son cümlelerini biraz şedit bir şekilde söylemesine rağmen pek yakıştıramadığımı ifade ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne dedim ben şedit?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ramazan bereketli olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ramazan sohbetleri, herkesin bildiği gibi, her yıl...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Vatandaş pide yemesin, somun ekmeğ yesin.” dedi Sayın Elitaş, ben öyle anladım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hep yanlış anlıyorsun zaten Engin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben öyle anladım.

BAŞKAN – Ramazan sohbetlerinin yeri ayrıdır. Ramazan sohbeti yapıyorsak birbirimizi kırmadan, üzmeden sohbetler etmeliyiz diye düşünüyorum.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4212) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 316) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 4’üncü maddesi kabul edilmiştir.

Şimdi, 5’inci maddeyle devam ediyoruz.

5’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

(x) 316 S. Sayılı Basmayazı 9/3/2022 tarihli 65’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Gergerlioğlu	Necdet İpekyüz	Kemal Peköz
Kocaeli	Batman	Adana
Serpil Kemalbay Pekgözeği	Kemal Bülbül	Erol Katurcioğlu
İzmir	Antalya	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet Akademisi üzerinde konuşuyoruz. Diyanet Akademisi eğitimi işe yaramaz. Neden? Çünkü kriteri adalet değil. Diyanet zaten şu anda Allah'ın dinini değil, iktidarın dinini anlatıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı yolsuzluklar üzerinde hiçbir şey söylemiyor, muktedirlerin dinini anlatıyor. Bu ülkede insanlar kaçırılıyor 1990'lardan beri; binlerce insan kaçırıldı. Diyanetin tek bir kelamı var mı bu noktada? Hâlen kaçırılıyor, işkenceler yapılıyor; kaçırılıyor insanlar ve işkenceler yapılıyor, bir kısmı bulunamıyor; tek bir kelamı var mı? Yargısız infazlar yapılıyor, tek bir kelam duyamıyoruz. Kürt meselesindeki ayrımcılıklarla ilgili her gün konuşuyoruz, Diyanetin bir yorumu yok. Cezaevleri ihlalleri çok yoğun bir şekilde var, Diyanetin bir sözü yok. Bütün bunların üstüne Diyanet Akademisi ne eğitimi verecekmiş Allah aşkına? KHK'lerle yüz binlerce insan; yargısız infazlarla ihraç edildi, intihar ettiler, kansere yakalandılar, depresyona yakalandılar; Diyanet tek kelime etmedi. Neden? Çünkü Allah'ın dinini değil, iktidarın dinini anlatıyor, Allah'tan değil, muktedirden korkuyor; başka bir şey değil.

Bakın, bu din; ruhu esas alır, şekli değil. Bu din; namaz, oruç, hac, zekât anlatmak için gelmemiştir; insanların vicdanını kuvvetlendirmek için gelmiştir, hakkı hukuku ortaya çıkarmak için gelmiştir. İhale yasaları kaç defa değiştirildi? Belki yüzlerce defa. Neden değiştirildi, hepimiz biliyoruz; yolsuzluklar olsun diye. Diyanet tek bir kelime etti mi? Hayır. Herkesin vergisinden Aleviler yararlanamıyor, cemevleri yararlanamıyor, ibadethane statüsünden yararlanamıyor; bunu eleştirmek için Alevi olmaya gerek yok, ben Sünni'yim ve şiddetle eleştiriyorum. Buna nasıl göz yumarsınız?

Şimdi, bakın, Bakara suresinin 174'üncü ayeti var -ben imam-hatip lisesi mezunuyum, tefsir ilimlerini tahsil etmiş bir kişiyim- ayetikerime diyor ki: "Allah'ın kitabının bir kısmını gizleyenler ve Allah'ın dinini az bir paha karşılığında satanlar, karınlarına başka bir şey değil ancak ateş doldurmaktadır." Diyanet İşleri yetkililerine de hatırlatıyorum: Bu yaptıklarınızla ancak karnınıza ateş doldurursunuz çünkü bu eleştiriler, Peygamber'i din açısından eleştirip onun yolunu engellemeye çalışan Mekkeli din tacirleri için nazil olmuştu.

Şimdi, bakın, Hazreti Ömer camide hutbe veriyor, bir kadın itiraz ediyor. Hazreti Ömer, keskin bir lider ama o kadının itirazı karşısında bütün cemaatin ortasında "Evet, sen doğru söyledin, Ömer haksız, ben yöneticiyim ve haksızım. Bir kadın, beni mahcup etti; bir kadın eliyle düzeldim Ya Rabb'i, yanlışından vazgeçtim, şükürler olsun." dedi binlerce insan arasında.

Erkek egemen bir din anlayışı var şu anda İslam toplumlarında ama böyle değildi. Peki, erkek egemen bir anlayışı düzeltmek için ne yapıldı? Hiçbir şey yapılmadı. İmam-ı Azam Ebu Hanife, İmam-ı

Hanbel; devletin, o zalim sultanların dediklerine “evet” dememek için onların diyanet işleri başkanlığı teklifini kabul etmediler ve kırbaçları altında öldürüldüler. Onlar böyleydi, ya Diyanet? Hayır, Diyanet şu anda maalesef ki işlevini yerine getirmiyor. Şu anda, bakın, neden camiler her kesimden insan için sıcak bir barınak değil; buna bir cevap verilmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Dinî anlayışta yenilenme neden olmuyor? Diyanet kurumu, iktidara ses çıkarmama yeri mi? Kur’an kurslarında dayak, taciz konusu neden sümen altı ediliyor?

Bakın, ben size bir örnek vermek isterim kendi hayatımdan, dinî anlayışımın. İzmit Protestan Kilisesi’ne molotofkokteyli atılmıştı ve ben o zamanlar, MAZLUMDER Kocaeli Şube Başkanıydım, “Başörtüsüne Özgürlük” gösterileri yapan birisi olarak ilk kınayan ben olmuştum. Akşam pastör beni aradı, “Yahu, Müslüman bir insansın, seni biliyorum; şaşırdım ve sevindim, bunu eleştirdin.” dedi. Ben “Ben Müslüman ve insan hakları savunucusuyum, bu benim vazifemdir.” dedim. Daha sonra, İzmit’teki mahallem Kocatepe Camisi Derneğinin Yönetim Kurulu üyesiydim, Kürt meselesindeki ayrımcılıkları eleştirdiğim için dernekler masası dedi ki: “Oradan çıkacaksın, sen orada yer alamazsın; Kürt meselesinde bu tür görüşlerin var, açığa alındın.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bir dakika daha...

BAŞKAN – Peki, selamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Şimdi, bakın, din anlayışı nereden nereye geldi. Ben bir Müslüman olarak Hıristiyan’a yapılan saldırıda, Hrant Dink cinayetinde ilk konuşanlardan birisiydim ve böyle olmanın da çok erdemli bir görev olduğunu düşünüyorum ama öbür tarafta, ırkçılığı men ettiğini bildiğimiz İslam dininin güya temsilcileri beni bir mahalle camisi derneği yönetim kurulu üyesi olmaktan çıkardılar; çıkarıldık. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!

Yine, bakın, Fatma Yavuz, bir Diyanet görevlisi. Sosyal medyada IŞİD’i eleştirdiği için Diyanetten ihraç edildi, sadece bunun için. Geleneksel din anlayışını eleştirdiği için ihraç edildi. Fatma Yavuz duyarlılık gösteren bir insandı, Artvinli olduğu hâlde “Ben Müslüman Ermeniyim, Ermeni meselesini anlayın.” diyen samimi bir Müslümandı, bundan dolayı ihraç edildi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili olduğunuz için ekstra bir pozitif ayrımcılık yaptım; ayrıca, yapmayacağım bundan sonra.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz her zaman pozitif ayrımcılık yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sana, değil mi Salih?

SALİH CORA (Trabzon) – Eyvallah, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle değiştirilmesi teklif edilen 633 sayılı Kanun'un 10/A maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Başkanlık tarafından Akademiye giriş için yapılacak sözlü ve/veya uygulamalı sınavda görüntü ve ses kaydının alınması zorunludur. Sözlü ve/veya uygulamalı sınava giren adaylara istemleri halinde, bu görüntülerin verilmesi zorunludur. Başkanlık tarafından bu görüntüler ve ses kayıtları iki yılın sonunda silinir ve yok edilir. Bu görüntüler ve ses kayıtları, sınava karşı dava açılması halinde karar kesinleşmeden silinemez ve yok edilemez.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Dursun Ataş

Fahrettin Yokuş

İzmir

Kayseri

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı çalışanlarının birçok sorunu var, en başta da mali sorunları gelmektedir. Din görevlileri, Diyanet İşleri Başkanlığının dayatmasıyla katılım bankalarından banka promosyonu alsınlar diye zorlanıyor. Halbuki katılım bankalarının il ve ilçelerde ATM'leri yok. Neden Ziraat Bankası, Halk Bankası değil, anlamakta güçlük çekiyorlar. Yüz bini aşkın çalışanın hakkı bu şekilde gasbediliyor.

Sadece bununla kalsa iyi. Bunun yanında, her hafta cuma namazında para toplayan, din görevlilerini para toplama memuru gibi gören zihniyetten acilen kurtarmamız lazım.

Cami, mescit, Kur'an kursları ve cemevlerinin başta aydınlatma olmak üzere, ısıtma ve soğutma giderleri artık merkezî bütçeden karşılanmalı.

Diyanet İşleri Başkanlığı, din görevlilerini kitap satış memuru gibi kullanmaktan vazgeçmelidir.

Personele verilen cübbe, sarık, giyim yardımı ödeneği güncellenmelidir, diğer devlet kurumlarında uygulanan giyim yardımları gibi ihtiyaca cevap veren bir bedel verilmelidir.

Ayrıca, bayram tatillerinde, yardımcı hizmetler sınıfında çalışan ve yatılı Kur'an kurslarında görev yapan personele mesai ödenmelidir.

Diyanet çalışanlarının lojman ve lojman kirası problemleri mutlaka çözülmelidir.

Din görevlilerimizin tabi tutulduğu ve din görevlilerine eziyete dönüşen mesleki bilgiler seviye tespit sınavı kaldırılmalıdır. Bu seviye tespit sınavı ücreti, her alandaki öğrencilerimizin ödediği sınav ücretleri gibi rekor seviyeye ulaşmıştır. Her türlü şartını tamamlayarak mülakat sonucuna göre görevlendirilen geçici Kur'an kursu öğreticilerinin özlük ve mali hakları vakit kaybetmeden düzeltilmelidir. Mezuniyet durumu itibarıyla şartları tutan Kur'an kursu öğreticileri, formasyon eğitimiyle Kur'an kursu öğretmeni unvanına bir an önce kavuşturulmalıdır.

Yardımcı hizmetler sınıfında çalışan hizmetliler için görevde yükselme sınavı açılmalı ve ek gösterge verilmelidir.

Atama ve Nakil Yönetmeliği ile Sınav Yönetmeliği, görevlilerin ihtiyacına cevap verecek şekilde yeniden güncellenmelidir.

Vaizlerin özlük ve mali hakları düzeltilmeli, nakil taleplerindeki üç yıl görev yapma dayatmasından vazgeçilmelidir.

Murakıpların statü ve konumları yeniden belirlenmeli, özlük ve mali hakları iyileştirilmelidir. Murakıpların talebine duyarsız kalınmamalı ve murakıplar için il müfettişliği ihdas sözü bir an önce yerine getirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, cami dernek başkanları ile muhtarlar; din görevlilerinin amiri değildir, bu tür dışarıdan müdahalelere kesinlikle engel olunmalıdır. Başkanlık ve müftülüklerde çalışan din hizmetleri uzmanlarının görev ve statü tanımları yeniden yapılmalı, bu kadrolar ara kadro gibi bir anlayıştan kurtarılmalıdır. Diyanet görevlileri imzasız ve asılsız şikâyetler nedeniyle büyük problemler yaşamaktadırlar, bu hususta ciddi tedbirler alınmalı, Diyanet çalışanlarının itibarsızlaştırılmasına fırsat verilmemelidir.

Yüce dinimiz adına, 85 milyon insanımıza hizmet vermekle görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığı, kurum içi ve kurum dışı uygulamalarıyla örnek alınan bir kurum olmak zorundadır. Diyanet İşleri Başkanlığı öncelikle siyasi mülahazalardan uzak tutulmalıdır, şeffaf bir yönetim anlayışı olmalıdır. Fetvalarına güven duyulan bir kurum hâline mutlaka dönüştürülmelidir. Kurum çalışanlarının ayrı ayrı statülerde çalıştırılması en büyük adaletsizliktir. Kendi çalışanlarını farklı farklı statülerde kategorize eden bir kurum olmaktan Diyanet İşleri Başkanlığı çıkarılmalıdır. Bugün, Diyanet İşleri Başkanlığında kadrolu, sözleşmeli, vekil imam-hatip, fahri Kur'an kursu öğreticisi statülerinde personel istihdamı yapılmaktadır. Çalışanların tamamı kadrolu olmalı ve hak ettiği ücreti almalıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığında asgari ücretin çok altında çalıştırılan binlerce personel mevcuttur. Getirilen bu düzenlemede, yani yaptığımız düzenlemede de sözleşmeli istihdama devam edileceği anlaşılıyor. Bu düzenlemeyle Diyanet çalışanlarının hiçbir sorunu maalesef çözülmemektedir. Eğer Diyanet İşleri Başkanlığında asgari ücretin altında ücret alan çalışan varsa vallahi bu ayıp size yeter de artar bile, bunu lütfen düzeltin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanlığı her geçen gün güven kaybeden bir kurum, bir kuruluş hâline gelmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı maalesef siyasi taassup altına girmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığını yönetenler 85 milyon insanımıza güven vermemektedir. Daha önemlisi: Diyanet İşleri Başkanlığının yanlışları nedeniyle, adaletsiz uygulamaları nedeniyle, hukuksuzlukları nedeniyle, yaptığı işler nedeniyle, maalesef, her geçen gün yüce dinimizden insanlar uzaklaşıyor. İktidarın sayesinde Türkiye’de ateistler artıyor, deistler artıyor. Allah aşkına nasıl muhafazakâr bir iktidarsınız? Yüce dinimize en büyük kötülüğü siz Diyanet İşleri Başkanlığını siyasallaştırarak yaptınız; bu günah da size öteki dünyada da yeter, bu dünyada da yeter. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle değiştirilen 633 sayılı Kanun'un (10/A) maddesinin yedinci fıkrasındaki "kadro" ibaresinin "pozisyon" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Keven	Mustafa Adıgüzel	Ömer Fethi Gürer
Yozgat	Ordu	Niğde
Suat Özcan	Yıldırım Kaya	Serkan Topal
Muğla	Ankara	Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin bu maddesinde Diyanet Akademisiyle ilgili düzenleme ve içeriğin nasıl olacağına yönelik önermeler yer alıyor. İmam-hatiplerin varlığında, ilahiyat fakültesinin varlığında orada eğitim alanların daha sonra Diyanet Akademisinde değerlendirmeye tabi tutulup yeni bir eğitimin verilmesi, ardından da burada sözlü sınavda başarılı olamayanlarla sözleşme yapılmamasının, mevcuttaki eğitim sisteminin yetersizliği anlamına gelebileceği bir gerçek. Bu bağlamda, burada insanların mağduriyetinin de söz konusu olacağını vurgulamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Mustafa Kemal Atatürk, dinin doğru ve bilgiye dayanılarak öğrenilmesi için ilahiyat fakültesinin açılması, Diyanet İşleri Başkanlığının kurulması gibi önemli ihtiyaçları doğru tespit ederek bu oluşumları sağlamıştır. CHP döneminde açılan imam-hatip okulları, ülkemiz genelindeki camilerde imam ihtiyaçlarının giderilmesinde önemli etken olmuştur. Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde imam-hatip okullarının sayısı arttı; Niğde'nin çoğu köyüne gittim, camide imam yok. Öyle olunca eğitim verilip oralarda imam olmasının yolu açılmayan bir düzene dönmüştüz.

Burada şunu belirtmekte yarar var: Diyanet İşleri Başkanlığının tüm yurttaşların hakça, adil yaşaması ve inanç, ibadet, ahlak esaslarından yararlanması, toplumun ayrışması değil, aydınlanmasıyla ilgili bir sorumluluğu ve görevi de var.

Bunu burada vurgulamak istiyorum: Bugün, Dünya Vicdan Günü. Diyanet İşleri Başkanlığında çalışanlara uygulanan ayrımcılığın da tutanaklara geçmesinin doğru olacağını düşünüyorum. Belki bu sayede bizim bu söylediklerimiz dikkate alınır, Diyanette çalışanlara uygulanan ayrımcılıktan vazgeçilir çünkü ayrıştırılan insanların da o kurumun personeli olduğu unutulmamalı.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Diyanette de mi torpil var Vekilim?

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Bakınız, Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatlarında çalışan sözleşmeli imam-hatip, vekil imam-hatip, geçici kurs öğreticileri farklı statülerde görev yapmaktadırlar. Bu görevliler güvencesiz ve düşük ücretle çalıştırılmaktadır. Kadrolu görev yapanlarla -aynı şartlar aranan, aynı eğitimi almış- aynı işi yapanlar farklı statüleri nedeniyle mağdur edilmektedirler. Sürekli çalışmaları, öğrenim durumlarına göre kademe ilerlemesi verilmesi, derece yükseltilmesinin önünün açılması mutlaka sağlanmalıdır. Vekil imam olup mağdur edilen binlerce imam-hatipliye verilen sözler tutulmamıştır. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu bu soruna dikkat çekmiş

ve CHP Grup Başkan Vekillerimizin vermiş olduğu kanun teklifi, komisyonlarda görüşülüp buraya getirilmesi gereken bir kanun teklifidir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, yirmi yıldır Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarda. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olduğunda doğan çocuklar bugün 20 yaşında. Ülkemizde, ne yazık ki Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde madde bağımlılığı artmış, şans oyunlarına ilgi yoğunlaşmış, boşanmalar patlamış, insanların aile yapısının düzeni bozulmuş. Bakınız, yandaş medyada, televizyonu izlediğinizde aileyle ilgili yapılan programların sunucusunun biri, yaptığı programların etkisinde kalmış olacak ki, ne diyor? Diyor ki: “Eğer sen karına istediği hediye almazsan üst kattaki komşunun kocası alır.” Ülkenin aile yapısıyla ilgili ulusal yayın yapan bir kanalın yayını yapan sunucusu bunu söyleyebiliyor. (AK PARTİ sıralarından “Bağırma.” sesleri) Bundan ben utandığım için bağırıyorum. Bu utancı yaşatamaz Adalet ve Kalkınma Partisinin bugünkü anlayışı. RTÜK var, Diyanet İşleri Başkanlığı var, aile yapısının bozulmasına göz yumuyor! (CHP sıralarından alkışlar) Bu ahlaksızlıkların Türkiye’de geçerliliğini sağlıyorsunuz. Onun için bağırıyorum, içim yanıyor. Bu aile sistemi bozulursa bu ülkeyi çökertirsiniz.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Bağır Vekilim, bağır. Senin sesini kesemezler.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Ne demek üst kattaki komşusunun gelip de karısına hediye alması, ne demek? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Bir sakin ol.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Hiç utanmıyor musunuz bundan? Kalkıyorsunuz bir de oradan laf atıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer, Genel Kurula hitap edin lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şunun altını net olarak çizelim: Bu ülkedeki insanların ekonomik çöküşüyle oluşan fuhuşundan kumarına, madde bağımlılığından yuvaların yıkılmasına kadar sorumluluk siyasi iktidarındır. Siyasi iktidar bu konularda gerekli önlemleri almadığı gibi seyretmektedir, bunu da şiddetle kınıyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Gürer’i de kızdırdınız yani.

Evet, 5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, okutup ayrı ayrı işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesindeki “Başkanlık memur kadrolarında bulunan personelden, Din Hizmetleri Sınıfına atanmak için gerekli öğrenim şartını taşıyan ve Başkanlıkça yapılacak sınavda başarılı olanlar ise mesleki eğitime, özlük hakları korunarak katılabilir.” ifadesinin “Başkanlık memur kadrolarında bulunan personelden, Din Hizmetleri Sınıfına atanmak için gerekli öğrenim şartını taşıyanlar başvuru sırasına göre mesleki eğitime, özlük hakları korunarak katılabilir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Kemal Peköz

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Batman

Adana

İzmir

Kemal Bülbül

Erol Katırcıoğlu

Antalya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli üyeler, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu madde, esas itibarıyla, Diyanette çalışan memurların Diyanet Akademisinde yükselebilmesinin önünü açıyor. Bu anlaşılabilir bir şey. Yani belli sınavlar olacak ve Diyanette şu anda çalışan memurların yükselmesi ve Diyanet Akademisinde okuması ve orada öğretim üyesi olması da dâhil olmak üzere bir yol açıyor ki bu anlamıyla bir sıkıntı yok.

Fakat değerli arkadaşlar, ben konuşmama Diyanetin yapısıyla ilgili birkaç şey söyleyerek devam etmek istiyorum. Şöyle ki: Değerli arkadaşlar, devletler her zaman dini kendi iktidarı için kullanmışlardır, özellikle bu coğrafyada böyledir; Batı’da farklı gelişmiştir ama bu coğrafyada iktidarlara daima dini kendilerinin güçlü olarak durabilmesini sağlamak bakımından kullanmışlardır. Diyanet İşlerinin, esas itibarıyla, biliyorsunuz Bizans’tan kaynaklanıyor kökeni. Yani Bizans’ta... Bizans İmparatorluğu değil, daha doğrusu Roma İmparatorluğu Bizans’la temsil olunmaya başladığı noktadan itibaren Bizans devletleşmeye başlamış ve imparator, esas olarak devleti, orduyu ve dini temsil eder hâle gelmiştir yani demin söylediğim gibi, dini kontrol eden bir iktidar modeli üretmiştir.

Şeyhülislamlık Osmanlı’da... Bütün Osmanlı döneminde de esasında şeyhülislamlık da böyle bir fonksiyon üzerine inşa edilmiştir. Ta ki 1924’te cumhuriyet kurulduktan sonra bu yapı değişti, “Diyanet İşleri Başkanlığı” adıyla dini regüle etmek üzere çalışan bir kurum... Fakat, değerli arkadaşlar, bu bir regülatör kurumdur. Yani nasıl bir kurumdur, ben size söyleyeyim: Tıpkı BDDK gibi yani Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu gibi bir kurumdur. Nedir bu? Nasıl BDDK finansal hizmetleri regüle ediyor ise yani finansal alanda çalışan firmaları, çıkar gruplarını vesaireyi belli bir dengede tutmak üzere kontrol ediyorsa veya düzenliyse -öyle diyelim- aslında Diyanet de din alanını regüle etmek üzere oluşmuş olan bir kurumdur.

Fakat, değerli arkadaşlar, problem şurada başlıyor: Cumhuriyetin kuruluşundan beri, hatta daha önceden beri, Osmanlı’dan beri bu toplumsal dokumuz şu ana kadar sadece Sünni, Hanefi mezhebi temsil etmiyor; daha doğrusu, bu toplumda Sünni, Hanefi olmanın ötesinde, farklı mezheplere, farklı inançlara sahip insanlar da var. Dolayısıyla da bütün regülatör kurumların iki temel özelliği olması lazım; bunlardan bir tanesi, kapsayıcı olması lazımdır, diğeri de bağımsız olması lazımdır. Dolayısıyla da böyle bir çerçeveden baktığımızda, Diyanet İşlerinin tamamen Sünni Hanefi mezhebi üzerinden bir işlev üstlenmiş olması asla modern hayatın gerekleriyle uyuşan bir durum değildir. Dolayısıyla da Diyanet İşleri yapısı itibarıyla değişmesi gereken bir kurumdur. Nasıl değişmesi gerekir? Söylediğim çerçevede değişmesi gerekir. Bir, bütün farklılıkları kapsayan bir çerçevede oluşması lazımdır. İki, iktidarlardan bağımsız olması lazımdır. Dünyada dinin yeri itibarıyla baktığımızda böyle bir perspektif esas itibarıyla görülüyor ve Türkiye’nin ihtiyacının da bu olduğu kanaatindeyim. Bugün itibarıyla baktığımız zaman, emin olun, Hanefi Sünni mezhebin dışındaki insanlar kendilerini dışlanmış hissediyorlar, tıpkı başka konularda olduğu gibi. Çünkü farklılıklar, bir toplumda, esasında, hep söylüyoruz, siz de söylüyorsunuz -Adalet ve Kalkınma Partililer- “Zenginliğimizdir.” diyorsunuz ama bu zenginliğin gereğini asla yapmıyorsunuz. Yani etnik ve diğer konular dışında devam edecek olursam, dinin farklılıklarını kapsayan bir yerden bir düşünceli bir türlü kabul edemiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu sebeple de özellikle geniş bir toplum kesimini kapsayan Alevi inancı ve Sünni Hanefi mezhebinin dışında bir din benimsemiş olan ya da bir dinî algısı olan kesimler, Diyanetin içinde kendilerinin temsil edilmediğini görüyorlar, bundan dolayı da benim anladığım kadarıyla, din bağlamında da -Hristiyanlar vesaire de dâhil olmak üzere söylüyorum- Türkiye'nin karşılaşması gereken, karşılaması gereken -Sayın Kılıçdaroğlu'nun lafını kullanıyorum- helalleşmesi gereken bir konu var ve sanıyorum, bu konunun da Diyanet İşleri Başkanlığı konuşulurken gündeme gelmesinde büyük yarar var diye düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 633 sayılı Kanun'a eklenen Madde 10/B'nin birinci fıkrasındaki "Başkanlıkça belirlenen esaslara göre uygun görülenler" ifadesinin "isteyenler" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Keven	Mustafa Adıgüzel	Ensar Aytekin
Yozgat	Ordu	Balıkesir
Serkan Topal	Yıldırım Kaya	Suat Özcan
Hatay	Ankara	Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Balıkesir Milletvekili Sayın Ensar Aytekin.

Buyurun Sayın Aytekin. (CHP sıralarından alkışlar)

ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 6'ncı maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Verilen teklifin genel gerekçesinde "Din hizmetlerinin çağın ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde yürütülmesi ancak nitelikli din görevlileri ile mümkündür." denilmiştir.

Peki, teklifin ilerleyen maddelerinde neler var? 6'ncı maddeyle, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinden Başkanlıkça belirlenecek şartları taşıyanların hizmet içi eğitim, kurs, sertifika programlarına alınması, memur kadrolarında bulunanlardan din hizmetleri sınıfına geçmek isteyenlerin ise yapılacak olan sınavda başarılı olmaları şartıyla mesleki eğitime alınmaları düzenleniyor.

Değerli milletvekilleri, burada vurgulanacak önemli hususlar var. "Başkanlıkça belirlenecek şartlar" kavramının içinin dolması gerekiyor. Kanun yapıyoruz ama esnekliğe olanak sağlıyoruz. Bu, suistimale açık bir durumdur. Benzer şekilde sınavda başarılı olma şartı, yine aynı maddede ihdas edilmiş. Peki, bu sınav nasıl yapılacak? Bu sınavın niteliğinin içinin fiili olarak doldurulması gerekiyor ki bu durum istismara sebebiyet vermesin.

Değerli milletvekilleri, bir süredir devlet yönetiminde ilginç bir usul oluştu: Yasama yetkisi Parlamentosunda olmasına rağmen, kanunla düzenlenmesi gereken usullerin bir gece bir Cumhurbaşkanı kararnamesiyle ya da daha da ilginç, bir yönetmelikle düzenlenmeye kalkıldığını görüyoruz. Yönetmelikler, kanunun nasıl uygulanacağını gösteren metinler olması gerekirken kanunlar yönetmeliğe uygun metinler hâline geliyor. Örneğini geçtiğimiz hafta zeytinliklere verilen maden arama izni saçmalığında gördük. Kanunla yapılamayanları yönetmelikle düzenlemeye çalışıyorlar. Bunu neden anlatıyorum? Bu kanun teklifi bu şekilde geçecek olursa, kısa bir süre sonra, kanunla güvence altına alınması gereken sınava ilişkin şartlar yönetmeliklerin insafına bırakılacak. Getirin, bunu kanunla düzenleyelim, yönetmeliklerle milletin iradesinin üzerine çikilmasına izin vermeyelim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz, Diyanet İşlerini genel olarak tartışmayı doğru bulmayız ama konuşmamız gereken şeyler var. Mesela, hâlâ ibadethane sayılmayan cemevlerini, Alevi köylerinin yapılmayan yollarını konuşmalıyız, cemevlerine ticarethane olarak kesilen elektrik faturalarını konuşmalıyız. Yirmi yıldır iktidardasınız ve bu süre içerisinde Alevi köylerinin yolunu, altyapısını yapmadınız.

En basitinden, geçtiğimiz günlerde Balıkesir Altıeyül'e bağlı Karamanlar köyünden bir polisimiz şehit oldu. Evet, köyümüz Alevi Köyü. Protokol cenazeye katıldı, bir kişi bile sormadı "Bu yollar nedir? Neden böyledir?" diye. O yollarda yürümekte zorlanan protokol üyelerinin yüzleri dahi kızarmadı. Yani, Diyanet Akademisindeki personelin konferans almasını ihtiyaç gören, çağın şartlarına vurgu yapan AK PARTİ zihniyeti, Alevi köyündeki yolu ve kanalizasyonu ihtiyaç görmüyor. Bu çağda bu sorunlar sıradan kabul ediliyor. Bu teklif, ne yazık ki Hanefi mezhebine göre din görevlisi yetiştirmek için yapılıyor, Alevileri yine çaresiz kılıyor. Yalnızca Alevileri de değil, bu ülkede Hanefi mezhebine ait olmayan herkesi bu Diyanet dışlıyor. İşte, bu adaletsizliğe isyan ediyoruz.

Diyanet İşleri bize kurucumuz Mustafa Kemal Atatürk'ün emanetidir. Bu emanetin içinde son model zırhlı araçla cami açılışına gidip vatandaşa gelince "Hâlinize şükredin." demek yoktur. Eline kılıç alıp hutbeye çıkanların, bir somun ekmekle gün geçirip ibadet edenlere Allah'a teslimiyetten bahsetmeye hakkı yoktur. Nasıl ki din eğitimi alan ve halka dini anlatmak üzere görevli olanlar bağlı olduğu cumhuriyeti hedef almamalıysa, siyaset kurumu da din üzerine, Diyanet İşleri üzerine baskı kurmamalı, camilerde siyasi söylemler vermemeli, camileri partilerin toplantı yeri hâline getirmemelidir.

Son söz olarak şunu söylüyoruz: Ne cübbe siyasete ne de siyaset kubbeye ulaşmamalıdır, vicdanlar özgür kalmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ayhan Erel

Muhammet Naci Cinisli

İzmir

Aksaray

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 6'ncı maddesiyle, Diyanet İşleri Başkanlığı kadrolarında görev yapan personelin Diyanet Akademisinde eğitim, kurs programlarına katılımı ve din hizmetleri sınıfı kadrolarına atanmasının şartları düzenlenmektedir.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde, günümüzde Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde 1976 yılından beri hizmet veren 12 adet dinî yüksek ihtisas merkezi, 1972 yılından beri hizmet veren 19 adet eğitim merkezi, 61 ilahiyat fakültesi, 58 İslami ilimler fakültesi, binlerce imam-hatip lisesi, 16 bin Kur'an kursu, bin civarında hafızlık programı bulunan kurslarda verilen eğitimi saymaya gerek bile kalmıyor. Yükseköğretim eğitiminde bu kadar ilahiyat ve İslami ilimler fakülteleri bulunması, on binlerce mezun vermesine rağmen her türlü donanıma sahip dinî yüksek ihtisas merkezi ve eğitim merkezlerinde yapılan eğitim hizmetlerinden on binlerce mezun verilmesine rağmen, Kur'an kurslarından on binlerce hafızlık eğitimi alınmasına rağmen, din hizmetlerinin çağın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde nitelikli din adamı yetiştirmemesi gerekçesiyle akademi kurulması mazeretine sınılanması Diyanet için acı bir itiraftır.

Değerli milletvekilleri, manevi ve ahlaki hastalıkların tedavisi hususunda hikmetle ve güzel öğütlerle nasihat eden bir din görevlisinin sözleri: “Bulutlardan ince ince dökülen rahmet damlaları gibidir, Müslümanın ve İslam'ın vazgeçilmezidir camilerimiz. Ancak camilerimizin yalnızlığı ve garipliği belki de tarih boyunca hiç bu kadar derinleşmemiştir. Öyle süslü duvarlar, kaliteli minber ve mihraplar, yumuşacık halılar, ekolu ses sistemleri, boy boy minareler almış başını giderken secde yerleri yıllardır bekledikleri alınlara hasret kalmış, vakit namazlarında cemaate susamış camilerle karşı karşıyayız. Öyle bir manevi uçuruma doğru gidiyoruz ki felaket desek yeridir. Vakit namazlarında camiye giden cemaat sayısı neredeyse sıfıra düşmüştür. Bazen koca koca camilerde imam efendi ve arkasında 3-5'i geçmeyen cemaat vardır. Yapılan araştırmalarda ateizm, deizm, dinsizlik almış başını gidiyor.”

Çok değerli Komisyon üyeleri, ben yıllarca öğretmenlik yaptım. Öğretmenlik yaptığımız yıllarda, Türk tarihinin şanlı sayfalarından olan Trablusgarp, Çanakkale, Sakarya, Büyük Taarruz, Dumlupınar Savaşlarının Mustafa Kemal'in üstün zekâsı ve dehası neticesinde kazanıldığını ve bu üstün ve büyük deha sayesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin açıldığını, cumhuriyetin ilan edildiğini, bu ilanı sağlayan Mustafa Kemal'in sevgisini ve saygısını da bu genç dimağlara, bu genç yüreklere naksettik. Şimdi, çarşıda, pazarda, camide karşılaştığımız bu gençler diyorlar ki: “Hocam, siz bize böyle böyle öğrettiniz. Bu zaferlerin kahramanı olan Atatürk'ü hatta Diyanetin kurucusu olan Atatürk'ü, Diyanet cuma hutbelerinde niçin aklına getirmemektedir?” (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bana mantıklı bir cevap verin, ben de bunu öğrencilerime aktarayım. Bu kahramanlığa, bu zaferlere imza atan Mustafa Kemal'in sağladığı cumhuriyetin ilanında hutbe konusu olurken cumhuriyeti kuran Mustafa Kemal Atatürk'ü anmaktan niçin imtina edersiniz?

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Anıyorlar, anıyorlar.

AYHAN EREL (Devamla) – Ya bugünleri kutlamayın ya da kutlayacaksanız bugünlerin mimarı olan Mustafa Kemal Atatürk'e Allah rızası için, Allah aşkına, Muhammed aşkına, Ali aşkına bir Fatiha okutun; bunda ne zarar var, ne zarar var? Atatürk bu milletin ortak değeridir. Atatürk'e inanan insanları dışlayarak, Atatürk'ü seven insanları karşınıza alarak cami cemaatini çoğaltamazsınız. Bakın, gençler ne

diyor biliyor musunuz? “Hocam, eğer hutbeyi dinlemek farz olmasa cumaya da gitmeyeceğiz.” Bugün cami cemaatinin bir saf dahi olamamasının nedenlerini hep birlikte araştıralım. Bir daha diyorum: Mustafa Kemal Atatürk bu milletin, bu devletin ortak değeridir, onu göz ardı ederek bu memlekette birliği, beraberliği, dirliği sağlayamazsınız. Allah rızası için onun ruhuna bir Fatiha göndermek kimleri rahatsız ediyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, Türk milletinin hislerine, duygularına tercüman olduğu konuşmasında “Türk tarihine hakıyla sahip çıkmak bir şereftir. İstiklal mücadelemizin önderi Gazi Mustafa Kemal’i anmak bir şereftir. Sizler bu şerefle yaşamamayı tercih edebilirsiniz, bu bizim sorunumuz değildir ama unutmayın ki bağımsızlığı sağlamak için ödenmiş bedeller var. O bedeli tereddütsüz göze alıp toprağa düşenlere saygı göstermek zorundasınız. Bu bir lütuf değil, hem dinimizin hem de töremizin gereğidir. Allah aşkına, Muhammet aşkına, Atatürk’le alıp veremediğiniz nedir? Vatani işgale yeltenen Yunanlılar, Fransızlar, İngilizler Mustafa Kemal’e düşman olsa anlarım ama Diyanetin Atatürk’le ne problemi var, ne sorunu var?” demiştir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bravo Hocam!

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın Güzelmansur...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur’un, Türkiye ile Suriye’nin Asi Nehri üzerinde birlikte kurmayı planladığı Dostluk Barajı’na ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2022 Kamu Yatırım Programı’nda yer alan Hatay’daki projelerin neredeyse tamamının bitiş süreleri yeterli ödenek tahsis edilmediği için uzatıldı ancak Türkiye ile Suriye’nin Asi Nehri üzerinde birlikte kurmayı planladığı Dostluk Barajı’nın bitiş yılı bir yıl öne çekilmiş. Bu barajla Amik Ovası’ndaki araziler ve yerleşim yerleri taşkından korunacaktı. 2011’de temeli atıldı, 2012’de bitirilecekti. “Kardeşim Esad” düşman ilan edilince bu proje de rafa kaldırıldı, ödenek tahsis edilmedi, bitişi de her yıl uzatıldı. Geçen yılki yatırım programında “2027’de bitecek.” yazıyordu, bu yılki programda ise “2026’da bitecek.” denilmiş. Bu nasıl olacak? İktidara soruyorum: Esad’la barışmayı mı düşünüyorsunuz, yoksa yatırım programı atmasıyla mı yazılıyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

45.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy’un, 8 Martta sokağa çıkan ve gözüne alınan kadınlara ilişkin açıklaması

OYA ERSOY (İstanbul) – Evet, iktidarın 8 Martta savaşa, yoksulluğa ve şiddete karşı haklarına, hayatlarına sahip çıkmak için sokaklara çıkan kadınlara düşmanlığı bitmiyor. Bugün Diyarbakır’da, Rosa Kadın Derneğinden, TJA’dan ve sendikalardan 24 kadın evlerinde gözüne alındı. Mücadele

eden kadınları değil katilleri ve katilleri koruyan yargı kararlarını engelleyin diyoruz biz ve aynı, 8 Martta ve 25 Kasımdaya olduğu gibi bugün de tüm kadınlar, memleketin dört bir yanında “Erkek devlet şiddetine karşı dayanışmamız ve direnişimiz ortak.” diyerek sokaklardayız. Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar kadınları korkutamaz. Kadınları derhâl serbest bırakın ve mücadele eden kadınları değil, tekrar ediyorum, erkek katilleri, katil erkekleri durdurun ve yargı kararlarını engelleyin.

Yine, 8 Martta İstiklal Caddesi’nde gözaltına alınan İranlı feminist Ghazaleh Moghaddam hakkında sınır dışı kararı verilmişti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

46.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in, ibadethanelerin giderlerinin karşılanmasında yaşanan sıkıntılara ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eskişehir’imiz dâhil Türkiye’nin dört bir yanında camilerimiz ve cemevlerinin bakım onarım ve ısınma giderleri halkımızın verdiği yardımlarla karşılanabilmekte. Aydınlanma için camilere sınırlı bir destek verilmekle birlikte cemevlerine hiçbir destek verilmemekte. Son dönemde pandeminin de etkisiyle camilerimizde cemaat azalmakta, gelen vatandaşlarımız ise hayat pahalılığı nedeniyle geçinememektedir. Bu nedenle elektrik ve ısınma faturalarının ödenmesinde sıkıntılar yaşanmakta, cami imamlarımız cuma günleri faturalar için vatandaştan para istemeye utanır hâle gelmektedir. Birçok bakanlıktan fazla, 16,1 milyar liralık bütçesiyle Diyanet İşleri Başkanlığı tüm ibadethanelerimizin bu ihtiyaçlarını karşılamalı ya da doğal gaz, elektrik şirketlerinin cami, cemevi ve diğer tüm ibadet mekânlarından ücret almamaları sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

47.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in, Mersin’de görülen zirai don olayına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Mersin’in tamamında görülen zirai don olayında başta Mutlu hemşehrilerim olmak üzere... Kayısı bahçelerinde, şeftali ve erik bahçelerinde Mut’tan Anamur’a, Gülnar’a, Silifke’ye ve Tarsus’a kadar yüzde 80-90 civarında zirai don olmuştur ve ürünler zarar görmüştür. TARSİM tarım sigortası kapsamı içerisine çiçek döneminde olan meyveleri almamıştır. Tabii, çiçek döneminden meyveye döndükten sonra olanları TARSİM kapsama alıyor ama şu anda bütün ürünler, sert çiçekli meyvelerin tamamı çiçek döneminde olduğu için TARSİM kapsamına girmiyor.

Burada mutlaka bir yönetmelik değişikliği yapılarak bunların, sigorta yaptırılanların TARSİM kapsamına alınmasını -çünkü yüzde 80’lik, 90’lık bir zararı böyle bir yılda çiftçinin karşılayabilmesi mümkün değil- çiftçilerimizin desteklenmesini ve çiftçilerimizin zararının TARSİM tarafından karşılanmasını talep ediyor, saygılar sunarım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

48.- Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın, atanamayan sağlık yönetimi mezunlarına ve atanamayan öğretmenlere ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sağlık Bakanlığı personel alımı yapıyor ama maalesef sağlık yönetimi atama bekliyor, bir türlü sağlık yönetimi mezunlarını atamıyor, atamıyor. Sağlık hizmetlerinde aksaklıklar var, kalitenin artırılması gerekiyor. Bu yüzden, sağlık çalışanları mezunlarını, sağlık yönetimi mezunlarını bir an önce ataması gerekiyor, talep ediyoruz.

Ayrıca, atanamayan öğretmen arkadaşlarımız var, yüz binlerce atanamayan öğretmen arkadaşımız var. Bakın, bugün, ücretli öğretmen arkadaşlarımız okullara gidip gelirken artık dolmuş parası veremiyor çünkü dolmuş ücreti bile vermiyorsunuz; yazıktır, günahtır, ayıptır. Engelli öğretmen arkadaşlarımız var, mezun olan arkadaşlarımız var, okul öncesi mezunu öğretmen arkadaşlarımız var. Lütfen, bir an önce, atanamayan öğretmenler için en az 50 bin kadro talep ediyorlar, biz de istiyoruz, biz de destekliyoruz, bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydınlık...

49.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'daki uyuşturucu ve sokak aralarında oynanan şans oyunları sorununa ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Memleketim Şanlıurfa'nın en büyük sorunlarından biri olan uyuşturucu madde bağımlılığı aileleri yıkmaya, can yakmaya devam ediyor. Üzülerek söylüyorum ki madde bağımlılığı 8-10 yaşa kadar düşmüş. Bir an evvel Şanlıurfa özelinde bir çalışma yapılmalı ve uyuşturucu baronlarının ölü kesilerek evlatlarımız bu bataklıktan kurtarılmalıdır. Konuyla ilgili bakanlıkları ve tüm kuruluşları göreve davet ediyorum.

Sayın Başkan, ayrıca, sokak aralarında çocukların rahatlıkla ulaştığı tombala ve benzeri şans oyunları büyük bir sorun hâline gelmiştir. Bu konuda da ilgili kamu kurumlarında denetim kesinlikle artırılmalı, aksi hâlde istenmeyen sonuçlar ortaya çıkacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4212) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 316) (Devam)

BAŞKAN – 7'nci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde geçen “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Kemal Peköz

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Batman

Adana

İzmir

Kemal Bülbül

Erol Katırcıoğlu

Antalya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

16 Mart 1988 "...”(x) “Anne, elma kokusu geliyor.” Burada Halepçe soykırımını kınıyoruz; böylece başlamak istiyorum.

Evet, Diyanet, iki üç gündür arkadaşlarımız konuşuyor, geçen hafta da konuşuldu. Diyanet, aslında, din kurallarına uymayla ilgili bir düzenlemeyi düşünen bir kurum. 1960'lara kadar aslında kapalı, 1965'ten sonra giderek siyasetin müdahale alanına dönüşmüş. Siyasetin müdahale alanıyla beraber iktidarlar dini kendi doğrultularında kullanmaya çalışmışlar. Diyanetin, şu anda, internette bir sayfası var; girdiğinizde, internet sayfasını açtığınızda, bütün yaptığı faaliyetleri, bütün yayınları paylaşıyor. Tek bir dille mi? Hayır, 6 dille paylaşılıyor; Türkçe, İngilizce, Fransızca, Rusça, İspanyolca, Arapça. Kürtçe? Yok. 6 dilde yayın yapan bir Diyanet kurumu var. Bu Diyanet kurumu 2015'te Kur'an-ı Kerim'in Kürtçe mealini Latin harfleriyle basmış, 2015'te Arap harfleriyle ve Kürtçeyle ilgili o günden beri tek bir yayın yok.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Plan Bütçede gösterdiler ya...

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Diyanetle ilgili yok, ben şahidim. Şimdi de bakalım, şimdi de bakalım İbrahim Bey.

Bir diğeri, 2013, Recep Tayyip Erdoğan Mardin'de, çözüm meselesi... Kürt meselesini nasıl çözeceğiz, neleri konuşacağız? Kanaat önderlerinden birisi diyor ki: “Ya, bari hutbeler, vaazlar Kürtçe anlatılabilse.” Ne diyor: “Bunun olması lazım, birçok hutbede, birçok vaazda Arapça geçiyor, birçok insan bilmiyor bunun anlamını, Kürtçe olması lazım, Kürtçeyle ilgili niye yok?” O günden bugüne geliyoruz, bir tek Kürtçe sayfa yok. E, ne oluyor? İstanbul'da mevlit okutanlar, vaaz verenler, bir tazyide Fatıha okuyup orada dinî sohbetler yapanlar şu anda cezaevinde; Mele Ekrem ve arkadaşları. “Mele” diyorum çünkü “Mele Ekrem” dedikimizde... Kürtçede “mele” ayrı bir saygınlığı, hürmeti olan, medrese eğitiminden gelen insandır. Neydi? Adalet ve Kalkınma Partisi, tekrar, çözüm meselesinde dedi ki: “Melelere özgürlük tanıyalım, meleler gelsin, imam olsun, buldukları yerde çalışsın.” Ben geçen yıl Hasankeyf'in köyüne gittim, cuma günüydü, DEDAŞ'ın parasını ödemediği için elektrikleri kesilmişti, su yoktu. Cami imamıyla sohbet ettim, dedi ki: “Vekilim, keşke su olsa en azından hutbelerde insanlar gelseydi.” “Nerelisiniz?” Hanefi, Giresunlu; Hasankeyf'in köyünde tek bir kelime Kürtçe bilmiyor. O “mele”lerden buraya geldik.

Bitlis Müftülüğü daha iki ay öncesine kadar her hutbeyi Kürtçeye çevirip yayınlıyordu, telefon açılmış “Onu kaldırın.” diye. Bu mu sizin din anlayışınız? Siz 25-30 milyon Kürt'ten söz edeceksiniz, seçim dönemleri gideceksiniz, “lelele lololo”“...”(x) diyeceksiniz, Diyanette Kürtçeyi inkâr edeceksiniz. Buradan buraya geldiğimizde, aslında Diyanet iktidarın yaklaşımına, bakış açısına dönüşüyor.

Bir diğeri... Sadece bu mu? Diyanet ne yapıyor? 150 bine yakın çalışması var, 120-150 bin arası. Dergiye basıyor, diyor ki imamlara: “Hepiniz almak zorundasınız.” Ama aynı Diyanet her cuma günü sergi açıyor, diyor ki: “Çıkışta yardım edin.” Ya, VIP ağırlama var, lüks otellerde yemek var, konaklama var, uçağa binme var; milyonlarca insandan her hafta para toplayacaksınız; bütçesi devasa, 7 bakanlıktan büyük, bazı kalemleri Sayıştay denetimine girmiyor. “Toplayacaksınız bu parayı.” Tamam, toplayın. Ne oldu biliyor musunuz? Ben dün akşam burada Batman'dan bir imamla konuştuğumda, yeni bir uygulama başlamış, 2 tane elektrik panosu var camilerde, 2 elektrik panosu. Bir elektrik panosu aydınlatma için, onu Diyanet ödüyor; diğer elektrik panosu ısıtma, soğutma için, onu da cemaat ödeyecek, ısıtma, soğutmayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Peki, bunun elektrik faturasını kim kesiyor camilere? Bölgedeki birçok caminin elektrik faturasını özelleştirilmiş DEDAŞ... TC’si olmak kaydıyla imamların TC’lerini alıyor... Siz her hafta para toplayacaksınız, diyeceksiniz ki: “Gelin cemaat, soğutma, ısıtma parasını sizden alıyorum.” Buna ne denir?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – “Soygun.”

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Haraç” denir.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ya, vallahi artık buna siz isim koyun, “haraç” mı denir, başka bir şey mi denir.

Ha, olmaz mı? Olur. Nasıl olur? O zaman özgür ortamda, ben Şafi’ysem Şafi, Alevi’ysem Alevi, seçeceğim ibadet yerinde özgür olayım, özgür bir şekilde kendi inançlarımla yapayım ibadetimi, tekçi bir anlayış olmasın, bunu ben karşılayayım. Ne onu yapıyorsunuz... Parayı alıyorsunuz ve tekçi anlayışla bu uygulamayı uygulamaya çalışıyorsunuz.

Daha çok konu var. Keşke bu dergilere birkaç tane Kürtçe öykü, vaaz konsa da yayınlansa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Selamlasam...

BAŞKAN – Selamlayın, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Toparlamak istiyorum.

Tekrar dönüyorum Diyanet İşleri Başkanlığına, iletilsin buradan, bu konu çok konuşuluyor: Kürtçenin olmaması caiz mi, haram mı, günah mı? Diyanet bari bu soruya cevap versin.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.15

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.32****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi ikinci bölüm görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 8 ila 14’üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz isteyen Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin ikinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün İYİ Parti olarak grup toplantımızı gerçekleştirdik. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener grup toplantımızın açılışında yaptığı konuşmada Polonya Parlamentosunun Kırım Türklerinin sembol ismi Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu’nun Nobel Barış Ödülü’ne aday gösterilmesine ilişkin aldığı kararı hatırlatarak bir çağrıda bulundu ve Genel Başkanımız dedi ki: “Polonya Parlamentosu dünya Türklüğünün ve Kırım’ın sembol ismi, ömrü sürgünlerde, zindanlarda mücadeleyle geçmiş değerli büyüğümüz Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu’nun Nobel Barış Ödülü’ne aday gösterilmesi için karar aldı. Polonya Parlamentosunun aldığı kararı İYİ Parti olarak büyük bir memnuniyetle karşıladığımızı ifade etmek isterim. İstiyoruz ki biz de Türk milletinin yegâne hafızası, milletimizin kutsal çatısı Türkiye Büyük Millet Meclisinde alacağımız benzer bir kararla destek olalım, kahramanımızı Nobel Barış Ödülü’ne aday gösterelim. Bu vesileyle, bizim için siyasetüstü olan böyle önemli bir konuda tüm siyasi partilerin desteğiyle Grup Başkanlıklarını gerekli adımları ivedilikle atmaya davet ediyorum.” Ben de Sayın Genel Başkanımızın bu çağrısını yüce Meclisimizin kürsüsünden siz değerli milletvekilleri ve aziz milletimizle bir kez daha paylaşarak sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifinin ikinci bölümünde bulunan maddelere baktığımızda, 13 ve 14’üncü maddeler yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Bu bölümde yer alan 8’inci maddeyle, Diyanet Akademisi bünyesinde aylık ek ders ücreti karşılığında haftalık ders sayıları, ders görevi alacakların nitelikleri ve ders niteliğinde yönetim görevinden sayılan hâllerin Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenmesi öngörülmektedir.

Yine, ikinci bölümde yer alan 9’uncu maddeyle, teklifin 5’inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 633 sayılı Kanun’un 10/A maddesinin değişiklikten önceki hükümlerinin değiştirilmeden önceki 10/A maddesine göre sözleşmeli personel olarak istihdam edilenler hakkında uygulanmasına devam edileceği, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde öğretmen ve eğitim görevlisi kadrolarında olanların sınavla Diyanet Akademisinde eğitim görevlisi kadrolarına atanabileceği, dinî yüksek ihtisas merkezi ve eğitim merkezlerinde eğitime devam edenler hakkında düzenlemeler öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, teklifin 10 ve 11'inci maddeleriyle 633 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde yer alan en fazla 5 başkan yardımcısının görevlendirilebileceğine ilişkin hükme uyumlu olacak şekilde düzenlemeler ve kurulması planlanan Diyanet Akademisinin bağlı birimler cetveline eklenmesiyle Diyanet Akademisiyle ilgili 657 sayılı Kanun'un ilgili cetvellerinde düzenlemeler yapılması öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, milletimizin birlik, beraberlik, kardeşlik, barış ve esenliği için Diyanet İşleri Başkanlığının her türlü siyasi ve ideolojik akımlardan arındırılarak siyasetüstü saygın bir kurum olarak konumlandırılması gerekmektedir. Bu konuyla ilgili ilk söyleyeceğim cümle budur. Çocuklarımızın eğitiminde, İslam'ın güzel ahlak anlayışıyla sevgi, şefkat ve merhamet tarafının öne çıkarılması, dinî konulardaki yayınların gerçek İslam'a uygun olması, dinî alanda toplumdaki farklı meşrep ve anlayışlara ayrımcılık yapılmaması esastır. Unutulmamalıdır ki Diyanet İşleri Başkanlığı İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere kurulmuş cumhuriyetin ilk kurumlarından ve dolayısıyla Diyanet İşleri Başkanlığı Büyük Atatürk'ün ve cumhuriyetin bize emanetidir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içerisinde yaşayan azınlıkların dışında, hangi meşrep ve mezhepten olursa olsun herhangi bir ayırım yapmaksızın bütün Müslümanlara hizmet etmek için vardır.

Değerli arkadaşlar, yükseköğrenim eğitiminde çok sayıda ilahiyat ve İslami ilimler fakülteleri bulunmasına ve buralardan binlerce mezun verilmesine, her türlü donanım ve binalara sahip yüksek ihtisas merkezi ve eğitim merkezlerinde yapılan eğitim hizmetlerine binlerce kişinin katılmasına, Kur'an kurslarından on binlerce hafızlık eğitimi alınmasına rağmen; din hizmetlerinin çağın ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde yürütülmesi ve nitelikli din görevlilerine ihtiyaç olduğu gerekçesiyle bir Diyanet Akademisinin kurulmasını bugün, burada konuşuyoruz. Bu gerekçeye dikkatlerinizi çekmek isterim saygıdeğer milletvekilleri. Yirmi yıldır Türkiye'yi idare eden AK PARTİ zihniyeti, umarım bu gerekçeden gerekli dersi almıştır. Bu gerekçe, aslında acı bir gerçeğin itirafıdır. Diyanetin sahip olduğu hatırı sayılır eğitim imkânlarına rağmen, din görevlilerinin eğitimi için yeni bir eğitim kurumu talebinde bulunuyor olması "Eldeki imkânlar amaçları doğrultusunda kullanılmıyor mu?" sorusunu da akla getirmektedir. Bu soru ciddi bir şekilde irdelenmeli, açıklığa kavuşturulmalı ve cevaplanmalıdır. Açık ve net söylüyorum; ülkemizde din hizmetlerinin çağın ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde yürütülmesi ve nitelikli din görevlileri yetiştirilmesinde gerçeklerle yüzleşme zamanı gelmiştir.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifine baktığımızda teklifin iki temel amacı olduğunu görüyoruz. Teklifte iki ayaklı bir model öngörülüyor; birincisi, hâlihazırda Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde görev yapan personelin hizmet içi eğitimi; ikincisi ise yeni alınacak personelin hizmet öncesi eğitimi. Din istismarının önüne geçecek, mesleki bilgi donanımına sahip, nitelikli, meslek ahlakına sahip ve davranışlarıyla örnek olan, toplumu din konusunda aydınlatan, mesleğinin gerektirdiği dinî pratikleri uygulayan, Türk tarihini, kültürünü kavramış, evrensel ve demokratik değerlerle donanmış, insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp sosyal ve kültürel bağlam içinde kullanan, sosyal katılım becerileri gelişmiş, hak ve sorumluluklarını bilen, sosyal yaşamda etkin, üretken ve uzlaştırıcı olan, kiraati, hitabeti iyi din görevlilerinin yetişmesinde eğitimin önemli bir yeri olduğunu belirtmek isterim.

Din hizmetlerini yürütecek vaiz, Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin gibi unvanlarla görev yapacakların göreve başlamadan eğitilmesinin mesleki yeterliliği kazanmaları ve niteliklerinin artırılması yönünde de faydalı olacağını düşünüyorum çünkü insanları ötekileştirmeden, kutuplaştırmadan, dini siyasete alet etmeden; kul hakkı yemenin yanlış olduğunu, rüşvetin yanlış

olduğunu; ihaleye fesat karıştırmanın, yandaşa iş vermenin yanlış olduğunu; torpilin, adam kayırmanın yanlış olduğunu korkmadan, çekinmeden söyleyecek din adamlarına ihtiyacımız var; hutbelerde siyasi söyleve yer vermeden, iktidar sahiplerinin gündelik algılarının aracı olmadan gerçek İslam'ı anlatacak din adamlarına ihtiyacımız var.

Bu akademinin böyle din adamlarının yetişmesine vesile olması dileğiyle, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Partim Halkların Demokratik Partisi adına (2/4212) esas numaralı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Kanuna geçmeden önce, bugün acılı bir gün, 16 Mart 1988 Halepçe katliamının yıl dönümü. Halepçe katliamı, faşist Baas rejiminin başında bulunan Saddam Hüseyin'in güney Kürdistan'da Kürtlere karşı düzenlediği Enfal Harekâtı'nın son halkası. 16 Mart 1988 tarihinde biyolojik ve kimyasal silahlarla gerçekleştirilen katliam sonucu 5 bin kişi yaşamını yitirdi, 10 bin insan ise yaralandı. Irak Yüksek Ceza Mahkemesi tarafından 1 Mart 2010 tarihinde “soykırım eylemi” olarak tanımlanan Halepçe katliamı, birçok ülkede “insanlığa karşı işlenmiş suç” olarak tanımlanmıştır; umut ederim ki bu Meclis de bu tanımlamayı yapar. Bu vesileyle, Halepçe katliamında yitirdiğimiz insanlarımızın önünde saygıyla eğiliyor, rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, sayın vekiller; görüşmelerini sürdürdüğümüz kanun teklifine ilişkin başta şunu belirtmek gerekiyor ki bu kanun teklifi yasa yapım tekniğinden oldukça uzaktır. Bakın, yasa teklifinin 2'nci maddesinde dinî yüksek ihtisas, dinî ihtisas ve eğitim merkezlerinden teşekkül ettirilmesiyle oldukça geniş yelpazede Diyanet Akademisinin çalışma yürütmesi öngörülmüştür. Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 7'nci maddesine beş fıkralık yeni bir madde ekleniyor ve akademinin tanımı, teşkilat yapılanması, görevleri, yetkileri, iş birliği yapılacak kurum, kuruluş ve kurulları, akademi görev yapacak kişilerin kabul şartları tek bir maddeye sıkıştırılıyor. Kurumun bütün işleyişini bir seferde anlatmaya çalışmak aslında kuruma dair her şeyi muğlaklaştırmak demektir.

Diğer yandan, teklif maddesinin ikinci fıkrasında “Akademi, Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.” gibi, hiçbir somut bilgi içermeyen ifadeler yer alıyor. Nedir bu görevler? En azından bunun kanunda açıkça tarif edilmesi gerekirdi.

Sayın vekiller, genel olarak Diyanet İşleri Başkanlığının kuruluşuna gelecek olursak, bugün Diyanet, devletin resmî ideolojisi bağlamında oluşturulmak istenen vatandaş biçiminin dinî boyutunu şekillendiren bir aygıt gibi çalışıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı, kuruluşundan itibaren mevcut iktidarların elinde işlevsel bir aparat olmuş ve toplum mühendisliği adına toplumu din üzerinden dizayn etmek için kullanılıyor. Diyanet eliyle, itaatkâr, Türk, Sünni Hanefi, milliyetçi, muhafazakâr ve eril kodlara sahip bir birey oluşturma hedefiyle ülkedeki farklı inanç ve kimlikler yok sayılıyor, ayrımcılığa maruz bırakılıyor. Türklük ekseninde olduğu gibi inanç alanında da tek inancı, tek mezhebi esas alan bir yaklaşım söz konusudur. Diyanet eliyle diğer inanç gruplarına karşı, tekçi devlet politikalarına

paralel bir yol izleniyor. Bu tekçi anlayış farklılıkların ötelenmesine, dışlanmasına zemin hazırlıyor; bu tekçi anlayış Müslümanlık içerisinde bile mezhepleri ayırıyor. Deyim yerindeyse “Diyanet İşleri Başkanlığı” dediğimiz mekanizma aslında bugün Türkiye’de Hanefi mezhebi işleri başkanlığı gibi çalışıyor. Türkiye’de sadece Sünni Hanefi mezhebine mensup insanlar bulunmamasına rağmen söz konusu kurum yalnızca bu mezhebe mensup kişilere hizmet vermektedir. Bu durum Anayasa’nın “eşitlik” ilkesine aykırıdır.

Sayın vekiller, Diyanet İşleri Başkanlığı bu ülkede Alevilerin, Hristiyanların, Musevilerin ve diğer tüm inançların sorunlarını çözmek için değil, tam tersi, bu kesimlerin sistematik olarak kamusal alanda görünürlüğüne azaltılmak için çalışma yapıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı âdeta bir asimilasyon merkezi gibi çalışıyor. Her fırsatta cemevlerini ibadethane kabul etmeyip Alevileri camiye davet eden Diyanet İşleri Başkanı, din görevlilerini Alevilerin yoğun olduğu köy ve mahallelerde istihdam ediyor, Alevi köylerine zoraki cami yaptırıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı 18 Ağustos 2021 tarihinde 7 Alevi kurumun düzenleyeceği Hacı Bektaş Veli’yi anma etkinliğine karşı alternatif bir program yapmayı dahi planlayabiliyor. Gri pasaportla yurt dışına yasa dışı bir şekilde kaçışın ucu dahi Diyanet İşleri Başkanlığına kadar uzanıyor.

Sayın vekiller, öte yandan, Diyanet İşleri Başkanlığına ilişkin Hükümetin politikalarından ve uygulamalarından kaynaklanan önemli problemler söz konusudur. Söz konusu kurum bugün nefret söylemi üreten, halkı bu yolla bazı kesimler karşısında konsolide etmeye çalışan ve belli bir anlayış biçimini bütün topluma dayatan hâl almıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından ve kurumun resmî sitesinde dönem dönem yapılan açıklamalar yenilir yutulur cinsten değildir. Hutbelerde cinsel yönelimlere, cinsiyet kimliklerine, bireylerin özel yaşamlarına ilişkin nefret söylemleri demokratik bir hukuk devletiyle bağdaşmamaktadır. Ayrımcılık, ötekileştirme, dışlama, nefret iklimini besleyen söz konusu beyanlar Türkiye’nin insan hakları yükümlülükleri ışığında incelendiğinde kabul edilebilir değildir. Bakın, Diyanet İşleri Başkanı boşanmaları, kadınları hedef alarak şöyle diyor: “Hiçbir meslek ya da hedef, aile olmaktan, anne olmaktan daha önemli kabul edilemez.” Açıklamasıyla her fırsatta -iktidar tarafından- kadın ve erkeğin fitratlarının eşit olmadığını vurguluyor, makbul kadın kimliği üzerinden toplum dizaynını sürdürüyor.

Şimdiye kadar gördüğümüz en partizan Diyanet İşleri Başkanı bir başka açıklamasında “Önderler olarak boş alan bırakmamamız lazım. İnanç sokakta olmasın, insanın içinde olsun, insanla Allah arasında olsun; evine, ticaretine, siyasetine, adaletine, yargısına yansımaları istiyorlar. Görüyorsunuz, ortalığı ayağa kaldırıyorlar, inançtan ayıklansın istiyorlar oraları âdeta.” şeklinde bir beyanat veriyor. Diyanet İşleri Başkanının bu sözleri çitayı gerçekten çok yukarıya koyuyor; artık inancın, dinî inancın devlet ve toplum yönetimine yansımaları istiyor, Diyanetin siyasette, yargı ve ticarete hükmü geçsin istiyor.

Mevcut Diyanet sadece bununla da yetinmiyor; Diyanet, yetki alanına girsin girmesin her alanda konuşuyor. Fakat İslam inancının temelini oluşturan adalete dair tek bir cümle etmiyor, ülkede büyük bir adaletsizlik yaşanıyor, bu konuda tek bir hutbe yayınlamıyor. Çocuklara tecavüz ediliyor, kılı dahi kıpırdamıyor Diyanetin. Şu anda en fazla kul hakkı yeniliyor, bu duruma dair tek kelime etmiyor. Diyanet illaki konuşmak istiyorsa ülkede yaşanan yoksulluk, yolsuzluk için konuşmalı; haksız yere katledilen insanlar için konuşmalı; Kur’an’da insan haklarının temelini oluşturan düşünce hakkı, özgürlükler için konuşmalı; Kur’an kurslarında tecavüze uğrayan erkek çocuklarının hakkını savunmalıdır, buna ilişkin konuşmalıdır. Mezarlara saldırılar yapılıyor, gömülme hakkı tüm inançlarda olduğu gibi Müslümanlıkta da kutsal sayıldığı hâlde mezar saldırılarına bir tepkisini bugüne kadar

duymadık. Bakın, bu iktidar, kendi İslam'ını yaratmaya çalışıyor, buna uymayan Müslüman olan bir din âlimi dahi olsa ona zulmediyor. Diyanet buna da sesini çıkarmıyor.

Bildiğiniz üzere, 3 Temmuz 2021'de İstanbul merkezli bir operasyon içinde DİAYDER Eş Başkanının da bulunduğu Din Âlimleri Derneği mensupları ve Demokratik İslam Kongresi mensupları gözaltına alındılar. Kendi dilleriyle, kendi inançlarıyla cenazeleri kaldıran, topluma hizmet eden din görevlilerini gözaltına almak hangi vicdana sığar; sormak istiyoruz.

Sayın Başkan, sayın vekiller; Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi, günümüzde 7 bakanlık ve 26 başkanlığın bütçesinden fazladır. Her yıl büyüyen devasa bütçesiyle birçok bakanlığı geride bırakıyor. Diyanet, lüks, israf, şatafatla sık sık gündeme geliyor.

Bakın, son olarak Diyanet heyetinin Pakistan ziyaretine özel jetle gitmiş olması, bu lüks, şatafat ve israfın en açık örneğidir. Ama neydi? Bizim bildiğimize göre İslamiyet'te israf ve müsriflik haramdır. Diyanet resmî olarak haram işliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Sonuç olarak, fotoğrafın bütünü göz önüne alındığında, Diyanet İşleri Başkanlığının farklı inanç ve düşünce biçimlerine yönelik negatif yargılar oluşturmaktan, farklı inanç gruplarını ötekileştirmekten geri durmadığı açıktır.

En başından beri Halkların Demokratik Partisi olarak bizlerin Diyanet İşleri Başkanlığına dair önerimiz şudur: Diyanet, resmî ideolojinin emrinde olmayan, siyasetin bir aracına dönüşmeyecek, sadece dinî yapılar, inançlar arasında koordinasyon ve eşit hizmet sağlayacak bir kurula dönüşmelidir. Diyanet, siyasi iktidarın politik manevralarına dâhil olmamalıdır, hak ve hakkaniyet içinde maneviyatın kalbi duyarlılığıyla tüm vatandaşlara yaklaşımı temel almalıdır.

Ahlak da vicdan da bunu gerektirir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Hatay Milletvekili Sayın Serkan Topal.

Buyurun Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ekranları başında bizi izleyen bütün vatandaşlarımıza selamlarımı, saygılarımı iletiyorum.

Bu kanun teklifini Komisyonunda konuştuk, konuştuk ama maalesef bir noktayı bile değiştiremediler; AK PARTİ zihniyeti, ne olacak, zaten değiştirmiyorlar.

Aslında, bu kanun temelinde ilahiyat fakültesi mezunlarına ve imam-hatip lisesi mezunlarına karşı konumlandırılan bir kanun. Neden mi arkadaşlar? Bakın, şimdi, orada diyor ki: “Bugüne kadar yeterince verim alamadık bu mezunlardan, bu yüzden biz paralel bir yapı kuracağız.” Özellikle, bakın arkadaşlar, maddede diyor ki: “Uygun görülenlerin arasından belirlenecek.” Şimdi, özellikle, personel alımında yarın falanca tarikata mensupsa alınacak, eğer falancaya mensup değilse alınmayacak; işin özeti bu mu, değil mi? Biz bunu Komisyonunda da konuştuk, bu muallaklığı ortadan kaldırdın ama yok. Tabii, birileri bekliyor, kimi... Mesela, Ensar Vakfı, bununla çok ilgileniyor, çok ilgileniyor “tweet” atmış, okuyabilirsiniz. Bakın, biz bunu söyledik, biz Akademiye destekliyoruz ama paralel bir yapı kurulmasına karşıyız.

Bakın, yine 5'inci maddede "Sözleşmeli personel pozisyonlarına atanma şartları, sınav ve usulleri yönetmelikle düzenlenir." diyorsunuz. Oysa Anayasa'nın 128'inci maddesine aykırıdır çünkü "Kanunla düzenlenir." diyor.

Yine, arkadaşlar, "Akademi Başkanı lisans mezunu olabilir ama emrindekiler doktora mezunu olabilir." Ya, böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Bunu düzelttin dedik, düzeltmediniz, düzeltmiyorsunuz.

Yine, arkadaşlar, 128 bin din görevlisine 3600 ek göstergeyi söz verdiniz. Niye getirmiyorsunuz arkadaşlar? Getirin 3600'ü, sözünüzü yerine getirin, biz de bundan sonraki bütün önermeleri çekelim, size destek verelim ama yok, siz verdiğiniz sözleri tutmuyorsunuz. Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda 3600'ü verirken dahi bir yıl sonrasına verdiniz.

Bakın, Diyanet Akademisinin yürüteceği faaliyetlerin denetimini kim yapacak arkadaşlar? Yine, net bir şey yok. Ya, dedik ki biz: Net bir şey söyleyin, net bir şey koyun, Millî Eğitim Bakanlığı denetlesin. "Yok." diyorsunuz arkadaşlar.

Şimdi, bakın, arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığının, cumhuriyet kurumu olarak kurulmuş, ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, aynı zamanda toplumsal değerleri baz almak, öne çıkarmak ve toplumsal barışı bir şekilde sağlamak gibi bir sorumluluğu var. Peki, Diyanet İşleri Başkanlığına baktığımızda, kanunen verilen yetkileri yerine getiriyor mu arkadaşlar? Bakın, Diyanet İşleri Başkanı siyaset yapıyor mu? Yapıyor. Vakıf üzerinden ticaret yapıyor mu? Yapıyor. Üniversite kuruyor mu? Kuruyor. Market işletiyor mu? İşletiyor. Umreyle inanç turizmi yapıyor mu? Yapıyor. Minbere kılıçla çıkıyor mu? Çıkıyor. Peki, toplumsal barışa sıra geldiğinde katkı var mı? Yok. Toplumsal değerlere saygısızlığa gelince tepki var mı? Yok. Şimdi, bunun yerine "Yunan kazansaydı." diyerek cumhuriyeti ve Atatürk'ü aşağılayan o fesli meczubu ziyaret var, Ayasofya'da devletimizin kurucu kadrosuna hakaret edenlere taltif var. Çok eleştiri gelince "Efendim, ben insani bir ziyaret yaptım, hakaret eden imam efendi de zaten resmî görevli değil." Resmî görevli değilse o zaman sizin orada ne işiniz var, neden tepkinizi koymuyorsunuz? Sayın Diyanet İşleri Başkanı insani ziyaretlere önem veriyorsa, mesela, ortak acımızın, ortak değerlerimizin başında olan şehit cenazelerine, cemevindeki şehit cenazelerine neden katılmıyor, neden orada safta olmuyor? Bunun cevabını verebilir mi arkadaşlar? Bakınız, "İslam, barış demektir." diyoruz, değil mi, barış? Barış, sadece teorik anlamda olmamalı, eylemlerle bu barışı sağlamalıyız.

Bakın, Hucurât suresi 10'uncu ayet diyor ki:

(Hatip tarafından Hucurât suresinin 10'uncu ayetikerimesinin okunması)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Yani diyor ki: Müminler kardeşirler. Öyleyse iki kardeşinizin arasını -birbirine olan yakınlığını- mutlaka düzeltin.

Bakın, yine, Yüce Peygamber hadisîşerifte buyuruyor ki: "Müslüman Müslümanın kardeşidir. Kim kardeşinin ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir."

Peki, şimdi, müminler kardeşir, değil mi? Arkadaşlar, cemevlerini tanıdınız mı, onlara destek veriyor musunuz? Az önce dediğim gibi, cemevinden kalkan cenazeye Diyanet İşleri Başkanı katılıyor mu, katılıyor mu arkadaşlar? Bu ülkede yaşayan her yurttaş verdikleri vergilerle ülkesine sahip çıkıyor, ölümüne sahip çıkıyor ama gelin görün ki cemevlerinin elektrik faturasını bile Diyanet İşleri ödemiyor, doğru mu?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Doğru.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Ne diyor, şimdi... Ne diyordu? Şimdi, bakın, zulüm sadece şiddetle olmaz arkadaşlar; birini tanımamak, onu öteki görmek, dışlamak, yok saymak, onun adına karar vermek, hakkını gasbetmek zulümle eş değer değil midir arkadaşlar? Allah'ın emrine uymak

istiyorsanız, o zaman gelin, bu kardeşlerimizin hakkını verin, farklı inançlara sahip olan bütün kardeşlerinizin hakkını verin.

Bakın, arkadaşlar, Suriye’de savaş oluyor, bizim ülkede işsizlik artıyor; Irak’ta savaş oluyor, bizim ülkede mazot fiyatı yükseliyor; Ukrayna da savaş oluyor, bizim burada zam üstüne zam konuluyor arkadaşlar. Bütün bunları çözmesi gereken iktidar, paralel bir yapı olarak karşımıza Diyanet Akademisini getiriyor. Bakın, “Biz destekliyoruz.” diyoruz ama daha önce çözülmesi gereken sorunlar var, çözülmesi gereken yerler var. Bakın, şimdi biz, Diyanet İşleriyle ilgili olarak Sayın Başkanın uygulamalarından kaynaklanan birçok yanlışlık ortadayken ve güven azalmışken bu paralel kurumların kurulmasına karşıyız arkadaşlar, karşıyız.

Değerli arkadaşlar, kamu kurumları devlet bütçesinden beslenir yani beytülmaldir. Beytülmal, bir gruba, bir kesime ayrıcalıklı olarak dağıtılamaz; buna yasalarımız engel olduğu gibi inancımızda da haram kılınır. Şimdi kamu bütçesinden aldığı ödenekle faaliyet yürüten bu kurum “Her yurttaş eşit hizmet veriyoruz.” diyebilir mi? Anayasa’nın 10’uncu maddesine de aykırı davranıyor, İslam dinine de aykırı davranıyor.

Şimdi arkadaşlar, kimin cennete gideceğini hiçbirimiz bilemeyiz ama cehenneme kimin gideceğini çok iyi biliyoruz. Beytülmalî yiyenler mutlaka cehenneme gidecektir; bu ülkenin parasını peşkeş çekenler, bu yurttaşları ötekileştirenler; milletin parasını, yetimin parasını çalanlar elbette cehenneme girecek arkadaşlar. Biz de diyoruz ki: Daha fazla günaha girmeden gelin, bütün yurttaşlarımıza, farklı inançlara sahip olan bütün yurttaşlarımıza haklarını verin. Yani burada bütün Alevilere, ehlibeyit inancına sahip olanlara, Caferilere ve bütün inanç sahiplerine lütfen haklarını teslim edin. Haklarını teslim edin ki helalliklerini alın, haklarını helal etsinler diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Topal.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

Son olarak şunu da ifade etmek istiyorum arkadaşlar: Bir fetva akademisi... Yani skandal fetvalar var arkadaşlar. Bakın, burada dinimize olan saygıyı lütfen koruyun. “Eş öldüyse eniştenin beklemesine gerek yok, hemen evlenebilir.” diye bir fetva, böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Yine “Evlatlıkla evlilik günah değil.” Ya, böyle skandal bir fetva olabilir mi arkadaşlar? On-line boşanma fetvası: “Gıyabında boşanabilir.” WhatsApp’la mı gönderecek, maille mi gönderecek? Ya, arkadaşlar, böyle bir şey olabilir mi? Böyle skandal fetva olabilir mi arkadaşlar?

Şimdi, bakın, bu konuda biraz daha dikkatli olması gerekiyor bu fetvayı verenlerin. Özellikle Diyanet İşleri Başkanının bu konuda önlem alması gerekiyor. Bir kez daha sizlere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Süre bitti... Bir daha süre vermeyeceksiniz anlaşılan Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Emrullah İşler.

Buyurun Sayın İşler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMRULLAH İŞLER (Ankara)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi, ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi şahsım ve partim adına hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı, Cumhuriyet Dönemi'nde ilk tesis edilen kurumlardan biri olarak 3 Mart 1924 tarihinde Şeriye ve Evkaf Vekâletinin yerine Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın emriyle kurulmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı, bugün, Orta Asya'dan Balkanlara, Avrupa'dan Amerika'ya, Asya'dan Afrika'ya tüm dünyadaki Müslümanlara hizmet sunan uluslararası bir kurum hâline gelmiştir. Bununla hepimizin iftihar etmesi gerekir. Diyanet İşleri Başkanlığı, yaygın din eğitimi ve din hizmetleri sınıfında istihdam edeceği personeli ilahiyat ve imam-hatip liseleri mezunları arasından seçmektedir. Başkanlık bünyesinde görev alacak personelin, öncelikle din hizmetleri uygulamaları olmak üzere, görevin gerektirdiği yeterlilikleri arzu edilen seviyede kazanabilmesi ve topluma daha etkin bir din hizmetinin sunulabilmesi için -mevcut mevzuat gereği meslek öncesi eğitim yapılamamaktadır- Diyanet Akademisi kanunuyla meslek öncesi eğitim mümkün hâle gelecek ve aday din görevlilerinin ilahiyat bilgileri yanında kurumsal bilgi, kültür ve aidiyetlerinin oluşmasına katkı sağlayacaktır. Bu bakımdan, bu kanun teklifi son derece önemlidir.

Gruplar adına yapılan konuşmalarda, burada partilerimizin, gruplarımızın, hemen hemen hepsinin kanunun lehinde olduğunu ifade etmeleri güzel bir husus; bu, milletimiz adına sevindirici bir durum ancak bazı hususlar da eleştirilmiştir. Ben konuşmamın bundan sonraki bölümünde eleştirilere cevap vereceğim.

Birincisi: “Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na aykırı.” iddiasını, özellikle Cumhuriyet Halk Partisi adına konuşan değerli milletvekillerimiz, hatiplerimiz dile getirmişlerdir; aynen şu ifadeleri kullanmışlardır, tutanaklardan okuyorum: “Bu görüştüğümüz yasa teklifinin Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na aykırı bir yasa teklifi olduğunun altını en başta çizmek istiyorum.” diyor Sayın Kaya ama kendisi şu an burada yok.

Şimdi, değerli milletvekilleri, Tevhid-i Tedrisat Kanunu nedir? 3 Mart 1924 tarih ve 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun 2'nci maddesine göre -maddeyi okuyorum- “Şer'îye ve Evkaf Vekaleti veyahut hususi vakıflar tarafından idare olunan bilcümle medrese ve mektepler Maarif Vekaletine devir ve raptedilmiştir.” Bu, 2'nci madde. Bu maddeye binaen on üç gün sonra, kanunun neşrinden sonra Maarif Vekâletinin yayımladığı bir genelgeyle bütün medreseler kapatılmıştır. Peki, kanunun 4'üncü maddesi ne diyor ve neyi emrediyor, şimdi ona bakalım. Kanunun 4'üncü maddesi aynen şöyle: “Maarif Vekaleti -o zamanki Maarif Vekâleti yükseköğretimi de barındırıyor- yüksek diniyat mütehasşisları yetiştirilmek üzere Darülfünunda bir İlahiyat Fakültesi tesis ve imamet ve hitabet gibi hidematı diniyenin ifası vazifesiyle mükellef memurların yetişmesi için de ayrı mektepler küşat edecektir.” Yani açacaktır, hem ilahiyat fakültelerini hem de imam-hatip okullarını açacaktır. Nitekim buna binaen hemen 1924'te 29 tane ilkokul üzerine imam-hatip mektebi açılmıştır, 29 mektep. Peki, şimdi Cumhuriyet Halk Partisi döneminde... Bugün burada, bizim bu kanun teklifimizi “Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na aykırı.” olarak değerlendiren değerli milletvekillerine kanundan hareketle söylüyorum: 1924'te açtığımız 29 imam-hatip mektebi 1925'e geldik 26'ya düştü, 1926'ya geldik 20'ye düştü, 1927'ye geldik 2'ye düştü, 1930'a geldik imam-hatip liseleri kapatıldı. Kanunun 4'üncü maddesi ilahiyat fakültesi açılmasını emrediyordu. Peki, ilahiyat fakültelerine baktığımız zaman, onlar da 1924 yılında, 21 Nisan 1924'te İstanbul Darülfünunda ilahiyat fakültesi açıldı ancak 1933 yılına geldiğimizde bu fakülte de kapatıldı.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakan, başka bir malzeme yok mu ya? Millet açıktan ölüyor, sen hâlâ oradasın!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Yani, 1933'ten sonra Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na aykırı olarak 1949'lara kadar hiçbir şekilde dinî eğitim verilmedi. Dolayısıyla Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nu çıkararak

Cumhuriyet Halk Partisinin içerisindeki bir damar, dine karşı olan bir damar zamanla bu kanunu işlevsiz hâle getirmiş ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nu uygulamamıştır, bunun altını da çizelim.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bir defa, 1926 yılına geldiğimizde, bir kısım din görevliliği kadroları kaldırılmış yani dinî alanda çalışanların artık cazibesi tamamen yok edilmiş. 1927'de Şûra-yı Devletin aldığı bir kararla din görevliliği memurun sınıfından yani memur sınıfından çıkarılıyor. Bu karar uyarınca bütün elemanlar görevlerinden uzaklaştırılmış, dolayısıyla imam-hatip mektebi mezunları için din görevliliği cazip olmaktan çıkmış, bu görev tamamen fahri olarak yürütülmeye başlanmış. 1927'de o zamana kadar ortaokullarda dinî eğitim veriliyor, din dersleri veriliyor; 1927'de ortaokullardan çıkarılıyor, kaldırılıyor; 1929'da ilkokullardan ve öğretmen okullarının programlarından din bilgisi dersleri müfredattan çıkarılıyor. Dolayısıyla 1930-1948 arasına kadar yani 1949'da ilahiyat fakülteleri kurulana kadar on sekiz yıla yakın din eğitimi tamamen yasaklanmış oluyor.

Peki, 1930-1940 yılları arasındaysa Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde Kur'an kursları açılıyor. Cumhuriyet Halk Partisinin içindeki bu dine karşı olan damar o zaman...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir dakika ya! Bir dakika ya!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kim dine karşıymış ya?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ya, dinleyin...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bu, nasıl bir ifade ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Lütfen ya!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bakın, siz...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen dine karşısın ya!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sen dine karşısın ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Din simsarlığı yapıyorsun!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Şimdi, bakınız, dinleyin...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Din simsarlığı yapma!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – 1932 yılında...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Müfterisin!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Allah'ın tahsildarlığını yapma!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Müfterinin önde gidenisin!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek “dine karşı damar” ya?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ne demek ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp, sözünü geri al!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sen bu akli kimden alıyorsun?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ben uygulamaları söylüyorum Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sözünü geri al! Uygulamayı geç sen, sözünü geri al!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bana bağıramazsın, tamam, otur, dinle!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sözünü geri al!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Biz sizi dinledik, siz de oturup dinleyeceksiniz, tamam mı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sana mı soracağım oturacağımı? Hadsizlik yapma!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisi dine karşıymış... Senin kadar din anlatırız sana!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Terbiyesiz adam! Ahlaksız adam!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Senin kadar din anlatırız sana! Haddini bil!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bakanlık yaptın bu memlekette!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Terbiyesiz!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Utanmaz adam!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siz de sözlerinize dikkat edin.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkan, böyle bir şey olamaz.

BAŞKAN – Siz de sözlerinize dikkat edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Dine karşı damar” ne demek ya?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sana din öğretirim, din! Hukuk öğretirim!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – 1932 yılında...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Fıkıh anlatırım... Haddini bil!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek “dine karşı damar”? Sözüünü geri alacaksın!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Uygulamayı söylüyorum Sayın Altay, uygulamayı söylüyorum, tamam mı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Elitaş, sözünü geri alsın! Sözüünü geri alacaksın!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sen otur, cevabını ver ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben cevabını veririm.

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Dine karşı damar” ne demek?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yeter! Atalarımıza da hakaret edemezsin!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yalan söylüyor, yalan!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Din sizin tekelinizde mi?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Otur, cevabını ver ya!

BAŞKAN – Sayın Altay...

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Otur, cevabını ver! Burada kalkıp...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen din simsarıydın!

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Din simsarıydın sen!

BAŞKAN - Sayın İşler, siz de sözlerinize dikkat edin. Bir tanım yapıyorsunuz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ama uygulamayı söylüyorum Sayın Başkan ya!

BAŞKAN – Hiçbir yerde geçmeyen bir tanımla itham ediyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek ya? Hadsiz, terbiyesiz, edepsiz adam!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen kimsin ya!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Uygulamayı söylüyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu ne ya! bu ne ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen kimsin benim inancımı sorguluyorsun!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, sözünü geri alsın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Din düşmanı!

BAŞKAN – Evet, lütfen sözlerinizi geri alın.

Buyurun.

Siz de oturun yerlerinize.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkan, bakın, 1932 yılından itibaren on yedi yıl boyunca din eğitiminin verildiği tek müessesе Kur’an kursları olmuştur.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Diyanette eşine nasıl kadro verildi; milletin hakkını gasbettin, onu anlat.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sözünü geri alacak, sözünü! Sözünü alacaksın geri!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sözünü geri almadan konuşamazsın orada!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bu kurslar, Kur’an’ı yüzüne okuma ve hafızlık eğitimi verdiler. Maarif Vekâleti bu kursları...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sözünü geri alacaksın! Sözünü geri alacaksın!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – ...430 sayılı Kanun’a istinaden kendi bünyesine almak istemişse de...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, kürsüye gelmek istemiyorum, ara vermenizi talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir partiye böyle bir hakaret edilemez. Ne demek ya!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkan, sizin sükûneti sağlamanız lazım.

BAŞKAN - Sayın İşler, söylediğiniz sözler doğru değil.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Tamam, açıklayabilirim, canım ama...

BAŞKAN - O zaman geri alın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Suç işliyor.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Lütfen... Hiçbir suç işlemiyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Suç işliyor, “dinsiz” diyor, suç işliyor. Dava açacağım kendisine.

BAŞKAN – Lütfen, yerinize oturun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Halkı kin ve nefrete sürüklüyorsunuz!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunu kabul edemem, konuşurmam. “Dine karşı damar” ne demek ya?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sana dava açacağım, haberin olsun. Bu tutanakları sana yedireceğim, kime “dinsiz” diyorsun?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Aç! Bu kürsüdeki olanlar...

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.14

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.28****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Elitaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biraz önce kürsüde yapılan konuşmalar sırasında grubumuz adına konuşan sayın milletvekili arkadaşımız bir tarihî meseleyi anlatırken birkaç kere “Cumhuriyet Halk Partisi içerisinde bir kısım dine karşı damar” diye ifade kullandı. Bu ifadenin, Cumhuriyet Halk Partisinin içerisinde veya Cumhuriyet Halk Partisini “dinsiz” olarak tanımlama şeklinde olması mümkün değil; AK PARTİ’nin bu şekilde bir görüşü, kanaati yoktur.

Tarihî bir gerçeği anlatırken farklı mecralara giden bir durum söz konusu olmuştur. Biz Grup Başkan Vekilleri, daha önce toplantımızda ifade ettiğimiz gibi, hiç kimsenin kimseye inancı konusunda herhangi bir şekilde görüş beyan edemeyeceğini, herkesin inancını veya inanmadığını ifade etmekte hür olduğunu çünkü demokrasinin de zaten böyle bir çerçevede içerisinde yürümesi gerektiği kanaatimizi ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tekrar altını çizerek söylüyorum ki Cumhuriyet Halk Partisinin kurumsal olarak din veya din düşmanlığı ilgili herhangi bir ilişkisinin olmadığını ifade ediyor, saygılar sunuyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4212) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 316) (Devam)

BAŞKAN – Evet, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın İşler, kalan sürenizi tamamlamak için kürsüye davet ediyorum.

Temiz bir dille Genel Kurula hitap etmenizi rica ediyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben, Sayın Grup Başkan Vekilimizin de ifade ettiği gibi, kimseye “dinsiz” demedim. Ben, tarihi uygulamaları örnek veriyorum, o çerçevede o cümleyi kullandım.

Şimdi, bakın, ben dedim ki: 1930’da da imam-hatip mektepleri kapatıldı, 1933’de de ilahiyat fakülteleri kapatıldı Tevhid-i Tedrisat Kanunu’nun 4’üncü maddesinin amir hükmü olmasına rağmen. Peki, 1946’lara geldiğimizde, ilkokullara din bilgisi dersleri konulması yönünde Cumhuriyet Halk Partisi içinde tartışmalar var. Dönemin Başbakanı Recep Peker bu talepleri o zaman reddetmiştir ancak taleplerin artarak devam etmesi üzerine Aralık 1947’de toplanan Cumhuriyet Halk Partisi 7’nci Kurultayı’nda ve Meclis müzakerelerinde din eğitimi tekrar tartışmaya açılmıştır. Bu kurultayda Hamdullah Suphi Tanrıöver din görevlisi sıkıntısının ulaştığı had safhayı örneklerle anlatıyor ve ölümleri zamanında gömmek için imam bulunamadığını söylüyordu. Dönemin Diyanet İşleri Reisi Ahmet Hamdi Akseki de bir raporunda camilerde halka namaz kıldırarak ve hutbe okuyacak imam ve hatip yokluğundan şikâyet ediyor, bazı köylerde cenazelerin kaldırılmadığını, günlerce ortada kaldığını bildiriyor, öte yandan birtakım batıl inanç ve yalancı tarikatların memleketin her tarafına yayılmakta olduğu uyarısında bulunuyordu. İşte, bunları önlemek için de Tevhid-i Tedrisat Kanunu önemli ama uygulanmadığını ben söyledim. Devrin Maarif Vekili Hasan Tahsin Banguoğlu da bu dönemde halkın en önemli şikâyetinin din hizmetleri ve din öğretimi meselesi olduğunu bildirerek halkın yanında bazı aydınların, siyaset ve devlet adamlarının da hissettiği bu ihtiyaç karşısında ilk defa Millî Eğitim Bakanlığı olarak 15 Ocak 1949’da, İstanbul ve Ankara’da olmak üzere “imam-hatip kursu” adıyla on aylık bir öğretim kurumu açılmış ancak toplumun ihtiyacı olan nitelikli din görevlisi yetiştirilememiştir. 1932 ile 1950 yılları arasında darülkurrular faaliyete geçirilmiş, bunlar Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde yapılmış. O zaman da bazı gruplar bunun Tevhid-i Tedrisat’a aykırı olduğu konusunu dile getirmişler. Burada da saygıyla, hürmetle anılan dönemin ilk Diyanet İşleri Başkanı Rifat Börekçi Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e giderek bunun böyle olması gerektiğini söylemiş, onun onayıyla da Diyanet İşleri Başkanlığı içerisinde bu darülkurrular görevini yapmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığının şimdi yaptığı da bu, Diyanet Akademisinin yapacağı da bu. Dolayısıyla bunun Tevhid-i Tedrisat Kanunu’na aykırılığı diye bir durum söz konusu değildir çünkü bu, hizmet öncesi bir eğitim verecek, daha nitelikli, daha kaliteli din adamı, din görevlisi yetiştirme görevini ifa edecek; bunun altını çizmek istiyorum.

Diğer bir husus: Dini siyasete alet etme konusu çok gündeme geldi. Bakınız, bir defa, bir şey bir şeye alet ediliyorsa alet edilen şey kötü olandır. Nedir burada? Din ulvi olandır, yüce olandır; kötü olan siyasettir. Bu söz yıllarca kullanıldı ve bu sözler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkan, benim beş dakikam vardı, lütfen...

BAŞKAN – Biz uygun süreyi verdik, siz tamamlayın.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Hayır, geri kalanı, bir sürü tartışma çıktı...

BAŞKAN - Pazarlık yapmayacağız Sayın İşler, lütfen tamamlayın.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ama bazı hususları aydınlatmak durumundayız Sayın Başkan.

Şimdi, evet, dinin siyasete alet edilmesi meselesi; yıllarca bunu konuştuk, yıllarca laikliğin ne anlama geldiğini, nasıl katı uygulaması yapıldığını gördük. Bakınız, şimdi başörtülü vekillerimiz var; din siyasete alet mi oldu? Ama bu kürsüde zamanın, dönemin Başbakanının had bildirme konusunda neler söylediğini hatırlayınız. Cuma namazına gitmek...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Ya, bırak onları ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kaşıma! Kaşıma!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, camileri kapattınız pandemide! Camileri kapattınız be!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Hayır ya! Ne demek Altay ya! Sayın Altay, siz her şeyi söyleyeceksiniz, biz burada susacak mıyız?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söyle kardeşim, söyle; kaçışma!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Böyle bir şey yok!

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Yalan mı?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Camileri kapattınız be!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Siz her şeyi eleştireceksiniz, biz burada susacak mıyız?

BAŞKAN – Sayın İşler, Genel Kurula hitap edin lütfen.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ben sizin şamaroğlanınız değilim. Sorularınıza cevap vereceğim, bunları dinlemek durumundasınız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Camileri kapattınız pandemide be!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Böyle bir uygulama yok ya, muhalefet konuşacak, iktidar susacak; ne güzel, ne âlâ!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İşler...

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bu ülkede cuma namazına gitmek, dini siyasete alet...

BAŞKAN – Sayın İşler, yerinize davet ediyorum sizi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Adam gibi konuş! Hakaret etme, adam gibi konuş! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Siz de bayram namazını yasakladınız!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Camileri kapattınız, cuma namazını...

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Merve Kavakcı'yı kim yuhaladı be, kim yuhaladı burada?

BAŞKAN – Sayın İşler, yerinize davet ediyorum sizi, buyurun.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Merve'yi kim yuhaladı burada? İşine gelmiyor mu?

BAŞKAN – Yerinize davet ediyorum, buyurun.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Daha bitirmedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ek sürenizi verdim Sayın İşler.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkan, benim beş dakikamı yediler, konuşturmadılar.

BAŞKAN – Beş dakikanızı siz kendiniz yediniz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Hayır, iki dakika daha vereceksiniz Sayın Başkan.

SABAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay) – Kürsüye kadar yürüdüler Başkanım.

BAŞKAN – Yerinize davet ediyorum sizi.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Böyle bir uygulama yok ya!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.35

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.46****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Yerinizden 60’a göre bir dakikalık söz vereceğim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in, Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması ile Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Aksaray Milletvekili Ayhan Erel’in 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EMRULLAH İŞLER (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, ben, aslında konuşma süremi tamamlamadım ama buradan bir hususu açıklayarak huzurlarınızdan ayrılmak istiyorum. Burada, kürsüde ayetikerimeler okundu; bundan yirmi yıl, otuz yıl önce eğer bunlar okunmuş olsaydı kıyamet kopardı, “Din siyasete alet ediliyor.” denilirdi. Onu da takdirlerinize bırakıyorum.

Ama yapılan eleştirilerden biri de Diyanet İşleri Başkanlığının hutbelerde Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün ismini geçirmemesi olayı, bu gündeme getirildi. Ben size 5 Mart 1924’te Atatürk’ün imzasıyla yayımladığı bir kararnamayı okumak istiyorum: “Badema hutbelerde -yani bundan sonra hutbelerde- isim zikredilmeksizin millet ve cumhuriyetin selamet ve saadetine dua edilmesi takarrür etmiş ve bu kararın bilcümle vilayete tebliği Dâhiliye Vekâletine havale edilmiştir.” Yani Atatürk, hutbelerde şahıs isimlerinin anılmamasını 1924’te karara bağlamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamlayalım.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Şimdi Diyanet İşleri Başkanlığınca Atatürk’ün bu emrine uyularak hutbelerde hiçbir şahsın adı anılmamakta, bütün şehit ve şühedamızın, gazilerimizin adı anılmaktadır. Ama aynı zamanda, Gazi Mustafa Kemal’le ilgili önemli tarihlerde, cumhuriyetin kuruluşunda vesair gerek Diyanetin sitelerinde gerek Sayın Başkanın kendi sosyal medya hesaplarında Gazi Mustafa Kemal rahmetle anılmaktadır. Bunu da Genel Kurulun bilgilerine sunmuş olayım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4212) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 316) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Yaşar Yıldırım.

Buyurun Sayın Yıldırım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şahıs adına da söz talebiniz bulunuyor, süreniz on beş dakika, ikisini birleştiriyoruz.

MHP GRUBU ADINA YAŞAR YILDIRIM (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım. Milliyetçi Hareket Partisi adına, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde kurulacak olan Diyanet Akademisinin kuruluşu ve burada görev yapacak olan kişilerin özlük haklarıyla ilgili ve yapılacak kanun değişikliği üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Diyanet İşleri Başkanlığı, 3 Mart 1924 tarihinde Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulmuştur; İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, din hususunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmekle ilgili, görevlidir.

İslam, 3 semavi dinin sonuncusudur. İslam’la birlikte Kur’an-ı Kerim yeryüzüne inmiş, Kur’an’la birlikte de ondan evvelki İncil ve Tevrat’ın hükmü kalmamıştır. Kur’an-ı Kerim Mekke’de inmiştir. İlk ayet, ilk vahiy “İkra!”dır.

(Hatip tarafından Alak suresinin 1’inci ayetikerimesinin okunması)

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – “Oku!” Niye oku? Mekke nedir, Mekke neresidir? Mekke, İslam’ın en önemli merkezlerinden biridir. O günkü şartlarda Mekke... O günkü şartlarda Mekke’de cehalet vardır, vahşet vardır, ahlaqsızlığın zirvesi vardır, o günkü şartlarda insanlık dramı Mekke’de yaşanmaktadır. İnsan hayatı Mekke’de tehlikededir, nesil tehlikededir. Bin dört yüz yıl evvel Mekkeliler kız çocuklarını diri diri toprağa gömmekteler. Büyükler çocukları kandırıp “Seni teyzene götürüyorum.” “Seni amcana götürüyorum.” deyip -ki Mekke ahalisinin büyük bir kısmı- çocuklarını götürüp katletmekte, kız çocuklarını kızgın kumlara gömmekteler. Bu, gittikçe yaygınlaşan, gittikçe etrafa doğru genişleyen bir ahlak hâline gelmiştir; Mekke’nin ileri gelenleri de bunu yapmaktadır, Hazreti Ömer (RA) da kız çocuğunu götürmüş, kızgın kumlara gömmüştür. Bununla birlikte, Mekke’de insan hayatı, insan onuru da hiçtir; gücü gücüne yetene, kimin kime gücü yetiyorsa sokakta yakalayıp, çölde yakalayıp, götürüp köle pazarında satmaktadır; onun hür mü olduğu, köle mi olduğu gücüne bağlıdır. Eğer güçlüyse hürriyetini ispatlayabilmekte; güçsüzse, arkasında kabilesi yoksa köle pazarında soluğu almaktadır. Ekonomi tamamen tefecilerin elindedir ve tefeciler parasını alamadıklarında, verdiklerini alamadıklarında mutlaka bir can istemektedir. Parayı alan ödeyemiyorsa çocuğunu götürecektir, kendi gidecek ve köle olacak. Bununla birlikte, fuhşiyat zirve yapmış; cariyelerin sahipleri, köle ve cariyelerin sahipleri, cariyeleri fuhuş yapmak ve para kazandırmak için zorlamaktalar. Dinî hususlar tamamen aklın, mantığın almayacağı noktadadır. Mekkeliler elleriyle yaptıkları puta taparlar. Bunlar topraktır, taşdır, ağaçtır, zaman zaman da helvadır. Hazreti Ömer (RA) der ki: “Bir şeye ağlarım, bir şeye gülerim; çocuğumu, kızımı diri diri gömdüm, ona ağlarım ama yola çıkarken helvadan put yapardık, acıktığımızda da biz o putu yedik, buna da gülerim.”

İşte, Mekke’nin durumu bu yani bu saydıklarımın bazıları dünyanın çeşitli yerlerinde var mı? Var ama beşi hiçbir zaman için bir yerde değil, beşi Mekke’de; insanlığın dip yaptığı yer. İşte, o zaman

inior vahiy: “İkra!” “Oku!” Nerede iniyor? Mekke’ye 25 kilometre uzaklıkta -gidenler bilir- bir saate yakın bir zamanda tırmanacağınız Hira Dağı’nın Kâbe’yi gören bir mağarasında. Kime iniyor? Peygamber’imiz Muhammed Mustafa’ya (SAV). Peygamber Efendimiz de Mekke’de yaşarken bu kokuşmuşluğun içerisine bulaşmadan kendisini o yaşlarda vahye yani 40 yaşlara doğru ibadete vermiş, Mekke’deki pisliklerden kaçmış, “Muhammedülemin” olarak anılmış, en iyi insan olarak anılmış, herkesin itimat ettiği kişi olarak anılmış ama bu pisliklere bulaşmamış. İşte ilk “İkra!” orada iniyor yani bir pisliğe, bir insanlık ayıbına bir Kur’an-ı Kerim iniyor. Kur’an-ı Kerim toplam yirmi üç senede inmiştir. Tedricen tekâmül Kur’an-ı Kerim’in metodudur; ağır ağır, yirmi üç yılın içerisinde yirmişer sayfayla birlikte toplam 30 cüz, 114 sure, 6.236 ayet, 604 sayfadır. Kur’an’ın bitiminden sonra, orada asrısaaet başlamıştır, saadet asrı başlamıştır. Allahutaala’nın indirdiği Kur’an’la birlikte, Kur’an’ın hayata geçmesi insanlarda saadet asrını başlatmıştır.

Oğuz boyları İslam’la 9’uncu asırda müşerref olmuşlar. Selçuk Bey kendi obalarına İslam’ı anlatmak üzere Müslümanlardan imamlar çağırmış ve öbek öbek obalar İslam’a girmişlerdir. Hani, zaman zaman söylenir yok “kılıç Müslümanı” yok efendim “zor...” Zor da yoktur, kılıç da yoktur; Türkler Müslüman olurken gönüllüdür, arzudur, iştiyaklıdır ve öğrenerek Müslüman olmuşlardır.

Daha sonraki süreçte, Selçuk Bey’in torunu Tuğrul Bey zamanında Tuğrul Bey halifenin emrine girmiştir. O günkü şartlarda, Abbasi Halifesi Bağdat’ın dışına çıkamamakta iken Tuğrul Bey’le birlikte, Selçuklu hükümdarıyla birlikte başta Konstantinopolis’te bulunan Arap Camisi’nde olmak üzere fethedilen geniş bir coğrafyada hutbeler okunmaya başlanmıştır.

O gün bugündür, ondan sonraki süreçte Anadolu Selçuklu’suyla, Osmanlı’sıyla ve günümüzdeki Türkiye Cumhuriyeti devletiyle Cenab-ı Allah Türk milletine “Müslümanların ağabeyi” sıfatını vermiştir; bu bir ikramdır, ihsandır, bu bir şereftir elhamdülillah. Milletimiz Tuğrul Bey’den bugüne kadar dünyada bulunan Müslümanlara ağabeylik yapmaktadır. Bu ağabeylik devam edecek midir? Elbette ki devam edecektir. Devam etmeli midir? Elbette ki devam etmelidir.

Şimdi, burada, bugünkü Anadolu’da, bugünkü coğrafyada da bir özelliğimiz var: Dünyada Müslümanların 3 tane kutsal mekânları var: Mekke-i Mükerreme, Medine-i Münevvere ve Kudüs. Bize göre 4’üncü kutsal mekân ve yer Anadolu ve Trakya’dır. Niye? Ümmetimuhammed’in, son iki yüzyılda başı sıkışan mazlumun geldiği yerdir burası. Sultan Hamid’den Atatürk’e, Atatürk’ten İnönü’ye, İnönü’den Menderes’e, Ecevit’e, Demirel’e, Özal’a ve Recep Tayyip Erdoğan’a kadar hiçbir mazlum, dininden ve diyanetinden dolayı yurdundan çıkarılan hiçbir kimse bu kapıdan dönmemiştir, hepsi içeri alınmıştır. Bugün mazlum olan Ukraynalılar da gelmekte. Peki, Polonya sınırında Avrupalı, Ukrayna’dan gelenleri nasıl karşılamakta? Şöyle karşılamakta: Mavi gözlü, beyaz tenli, sarı tenli, aksini almıyor; Nepallileri geri çevirdi, Afrikalıları geri çevirdi, Asyalıları geri çevirdi. Türk milletinin hâlâ o ferasetinin devam ettiğinin ve İslam’ın bayraktarlığını yaptığının en büyük nişanesi bu coğrafyadır; bu coğrafya Ümmetimuhammed’in sığındığı ve sığınacağı en son emin kaledir, emin limandır. Şimdi Diyanet de dünyadaki Müslüman ülkelerdeki benzeri kuruluşların ağabeyidir, büyüğüdür, önde gidenidir, lideridir, örneğidir.

Efendim, bugün günümüzde -dün de yarın da olacaktır bu, olmaması da mümkün değil, dünyada hak ve batılın mücadelesi devam eder- şunu görüyoruz: Diyanete karşı, camilere karşı bir taarruz var, psikolojik bir savaş var. Bu, Diyanet üzerinden, camiler üzerinden İslam’a karşı, Kur’an’a karşı, Allah’a karşı verilen bir mücadele, Allah’a karşı verilen bir psikolojik mücadele var. Şimdi, bunu geçmişte yaptılar mı? Yapılmıştır; geçmişte nemrutlar gelmiştir, Allah’la mücadele etmiştir; firavunlar gelmiştir, Ebu Cehiller gelmiştir ama hiçbiri galip olmamıştır. Burada da bilerek veya bilmeyerek Diyanet üzerinden İslam’a saldırı var. Bir kısım gruplar, bir kısım organize ve bu işi bilen gruplar,

bir kısım sistemli, akıllı bir şekilde psikolojik mücadelenin şartlarını yerine getirip İslam'a ve Allah'a savaş açmışlardır. Bir de bunu bilmeyenler var, görmeyenler var; modaya uyarız ya, modaya uyup “Diyanete laf söyleniyorsa iki de ben söyleyeyim, Diyanete şöyle deniyorsa iki de ben söyleyeyim.” diye bir mantık gelişti. İşte, bilerek veya bilmeyerek bu psikolojik savaşın unsurları hâline geldiler. Bu savaşta biz Diyanetin yanındayız, biz İslam dininin yanındayız, biz Allah'ın yanındayız; başka bir yerde olmamız mümkün değil. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu Akademi olacak mı? Olmalı. Tartışmalarda deniyor ki: “Efendim, burada yedi sene okunuyor, yedi sene imam-hatip, dört sene de ilahiyat, on bir sene; on bir sene yetmiyor mu?” E, şimdi, kaymakam atıyoruz, hâkim ve savcı atıyoruz. Kaymakamı dört sene Mülkiyede okutuyorsunuz, arkasından kaç sene kurstur, eğitimidir ve benzeri şeyler var; o, ona yetmiyor mu? Demek ki yetmiyor. Öbür tarafa dönüyorsunuz, hâkim ve savcı... Hukuk fakültesini bitiren herkes hâkim ve savcı olabiliyor mu? Efendim, kaç tane imtihan, kaç tane staj, kaç tane benzer akademi bitiriyor. Dolayısıyla, yarım doktor candan eder, yarım imam dinden eder. Bizim imamlarımız iyi yetişmeli, bizim imamlarımız dinimizi bize iyi öğretmeli, bizim imamlarımız 4 yaşındaki çocuklarımıza Allah'ın ismini çok güzel öğretmeli, Allah'ın Kur'an'ını çok güzel öğretmeli; o çapta, o kalitede olmalı. Yani bizim dünyadaki en büyük servetimiz imanımızdır ve amellerimizdir. Çocuklarımızın geleceği, insanlığın geleceği; milletimizin geleceği de dinini iyi yaşamaya bağlıdır, doğru yaşamaya bağlıdır. Din iyi yaşanmalı mı? Ancak böyle yaşanır. Eğer yarım imam olursa, vekil imam olursa, geçici imam olursa, yok sözleşmeli imam olursa olmaz; imamın vekili, aslı olmaz yani şimdi, en büyük sıkıntımız da budur. Buradaki hadise, efendim, bakıyorsunuz, vekil imamlara, fahri Kur'an kursu öğreticilerine, müezzin-kayımlara kadro yok, kadro verilmemiş; mutlaka kadro verilmelidir, bizim için önemlidir. Bu vekil imamlara, fahri Kur'an kursu öğreticilerine, müezzin-kayımlara mutlaka ve mutlaka kadro verilmelidir. Aksi takdirde sıkıntı çıkıyor mu? Hep beraber yaşıyoruz, çıkıyor. Diyanetin bugünkü kurumu, biraz evvel de arz ettiğim gibi dünyada örnektir. Ha, efendim, biraz evvel bir arkadaş bir şey söyledi: “Diyamet ticaret yapıyor.” dedi. Efendim, ben çok fazla umreye, hacca giden insan olarak... Diyanetin bu hizmeti takdire şayandır. Diyanetin hac ve umre hizmetleri, dünyada örnek gösterilecek hizmetlerdir. Ama Cenab-ı Allah kulunu imtihan ediyor. Neyle imtihan ediyor? Şununla imtihan ediyor: Nefesle imtihan ediyor. Biz, bu nefesin nimet olduğunu yeni öğrendik. İki senedir -bazılarının gözü aydın- ne hac var ne umre var. Bekliyoruz ki umreyi açın, hac bu sene olsun. Gidelim Kâbe'ye sarılalım, Allah'ın beytiyle buluşalım, Harem-i Şerif'te namaz kılalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika doldu mu? Bir dakika veriyordunuz millete ama...

BAŞKAN – Verdim işte.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Verdiniz mi? Tamam Sayın Başkanım, bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun, tamamlayalım, onun için söylüyorum.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Tamam Sayın Başkanım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Saatte gözükmedi bir dakika.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Arzumuz da budur. Değerli Diyanet yetkilileri, -biz Cumhurbaşkanımız Sayın Fuat Oktay'a da söyledik- ıstıyakla bekliyoruz, herkes bekliyor;

ramazana umreyi açabilirseniz Allah mekânınızı cennet eylesin, başka hiçbir şey demiyoruz, Allah hepinizden razı olsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinize çok çok teşekkür ediyorum. Geceniz mübarek olsun, Allah'a emanet olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına son söz Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi'ye aittir.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 316 sıra sayılı Yasa Teklifi üzerine şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada Diyanetle ilgili teklifi görüştüğümüz şu anda bile Doğu Türkistanlı İslam dini mensubu soydaşlarımız, Kızıl Çin tarafından soykırıma uğratılmaya devam edilmektedir. İktidar ise hâlâ kör, hâlâ sağırlığı sürdürmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugün konuşmama Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nden bir bölümle başlamak istiyorum.

“Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrüzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.”

Evet, değerli vekiller, doksan beş yıl önce Atatürk bugünleri görmüş ve Türk gençliğini ve Türk milletini uyarmıştır. Bugün aziz vatanda siyasi, ekonomik ve sosyal kaleler gerçekten zapt edilmiştir. Sosyal, siyasal, ideolojik ve ekonomik açıdan ne yazık ki cumhuriyetin kurucu değerleri ortadan kaldırılmıştır. Adına “özelleştirme” denilen yağma, savurganlık ve siyasi rant sistemiyle Türkiye Cumhuriyeti'ni var eden, ayakta tutan tüm değerler tıpkı işgal edilmişçesine yok edilmiştir. Peki, ne yapılmıştır? Ülkenin tersaneleri de satılmış, limanları da; şeker fabrikaları da satılmış, kâğıt fabrikaları da; Tank Palet Fabrikası da satılmış, ASELSAN'ı da; yolları da satılmış, köprüleri de. Ülkenin her varlığı, her değeri ya yabancılara ya da yandaşlara peşkeş çekilmiştir. TELEKOM'un Hariri ailesine peşkeş çekilmesini iki gündür konuşuyoruz. Asıl acı olan, içimizi acıtan nedir, biliyor musunuz? Bunun sebebini soran yok, üzerine giden yok, engel olmaya çalışan yok. Bu memleketi sadece savaşlar tüketmez, bizim memleketimiz son yirmi yılda siyaset eliyle tüm millî kaynakları yok edilerek tüketildi hem de “yerli ve millî” sloganlarıyla.

Değerli milletvekilleri, milletler mücadelesinde zafere ulaşabilmek için her bakımdan kuvvetli bir millet olmak lazımdır. Sadece sloganla millî olmak değil sosyal, siyasi ve ekonomik yapısını millî şartlara uydurmak zorunluluğu da vardır. Bundan dolayı uluslararası rekabet gücünü hedeflemeyen bir ekonomik politikanın da bu mücadelede başarılı olması mümkün değildir. Bugün “Geliştik, kalkındık.” nutukları bu Hükümetten en çok duyduğumuz sözdür ama Türkiye, insani gelişmişlik sıralamasında dünyada 54'üncü sıradadır. “Müteşebbisi dünyaya açtık, her yerde varız.” sözleri için baktığımızda ise Küresel Rekabet Endeksi'nde 61'inci sıradayız. Her yıl oyuncak gibi oynanan eğitim sisteminin kalite sıralamasında ise 41'inci sırada. Bu yeterli gelmediyse Hükümetin o çok sevdiği demokrasi ve millî irade değerlerine bakalım. Türkiye, Demokrasi Endeksi'nde 104'üncü sırada yani Hükümet yoksulun yanında, haramzadenin karşısındaydı ya, öyle diyordunuz, o hâlde dünyada Yoksulluk Endeksi'ne bakalım, Türkiye 86'ncı sırada. Yani Türkiye son sekiz yılda en çok gerileyen 5 ülke arasında yerini korumuştur. Bunun Türkçesi devlet malı deniz. Daha, yargı bağımsızlığı, yargıya güven, demokrasi,

İnsan Hakları Endeksi'ne girmiyorum bile. Şimdi, bu rakamlara baktığımızda insanımızın mutlu olduğu nasıl söylenebilir? Zaten mutluluk ligi sıralamasında da sınıfta kalmışız; 104'üncü sıradayız. İşte, değerli arkadaşlar, bu rakamların ortaya koyduğu gerçek, yirmi yılda AK PARTİ'nin ülkemize getirdiği gerçeklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, sözlerimi yine Başbuğ Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'yle bitirmek istiyorum. “Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi ile 633 sayılı Kanun'a eklenen ek madde 7'nin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

“EK MADDE 7- Din Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı dini yüksek ihtisas, dini ihtisas veya eğitim merkezi müdürü, eğitim görevlisi, öğretmen ve Kur'an kursu öğreticisi olarak görev yapanlar ile diğer görevlerde bulunanların aylık ve ek ders ücreti karşılığında okutacakları ve okutmuş sayılacakları haftalık ders saatlerinin sayısı, ders niteliğinde yönetim görevinden sayılan haller, ders görevi alacakların nitelikleri, 657 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde ders görevi verilmesine dair işlemler ve diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit olunur. “

Mustafa Adıgüzel	Ali Keven	Suat Özcan
Ordu	Yozgat	Muğla
Yıldırım Kaya	Serkan Topal	Çetin Arık
Ankara	Hatay	Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık.

Buyurun Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kanun “Diyanet İşleri Başkanlığı İslam’la ilgili işleri yürütür, din konusunda toplumu aydınlatır, ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütür, ibadet yerlerini yönetir.” diyor. Kanun “Diyanet İşleri din konusunda toplumu aydınlatır.” diyor. Şimdi, bu Diyanet İşleri din konusunda toplumu aydınlatma görevini yıllarca FETÖ’ye verdi. Şimdi ben size soruyorum: 15 Temmuz darbe girişimine kadar Diyanet İşleri Başkanının FETÖ konusunda tek bir olumsuz cümlesini duydunuz mu? Duymadınız. Bırakın duymayı, FETÖ’ye laf söylemek dine laf söylemekle eşit değerde tutuldu. 15 Temmuz darbe girişiminden sonraysa Diyanet “FETÖ sapık bir kültür ve sahte bir mehdidir.” dedi. E, günaydın, öyle. Hadi, bu iktidar aldandı, kandırıldı. Diyanet İşleri, bu ülkenin zeki çocukları FETÖ’nün elindeyken ne yapıyordu? Söyleyeyim, Diyanet İşleri Başkanı da sahte mehdinin yanında yöneticilik yapıyordu.

Bakınız, yine kanun şöyle diyor: “Diyanet İşleri Başkanlığının önemli görevlerinden biri de ahlak esaslarıyla ilgili işleri yönetir.” Güzel, şimdi, ben size soruyorum: Diyanet İşleri Başkanı millet açtıyken “3 yerden, 4 yerden, 5 yerden maaş almak ahlaksızlıktır.” diyebildi mi? Diyemedi. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın milletvekilleri, bakınız, bu ülkenin küçük kız çocukları cemaat yurtlarında diri diri yandı; gencecik tıp fakültesi öğrencisi baskıya dayanamayıp intihar etti; bu ülkenin çocukları yurtlarda tacize, tecavüze uğradı. Peki, Diyanet İşleri Başkanlığı “Bir kereden bir şey olmaz.” diyene “Sen ne diyorsun? Taciz, tecavüz günahdır, ayıptır, yazıktır.” diyebildi mi? Diyemedi. Ama ne dedi, biliyor musunuz, bakın: “Baldızla zina nikâh düşürmez.” diye fetva verdi, iyi mi? Aynı Diyanet “Karides, kalamar haram.” diye fetva verdi. Yani karides, kalamar haram, baldız helal. Yani soruyorum sizlere: Diyanet İşleri bu millete hangi ahlakı anlatıyor? Sayın milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanı helali, haramı konuşacaksa karides, kalamar üzerinden değil, tüyü bitmemiş yetimin haklarını çalanlar üzerinden konuşsun.

Bakınız, bu milletin parası çalındı sayın milletvekilleri, 128 milyar dolar kayıp. Bu milletin çocuklarının sınav soruları çalındı, FETÖ’nün kirli çocuklarının eline sınav soruları verildi. Bugün de “mülakat” adı altında KPSS’de 1’inci olmuş gençlerimiz elendi, torpili olanlar yerleşti yani bu milletin geleceği çalındı. Peki, siz hiç Diyanet İşleri Başkanından çalmanın haram olduğu, kul hakkı yemenin günah olduğu konusunda bir tek açıklama duydunuz mu? Duymadınız. Siz hiç Diyanet İşleri Başkanının kul hakkından, kibirden, israftan, adam kayırmacılıktan söz ettiğini duydunuz mu? Duymadınız. Bakınız, sayın milletvekilleri, vatandaş çöpten ekmek toplarken “Kuru ekmek yiyorlarsa toktur.” diyenlere, fakirlere “Gerçek mümin yoklukta sabreden, acıyı bal eyleyen...” Kendisi, ejder meyveli sofralarda hep tok olanlara “Komşusu açken kendisi tok yatan bizden değildir.” diyebildi mi? Diyemedi. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, millet açken “itibar” diyerek saray yapanlara, “Bu sarayı kendi paranla yaptıysan israftır, milletin parasıyla yaptıysan günahdır.” diyebildi mi? Diyemedi.

Bakınız, sayın milletvekilleri, dinimizde beytülmal yani devlet bütçesi halka aittir. Yani gerek alırken gerekse harcarken haksızlıktan kaçınmak gerekir. Bu zalim iktidar fakirin fukaranın, garibin gurebanın çocuk bezinden, kefen bezinden kuruşu kuruşuna vergi aldı, 5’li çetenin vergi borcunu sıfırladı. Peki, bu Diyanet İşleri “Kul hakkıdır, yetim hakkıdır, günahdır.” diyebildi mi? Diyemedi.

Bakınız, sayın milletvekilleri, serveti bir yüzükle ölçülemeyecek kadar çok olan ve servetinden dini için vazgeçen Hazreti Ebubekir “Müminlerin işlerini üzerime aldığımdan beri haklarından bir dinar veya bir dirhem hesabıma geçirmedim. Yediklerim onların yediklerinin kötülere, giydiklerim sert ve kabalarındır.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Arık.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Peki, bu Diyanet İşleri Başkanı “Bir yüzükle gelip devletin malıyla Karun kadar zengin olmak günahdır, ayıptır, yazıktır.” diyebildi mi? Diyemedi, diyemez de.

Bakın, sayın milletvekilleri, biz, Diyanete, Diyanet İşleri Başkanlığına karşı değiliz. Yani karşı olduğumuz şey, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi bir kurumun bir siyasi partinin arka bahçesi hâline getirilmesidir, Diyanet İşleri Başkanının şeyhülislamlık rüyası görmesidir. Biz, Rifat Börekçi gibi kendi işini yapan Diyanet İşleri Başkanına hep saygı duyduk ve saygı duyarız. Unutmayın ki biz Diyanet İşleri Başkanlığına kuran partiyiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde geçen "çerçevesinde" ibaresinin "uyarınca" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muazzez Orhan Işık

Necdet İpekyüz

Erol Katırcıoğlu

Van

Batman

İstanbul

Kemal Bülbül

Kemal Peköz

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Antalya

Adana

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Her şeye karar veren Cumhurbaşkanı, bu maddeyle de Diyanet Akademisi personelinin ve aday personelinin ek ders saati sayısına ve ücretlerine ilişkin karar verecekmiş. Diğer kurumlarda olduğu gibi Diyanette çalışanlar da devlet memurudur; çalışma saatleri, özlük hakları yasalarda gayet açıktır. Neden Cumhurbaşkanı buraya karışıyor? Belli ki şahsım rejimi, dini de şahsına münhasır görüyor ve kendi çıkarları için dini kullanmakta hiçbir beis görmüyor.

Bu coğrafyada ve tarihinde, birçok inançtan, mezhepten ve kültürden olan halklarımızın çoğulculuğu, varlığı onur duyulacak bir durumdur. Tekçi, ırkçı ve mezhepçi olanlar sadece egemenler, ulus devletler ve iktidarlardır. Ne Mezopotamya ne de Anadolu halkları tekçi, ırkçı, mezhepçi değildir. Halkların bu çoğulcu zenginliğini kabul etmeyen iktidarlar, Diyanet gibi bürokratik kurumlarla, halkları ve inançları kutuplaştırmakta, ayrıştırmakta, düşmanlaştırmaktadır. Bu ülkenin halklarının bir inanç sorunu yoktur. Farklı inanç ve mezhepleri yok sayıp ötekileştiren Diyanet ve AKP gibi devasa bir sorunu vardır.

Bütçesi birçok bakanlıktan büyük olan Diyanet, din hizmetleri dışında tamamen iktidarın ideolojik propaganda aracına dönüşmüştür. Aynı zamanda, OHAL döneminde ortaya çıktığı gibi, bir tür fişleme kurumu da olmuştur. Diyanette, AKP'nin yandaş sendikasının iş birliğiyle, iftira ve mesnetsiz iddialarla Van'da ve birçok yerde OHAL KHK'leriyle imamlar ve memurlar ihraç edildi. İstanbul'daki DİAYDER davasında olduğu gibi AKP de "yandaş imamlar ve diğerleri" diye imamları ikiye ayırıyor. Diyanet, ayrıştıran değil, eşitlikçi ve birleştiren olmalıdır. Elbette ki Kur'an öğrenilmesine ve herkesin inancını yaşamasına kimsenin itirazı olamaz. Ancak iktidarın Kur'an kurslarında tekçi ve kindar nesil

yetiştirilmesi kabul edilemez. Diyanet ve MEB'in el birliğiyle denetimsiz bıraktığı bu yurt ve kurslarda çocuk istismarları, taciz ve cinayet vakaları her geçen gün artarak yaşanmaya devam ediyor. Bu yıl Antalya'da bir çocuk öldürüldü, Elâzığ'da bir çocuk intihar etti, daha geçtiğimiz ay Erzurum'da Diyanete bağlı Kur'an kursunda 7 erkek çocuğunun ve yine birçok yerde küçük çocukların istismara uğradığı basına yansdı. Tabii, bu saydıklarım yaşanan istismar vakalarından sadece birkaç acı örnek. Tamamen izole edilen bu yerlerde çocukların maruz kaldığı ağır hak ihlalleri çoğu zaman gizlenmekte, basına ve kamuoyuna dahi yansımamaktadır. İktidar ve eril sistemi de çoğu zaman faili koruyan, gizleyen, yaptırım uygulamayan bir tutum içindedir.

Değerli halkımız, her inanca eşit mesafede olması gereken Diyanet, Kürt halkı başta olmak üzere bu ülkede yaşayan halkların inançlarını özgürce yaşamasının, ana dilinde ibadetini yapmasının önündeki en büyük engeldir. İmamların Kürtçe dua, mevlit ve hutbe okuması suç sayılmaktadır. 76 yaşındaki Ali Boşnak'a Kürtçe mevlit okuduğu gerekçesiyle yedi yıl altı ay hapis cezası verildi, ağır hasta olmasına rağmen tahliye edilmedi ve cezaevinde yaşamını yitirdi. Daha geçtiğimiz yaz DİAYDER üyesi 26 imam Kürtçe hutbe okudukları gerekçesiyle gözaltına alındı, 9'u tutuklandı.

İslam'ı siyasetine araç yapan AKP iktidarı dönemindeki yozlaşma, kayırmacılık, yolsuzluk, hukuksuzluk artık arşa varmıştır. Diyanet ise AKP'nin bu yolsuzluklarına, hukuksuzluklarına, talanına sessiz kalmaktadır. 2 AKP milletvekilinin Van Müftülüğündeki işe alımlarla ilgili gönderdikleri torpil listelerine tek bir söz bile söyleyemedi. Kul hakkına girerek torpille işe alınan bir imam hangi yüze, nasıl, ayet ve hadislerle cemaate haktan, hukuktan, adaletten, dinden, haramdan, ahlaktan bahsedecek, buna kim inanacak?

Diyanet bugün AKP'nin ideolojik kurumu hatta sopası hâline gelmiştir. Kürtlerin ölüsüne, dirisine, cezaevindeki tutsağına yapılan işkencelere sessiz kalmaktadır. 70 yaşındaki Ramazan Turan'a bir tabutu vermemek, cenaze aracı vermemek ne demektir. Dahası, yıkanmasını engellemek ne demektir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Teşekkürler.

Bir anneye çocuğunun kemiklerini kargoyla göndermek hangi anlayıştır? Bu nasıl bir nefret, bu nasıl bir düşmanlık, nasıl bir din anlayışıdır? “Ey Müslümanlar, ölünün üzerinden her hüküm kalkar.” ayetini kaldırdınız mı? Hangi dinde, inançta ölüye zulüm var? Bu kirliliğinizi, düşmanlığınızı Ekin Van'ın bedenini teşhir ederek, Hacı Lokman Birlik'i panzerin arkasında sürükleyerek, Taybet ananın cenazesini yedi gün sokakta bırakarak, Hatun anneye bir mezarı çok görerek, mezarları kırarak neyi elde etti? Âcizliğinizi, düşmanlığınızı, kısacası, olmayan insanlığınızı teşhir ettiniz. Tüm bu zulümler yaşanırken Diyanet nerede? Diyanetin görevi zulümlere sessiz kalmamak, mazlumun sesi olmaktır. Zalimin sofrasında doyup bu zulme sessiz kalanlar da zalimdir. Zulüm ile abat olanın akıbeti berbat olur.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Behiç Çelik

İzmir

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığına dair bir düzenlemeyi gerçekleştiriyoruz. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı deyince Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren din hizmetlerine yönelik geniş bir alanı kapsadığını biliyoruz. Ulu Önder'in kurduğu bu teşkilat, cumhuriyetin daha ilk yıllarında, Kurtuluş Savaşı yıllarında Ankara Müftüsü olan rahmetli Rifat Börekçi tarafından oluşturulmuştur. Bu arada, rahmetli Rifat Börekçi'nin vefatının 81'inci yılını 5 Martta idrak etmiş bulunuyoruz. Böylesine muhterem din adamlarının varlığı bizim manevi dünyamıza bir katkı, bir ışık, bir güven ve sağlam bir geleceği temin etmektedir; Allah hepsinden razı olsun, nur içinde yatsınlar.

Değerli arkadaşlar, Diyanetin amacı, milletimizin manevi dünyasını ikmal etmek; İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek; din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmektir. Fakat bu hakiki manada yapılabilir mi arkadaşlar, buna bakmak lazım. Gördüğümüz odur ki son yirmi yılda itikadımızda, amelimizde derin gedikler açılmıştır. Mesela, binlerce ev kilisesi açılmıştır, zina suç olmaktan çıkarılmıştır, bir ara “Allah indinde din, İslam'dır.” ayeti dahi söylenmemiştir, cuma hutbelerinde parti propagandası yapılmıştır; domuz etinin kasaplarda serbestçe satılmasına ilişkin herhangi bir açıklama da yapılmamıştır, dinler arası diyalog çalışmalarında sükût edilmiştir; hazinenin yağmalanması, faiz, kamu mallarının aşırılması, rant, bankaların soyulması konularında net tavır konmamıştır.

Değerli arkadaşlar, aslında bunlar uzun sorunlar zincirinin yalnızca birer halkasıdır, esas sorun ise çok daha vahim ve kronikleşmiş boyuttadır; bu, sistemle ilgilidir. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in de sıklıkla ifade ettiği gibi, bu ucube sistem, içinde bulunduğumuz tüm sorunların esas sebebidir. Açıkça görüyoruz ki “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” adı verilen yönetim şekli bu ülkenin fitratına aykırı gelmiştir. Denge-denetimi tarumar eden, uzmanlığı dışlayarak kurumları zayıflatan, gelecek umudunu göstermelik mülakatlarla yok eden, yolsuzluğun, talanın, israfın had safhaya ulaştığı bu ilkel yönetim sisteminin ivedilikle sona erdirilmesi ülkemizin ve milletimizin hayrına olacaktır arkadaşlar; güçlendirilmiş, iyileştirilmiş parlamenter sistem Türkiye'nin çıkış yoludur. Bu sistem, sosyal yaşamdan adalete, demokrasiden özgürlüklere, millî değerlerimizin muhafazasından ekonomik krizlerin önlenmesine kadar karşılaştığımız her türlü sorunun anahtarındır. Biz ne diyoruz? “Tarafsız Cumhurbaşkanlığı ve güçlü Parlamento şarttır.” diyoruz, “Kuvvetler ayrılığı olmazsa olmazımızdır.” diyoruz, “Hukukun üstünlüğünü ve bağımsız yargı mekanizmasını yeniden sağlayacağız.” diyoruz, “Liyakat usulüne döneceğiz.” diyoruz, “İnsan haklarını ve bireysel özgürlükleri güvenceye alacağız.” diyoruz, “Güçlü bir sosyal devlet inşa edeceğiz.” diyoruz, “Özgür basının önündeki engelleri söküp atacağız.” diyoruz, “Adil bir seçim düzenini de sağlayacağız.” diyoruz.

Değerli milletvekilleri, bunları çoğaltabiliriz fakat ben burada bunu noktalarken, Diyanet teşkilatımızın devlet yıkıcısı değil, devlet yapıcısı karakterini göstermesini istiyoruz; Türk milleti de bunu istiyor. İtikaden Mâtürîdî geleneğinin güçlü bir şekilde savunulması, inaniyorum ki İslam bayrağının bu topraklarda hıymetete dek dalgalanmasına yol açacaktır fakat Arap geleneklerinin İslam adına Türk milletine kaymettirilmeye çalışılması, Eşarilik'in yani nakil usulünün hâkimiyeti için uğraşılması feci bir olaydır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Muhterem vekiller, diğer taraftan, 11’inci asırda başlayıp hâlâ etkisini sürdüren Hoca Ahmet Yesevi geleneğinin bir devamı olan Hünkâr Hacı Bektaş Veli yolunun Anadolu’da 13’üncü asırda güçlü bir nefes olarak doğması, sadece Türklük için değil, tüm insanlık için bir aydınlanma çağına başlangıcını oluşturmuştur.

Bektaşilikle ilgili Diyanetin acaba ne gibi faaliyeti söz konusudur? Görüyoruz ki Diyanet son yıllarda kendi özgün mecrasından çıkmış, topluma İslam ahlak ve esaslarında hakiki hükümleri tebliğde boşluğa düşmüştür. Bu sebeple, arkadaşlar, biz Diyanetin çok önemli fonksiyonları olacağına inananlarıdır. Milletimizin manevi dünyasının ikmal ve inşasının mutlaka doğru ahlaka uygun ve dürüst olarak yerine getirilmesini bekliyoruz. Ümit ederiz ki eleştirilerimiz dikkate alınır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddede 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesiyle 633 sayılı Kanun’a eklenen Geçici 19’uncu maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“GEÇİCİ MADDE 19 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Başkanlığa ait 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişikliklerle iptal edilen “eğitim görevlileri” aynı unvanla daha önceki pozisyonlarında görevlerine devam ederler.”

Yıldırım Kaya

Turan Aydoğan

Serkan Topal

Ankara

İstanbul

Hatay

Suat Özcan

Ali Keven

Mustafa Adıgüzel

Muğla

Yozgat

Ordu

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurun Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Aradan yıllar geçse de, kanayan yara durdurulmayınca anmadan geçmek de mümkün olmuyor. İstanbul Üniversitesinde katledilen 7 öğrenciyi, Halepçe’de katledilen binlerce insanı saygıyla anıyorum. Umarım bir daha olmaz. “İnsansız adalet olma/Adaletsiz insan olur mu/Olur, olmaz olur mu?/Ama olmaz olsun!” diyor Özdemir Asaf.

Burada biraz adalet duygusunu sorgulayacağız. Şimdi, daha yakın tarihte, iki gün önce, İstanbul’da bir iş adamı -Tolga Özal, adını da veriyorum- Sedef Kabaş’ın tutukluluğu sona erdiğinden dolayı

“Neden tutuklu tutunuz?” sorgulamasını yapacak bir “tweet” atıyor. Cumhurbaşkanı hakareten dolayı ifadeye çağırılıyor, savcı tutuklanmasını istiyor, sulh ceza yargıci denetimli serbestlikle serbest bırakıyor. Bir gün sonra savcı -yaranacak ya size- itiraz ediyor buna, o itirazın karşısında durabilecek bir yargı mercisi kalmadığı için sulh ceza mahkemesi işinde gücünde bir iş adamını tutukluyor. Cumhurbaşkanı hakaret kastı yok, diyor ki: “Ben ‘Sedef Kabaş tutuklu kaldı da sorun çözüldü mü?’ diye sorguladım.” Tutukluyor. Adaletiniz budur sizin.

Valilikler, bu tarz yaftalanmış, işte “Teröristti, şuydu, buydu, anarşistti.” iddiasıyla açtığınız davalarda yargılanan gencecik insanların çalıştığı kurumlara yazılar yazıyor yargılama devam ederken. Anayasa’nın 38’inci maddesindeki masumiyet karinesi varken “gizli” kaydıyla “Bu insanlar şu, şu, şu şekilde yargılanıyor.” diyor. Yani, iş yerine dolaylı bir talimat veriyorsunuz, insanlar işinden oluyor. Bu insanlar beraat ettiğinde vicdanınız rahat olacak mı? Bu nasıl uygulamadır? Hukuk devletinde masumiyet karinesi varken bu uygulamayı içinize nasıl sindiriyorsunuz?

KHK’li ailelerden 100’e yakın insan intihar etti. Diyarbakır’da 16 yaşında gencecik bir çocuk, babası KHK’li diye dayanamadı, hayatına son verdi. Bir polis memuru fındık bahçesinde, Ordu’da arkada bir not bıraktı “Ben vatan haini değilim.” dedi, yaşamına son verdi. Buradan o vatandaşlarımıza sesleniyorum: Ne olursunuz, sakın ha yaşamınıza son vermeyin. Bu karanlık günler geçecek; beraat edenleri, takipsizlik kararı alanları, hakkında hiçbir yargılama başlatılmadan idari işlemlerle işine son verilenleri iktidarımızın ilk günlerinde işlerine iade edeceğiz. Bu zaman yakındır, ne olursunuz tahammüllü olun.

Yine, hakkını arayan, “Barınmıyoruz.” diyen, ayda 60 dolar bile etmeyen burs verdiğiniz, kredi verdiğiniz çocuklar var, üniversite öğrencileri. Ayda 850 lira kredi ve burs veriyorsunuz; 850 lira, şu anda 57 dolar civarında bir para. Bu çocuklar “Barınmıyoruz.” “Geçinemiyoruz.” dediler, bu Anayasa’nın 34’üncü maddesindeki toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkını kullandılar, yine bu Anayasa’daki düşünce özgürlüğü haklarını kullandılar; Ankara’ya girerken, onların babalarından aldığınız vergilerle Emniyete tahsis ettiğiniz coplarla copladınız onları, kelepcelediniz onları, yine onların babalarından aldığınız vergilerden vereceğiniz bursu ve krediyi çok gördünüz, Ankara Valiliği kanalıyla Kredi Yurtlara bir yazı yazarak çocukların burslarını kestirdiniz. Bu şekilde Boğaziçililerin bursunu da kestirmiştiniz hatırlarsanız, biz buradan çıktık “Kendimiz vereceğiz.” demiştik. O çocuklar dava açtılar; bakın, burada çil çil kararlar var. “Çocuklar haklı, masumiyet karinesi var, haklarında yargı kararı yok, haklarını aradılar.” dediler mahkemeler, çil çil -gerçi “çil çil” deyince siz dolar, mark, para anlarsınız ama- kararlar var, ona rağmen bu hukuksuzluklara devam ediyorsunuz. Buna son vereceğiz, buna Millet İttifakı olarak, halk iktidarı olarak son vereceğiz. Bizim iktidarımızda kimse bu gençlerin kapısına dayanıp verdiği kredileri bu şekilde ellerinden alamayacak. O çocuklardan faiz diye aldığımız -bakın, burada parayı da geri istiyorsunuz bu çocuklardan, hem kesiyorsunuz hem geri istiyorsunuz- paraları onlara iade edeceğiz -yüzünüz kızaracak- 1 kuruş faiz almayacağız. İşe başlayacaklar, sigortalı girişleri yapıldıktan sonra, uygun taksitlerle, anapara şeklinde borçlarını ödeyecekler. Onlara gençlik politikaları uygulayacağız; istihdam alanları yaratacağız, ücretli staj alanları yaratacağız, eğitim alırken ücretlerini alacaklar, aile destekleri sigortaları kapsamında desteklenecekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – 19 Mayıs’ta ve 29 Ekimde gençlik bursu alacaklar, oturduğunuz yerden seyredeceksiniz çünkü o çocuklar, bugün bursunu kestiğiniz çocuklar çok yakın tarihte bu ülkeyi yönetecekler. Bürokrati olacaklar, yöneticisi olacaklar, sizlerin yerlerine oturacaklar; biz onlarla seyredeceğiz, siz nasıl seyredersiniz bilmiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen kendi koltuğunu da ver, kendi yerine de otur.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Size Âşık İhsani'nin bir şiiriyle sesleniyorum: “Dedim düzen? Dedi onlara göre/Dedim kötü mü ki? Dedi bin kere/Dedim hak, adalet? Tu dedi yere/Arkasından baltasını biledi.” Herkesi sandıkta kendinize balta biletir hâle geldiniz, kurtulmak için de seçim yasasında tezgâhlar tezgâhlıyorsunuz. Hangi yasayı getirirseniz getirin, sandığı isterseniz yedi başlı ejderhanın ağzının içine sokun, oradan, o sandıktan sizi davulla, zurnayla, bu insanlarla göndereceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde geçen “önce” kelimesinin “evvel” kelimesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Kemal Peköz

Erol Katırcıoğlu

Batman

Adana

İstanbul

Kemal Bülbül

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Antalya

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurun Sayın Kemalbay.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Genel Kurulu selamlıyorum.

16 Mart Beyazıt ve Halepçe katliamlarının yıl dönümündeyiz. Öncelikle, katliamda yaşamını yitirenleri ben de burada saygıyla anıyorum. Kırk dört yıl önce Beyazıt'ta o bombayı atanların devamcıları, Suruç'ta, Ankara'da, Cizre'de, Silopi'de, Diyarbakır'da üzerimize bombalar yağdıranlarla aynıdır. Halkı sindirmeye yönelik saldırılara boyun eğmedik, eğmeyeceğiz. Katliamların olmadığı, yaşanabilir bir ülkeyi birleşerek, mücadele ederek el birliğiyle kuracağız.

Üyesi olduğum Sosyalist Dayanışma Platformu geçen hafta, ekonomik buhranın her geçen gün derinleştiğini belirterek halkımıza, yaşanabilir bir ülkeyi birlikte yaratmak çağrısında bulundu. “Yaşanacak Bir Ülkeyi Birlikte Yaratalım” deklarasyonunun açıklanmasında ben de vardım ve iki gün önce bu deklarasyon kapsamında yapılan barışçıl eylemde SODAP üyesi arkadaşlarımız, şiddet uygulanarak gözaltına alındılar, kolluk tarafından arbede içerisinde Hüseyin Ağa Camisi'nin bahçesine sürüklenerek burada kötü muamele gördüler. Merak ediyorum, Hükümetin halkı canından bezdiren, vicdansız, ahlaksız ekonomi politikalarını, fütursuz zamlarını eleştirmek, protesto etmek neden suç oluyor? Anayasal bir hak olan düşünce ve ifade özgürlüğü muhalefete gelince neden yasaklanıyor?

Öte yandan, ibadethanelerin Hükümetin arka bahçesi olduğunu görüyoruz. Mazlumların, darda kalanların, ihtiyacı olanların sığınağı olması gereken camiler; nasıl oluyor da ayrımcılığın odağı oluyor, devlet şiddetinin uygulandığı mekânlar hâline dönüşebiliyor, karakol gibi kullanılabilir? Böyle bir pervasızlık dünyanın neresinde görülmüştür? Bu fütursuzluğu, hukuksuzluğu kınıyor, iktidarı Anayasa'ya ve yasalara uymaya davet ediyorum.

“Yaşanabilir Bir Ülkeyi Birlikte Yaratacağız” deklarasyonuna dönersek, Sosyalist Dayanışma Platformu’nun düşüncelerini ifade etmesinden neden korkuyorsunuz? Ne söylüyor bu deklarasyon, ona bir bakalım. “Yaşanabilir Bir Ülkeyi Birlikte Yaratacağız” deklarasyonuna göre Türkiye’nin içinden geçtiği bu kritik dönemde gerçek kurtuluş “birimiz değil, hepimiz” diyebildiğimiz, piyasacı olmayan ama halkçı olan bir ekonomik programla mümkündür. Türkiye ekonomisi büyüme rekorları kırarken halkın ekonomisinde derin bir yoksulluk ve kriz yaşanması ciddi bir soygunun göstergesidir. Hükümet, fakirden alıp zengine aktarmak için yaptığı bu soygunun üstünü örtmek için toplumu kutuplaştırıyor, terörize ediyor, faşizmin kurumsallaşmasına karşı göğsünü siper eden HDP’ye kumpaslar kuruyor, HDP’yi kapatmaya çalışıyor; bu gerçeği ifade ediyoruz.

Deklarasyon, halkımıza adaletsizlik, ayrımcılık, eşitsizlik, işsizlik, yoksulluk, enflasyon, pahalılık, ekolojik yıkım dayatan bu düzeni köklü şekilde değiştirmek için çağrıda bulunuyor. Yoksulluğu yaratan, yoksullar değildir; işsizliği yaratan, işsizler değildir. Yoksulluğu da işsizliği de yaratan, siyasi iktidarlar ve egemen sınıflardır. Patronlar kâr rekorları kırarken elektrige, petrole, yağa, ekmeğe zam yağdıranlar, enflasyon rekorlarına imza atanlardır.

Deklarasyon diyor ki: Yaşanacak bir ülkeyi el birliğiyle yaratabiliriz. Bütün farklılıklarımızla birlikte ortak bir yaşamı inşa edebilmek için birlikte mücadele edelim. Kürt halkının iradesine, eşit vatandaşlık mücadelesine dair ve buna dost bir işçi hareketi yaratmadan işçi sınıfının da kurtulması, halkların da kurtulması mümkün değildir. Unutmayalım ki Türkiye siyasi tarihi, finans-kapitali yaratmak ve onun birikim krizlerine çözüm üretmek için büyük soygunlarla halkın varına yoğuna el koymuş bir tarihe sahiptir. Piyasayı baş tacı ederek ne demokratik ve ekolojik bir toplum yaratabiliriz ne de yoksulluğu, işsizliği yenecek güvenceli bir yaşam kurabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Yani sağlığı, eğitimi, temel insan hakkı olan elektrik, su, ısınma, barınma gibi temel ihtiyaçları her yurttaşa kayıtsız şartsız sunmak, yaşanabilir bir ülke için olmazsa olmazdır. Hükümet, halkımıza kendi gücünün hatırlatılmasını istemiyor; halkımızın birleşmesinden, dayanışmasından, örgütlenmesinden ve kendi geleceğini kendi ellerine almasından korkuyor. Ancak bizler yaşanabilecek bir ülkeyi birlikte yaratma mücadelesinden asla vazgeçmeyeceğiz.

Yaşanacak bir ülkeyi birlikte yaratmak için mücadele eden herkesi buradan saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Arslan Kabukcuoğlu

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Eskişehir

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bu madde, yeni duruma geçiş için düzenleme içeren, dolayısıyla olması gereken bir maddedir. Ancak maddede geçen “eğitim görevlileri” tabiri, dört yıl önceki 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle mülga edilmiş maalesef bunca zaman geçtiği hâlde yasada gereği yapılmamış ve kadro tanımı olarak kalmıştır. Dört yıl sonra akıl edip bununla ilgili düzenleme yapıyorsunuz. Hemen her kanun teklifindeki gibi daha önceden verdiğiniz özensiz kanun tekliflerindeki ya da kanun hükmündeki kararnamelerdeki hataları sonradan fark edip düzeltmeye çalışıyorsunuz. Bu kanunda iktidarı daha dikkatli olmaya çağırıyorum ki vaktimizi verimli kullanalım.

Değerli arkadaşlar, 8 Haziran 2018 Cuma günü hutbesinde de deniliyor ki: “Hiçbir nimeti ölçsüz israf etmeyelim, vaktimizi boşa geçirmeyelim.” Ancak ne hikmettir ki iktidar partisi, işleri son güne bırakmakta; bundan çok gocunmuyor, zamanı israf etmeyi önemsemiyor. Diyanet hutbesinde israftan bahsediliyor ama Sayın Diyanet İşleri Başkanı, israf konusunda pek duyarlı davranmıyor. Hatta geçen yıl ne demişti? “Altı yıl önce Diyanete yeni bir araba verilmişti, Mehmet Görmez Hoca Başkanken. Hocayı rahatsız ettikleri için üzüldü ve Cumhurbaşkanına geri gönderdi, eski arabaya binmeye devam etti. O arabaya şu anda ben biniyorum, 11 yaşında. Korkumuzdan yeni bir araba alamıyoruz.” Yani Diyanet İşleri Başkanı korkmasa yeni bir araba alacak. Bugün vatandaş, arabasına yakıt alamıyor, geceleri kuyruğa giriyor ki birkaç lira tasarruf etsin ama kamu arabalarının sayısı hep artıyor. Cumhurbaşkanlığına sürekli yeni, pahalı makam araçları alınıyor ancak Diyanetten ses çıkmıyor. Diyanet İşleri Başkanına düşen görev, Diyanetin hutbesine uygun davranmaktır; aksi hâlde, inandırıcılığı kalmıyor.

Değerli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanı maalesef olaylara objektif yaklaşmıyor, tarafgir bir tutum takınıyor. Sayın Başkan, Ayasofya minberine çıkarken eline kılıç alacağına, bu şekilde düşmanlara mesaj vermeyi, dosta da güven vermeyi deneyeceğine keşke geçmişe vefayı öğrense, keşke gerçek yiğitliği görse, keşke kahramanlığı görse. Bakın, İstanbul’u II. Mehmet, İslam adına fethetmiş ve Mustafa Kemal, düşman işgalinden kurtarmıştır. Bugün Ayasofya’da namaz kılınabiliyorsa en başta Mustafa Kemal Atatürk sayesinde. 28 Kasım 1919 Cuma günü Kahramanmaraş’ta kahraman bir imamın dediği gibi: “Hürriyeti ve bayrağı olmayan bir yerde cuma namazı kılmak caiz değildir.” Sayın Diyanet İşleri Başkanı, yiğitlik yapmak istiyorsa ülkemizde namaz kılınmasını borçlu olduğumuz insanlara vefa göstermesini de bilmelidir. Ancak, ne yazık ki kendisi, o kuruculara lanet okumak gaffetine dahi düşmüştür.

Bu yasa teklifine karşı değiliz ama iktidarın sorunları bütünsel ele alıp köklü çözümler getirmek yerine günlük, alelacele hazırlanmış geçici çözümlerle meselelere yaklaşmasına karşıyız. Son yirmi yılda kanun hükmünde kararnamelerle ya da kanun teklifleriyle pek çok yasada pek çok değişiklik yaptınız. Maden Kanunu 20 kez, Kamu İhale Kanunu 190 kez, görüşmekte olduğumuz Diyanet Kanunu ise 2005’ten bu tarafa 14 kez değişiklik gösterdi. Bazı olağandışı durumlarda kanunların değişmesi kabul edilebilir ancak bunca sık kanun değişmesi normal midir? Özenli ve planlı kanunlar yapmak için istişare gerekir. Öyle gözüküyor ki sizin kendi içinizde dahi istişare yapma ihtiyacını duymayan bir yönetim anlayışınız var.

İlk defa Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener tarafından dile getirilen İyileştirilmiş Ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakatı'nın 6 siyasi partiyle beraber milletimizin önüne

konulması, toplumda heyecan ve umut yaratmıştır. İnşallah, ilk seçimde millet; özenli, demokratik, milliyetçi ve kalkınmacı bir yönetim sistemine ve işlevsel Türkiye Büyük Millet Meclisine kavuşacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddede 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesindeki "Kanunun eki" ibaresinin "Kanuna ekli" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Keven	Suat Özcan	Yıldırım Kaya
Yozgat	Muğla	Ankara
Mustafa Adıgüzel	Serkan Topal	Murat Emir
Ordu	Hatay	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Elimde daha sıcaklığı geçmemiş bir kanun teklifi var. Daha önce müjdesini vermiş gibi yaptığımız, özellikle kadına karşı şiddet ve sağlıkçılara karşı şiddetle ilgili yasa teklifiniz elimizde. Baktığımız zaman olumlu birkaç şey var ama sizin her zamanki huyunuz burada da depreşmiş; zehri şekerle sarıyorsunuz, sanki iyi bir şey yapıyormuş gibi gösteriyorsunuz ama iyi bir şey yaparken dahi içerisine bir sürü tuzağı eklemekten de geri kalmıyorsunuz. Doğrusu, sizin aklınıza gelen, şeytanın bile aklına gelmez.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu teklifte özellikle sağlıkçılara karşı şiddet, katalog suçlardan yapılıyor yani bir tutuklama sebebi olarak değerlendirilecek; bu, olumludur ama devamına geliyoruz, bakıyoruz, son derece tehlikeli hükümler var. Eğer kamuda çalışıyorsa veya üniversite hastanesinde çalışıyorsa veya özelde çalışıyorsa bu kişilere dönük olarak soruşturma yapılabilmesi bir kurulun iznine bağlanıyor. Aslına bakarsanız zaten memur sıfatı taşıyanlar, 4483 sayılı Kanun gereğince izne bağlı soruşturulabilirler yani bunu aslında, bu Bakanlık kendi uhdesine almak için yapıyor; ne yapıyor? Mesleki Sorumluluk Kurulu kuruyor. Zaten işinin gücünüz kurul kurmak; her defasında değişik kurullar ihdas ediyorsunuz, bütün yetkileri elinize toplamak istiyorsunuz.

Peki, bu Kurul ne yapacak? Bir hekim hakkında bir hata yaptığı bir soruşturma iddiası var ise bakacak "Soruşturulsun mu, soruşturulmasın mı?" diye. Peki, bu Kurul kim, kimlerden oluşuyor: Bakan yardımcısı, 4 genel müdür, 2 de dışarıdan alınacak hoca. Yani tamamen bürokratik, tamamen sizin

bürokratik zincirinizin parçası olan kişileri Kurul olarak atıyorsunuz ve diyorsunuz ki: “Bu soruşturma iznini buna verdik.” Aslında zaten mevcut kanunda kurullar vardı ama siz bütün yetkiyi bakanlıkta, kendi uhdenizde toplamak istiyorsunuz.

Peki, biz bu Kurula nasıl güveneceğiz? Yani sanki hekimler için iyi bir şey yapıyormuş gibi görünüyorsunuz ama hekimlerin tepesinde yeni bir kılıç sallandırılmaya başlıyorsunuz. Sevdiklerinizi, beğendiklerinizi, AKP’li olanları, sizin sendikalarınıza üye olanları affedeceksiniz, “Soruşturulmasın.” diyeceksiniz ama sonrasında, TTB’ye üye ise veya sizin hoşunuza gitmeyen düşünceleri var ise kendiniz kafanıza göre değerlendireceksiniz ve “Soruşturulsun.” diyeceksiniz; bunun hukukla, adaletle, akılla, vicdanla açıklanması mümkün değil.

Bu Kurulun yetkileri bitmiyor arkadaşlar, sıkı durun. Hukuk davası açıldı, tazminat oluştu. Anayasa 125 gereğince tazminat davası önce kamu adına açılır, kamu eğer ihtiyaç duyarsa buna rücu davası açar, ilgili yargılanır ve suçu varsa tazminatı öder ama burada ne yapıyorsunuz? Rücu edilip edilmeyeceğine de bu beyler karar verecekler yani mahkemenin yerine geçecekler. Bir hukuk devletinde bakan yardımcısı ve 4 genel müdürden oluşan bir heyet, mahkemenin yerine geçebilir mi? Bu, Anayasa’ya, hukuk devletine uygun olabilir mi? Böyle bir şey getiriyorsunuz. Yani daha somutlaştırayım arkadaşlar, uykunuz gelmiş belli: Bir hekimin yaptığı bir işlemde dolayı devlet hastanesi, üniversite hastanesi hakkında 1 milyon lira tazminata hükmedildiyse beyler oturacaklar, bakacaklar; o kişinin, ilgilinin 1 milyon lirayı ödeyip ödememesine “Devlet mi ödesin, doktor mu ödesin?” diye karar verecekler. Bu olabilecek bir şey mi? Doktorlara, hekimlere yapılacak bundan daha büyük saldırı olabilir mi? Bunun adı, bürokratik şiddettir. Siz, vatandaşın şiddetini önlemeye kalktınız ama aslında son derece zararlı ve son derece tehlikeli bir hükmü Meclisin önüne getireceksiniz.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bakın, sağlık alanı sizin öyle tek başınıza yönetebileceğiniz ve istediğiniz gibi düzenleyebileceğiniz bir alan değildir. Zaten geldiniz, işi duvara dayadınız; şu anda Türkiye’de insanlar muayene olamıyor, randevu alamıyor, randevu bulsalar ameliyat olamıyor, ameliyat randevusu alsalar malzeme bulamıyor. Bütün bu zorlukların, sıkıntıların sebebi de sonuçta hekimlerin tepesine çıkıyor; ya şiddet olarak yaşıyorlar ya da Cumhurbaşkanının hakaretleri ve hedef göstermeleri olarak katlanmak zorunda kalıyorlar.

Sayın Cumhurbaşkanının “Giderlerse gitsinler.” sözü çok eleştirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Devamla) - Ben konuşulmayan birkaç açıdan kısaca değineceğim. “Yeni mezun hekimlerle yolumuza devam ediyoruz.” diyor Sayın Cumhurbaşkanı. “Günaydın!” derler çünkü Türkiye’de zaten yeni mezun hekimlerin hepsi atanıyorlar. Hele ihtisası bitirince veya yan dal ihtisası yaparsa zaten mecburi hizmeti var Sayın Cumhurbaşkanı, onlar zaten çalışıyorlar. Sonra “Asistan hekimlerle yola devam ederiz.” diyor. Ya, sizin asistan hekimlerin günde otuz altı saat nöbet tuttuğundan haberiniz yok mu, hiç bunları bilmiyor musunuz? Buna rağmen oluyor bunlar. Yurt dışından doktor getirecekmiş; Pakistan’dan, Suriye’den getirebilirsin tabii; Amerika’dan, Almanya’dan getirsene cesaretin varsa, yüreğin yetiyorsa. Yani bir Cumhurbaşkanının Türkiye’nin gerçeklerinden bu kadar kopuk olmasına şaşmamak mümkün değil. Tabii, bir de özel hastanelere karşıymış gibi duruyor, öyle konuşuyor, özele giden doktorları tehdit ediyor ama kendi Bakanlığını özel hastaneler zinciri olan birisine teslim etmiş birisi yapıyor bunu. Bunu da şiddetle kınıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyette olup, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde geçen “eklenmiştir” ifadesinin “ilave edilmiştir” ifadesiyle değiştirilmesini teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Kemal Peköz

Erol Katırcıoğlu

Batman

Adana

İstanbul

Kemal Bülbül

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Antalya

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Yasin Öztürk

İzmir

Denizli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz'e aittir.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 10'uncu maddesi üzerinde söz aldım.

İki gündür Akademi üzerinden daha çok Diyanet İşleri Başkanlığını konuşuyoruz. Niçin Diyanet İşleri Başkanlığını konuşuyoruz? Çünkü Diyanet İşleri Başkanlığının olması gerektiği gibi olmadığını düşünüyoruz ama zaten, şu anda anlatılırken de -konuşan arkadaşların da haklarını yemeyelim-genellikle doğru bir şey söylüyorlar, diyorlar ki: “Diyanet İşleri Başkanlığı İslamiyet'e hizmet için kurulmuştur.” Oysa ki biz, Türkiye'de sadece Müslümanların yaşamadığını, Hristiyanların yaşadığını, farklı mezheplerden, farklı dinlerden, farklı inançlardan insanların olduğunu da biliyoruz ve bunlara hizmet edilmesi gerektiğini de ifade ediyoruz. Yani biz isterdik ki Diyanet İşleri Başkanlığı bütün inançları kapsayacak şekilde örgütlenmiş olsun, bütün inançlara aynı mesafede, aynı konumda davransın, biz de alt birim olarak oluşturacağı bir şeyin üzerinde onun daha mükemmel hâle gelmesi için tartışma yürütelim, konuşalım, önerilerimizi, düşüncelerimizi söyleyelim. Bu nedenle, baştan yanlış olan bir şey olduğu için, biz, alt birimlerin de buna uygun örgütleneceğini, o nedenle de buna karşı olduğumuzu ifade ediyoruz.

2 kişi bir alacak verecek meselesinde bir tartışma yürütüyorlarmış, iş kavgaya dönüşünce mahkemeye gitmişler. Hâkim alacaklı olana sormuş, alacak iddiasında olana sormuş, demiş ki: “Siz niçin kavga ediyorsunuz?” Alacaklı demiş ki: “Benim bu adamdan alacağım var, alacağımı ödemiyor, istediğim zaman da benimle kavga ediyor.” Borçluya sormuş: “Bu insanın senden alacağı varmış, ödemiyoymuşsun. Niçin ödemiyorsun?” Borçlu “Ben bu insanı hiç görmedim hayatımda, hiç tanımıyorum.” demiş. Alacaklı itiraz etmiş, “Beni nasıl tanımazsın?” demiş. Öteki “Tanımıyorum.” demiş. 2-3 sefer tekrarlayınca alacaklı demiş ki: “O zaman ben de seni hiç tanımıyorum.”

Şimdi, bizim durumumuz da böyle bir şey. Beni tanımayan yani vergilerimle bana değil, başka bir inanca hizmet eden, bu inancı da sadece İslamiyet'e değil, İslamiyet'in de 1 mezhebine, 4 mezhebenden 1 tanesine hizmet eden... Mesela, Şafilere hizmet etmiyor, Malikilere hizmet etmiyor, Hanbelilere hizmet etmiyor. Diyeceksiniz ki: "Maliki, Hanbeli Türkiye'de çok az ya da yok." 1 kişi bile olsa madem bir hakkı var, bu hakkının savunulması, bu hizmetin de yapılması lazım.

Diyanet İşleri lüks ve şatafat içerisinde yaşamaya devam ediyor mu? Evet. Beş yıldızlı, yedi yıldızlı otellere kadar toplantılar yapabiliyor mu? Yapabiliyor. Birkaç milyonluk aracı yetersiz bulup "Eski bir araçla gidip geliyorum, yeni bir araç alamıyorum." diyecek kadar da pervasız davranabiliyor. Bu ülkede bu kadar yoksulluk, bu kadar yolsuzluk varken, bu kadar olumsuzluk yaşanırken olur olmaz her konuda fetva veren bir Diyanet İşleri Başkanlığı bu konularda bugüne kadar sesini çıkarmıyor, bu kadar haksızlık olurken "Neden bu haksızlıklar yapılıyor? Neden bunlar gündemde olabiliyor?" diye bir tepki göstermiyor.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2019'da 104.814, şimdi ise 128.469 personeli var, 89.445 camiyi de uhdesinde bulunduruyor ama buna karşılık, cemevleri gibi bir ibadethaneyi şu ana kadar ibadethane olarak görmüyor, kabul etmiyor ve kendisine sorulduğu zaman, belediyeler planlara cemevi yeri olarak işlemek istedikleri zaman da "Böyle bir şey yoktur. Bizim ibadet yerimiz camilerdir." deyip kestirip atabiliyor, böyle de bir haksızlık yapabiliyor. Bu kadar personelin içerisinde farklı inançlarda, farklı dinlerde olan bir tek kişinin olduğunu bugüne kadar kimse bize söyleyemedi, ispatlayamadı. Bu kadar cami varken karşılığında diğer ibadethanelere dostça yaklaşımaması, onların giderlerinin karşılanmaması da ayrı bir garabet. Dolayısıyla, ben diyorum ki: Bizi tanımayan, bize hizmet etmeyen, farklı kesimlerdeki insanlara da hizmet etmeyen bir kurulu kabul etmiyoruz, haklarımızı da helal etmiyoruz ve onun oluşturacağı hiçbir kuruma güvenmediğimiz için kurulacak olan Akademiyi de doğru bulmuyoruz. Olmayacağını, baştan yanlış iliklenen bir düşmanın sonunun doğru iliklenemeyeceğini söylüyoruz. İleri gidiyorsanız eğer, arka tekerlek ön tekerleği takip etmek durumundadır. O nedenle, Diyanet İşleri Başkanlığı yanlış örgütlenmiştir, şu anda da yanlış içerisinde, kurulacak olan ona bağlı kuruluşlar da yanlış olacaktır, onun için kabul etmiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İktidarda kim olursa olsun siyasetten ari tutulması zorunlu 3 temel yapı vardır: Ordu, yargı ve Diyanet. Çünkü bu milletin dosta ve düşmana gücünü gösterebilmesi, başı derde girsin girmesin hakkında verilecek yargı kararına saygılı olabilmesi ve inancının gereklerini yerine getirirken tuzaklara düşmemesi için bu kurumlar güçlü ve bağımsız bir şekilde yapılmak zorundadır. Bu nedendir ki cumhuriyetimizin kuruluşunun üzerinden daha bir yıl geçmeden iki kurumsal yapının kuruluşu aynı tarihe denk getirilmiştir. 3 Mart 1924 tarihinde Şeriye ve Evkaf Vekâleti kaldırılarak yerine Başvekâlet bütçesine dâhil ve Başvekâlete bağlı Diyanet İşleri Reisliği, bugünkü adıyla Diyanet İşleri Başkanlığı, yine kaldırılan Erkânıharbiyeumumiye Bakanlığının yerine Genelkurmay Başkanlığı kurulmuştur. Bu iki kurumun aynı günde kurulmasının gerekçesi aynıydı; Diyaneti ve askeriyeyi siyasetin dışına çıkarmak. Kurucu Lider'in bu konudaki haklılığı, ülkemizde geçtiğimiz yıllarda on yılda bir tekrarlanan

askerî darbelerin sonuçları itibarıyla ortadadır. Ayrıca, 15 Temmuzda da dini kullanan bir örgüt, paralel bir yapılanmayla özellikle yine bu 3 kurumsal yapıya zarar vermiştir; yargı, Diyanet ve askeriye.

15 Temmuz darbe girişiminden ders alınmış mıdır? Tartışılır. Bugün hâlâ bazı cemaatlerin iktidar üzerinde etkili olduğu bilinmektedir. FETÖ'den en büyük dersi alması gereken iktidar, hâlâ oy deposu olarak gördüğü bazı cemaatlere ne istedilerse vermeye devam etmektedir.

Kurumsal olarak bağımsız olması gereken Diyanet İşleri Başkanımız da ne yazık ki verdiği fetvalarla iktidarı aklayıcı pozisyonda görev almakta, iktidarın sipariş fetvalarını hazırlamakta, vazgeçemediği bireysel alışkanlıklarıyla da millî hassasiyetleri yadsıyan fesli hasta ziyaretleriyle toplumun tepkisini çekmeye de devam etmektedir.

Ne yazık ki kurumsal yapıdaki bu bozulmaların tek adresi Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Atamaların tek bir kişinin onayı çerçevesinde gerçekleşmesi, icraatın da onay makamının takdirine göre şekillenmesine neden olmaktadır. Kurumsal denetim ve hesap verebilirliğin devre dışı kaldığı bu sistemde, takdir de takdir de kişiye özel hâle gelmiştir.

Bu sistemden çıkışın adresi bellidir. İlk olarak Sayın Genel Başkanımızın dile getirdiği ve hassasiyetle üzerinde durduğu güçlendirilmiş parlamenter sistem, özellikle liyakatin gözetilmesi gereken Genelkurmay Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, MİT Başkanlığı gibi önemli atamalarda Cumhurbaşkanına söz hakkı vermekle birlikte, tek başına karar verme yetkisine son verecektir. Bu sistemde üst düzey atamalar üçlü kararnameyle yapılacak ve liyakat, sadakatin yerini alacaktır.

Değerli milletvekilleri, uygulamalarıyla tartışılmaması gereken bir kurum olan Diyanet, ne yazık ki lüks harcamalarıyla tepki toplamaktadır. Tahsis edilen makam otomobilleri, başkan ve başkan yardımcılarını konutları için yapılan harcamalar, lüks otellerdeki seminerler toplumun büyük kesimlerinde eleştirilene neden olmaktadır. Tabii ki bütçesinin büyük bir bölümünü personel giderlerine ayırmak zorunda olan Diyanet İşleri Başkanlığına bu anlamda bir sözümüz yok ancak bu bütçenin amaç dışı harcamalarla şişirilmesi toplumun her kesiminin dikkatini çekiyor.

Diyanetin büyük bütçesinden küçük bir örnek vereyim: 2010 yılında Diyanet İşleri Başkanlığına, radyo ve televizyon kurumları ile diğer yayın kuruluşları vasıtasıyla toplumu din konusunda aydınlatma görevi verilmiştir. Bu görevlendirmeye hiçbir sözümüz yok, doğru bir uygulama. Bu görevlendirme doğrultusunda, Diyanet, 2012'de TRT'yle yapılan protokol sayesinde TRT Anadolu kanalında on iki saatlik yayın hakkına sahip oldu. Bütün masraflar TRT bütçesinden karşılanıyor, TRT'nin teknik ekipleri kullanılarak yayınlar yapılıyordu programları da Diyanet İşleri Başkanlığının imam-hatipleri, müftüleri ve ilahiyat fakültesinin akademisyenleri yapıyordu, hatta yayınlanacak programları Diyanetin uzmanları denetliyordu, herhangi bir sorun da yaşanmıyordu çünkü TRT'nin deneyimli personeli, teknik imkânları ve geniş arşiviyle kaliteli dinî programlar üretiliyordu. 2016'da bir torba yasayla vakıflara radyo ve televizyon kurma hakkı verildi. Bu imtiyazın hemen ardından, 2018'de Türkiye Diyanet Vakfına bağlı olarak Vakıf Medya Sanat Radyo Televizyon AŞ kuruldu ve Diyanet TV kablo ve uydu lisansı alarak yayıncılığa başladı ve TRT'den ayrıldı. Diyanet İşleri Başkanlığı, önce Diyanet Vakfı aracılığıyla bir televizyon için ne gerekiyorsa bütün harcamaları yaptı; stüdyolar kuruldu, kameralar, montaj setleri, naklen yayın araçları alındı, yine pek çok personeli bünyesine dâhil etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - ...ve izlenebilir bir yayın politikası uygulanmayınca da zarar etmeye başladı. Diyanet Vakfı üzerinden yapılan harcamalar için gelir yetersiz kalınca, imdada yine Diyanet

İşleri Başkanlığının bütçesi yetiştii. İlk zamanlar personel ve program giderlerinin bir kısmı Diyanet Vakfı tarafından karşılanırken şimdi büyük bir kısmı Diyanetin bütçesinden ödenmeye başlandı.

Diyanet Vakfı geçmişte büyük hizmetlere imza atan bir vakıf. Yurt dışında camiler yaptı, tarihî eserlerin restorasyonunu ve yurtlar yaptı, öğrencilere burslar verdi, garibanlara yardımda bulundu. Gelirinin büyük bir bölümü bağışlara dayanan ve birçok hayırlı hizmet gerçekleştiren bu vakfın, TRT'nin imkânlarından yararlanırken yüklü harcamalar yapmasına, bir televizyon macerasına atılmasına gerek var mıydı? Nereden nereye? "Beytülmal" diye devlet idarecilerinin bir mumun bile hesabını yaptığı zamandan, har vurup harman savuracak kadar beytülmalı talan edercesine hiçbir beis görmeden güya dini temsil eden devlet yöneticilerine diyelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.11

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

11’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri okutup aykırılık sıralarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesindeki “eki” ibarelerinin “ekli” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Keven	Mustafa Adıgüzel	Suat Özcan
Yozgat	Ordu	Muğla
Abdurrahman Tutdere	Yıldırım Kaya	Serkan Topal
Adıyaman	Ankara	Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talep eden Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu elimdeki bir mahkeme kararı; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairenin kararı. Bu karar 26 Nisan 2016’da çıktı. Bu karar ne diyor? Bu karar, Türkiye’deki cemevlerinin ibadethane olduğunu tescilleyen bir karar. Peki, bu karar 2016’da çıktı, o günden bugüne kadar AK PARTİ iktidarı bu kararın gereğini yerine getirdi mi? Getirmede. Yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı ne yaptı? Alevi çalıştayları yaptı, dedeleri topladı ancak sadece oyaladı, bugüne kadar bu kararın gereğini yerine getirmede. Bu teklifte de buna ilişkin bir düzenleme yok. O zaman, buradan iktidara şu çağırımı yapıyoruz: Milyonlarca Alevi’nin ibadethane olarak kabul ettiği cemevlerinin yasal statüye kavuşması için gerekli çalışmalarını bir an evvel yapın ve bu insanlarımızı daha fazla mağdur etmeyin.

Değerli milletvekilleri, 2 Mart ve 4 Mart tarihlerinde, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun görevlendirmesiyle, Genel Başkan Yardımcımız, Malatya Milletvekilimiz Sayın Veli Ağbaba’nın Başkanlığında 14 milletvekilinden oluşan bir heyetle Erzincan, Erzurum, Gümüşhane ve Bayburt’ta bir dizi saha çalışması yaptık ve vatandaşlarımızı dinledik. Gittiğimiz illerde sivil toplum

örgütlerini, odaları, esnafları ve sahadaki yurttaşlarımızı dinledik, dertlerine ortak olmaya çalıştık. Tabii, gittiğimiz her yerde gördüğümüz manzaralar gerçekten içler acısıydı; her tarafta işsizlik, her tarafta yoksulluk. Özellikle sokaklarda genç işsizlerin sayısının çokluğu hepimizin vicdanını kanattı.

Buradan, bir iki fotoğrafla, şu anda özellikle bu bölgedeki esnafımızın yaşanan ekonomik kriz nedeniyle yaşadığı mağduriyetleri sizlere aktarmak istiyorum. Burası Erzurum, Erzurum'un en işlek caddelerinde bir manav. Bu manava bizzat kendim girdim ve manavla yapmış olduğumuz sohbetle kendisi aynen şunu söyledi: “Bundan önceki elektrik faturam 2 bin liraydı, şu anda 7.500 lira geldi. Şu an alışveriş yapan vatandaşlarımız domatesi, biberi kiloyla alamıyorlar, artık taneyle alma dönemi başladı.” Gerçekten, şu poşette de o an alışveriş yapan bir vatandaşımızın yaptığı alışverişini görüyorsunuz; 4 tane domates, 3 tane biber. İşte, şu anda vatandaşın ve esnafın içinde bulunduğu durumu en iyi özetleyen fotoğraflardan bir tanesi.

Yine, Bayburt'ta, gerçekten hepimizin vicdanını kanatan bir başka fotoğraf: Burası Bayburt, Bayburt'ta bir terzi dükkânı. Değerli milletvekilleri, bakınız, yanan bir soba, sobanın üstünde bir ütü. Terzi esnafı, elektrik faturasının ağırlığından ve fahiş olmasından kaynaklı “Artık biz, ütüyü fişe takamıyoruz, sobada ısıtıp malzemeleri bu şekilde ütülüyoruz.” dedi. İşte bu fotoğraf, AK PARTİ iktidarının ekonomik politikalarının çöküş fotoğrafıdır, değerli arkadaşlar, bu, sizin iktidarınızın esnafı çökerttiğinin fotoğrafıdır. Bu ütünün sıcaklığı sandıkta sizleri yakacak. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer tedbir almazsanız, eğer bu esnafın sesini duymazsanız, eğer bu insanlarımızın bu mağduriyetine bir an evvel çözüm bulmazsanız, inanın ki vatandaşımız sizi sandıkta mutlaka cezalandıracak, bunu bilebilirsiniz. Biz sizleri uyarıyoruz, vatandaşlarımıza artık çile çektirmeye son verin, görevinizi yapın ve milletimizi bu mağduriyetten kurtarın.

Yine, Erzincan'da karşılaştığımız bir durum: 9 belde ve 2 köyde taşıma işi yapan minibüsçü esnafımız özellikle mazot fiyatlarının yüksekliğinden şikâyet etti. Bir de özellikle bütünşehir uygulaması nedeniyle orada bir pilot uygulama yapılmış; Belediye, yaklaşık 85 kişilik bu minibüsçü şoför esnafına “Sizin haklarınızı koruyacağız.” diye söz vermiş. Ancak zaman geçmiş, aylar geçmiş, yıllar geçmiş, Erzincan Belediyesi bu konuda adım atmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Biz buradan Erzincan'daki taşıma esnafı adına Erzincan Belediyesine de çağrı yapıyoruz, bu esnafımızın mağduriyetini giderin ve bu insanlarımızı daha fazla mağdur etmeyin, bu yurttaşlarımızın kazanılmış haklarına saygı duyun diyoruz.

Buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden Erzurum'a, Erzincan'a, Bayburt'a ve Gümüşhane'ye selam olsun diyoruz. Bizler Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bundan sonra da sizin sesiniz olmaya devam edeceğiz, zorlukları, bu zor günleri aşmanız konusunda size her türlü destek olacağız. İnşallah, biz iktidarı uyaracağız; iktidar sorunu çözdü, çözdü; çözmedi, Allah'ın izni ve sizin desteğinizle iktidara geldiğimizde bu sorunları Millet İttifakı olarak biz çözeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, aynı mahiyetteki önergeleri birlikte okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Necdet İpekyüz	Serpil Kemalbay Pekgözeği
Adana	Batman	İzmir
Erol Katırcıoğlu	Kemal Bülbül	Garo Paylan
İstanbul	Antalya	Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Adana	İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan'a aittir.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarımdan alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, demokratik bir devletin kapsayıcı kurumları olur, demokratik bir devlette devlet herkese hizmet eder. Bizim de bir Diyanet İşleri Başkanlığımız var. Değerli arkadaşlar, eğer, şimdi bir kişi çıkıp "Diyanet İşleri Başkanlığı Türkiye'deki tüm inançlara hizmet ediyor." derse, ben, şu anda bu konuşmamı derhâl durdurabilirim ama durum öyle değil arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığı şu anda yalnızca İslam inancına ve onun yalnızca bir mezhebine hizmet ediyor. Oysa, arkadaşlar, hepimiz vergi veriyoruz, hepimiz bu devletin hizmetlerini karşılama için vergi veriyoruz öyle değil mi? Ben bir Ermeni Hristiyan yurttaş olarak vergi veriyorum. Bu ülkede Hristiyanlar, Museviler, Aleviler, hatta inanmayanlar vergi veriyorlar ama arkadaşlar, bu vergiler nereye harcanıyor Diyanet İşleri Başkanlığı üzerinden? Tek bir inanca harcanıyor. Bu doğru mudur, bu hak mıdır? Bence değil arkadaşlar.

Bakın, ben Tevrat'ı da okudum, İncil'i de okudum, Kur'an-ı Kerim'i de okudum. Her din adaleti vaz ediyor. Burada siz bir adalet görüyor musunuz? Bence görmemeniz lazım. Bakın, zorunlu din dersi vardı, ben de zorunlu din dersinde İslam inancını dinlemek için o sınıfta bulunmak durumunda kaldım ve hoca şunu anlattı, dedi ki: "Her günahı Allah affedebilir ama bir şeyi affetmez, kul hakkını affetmez." Bakın, açıkça söylüyorum buradaki bürokratlara ve sizlere: Bu yasa teklifine de "evet" deyin, ben sizlere hakkımı helal etmiyorum, hakkımı helal etmiyorum arkadaşlar. Hadi buyurun, hadi hesabını verin bu dünyada da öbür dünyada da, hadi, buyurun. Burada büyük bir kul hakkı var arkadaşlar. Bakın, yasanın gerekçesi burada, ne diyor yasa? "İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak işlerini yürütmek; din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek." diyor. Peki, arkadaşlar, güzel, böyle bir hizmet var, güzel, ne güzel. Peki, size şunu söyleyeceğim: Ermeni Patrikhanesinin de aynı amacı var ya, Rum Patrikhanesinin de aynı amacı var, cemevlerinin de aynı amacı var. Ya, siz Ermeni Patrikhanesine daha statü vermediniz, statüsü yok, statüsü yok -Yaşar, ne yaşar ne yaşamaz- Rum Patrikhanesinin bir statüsü yok, cemevlerinin statüsü yok bu ülkede ya. Hak mıdır bu arkadaşlar, adalet midir? Devam ediyor, ne diyor biliyor musunuz? "Din hizmetlerinin çağın ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde yürütülmesi

ancak nitelikli din görevlileriyle mümkündür ve bunları eğitmemiz lazım.” diyor. Çok güzel, çok doğru. Peki, arkadaşlar, Tayyip Erdoğan da “Dindar nesil yetiştirmek istiyorum.” diyor. Size bir iddiayı söyleyeyim: Ermeni Patrikhanesi de dindar bir nesil yetiştirmek istiyor, Ermenilerin dindar olmasını istiyor, bunun için mücadele veriyor; peki, Ermeni Patrikhanesinin ruhban okulu açmasına niye izin vermiyorsunuz? Rum Patrikhanesi de Rumların dindar yetişmesi için mücadele veriyor, aynı buradaki amaçlar doğrultusunda, neden Rum Patrikhanesinin ruhban okulunu açmasına ve kendi cemaatini dindar yapmasına izin vermiyorsunuz? Neden cemevlerinin bu anlamda önünü kesiyorsunuz? Ya, Allah’ınızı severseniz, on binlerce caminin elektriğinin faturasını devlet ödüyor da niye 50-100 tane kilisenin, 30-40 tane havranın elektriğini bu devlet ödemiyor, neden cemevlerinin elektriğini bu devlet ödemiyor arkadaşlar, neden? Burada bir hak, adalet görüyor musunuz değerli arkadaşlar?

Bakın değerli arkadaşlar, bu anlamda ben size bir şey daha önereceğim. Bakın, Osmanlı’da her cemaat, her inanç kendi örgütlenmesini yapmış. Biz şunu da demiyoruz: Ya, 50 bin imamın maaşını veriyorsunuz, 200 papazın da maaşını verin. Onu biz karşılıyoruz, biz örgütlenmişiz. Ermeni toplumu örgütlenmiş, vakıflarını kurmuş, cemaat bağışlarda bulunuyor, papazımızın maaşını veriyoruz. Orada cemediyoruz, bir araya geliyoruz, bu bir örgütlülüktür. Ya, Osmanlı’da İslam dini de örgütlüydü ya; her mahallede, her ilçede vakıf vardı, kendileri topluyorlardı maaşlarını, caminin ihtiyaçlarını karşılıyorlardı, imamın maaşını veriyorlardı icabında. Neden böyle bir örgütlülük olmasın arkadaşlar? Neden devlet tek bir inanca hizmet etsin? Bakın, her şeyi devlete bırakırsanız din devletleşir; doğru değil. Dini devletin tasallutundan kurtarmak lazım. Yapmamız gereken, Diyanet İşlerini bir koordinasyon kuruluna çevirmek; bir koordinasyon kurulu olmalı, denetim yapmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, halk kendisi örgütlenmeli, bu örgütlülüğün önünü açalım. Öyle, göreceksiniz, halk dinine daha çok sahip çıkacak, camisine, kilisesine, havrasına, cemevine daha çok sahip çıkacak. Bu, yanlıştır, hak değildir, adalet değildir.

Bu açıdan hepinizi kul hakkını tekrar düşünmeye, adaletli bir düzen kurmaya çağırıyorum; hak için, adalet için.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 316 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak getirilen bu kanun teklifini uygun buluyoruz ama Diyanet İşleri Başkanlığı son yıllarda en çok eleştirilen kurumlarımızdan biri. Göz bebeğimiz olan bir kurum neden bu kadar eleştiriliyor, neden bu kadar gündeme geliyor? Bunlara baktığımızda, Diyanet İşleri Başkanının ve bazı din adamlarımızın siyasi bir figür olarak iktidar propagandası yapıp kurumu yıpratmalarından ve güvenilirliklerini kaybetmelerinden kaynaklandığını görmekteyiz. Camileri miting alanına çevirmeyi, cami çıkışlarını siyaset arenasına dönüştürmeyi, hatta camilerde AK PARTİ ilçe toplantıları yapmayı ve bazı sivil toplum kuruluşları aracılığıyla iktidar lehine yemekli organizasyonlar yaptırılmayı alışkanlık hâline getirdiniz. Yetmiyormuş gibi, iktidar milletvekilleri olarak müftü ve imam atamaları için referans olmanız, hakkıyla görev ve atama bekleyen imamlarımızı da rahatsız etmektedir. Hâlbuki Diyanet İşleri Başkanlığımız yüce dinimizin yapılmasını tavsiye ettiği ve uzak durulmasını emrettiği kavramlara bağlı kalınarak yönetilse, siyasette tarafsız kalsa bu denli eleştirilmez ve yıpratılmazdı. Dini siyasete alet etmek, dünyevi makam, mevki ve imkânları elde etmek gayesiyle siyasete aracı olarak kullanmak yüce dinimiz İslam’a da aykırıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarı, Cumhurbaşkanlığı hükümet etme sisteminde ülkemizi yönetme becerisini iyice kaybetmiş, vatandaşından kopmuş ve artık milletimizin hiçbir beklentisine cevap veremez duruma gelmiştir. Bu sistemin ülkemizi ne hâle getirdiğini anlamak için son beş yıla bakarsak halkımızın nasıl fakirleştiğini rahatlıkla görebiliriz. 2017 yılında asgari ücret 2 çocuklu bir aile için asgari geçim indirimi dâhil 1.600 liraydı. TÜİK'in enflasyon oranına müdahale etmesiyle bugün asgari ücret 4.253 lira. Kurumlara nasıl müdahale edildiğine bir örnek de Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığının 2022 yılı fitre miktarını 1 kişinin 2 öğünü için 40 lira olarak açıklamasıdır. Hâlbuki Din İşleri Yüksek Kurulu, 2020 yılında fitre miktarını 27 lira, 2021 yılında ise 28 lira olarak açıklamıştı yani artış yüzde 3,7'ydi. Oysa gıda fiyatları 2021 yılında yüzde 20,6 artmıştır, şubat ayı itibarıyla iki yıllık gıda fiyat artışı ise yüzde 95'tir. Buna göre 2022 yılında bir kişinin fitre miktarının 53 lira olması gerekiyordu. 4 kişilik ailenin otuz günlük fitre miktarı ise 6.360 lira olması gerekiyor. Burada bile kurumlara nasıl müdahale edildiği açıkça görülmektedir.

Memura zam verilmeden önce TÜİK'e müdahaleyle enflasyon oranını açıklatıyorsunuz. Ramazanda fitre miktarı açıklanmasında Din İşleri Yüksek Kuruluna müdahale ediyorsunuz. Vatandaşın rahat oruç tutması için açıklanan fitre miktarına bari müdahale etmeyin değerli arkadaşlar.

Ramazanda 4 kişilik ailenin 2 öğün mutfak masrafı makyajlı açıklanan 40 lirayla bile 4.800 lira ediyor ayda oysa olması gereken fitre miktarı aylık 6.360 liradır, verdiğiniz asgari ücretse fitre miktarının altında, 4.253 liradır. Ev kirası, doğal gaz, elektrik faturaları ve giyim masraflarını ilave ederseniz, bırakın asgari ücretle çalışanları, devlet memurlarının büyük bir bölümünün bile fitreye muhtaç hâle geldiğini görüyorsunuz. Vatandaşlarımızı ülke tarihinin en yüksek elektrik ve doğal gaz faturaları ve akaryakıt zamları yüzünden isyan noktasına getirdiniz. Ekmek kuyukları, yağ kuyukları, akaryakıt kuyuklarıyla vatandaşı umutsuz ve yorgun düşüren bu ucube sisteme milletimiz ilk seçimde ve ilk fırsatta son verecektir.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in dediği gibi, AK PARTİ'nin toplumumuzu kutuplaştırmasından, insanlarımızı birbirine düşmanlaştırmasından, toplumun hassasiyetleriyle oynamasından, cumhuriyet değerlerimizle kavga etmesinden, yüce dinimizi siyasete alet etmesinden milletimiz bıktı, usandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bunların son bulması için hemen seçim istiyoruz ve seçimlerle birlikte bu iktidar gidecek, geleceğe umutla baktığımız aydınlık günler gelecektir.

İYİ Parti iktidarında güçlendirilmiş parlamenter sistemle tüm sorunları çözecek, ülke insanımızın özlem içinde beklediği demokratik hukuk devletini inşa edeceğiz diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 12- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) Eki (I) sayılı Cetvelin “A- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Alanlar” bölümünün (6) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6- Kadroları Din Hizmetleri Sınıfında yer alan personel;	Ek Ödeme Oranı (%)
a) Diyanet Akademisi Dini Yüksek İhtisas Merkezinde eğitim görevlisi kadrosunda bulunanlardan;	
1) 1-2 dereceden aylık alanlar	170
2) 3-4 dereceden aylık alanlar	160
3) Diğer derecelerden aylık alanlar	150
b) Diyanet Akademisi Dini İhtisas Merkezinde eğitim görevlisi kadrosunda bulunanlardan;	
1) 1-2 dereceden aylık alanlar	160
2) 3-4 dereceden aylık alanlar	150
3) Diğer derecelerden aylık alanlar	140
c) Diyanet Akademisi Eğitim Merkezinde eğitim görevlisi kadrosunda bulunanlardan;	
1) 1-2 dereceden aylık alanlar	150
2) 3-4 dereceden aylık alanlar	140
3) Diğer derecelerden aylık alanlar	130
ç) Vaiz kadrosunda bulunanlardan;	
1) 1-2 dereceden aylık alanlar	99
2) 3-4 dereceden aylık alanlar	99
3) Diğer derecelerden aylık alanlar	99
d) Diğer kadrolarda bulunanlardan;	
1) 1-2 dereceden aylık alanlar	98
2) 3-4 dereceden aylık alanlar	98
3) 5-7 dereceden aylık alanlar	98
4) Diğer derecelerden aylık alanlar	98

b) Eki (II) sayılı Cetvelin (4) numaralı sırasına “Diyabet İşleri Başkan Yardımcısı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Diyabet Akademisi Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

Necdet İpekyüz	Erol Katırcıoğlu	Kemal Bülbül
Batman	İstanbul	Antalya
Serpil Kemalbay Pekgözegü	Kemal Peköz	Musa Piroğlu
İzmir	Adana	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Musa Piroğlu.

Buyurun Sayın Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, 7 Mart saat 11.00 gibi sosyal medyaya bir “tweet” düştü. Bir anne, 10 yaşında otistik çocuğu var, yardım talep ediyor; basit bir şey istiyor. Çocuğunun diş ağrısı tutmuş. Çocuk evde duramıyor, hastaneye götürmesi lazım, bir taksiye bindirmiş hastaneye gidecek. Çocuk bağırdığı için taksici araçtan indiriyor, araç bulamıyor; taksi istiyor, taksi gelmiyor; Emniyeti arıyor, polis gelmiyor; ambulansı arıyor, ambulans da gelmiyor. Birkaç insan ve benim dâhil olduğum bir grup arkadaş süreci takip ettik, İstanbul Büyükşehir Belediyesinden yardım istedik ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi bir ambulans gönderdi ve çocuk hastaneye gitti ve çocuk rahatladı çünkü beni arayan arkadaş bu çocuğun yaşadığı dramı şöyle anlattı: “Ağrıdan ağzına tornavida sokuyordu.” dedi.

Peşine aynı hafta içinde bir başka haber gene Twitter’a düştü. Bir anne çocuğuyla beraber, bebek arabasındaki otistik çocuğuyla beraber dolmuşa biniyor. Dolmuş şoförü “Araba yer kaplıyor.” diye kadını indirmek istiyor. Kadın “Arabanın parasını da ödeyeyim.” deyince de “O kadar paran varsa git otomobil satın al.” diyor. Hiç kimse itiraz etmiyor, o çocuk ve araba dolmuştan indiriliyor.

Bir başka haber, gene aynı hafta; Sinan Gündoğdu, adını duymuşunuzdur, otistik bir birey. Pendik bakımevinde şiddete uğramış, iki kaburgası kırılmıştı. Annesi bakımeviden aldı, bir evde yaşıyor. Annesi bir odayı demir parmaklı bir kapıyla kapatmış ve çocuk o odada. Hastaneye gitmesi lazım ama çocuk bir atak geçiyor ve annesi üstünü giydiremiyor, hastaneye götüremiyor. Sinan’ın yaşadığı durumu insanlar otistik olduğu için sanıyor oysa Sinan’ın sorunu otistik olması değil, Sinan’ın bir tane temel sorunu var, diğerlerinin yaşadığı soruna benzeyen bir sorunu var; eğitim alamıyor. Çünkü otizm bir hastalık değil. Otistik bireyler eğitilebilirse, eğitime alınabilirlerse bir eşit vatandaş gibi hayata katılabiliyorlar ama sistem bu çocukların eğitim almasının önüne ciddi engeller çıkarıyor. Paralı sistemi getirmiş durumlar, birçok okula aileler çocuklarını yollayamıyor ve uygulama okullarının önemli bir kısmı da kapatılmış.

Bir başka sorun daha duruyor otistik bireyler için, Sinan’ın annesi açıkça yazıyor o “tweet”te. “Eğer çözmeyeceksiniz ben de çocuğum için ötanazi hakkını kullanmak istiyorum.” diyor ve inanın, otizmlili çocuğu olan annelerin, ailelerin yüzde 90’ı çocuklarının kendisinden önce ölmesini istiyor. Bu devlet, bu Hükümet, biz, hepimiz bu ülkede bu insanlara bu dramı yaşıyoruz. Belki siz bilmezsiniz, ben dolmuşun olmamasını yaşadım, ben otobüsün beni almamasını yaşadım, ben hastaneye gidememenin ne olduğunu da yaşadım. Engelliler bu ülkede en dipte yaşıyor ve buna seyirci kalıyor ve engellilik bir yoksulluk sorunu olarak devam ediyor.

Bu gördüğünüz araç çocukların yürümesi için yapılmış bir yürüteç, fiyatını söyleyeyim, 26.500 lira ve bu vasat bir araç, ben daha iyisini gördüm, 90 bin lira. Siz engellilere bakım yardımı olarak 1.200 lira verip, 840 lira verip engellilerin bu araçlara seyirci kalmasına yol açıyorsunuz. Engelliler hasta değiller, engelliler yeti kaybından dolayı böyle değiller, engelliler bir tek şeyden dolayı engelliler, onların yaşama katılma imkânları devlet ve toplum tarafından kısıtlandığı için engelliler. Devlet ve iktidar ne yazık ki engellileri toplumun vicdanına terk ediyor ve biz bu vicdanın ne olduğunu taksiden indirilen, otobüsten indirilen, dolmuştan indirilen insanlarda görüyoruz. Hükümet ne kadar vicdanıysa bu ülkenin toplumu da o kadar vicdanlı.

89 yaşındaki bir kadın hocayı, bir doktoru, Taksim Meydanı'nda yerde sürükleyen vicdan engellilere toplumdan vicdan istiyor. Ne yazık ki bu toplum da en az bu kadar acımasız olabiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Diyaneti konuşuyoruz, 6 bakanlıktan fazla bütçesi olan bir kurumu konuşuyoruz, yüzlerce eğitim kurumu olan bir kurumu konuşuyoruz, binlerce kadrosu olan bir kurumu konuşuyoruz ama bu çocuklar için hiçbir şey yapmıyoruz. Diyanete Akademi açacağınıza bu çocuklara okul açın, Diyanete para ayıracağınıza bu çocuklara para ayırın ve Diyanete imkân yaratacağınıza bu çocukların eğitime, bu çocukların hayata erişiminin imkânını yaratın ve inanın çok daha fazla sevaba girersiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddede önerge bulunmuyor.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddede 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 316 sıra sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 14: Bu Kanun Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.”

Ali Keven	Suat Özcan	Yıldırım Kaya
Yozgat	Muğla	Ankara
Mustafa Adıgüzel	Serkan Topal	İbrahim Özden Kaboğlu
Ordu	Hatay	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; önce hukuk ve liyakat açısından, daha önce diğer yasalar üzerinde yaptığımız inceleme açısından bu yasa teklifinin özellikle 3’üncü ve 5’inci maddelerinin Anayasa ve Anayasa Mahkemesi kararları açısından değerlendirmesini yapacağım.

Madde 3; ihtisas merkezlerinin görevlerinin yönetmeliğe bırakılması, Anayasa’nın 123’üncü maddesine aykırıdır zira Anayasa gereği kanunla düzenlenmesi gerekmektedir. Yine aynı maddede yükselme ölçütlerine ilişkin usul ve esasların da kanunla düzenlenmesi gerekirken yönetmelik alanına bırakılmış olması da Anayasa’nın 128’inci maddesine aykırıdır.

5’inci maddeye gelince; bu maddede öngörülen “sözlü veya uygulamalı sınav” Anayasa’nın 70’inci maddesinin öngördüğü liyakat ilkesine aykırıdır. Aday din görevlisi olarak atanacakların başvuruları, Akademi giriş sınavı, aday din görevlilerinin eğitim programları ve süresi, disiplin ve izin işlemleri, ilişik kesilme hâlleri, sözleşmeli personel pozisyonlarına atanma şartları, sınav ve usulleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Anayasa 28 gereği kanunla düzenlenmeliydi. Bu konuların da yönetmeliğe bırakılması Anayasa’ya aykırıdır.

Anayasa’ya aykırılıkla ilgili bu kadarla yetiniyor ve esasen Diyanet İşleri Başkanlığının Anayasa içerisindeki yerine değinmek istiyorum. Anayasa, dünyevi nitelik taşıyan bir metindir; insan haklarına dayanan, demokratik hukuk devleti ekseninde bütün inanç ve düşünce özgürlüklerini güvence altına alır. Anayasa’mızda Diyanet İşleri Başkanlığı da dünyevi bir bakış açısıyla düzenlenmiştir. Bu bakımdan, Diyanet İşleri Başkanlığının üç önemli hususu öne çıkmaktadır: Birincisi, hedef; ikincisi, amaç; üçüncüsü ise kaçınma. Hedef; yol, doğrultu, laikliktir 136’ncı maddeye göre. Amaç ise milletçe bütünleşme ve dayanışmadır. Kaçınma ise siyasi görüş ve düşüncelerden uzak durması Diyanet İşleri Başkanlığının. İşte, Diyanet İşleri Başkanlığı yasayla belirlenen görev, yetki ve sorumluluklarını bu üçlü anayasal hedef ve amaç doğrultusunda kullanmak durumundadır. Gerçekten bunu somutlaştırmak için laikliğin ne olduğuna bakmak gerekir. İki yönü var: Bir, olumsuz yönü; iki, olumlu yönü. Olumsuz yönü, devletin bir resmî dini tanımaması, resmen bir dini tanınamaması demektir ama bu, dinler karşısında tümüyle ilgisiz kalacağı anlamına gelmemekte, mabetler karşısında eşit muamele yapması anlamına gelmektedir eğer bir mabede yardım ederse. Laikliğin olumlu tarafı ise devletin din, vicdan ve inanç özgürlüklerini güvence altına almasıdır, bu güvenceyi de eşit biçimde güvence altına almak durumundadır. Laik toplum düzeni ancak laikliğin olumsuz ve olumlu yönleriyle güvence altına alınması sonucu mümkün olabilmektedir.

Anayasa’mız Diyanet İşleri Başkanlığının kuruluşuna denk düşen maddeyi görev ve yetkileri açısından 24’te somutlaştırmıştır. Bir, özgürlük ilkesini koyuyor. İki, kayıtlama ilkesi. Üç, koruma ilkesi. Dört, din ve ahlak konusunda bilgilendirme. Beş, yasaklama ilkesi. Bu bakımdan, kayıtlama; Anayasa’nın 14’üncü maddesine aykırı olmamak kaydıyla bütün dinsel ibadetler ve ayinler serbesttir. Nedir bu? Laik cumhuriyettir, demokratik ve laik cumhuriyete aykırı olmamak kaydıyla bütün dinler, ibadetler serbesttir. İnanç ve vicdan özgürlüğü insan haklarının sert çekirdeğinden yararlanır, savaş ortamında bile hiç kimseyi inancı ve dini sorulamaz, o denli güvence altındadır ama dinsel bilgilendirme hakkı açısından özellikle madde 24 fıkra dört sorunludur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin birçok kararını Türkiye uygulamamıştır, Diyanet İşleri Başkanlığının da bu konuda sorumluluğu bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

En önemlisi beşinci fıkra, dinî siyasete alet etme yasağıdır. Bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığının bir kollama görevi vardır, eğer yasama, yürütme, yargı dini siyasete alet ederse; iki, kendisinin de kaçınma görevi bulunmaktadır. İşte bu çerçevede, aslında din ve insan hakları bağlamında konuya baktığımız zaman insan hakları, laikleşme sürecinin bir ürünüdür ve din özgürlüğünün de güvencesidir, bu açıdan bakmak gerekir. Unutmayalım, Türkiye, 15 Temmuz'a hukuk ve liyakate, laikliğe saygı göstermediği için gelmiştir. Bu bakımdan, laiklikten, eşitlikten ve yurttaşlıktan uzaklaşılması Türkiye'yi 15 Temmuz'a getirmiş bulunuyor. Bu nedenle, bu düzenlemeleri çok titizlikle yapmak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu metinde üç önemli sorun var. Birincisi, bu torba yasa teklifinin adı “Diyanet akademisi” olmalıydı, bunu saklamaya gerek yok.

İkincisiyse, burada söz konusu olan yasa teklifinin Meclis tarafından yapılmamış olmasıdır, sipariş bir yasa teklifidir. Eğer bu yasa teklifi Meclis tarafından yapılmış olsaydı, teklif tekeli bizde olduğuna göre, Anayasa'ya uygun yasa teklifi olarak ortaya çıkardı.

Üçüncü önemli sorunsu, Diyanet İşleri Başkanlığına tüm dünyaya hizmet sunma görevi verilemez. Eğer böyle bir görev verilirse o zaman böyle bir yasa teklifiyle amaçlananın tersi sonuçlar ortaya çıkar ki bu da “İslamofobi” olarak adlandırılan bir gelişmedir. Diyanet İşleri Başkanlığı, bizim vergilerimizle Anadolu insanına, bütün inançlara eşit bir biçimde hizmet vermelidir, bütün dünyaya hizmet etme görevi bulunmamaktadır.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

İç Tüzük 86'ya göre lehte bir söz talebi bulunmaktadır; Çorum Milletvekili Sayın Erol Kavuncu.

Buyurun Sayın Kavuncu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EROL KAVUNCU (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı Diyanet Akademisi kurulmasına dair kanun teklifi lehinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün maalesef insanlık savaş, terör, salgın hastalık ve bütün dünyayı kuşatan adaletsizlikler sebebiyle çaresizlik ve umutsuzluk içerisinde hayat mücadelesi vermektedir. İnsanlık bir tarafta israf, bencillik ve rehavet; diğer yanda yoksulluk, sefalet ve sosyal yalnızlık kıskacında mücadele etmektedir. Bütün dünyada yaşanan bütün bu olumsuzların, işlenen tüm insanlık suçlarının temelinde şüphesiz iman zafiyeti ve inançsızlık yatmaktadır. Üçüncü dünya savaşı tehdidinin kapıya dayandığı; insanlığın terör, salgın hastalık, enerji ve gıda kriziyle kıskaca alındığı böylesi bir ortamda insanlığa umut olacak yegâne çıkış yolu da hiç şüphesiz İslam'dır, başka da çıkış yolu yoktur. İslam dini aziz milletimizin en kıymetli müştereki, en vazgeçilmez değeridir.

Diğer taraftan, Kur'an ve sünnet merkezli İslam dininin temel ilkeleri konularında topluma rehberlik yapmak ve ibadet yerlerini yönetmekle görevli Diyanet İşleri Başkanlığı, kurulduğu günden itibaren bu görevlerini yurt içinde ve yurt dışında büyük bir gayret ve özveriyle yürütmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugün Diyanet İşleri Başkanlığının varlığı milletimizin en büyük imkânlarından biridir. Zorlu Millî Mücadele yıllarından 1940'lı yılların yokluk, kıtlık, baskı dönemlerine, 15 Temmuz FETÖ ihaneti kalkışmasından zorlu Covid salgını sürecine kadar hep aziz milletimizin yanında yer almıştır. 15 Temmuz FETÖ darbe kalkışmasındaki “ezanları susturan darbelerle inat darbeleri durduran selalar” misyonuyla imam ve müezzinlerimizin diriliş ve kıyam selalarını unutmamız asla mümkün değildir.

Diğer taraftan, dünyada ve ülkemizde her alanda meydana gelen gelişmeler halkımızın bu güzide kurumdan beklentilerini de bir hayli yükseltmiştir. Toplumun bu beklentilerini karşılamak amacıyla bu önemli hizmetleri yürüten Diyanet din görevlilerinin daha kaliteli, verimli hizmet verebilmeleri ve mesleki anlamda daha donanımlı bir hâle gelmeleri amacıyla Diyanet Akademisi kurulması konusu Meclisin gündemine gelmiştir. Şüphesiz, Diyanet Akademisine duyulan ihtiyacın temelinde nitelikli din eğitiminin ancak nitelikli personelle verilebileceği gerçeği yatmaktadır. Bu sebeple, genel bir ifadeyle “din görevlisi” olarak adlandırılan başta vaiz, imam-hatipler olmak üzere Kur’an kursu öğreticisi, müezzin-kayyım gibi görevlilerin göreve başlamadan önce mesleki yeterliliklerinin geliştirilerek kutlu görevlerine hazır hâle getirilmeleri büyük önem arz etmektedir. Bu amaçla kurulması kararlaştırılan Diyanet Akademisi, din görevlilerimize mesleğe başlamadan önce büyük katkılar sağlayacak ve sonraki yıllarda da hizmet içi kurs ve eğitimlerle bilgi ve heyecanlarının diri tutulmaları mümkün olacaktır. Bu sayede yüce dinimiz İslam’ın evrensel değerlerinin vatandaşlarımıza doğru ve güvenilir kaynaklardan aktarılması, dinimize ve Müslümanlara karşı geliştirilen haksız ön yargılarının önüne geçilmesi mümkün olabilecektir. Ayrıca, maalesef Kıta Avrupası başta olmak üzere dünyada İslam düşmanlığının artış gösterdiği günümüzde dünyanın her tarafında sorumluluk alan din görevlilerinin görevlerini hakkıyla yerine getirmeleri için Akademi oldukça önemli bir görev ifa edecektir.

Bu vesileyle, Diyanet teşkilatında imam-hatip, Kur’an kursu öğreticisi gibi din görevlisi olarak görev yapan personelin zaman içerisinde tümüyle ilahiyat fakültesi mezunlarından oluşması ve Diyanet teşkilatında ciddi boyutlara ulaşan din görevlisi ihtiyacının gerek açıktan atamalarla ve gerekse asli şartları taşıyan ancak fahri olarak bu görevi yürütenler arasından karşılanması da halkımızın ortak beklentisi ve arzusudur.

Son olarak, her alanda ülkemizin normalleşmesi, gelişmesi, kalkınması noktasında elde edilen tarihî başarılar ve kazanımlar için en başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere mihrapları imamsız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EROL KAVUNCU (Devamla) – ...minberleri hatipsiz ve minareleri ezansız bırakmayan, teşkilatın bütün kademelerinde hizmet eden din görevlilerine ve Diyanet İşleri Başkanımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

Kanun lehinde oy kullanacağımızı ifade ederken, kanun teklifimize imza atan, katkı koyan AK PARTİ Grubumuza, Komisyon üyelerine, teklifin yasalaşması için “evet” oyu verecek milletvekili arkadaşlarımıza ve katkı sunan herkese teşekkür ediyor. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri 316 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 288

Kabul : 278

Çekimser : 10 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Böylece teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2'nci sıraya alınan, Manisa Milletvekili İsmail Bilen ve 29 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Manisa Milletvekili İsmail Bilen ve 29 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4260) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 320)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 17 Mart 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Kapanma Saati: 22.06

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 316) Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun İle Devlet Memurları Kanununda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 316
Oylama Saati : 22:01
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 277
Reddedenler : 0
Çekimsizler : 10
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 4
Toplam : 291
Açık Üyelikler : 19
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Kabul
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Kabul
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatunoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	ZAFER P	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Çekimsiz
Adana	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul
Adana	Sevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul
Adana	Varı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Ölçekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Ankara	Tuncer	Mustafa	CHP	Kabul
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Arsılan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydm	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydm	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberni	Etkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Kabul
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşcier	Gürüz	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Katılmadı
Ankara	Yegün	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Kabul
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Bała	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akan	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Kabul
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özpelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altıca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Karim	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Başın	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Bursa	İyık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tathoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yılmaz Gürel	Vidan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Eriek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Çivircioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sarı	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Bıçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Gülzel	Semra	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hiyyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Çekimsiz
Diyarbakır	Taşçer	İlman	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Katılmadı
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Kabul
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bahk	Sermin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözzer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Ölünay	Ermine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Sünlü	Jale Nur	CHP	Kabul
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Çekirser
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Kabul
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tiğli	Necati	CHP	Katılmadı
Çırmıçhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Çırmıçhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Hüsret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özelmansur	Mehmet	CHP	Kabul
Hatay	Kaşıkçı	Lutfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Hatay	Türkoğlu	Hacı Beyram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Bilgiç	Streyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
İsparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İsparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başarrı	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Kabul
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olca	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdali	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Beki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhuri	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rudvan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağrahoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş Hıezdi	Garze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Beyram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Kabul
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozok	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bukdan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canildi	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamh	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Kabul
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Changir	CHP	Kabul
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil Sütlü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erikan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Katılmadı
İstanbul	Katircioğlu	Erol	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Kabul
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Nurman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Salcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mükrimah Belma	AK PARTİ	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şatroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tannıku	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdogan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Belde	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Böllürmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hanıza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözgü	Serpil	HDP	Çekirser
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
İzmir	Yıldırım	Binalı	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Balkaçı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Kabul
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Balci	MHP	Kabul
Kayseri	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özlemir	İsmail	MHP	Kabul
Kayseri	Özhas eki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Veddi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Çekimsiz
Kocaeli	İşık	Filiri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sarıcağı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfi	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyıldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Eyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Özlemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sarıncı	Ölül	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Konya	Şener	Abdülhatif	CHP	Kabul
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Çazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Agbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çahk	Öznur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Katılmadı
Malatya	Kahtah	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırsoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıkcık	Senra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Çivenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)
Mardin	Diñçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	İyik	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Muş	Kılıç Kocayigit	Gülistan	HDP	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekeçe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Sarıoğlu	Faruk	CHP	Katılmadı
Niğde	Ergün	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Güler	Ömer Fethi	CHP	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dilbayır	Ömit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Ehvan	İYİ PARTİ	Kabul
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Çekimsiz
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sidik	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Sema	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Kabul
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Kabul
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı

İl	Soyad	Adı	Parti	S. S. 316
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Buhut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Bala	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul
Tunceli	Önli	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Gülander	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydinlik	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakubaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçin	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Ocalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özavah	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sütcü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Akay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Çekimsiz
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Bayer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 316
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzılmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Beyburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Önver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştü	HDP	Çekimsiz
Batman	Uca	Felekmas	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Katılmadı
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdir	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı
İğdir	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yakova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yakova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Yakova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Karabük	Önal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Buğçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Önül	Baha	CHP	Kabul
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ömit	MHP	Kabul

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasındaki kayıp silah soruşturmalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/58772)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Bekir BOZDAĞ tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. (10.02.2022)

Av. Murat BAKAN

İzmir Milletvekili

M. Bakan

İçişleri Bakanlığı'nın resmi internet sitesinde bulunan Faaliyet Raporları incelendiğinde, belirtilen kayıp silah sayıları verileri şu şekildedir:

- 2013 yılı raporunda 76 bin 758,
- 2014 yılı raporunda 14 bin 682,
- 2015 yılı raporunda 91 bin 120,
- 2016 yılı raporunda 107 bin 628,
- 2017 yılı raporunda 106 bin 740.

Ancak, 2018 ve sonrası yıllara ait Faaliyet Raporları'nda kayıp silah verisine yer verilmemiştir. Bu konuda savcılıklar tarafından bir soruşturma açılıp açılmadığı konusu muğlaktır.

Konuyla ilgili 10/11/2021 tarihli 7/54300 esas numaralı yazılı soru önergem sizden önceki Adalet Bakanı Abdülhamit Gül tarafından yanıtlanamamış ve cevaplanmadığı gelen kağıtlarda ilan edilmiştir.

Buna göre;

- 1- Türkiye genelinde kayıp silahlarla ilgili savcılıklar tarafından başlatılan soruşturma olmuş mudur? Olduysa detayları nedir? Olmadıysa gerekçesi nedir?
- 2- Söz konusu kayıp silahlarla ilgili sorumluluğu olduğu iddiasıyla hakkında dava açılan kişiler var mıdır? Varsa bu yargılamaların akıbeti nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : E-56020453-610-438-1475/2176
Konu : Yazılı soru ¼nergesi

16 / 03 / 2022

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 23/02/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-970714 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Murat Bakan tarafından Bakanlığımıza y¼neltirilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/58772 Esas Nolu soru ¼nergesine ilişkin, T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼Đ¼n¼n 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru ¼nergesi cevabı

Sayın Murat BAKAN
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/58772 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımızda soru öngesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

2.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, nafakaya yönelik yeni düzenleme çalışmalarına ve çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/59258)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dilşat CANBAZ KAYA

İstanbul Milletvekili

Basına yansıyan haberlere göre; bu yıl içerisinde gündeme gelmesi beklenen nafaka düzenlemesinde; nafakanın evlilik süresi dikkate alınarak verileceği belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

1. İlgili nafaka düzenlemesi hazırlıkları ne zaman tamamlanacaktır?
2. Nafakaya ilişkin düzenlemeye dair hazırlıkların yapılması sırasında kadın kurumları, sivil toplum kuruluşları ya da demokratik kitle örgütlerinin görüşü alınmış mıdır? Alındı ise bu kurum kişi ya da kuruluşlar kimlerdir?
3. Bakanlığınız verilerine göre; son 10 yılda verilen “Tedbir Nafakası”, “İştirak Nafakası”, “Yoksulluk Nafakası” sayısı kaçtır?
4. Bakanlığınız verilerine göre; son 10 yılda nafaka kararı yerine getirilmediği için açılan icra davası sayısı kaçtır?
5. Bakanlığınız verilerine göre; 17.02.2022 itibarıyla nafaka ödemekle yükümlü erkek ve kadın sayısı kaçtır?
6. Bakanlığınız verilerine göre; bugüne kadar hükmedilen en yüksek ve en düşük yoksulluk nafakası miktarı kaçtır?
7. Bakanlığınız verilerine göre; evlendiği, geçimini idame ettirebildiği yahut herhangi bir sebeple nafakaya ihtiyacı kalmadığı halde nafaka almaya devam eden kadın var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-487-1415/2105
Konu : Yazılı soru ¼nergesi

16 / 03 / 2022

T¼RKIYE B¼Y¼K M¼LLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/02/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-972595 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/59258 Esas Nolu soru ¼nergesine ilişkin, Türkiye B¼y¼k Millet Meclisi İçt¼zt¼đ¼n¼n 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAğ
Bakan

EK:
Soru ¼nergesi cevabı

Sayın Dilşat CANBAZ KAYA
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/59258 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarih ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmıştır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, yıllar itibarıyla hukuk mahkemelerinde boşanma ve nafaka dava türlerinde açılan ve karara bağlanan dava sayılarına ilişkin istatistikler ile dosya türü ve sayısına göre tutulan icra müdürlüklerine ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunar.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015-2022 yılları arasında taciz, tecavüz ve istismara maruz kalan kişilere ve çocuklara yönelik suçlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/59477)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim. 17.02.2022

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

- 1 – 2015 ila 2022 yılları arasında istismara, tacize veya tecavüze maruz kalan 18 yaş altı kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin cinsiyete göre dağılım sayısı nedir?
- 2 – 2015 ila 2022 yılları arasında istismara, tacize veya tecavüze maruz kalan 18 yaş üzeri kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin cinsiyete göre dağılım sayısı nedir?
- 3 – İstismara maruz kalan 18 yaş altı kişiler; tacize, istismara veya tecavüze nerede maruz kalmıştır? Bu yerlerin kaç tanesi okul, dernek, kurs veya vakıftır? Bunlar hangileridir?
- 4 – 2015 ila 2022 yılları arasında çocuklara yönelik suçların sayısı nedir? Bu sayının suç türlerine göre dağılımı nedir?
- 5 – 2015 ila 2022 yılları arasında çocuk doğurmuş 18 yaş altı kişi sayısı kaçtır? Sırasıyla belirtmek üzere bu sayının illere göre dağılımı nedir?
- 6 – 2015 ila 2022 yılları arasında istismar, taciz veya tecavüz nedeniyle korumaya alınan 18 yaş altı kişi sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : E-56020453-610-514-1477/2178
Konu : Yazılı soru önergesi

16../03/2022

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/02/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-973185 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Alpay Antmen tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/59477 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayın Alpay ANTMEN
Mersin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/59477 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicilın tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmıştır. Müstakil bir düzenlemeye konu ve suçun unsuru olmadığı sürece, mağdurun yaşı ve suçun işlendiği yer esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Öte yandan, istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Cinsel saldırı" kenar başlıklı 102. ve "Çocukların cinsel istismarı" kenar başlıklı 103. maddeleri uyarınca Cumhuriyet başsavcılıklarında açılan ve sonuçlanan dosya sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAG
Bakan

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

**67'NCİ BİRLEŞİM
16 MART 2022 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 16, 17, 22, 23, 24, 29, 30 ve 31 Mart 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.02.2022 tarihli 56’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 316 Sıra Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü’nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 8 ila 14 üncü maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 08.03.2022 tarihli 64’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

67'NCİ BİRLEŞİM

16 MART 2022 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- **(S. Sayısı: 316)** Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir ve 36 Milletvekilinin Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4212) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2022) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

3.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

4.- **(S. Sayısı: 119)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

5.- **(S. Sayısı: 291)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

6.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

7.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

8.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

9.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

10.- **(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

() Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

12.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

13.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

15.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

17.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

34.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

35.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

36.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

37.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

38.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

39.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

40.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

41.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

42.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

43.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

44.- (S. Sayısı: 270) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

45.- (S. Sayısı: 296) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

46.- (S. Sayısı: 297) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3669) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

47.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 308) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

49.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

50.- (S. Sayısı: 310) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3412) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

51.- (S. Sayısı: 311) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mesleki Eğitim Alanında İş Birliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3955) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

52.- (S. Sayısı: 312) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

53.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

54.- **(S. Sayısı: 317)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4098) ve Dışişleri Komisyonu Raporu(Dağıtma tarihi: 08.03.2022) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 318)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Togo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3883) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2022) **(X)**

